

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

SUNUŞ

Birinci Bölüm **REKABET HUKUKUNUN TARİHSEL GELİŞİMİ,** **4054 SAYILI REKABETİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN,** **GENEL DEĞERLENDİRME**

1.1. REKABET HUKUKUNUN TARİHSEL GELİŞİMİ	5
1.1.1. Amerika Birleşik Devletleri	5
1.1.2. Avrupa Birliği.....	5
1.1.3. Türkiye	6
1.2. 4054 SAYILI REKABETİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN	8
1.2.1. Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar.....	8
1.2.2. Muafiyet	9
1.2.3. Hakim Durumun Kötüye Kullanılması.....	10
1.2.4. Birleşme ve Devralmalar	10
1.2.5. Menfi Tespit	11
1.3. GENEL DEĞERLENDİRME	12

İkinci Bölüm **REKABET KURALLARININ UYGULANMASINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR**

2.1. 2004 YILI FAALİYETLERİ	20
2.1.1. Rekabet İhlalleri	20
2.1.1.1. İlk İnceleme veya Önaraştırma/Soruşturma Sonucunda Nihai Karara Bağlanan Dosyaların Sektörlere Göre Dağılımı	20
2.1.1.2. Rekabet İhlallerine İlişkin Nihai Kararlar Listesi.....	21
2.1.1.3. Rekabet İhlallerine İlişkin Örnek Karar Özetleri.....	40
2.1.2. Menfi Tespit/Muafiyet.....	50
2.1.2.1. Menfi Tespit/Muafiyet İncelemesi Sonucunda Nihai Karara Bağlanan Dosyaların Sektörlere Göre Dağılımı	50
2.1.2.2. Menfi Tespit/Muafiyete İlişkin Nihai Kararlar Listesi	51
2.1.2.3. Menfi Tespit/Muafiyete İlişkin Örnek Karar Özetleri.....	64
2.1.3. Birleşme ve Devralmalar	71
2.1.3.1. Birleşme ve Devralma İncelemesi Sonucunda Nihai Karara Bağlanan Dosyaların Sektörlere Göre Dağılımı	71
2.1.3.2. Birleşme ve Devralmalara İlişkin Nihai Kararlar Listesi	72
2.1.3.3. Birleşme ve Devralmalara İlişkin Örnek Karar Özetleri	82
2.1.3.4. Özelleştirmeler.....	84
2.1.3.4.1. Özelleştirmelere İlişkin Nihai Kararlar Listesi.....	84
2.1.3.4.2. Özelleştirmelere İlişkin Örnek Karar Özetleri	86
2.1.3.4.3. Özelleştirmelere İlişkin Görüşler	87
2.2. 01.01.1999-31.12.2004 DÖNEMİ İSTATİSTİKİ BİLGİLERİ	91

Üçüncü Bölüm
2004 YILINDA YÜRÜTÜLEN DİĞER ÇALIŞMALAR

3.1. MEVZUAT ÇALIŞMALARI	107
3.1.1. 2004/1 sayılı “4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 16 ve 17 nci Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31.12.2004 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığına Duyurulmasına İlişkin Tebliğ”	107
3.1.2. “Rekabet Kurumu Meslek Personeli Seçme, Yetiştirme ve Yükseltme Yönetmeliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”.....	107
3.1.3. 5234 Sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”.....	107
3.1.4. “4054 Sayılı Kanun Uyarınca Anonim ve Limited Şirketlerin Yapacakları Ödemelere İlişkin Esaslar”.....	108
3.1.5. “2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği’nin Açıklanmasına Dair Rekabet Kurulu Kararı’nın Değiştirilmesine Dair Karar”.....	108
3.2. GÖRÜŞLER	109
3.2.1. Devlet Yardımlarının Çerçevesi, İzlenmesi ve Denetlenmesi ile 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Ek ve Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Tasarısı Taslağı Hakkında Görüş	109
3.2.2. Elektronik Haberleşme Yasa Tasarısı Hakkında Görüş.....	114
3.2.3. Genişbant Sabit Telsiz Erişim (GSTE) Hizmetinin Yetkilendirilmesine İlişkin Yetkilendirme Eki Taslağı Hakkında Görüş.....	116
3.2.4. Ulaştırma Bakanlığı Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığının Görüş Talebi.....	117
3.2.5. Sıvılaştırılmış Petrol Gazı Piyasası Kanunu Tasarısı Hakkında Görüş.....	118
3.2.6. Büyük Mağazalar Kanunu Tasarısı Hakkında Görüş.....	120
3.2.7. 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 4. Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifine İlişkin Görüş	121
3.2.8. Kredi Kuruluşları Kanunu Tasarısı I Hakkında Görüş	122
3.2.9. Alkollü İçkilerde Reklam ve Satış Geliştirmede Uyulacak İlke ve Kriterler I Hakkında Görüş	126
3.2.10. Kredi Kuruluşları Kanunu Tasarısı II Hakkında Görüş	127
3.2.11. Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanun Tasarısı Hakkında Görüş	129
3.2.12. Alkollü İçkilerde Reklam ve Satış Geliştirmede Uyulacak İlke ve Kriterler II Hakkında Görüş.....	131
3.3. ULUSLARARASI İLİŞKİLER	133
3.4. SEMPOZYUM, PANEL ve KONFERANSLAR	147
3.4.1. Perşembe Konferansları	147
3.4.2. Avrupa Birliğine Tam Üyelik Sürecinde Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabet Politikası Sempozyumu.....	147
3.4.3. Türkiye-AB İlişkileri Işığında Rekabet Hukukunun Güncel Sorunları Kolokyumu	148
3.5. BASIM ve YAYIN FAALİYETLERİ	149
3.6. EĞİTİM FAALİYETLERİ	152
3.6.1. Rekabet Kurumu Personeline Yönelik Eğitimler.....	152
3.6.2. Rekabet Hukukunun ve Rekabet Kurumunun İşlevlerinin Tanıtılmasına Yönelik Etkinlikler.....	153
EKLER	155

SUNUŞ

Hatırlanacağı üzere, 2003 yılı Raporunun sunuşunda “Yaklaşık 7 yıllık uygulama, henüz rekabete açılmamış alanlarda rekabetin tesis edilmesinin, yaygın adı ile ‘serbestleşmenin’ en az mal ve hizmet piyasalarında teşebbüslerin kartelleşme ve tekelleşme eğilimleri ile mücadele edilmesi, diğer bir deyişle rekabetin korunması kadar önemli olduğunu göstermiştir.” denilmektedir. Rekabet Hukuku ve Politikasını 2004 yılı için değerlendirdiğimizde yine serbestleşmeye birinci önceliği vermenin yerinde bir yaklaşım olacağını düşünüyorum.

2004 yılı ayrıca Rekabet Kurumu’nun özellikle pazar gücüne sahip teşebbüslerin gerek sözleşme yoluyla, gerekse fiili uygulamalar sonucunda yarattığı pazara giriş engellerinin ortadan kaldırılması konusunda kararlılık gösterdiği bir yıl olmuştur. Bu kapsamda 2004 yılı içindeki iki kararla sağlayıcı konumundaki teşebbüslerin müşterilerinin rakip teşebbüslerle ticari iş yapmasını engelleyen, diğer bir deyişle münhasırlık içeren anlaşmalarından 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalar Tebliği ile tanınan grup muafiyeti geri alınmıştır. Pazara giriş önünde duran suni engellerin giderilmesi çalışmalarının önümüzdeki dönemde de Rekabet Kurumu için önemini koruyacağı anlaşılmaktadır.

Öte yandan; 2004 yılında Rekabet Kurumu, meyvelerini 2005 yılında almayı beklediği uluslararası alanda iki önemli proje başlatmıştır. Bunlardan ilki OECD kapsamındaki gözden geçirme çalışmasıdır. Rekabet Kurumu Türk Rekabet Hukukunun ve Rekabet Kurumu’nun etkinliğini sorgulamak amacıyla OECD nezdinde *gözden geçirme çalışmasına* gönüllü olmuştur. 2004 yılı ortalarında başlayan bu çalışma sonucunda hazırlanan taslak rapor, 2005 yılında Paris’te yapılacak olan OECD Küresel Rekabet Forumu’nda tartışmaya açılacak, aynı yılın Nisan ayı itibariyle tamamlanmış olacaktır. İkinci proje ise 2004 yılı sonbaharında başlamış olup, yatırımlar ile rekabet hukukunun ilişkisinin dört sektörü kapsayacak şekilde Rekabet Kurumu-Dünya Bankası ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ortak projesi çerçevesinde incelenmesini kapsamaktadır. Elektrik piyasaları, telekomünikasyon, hızlı tüketilen ürünler ve havayolu yolcu taşımacılığı sektörlerindeki yatırım-rekabet ilişkisini konu alan bu projenin 2005 yılında sonuçlandırılması planlanmaktadır.

4054 sayılı Kanun’un 27 (k) maddesi Rekabet Kurumuna her yıl yaptığı çalışmalar ile aynı yıl içinde görev alanındaki durum ve gelişmeleri yayınlacağı bir raporla kamuoyuna duyurma görevini vermektedir. Bu hükmün bir gereği olarak hazırlanan 2004 yılı Faaliyet Raporu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Rekabet Hukuku’nun tarihsel gelişimi, 4054 sayılı Kanun’un kısa bir açıklaması ve genel değerlendirme, ikinci bölümde rekabet kurallarının uygulanmasına ilişkin çalışmalar ve örnek kararlar, üçüncü bölümde ise, 2004 yılında yürütülen diğer çalışmalar yer almaktadır. Bu bölümleri takiben raporun ekleri olarak mevzuat listesi, organizasyon şeması, personel sayısı ve dağılımı, 2004 yılı kesin hesap rakamları ve bugüne kadar yapılan yayınlarımız ile Kurul kararlarına karşı açılan davalar listesine yer verilmiştir.

Altıncı Yıllık Raporun ilgililere yararlı olmasını diliyorum.

Mustafa PARLAK
Rekabet Kurumu Başkanı

Birinci Bölüm

- ◆ **REKABET HUKUKUNUN
TARİHSEL GELİŞİMİ**
- ◆ **4054 SAYILI KANUN**
- ◆ **GENEL DEĞERLENDİRME**

1.1. REKABET HUKUKUNUN TARİHSEL GELİŞİMİ

1.1.1. Amerika Birleşik Devletleri

Rekabete ilişkin ilk yasal düzenleme fikri XIX. yüzyılın ortalarında ABD'de ticari hayatta tröstleşme eğilimlerinin artması üzerine tartışılmaya başlanmıştır. Hazırlayan senatörün adıyla anılan *Sherman Act* 1890 yılında Kongre'de kabul edilmiş ve ABD'nin ilk federal rekabet yasası yürürlüğe girmiştir. *Senatör Sherman* Kongre'de bu yasanın hazırlanış gerekçesini açıklarken; “Biz nasıl ki siyasal yönetim biçimi olarak siyasal erkin tek elde toplandığı monarşi düzenini reddedip, çoğulcu, demokratik bir yönetim biçimini benimsemişsek, bu anlayışın doğal sonucu olarak ticari hayatta da piyasaya hakim olan tekel ve tröstlere karşı çıkmalıyız” demiş ve bir anlamda rekabetin korunması ve gelişmesine ilişkin düzenlemelerin yalnızca ekonomik gerekçelere dayanmadığının altını çizmiştir.

Rekabetin yatay veya dikey anlaşmalar ve uygulamalar yoluyla kısıtlanmasına ve tekelleşmenin yasaklanmasına yönelik düzenlemeler içeren *Sherman Act*'in, XX. yüzyılın başında görülmeye başlayan birleşme/devralma dalgası karşısında yetersiz kalması üzerine, 1914 yılında *Clayton Act* ve *Federal Trade Commission Act* kabul edilmiştir. 1936 yılında *Robinson-Patman Act* ile fiyat ayrımcılığı konusunda yeni bir düzenleme yapılmış, 1950 ve 1960 yıllarında ise, yasama alanında yapılan diğer düzenlemelerle rekabet hukuku ve özellikle birleşmeler alanındaki mevzuat takviye edilmiştir.

Bu düzenlemeler sonucunda ABD'de güçlü bir rekabet geleneği yerleşmiştir. Rekabet Hukuku ABD'de bireylerin özgürlüğünü koruma aracı olarak görülmesinin yanısıra, serbest rekabete dayalı ekonomi politikasını güçlendirmenin bir aracı olarak da değerlendirilmektedir. ABD'de rekabetin kısıtlanmasına yönelik bir takım uygulamalar ilke olarak yasaklanmıştır. Bu ilkenin içini dolduracak olan unsurlar ise, içtihat hukuku (*case law*) geleneğinin bir sonucu olarak mahkeme kararlarıdır.

ABD antitröst hukuku, içtihat hukuku dinamiğini esas alan uygulamaları ile tarihsel süreç içerisinde zenginleşmiştir. Hakimlerin kanun yapıcı rolleri ile birlikte, teşebbüslere verilen ağır para cezaları ve gerçek kişilere verilen para cezaları yanında hapis cezaları da öngörülmesi rekabet hukukunun etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamaktadır.

1.1.2. Avrupa Birliği

Kıta Avrupası'nda rekabete ilişkin düzenlemeler, İkinci Dünya Savaşı sonrasına rastlamaktadır. İkinci Dünya Savaşı'nı takiben ABD, politik ve ekonomik bakımdan Batı Dünyasının lideri haline gelmiş ve bu liderlik rolüne uygun olarak geniş kapsamlı ve katı bir rekabet politikası izlemiştir. ABD'nin liderliğindeki müttefiklerin baskısı sonucu Japonya ve Almanya ekonomik gücün yoğunlaşmasını engelleyen yasal düzenlemeler yapmak durumunda kalmışlardır.

Esasen, iki savaş arası dönemde boy gösteren karteller Avrupa'da rekabet düzenlemelerinin yapılması ihtiyacını doğurmuştur. Bu dönemde, özellikle Almanya'da kartellerin yoğun bir şekilde ortaya çıkması ve Nasyonel Sosyalistlere destek vermeleri, kartellerin dünyayı savaşa götüren totaliter rejimlerin gelişmesinde asli bir rol oynadığı düşüncesini doğurmuş ve Avrupa'da kartel oluşumlarına karşı güçlü bir eğilimin belirmesine neden olmuştur. Öte yandan ABD'nin rekabetin hüküm sürmesi yönündeki ödün vermeyen yaklaşımı, Avrupa ülkelerinin üretici ve tüketicileri üzerinde de etkili olmuştur. Bu etkileşim içinde Almanya'dan başlamak üzere demokratik düzeni benimsemiş birçok Avrupa ülkesinde rekabet kanunları kabul edilmeye başlanmıştır. 1958 yılında, ABD ekolünden farklı nitelikler taşıyan ve Freiburg Okulu'nun sosyal pazar ekonomisi görüşünden büyük ölçüde etkilenen *Alman Kartel Kanunu* kabul edilmiştir.

Ancak, asıl önemli gelişme 18 Nisan 1951 tarihinde imzalanan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) Antlaşması'nın başlattığı süreçte Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu (AET) kuran Roma Antlaşması'nın 1 Ocak 1958'de yürürlüğe girmesidir. Münhasıran kömür

ve çelik sektörlerine yönelik olan AKÇT Antlaşması rekabet düzenlemeleri bakımından iki önemli madde (65 ve 66 ncı maddeler) içermektedir. Söz konusu madde hükümleri Roma Antlaşması'nda öngörülen rekabet sistemine de öncülük etmiştir.

Roma Antlaşması'nın 2 nci maddesinde, temel amaç "üye ülkeler arasında bir ortak pazarın yaratılması" olarak belirlenmiş ve 3 üncü maddenin (g) bendinde ifadesini bulan "iç pazar dahilinde rekabetin bozulmamasını sağlayacak bir sistemin kurulması" bu amaca yönelik önemli araçlardan birisi olarak kabul edilmiştir. Bu çerçevede, Roma Antlaşması'nda Rekabet Politikası başlığı altında ayrı bir bölüme yer verilmiştir. Bu bölümde yer alan ve teşebbüsler arası rekabeti kısıtlayıcı uygulamaları düzenleyen 85 inci ve hakim durumdaki teşebbüslerin bu hakim durumlarını kötüye kullanmalarını yasaklayan 86 ncı maddelerle teşebbüslere uygulanacak rekabet kuralları düzenlenmiştir*. Her iki madde Avrupa Topluluğu Rekabet Mevzuatı'nın temel iki direği olarak kabul edilmektedir.

Ancak, Roma Antlaşması, imzalandığı dönemin şartları nedeniyle, teşebbüsler arasında gerçekleşen ve hakim durum yaratma ya da mevcut bir hakim durumu güçlendirme yoluyla rekabeti önemli ölçüde kısıtlayan birleşme ya da devralmalara ilişkin bir düzenlemeden yoksun kalmıştır. Bu eksiklik, uzun çabalar sonucunda üzerinde anlaşmaya varılan 4064/89 Sayılı Birleşme Tüzüğü'nün 1990 yılında yürürlüğe girmesi ile giderilmiştir. Söz konusu Birleşme Tüzüğü 1 Mayıs 2004 tarihinde yürürlükten kaldırılmış ve yerine 139/2004 sayılı Tüzük Birleşme Tüzüğü olarak yürürlüğe girmiştir.

Roma Antlaşması'nda yer alan rekabet kurallarının ulusal rekabet kanunlarından ayrılan iki önemli özelliği; ilk kez rekabete ilişkin uluslar üstü bir düzenleme olması ve temel amacının, üye ülkeleri içeren ortak bir pazar yaratmayı amaçlamasıdır. Bu bağlamda, Avrupa Topluluğu Rekabet düzenlemesinin dar bir ekonomik etkinlik amacından daha fazlasıyla ilgili olduğu kabul edilmektedir.

Roma Antlaşması, uluslararası niteliği ile rekabet politikası alanında üye devletler düzeyinden Topluluk düzeyine, aralarındaki ticaretin etkilenmesi ölçüsünde egemenlik devri öngörmüştür. Ayrıca, Roma Antlaşmasının uygulanması sırasında ortaya çıkan AT Rekabet Mevzuatı Adalet Divanı kararları ile ulusal rekabet mevzuatları karşısında üstünlük kazanmıştır. Bu çerçevede, üye devletlerin ulusal rekabet kuralları ancak üye devletlerarası ticareti etkilemeyen rekabeti sınırlayıcı uygulamalar söz konusu olduğu ve AT mevzuatı ile çatışmadığı ölçüde uygulanmaktadır. Roma Antlaşması'nın yürürlüğe girmesinden sonra birçok üye ülke Roma Antlaşması'nda ve ikincil mevzuatta öngörülen düzenlemelere paralel olarak kendi ulusal rekabet kanunlarını çıkarmış ya da değiştirmişlerdir. Avrupa Birliği'nde Rekabet politikası alanında yetkili kurumlar 1 Mayıs 2004 tarihine kadar Avrupa Birliği Komisyonu, Komisyonca alınan kararların yargısal denetimini yapan İlk Derece Mahkemesi ve Avrupa Toplulukları Adalet Divanı iken, bu tarihte yürürlüğe giren modernizasyon paketinde yer alan düzenlemeler çerçevesinde, bu yetkili kurumlara ulusal mahkeme ve rekabet kurumları da eklenmiştir. Avrupa Birliği rekabet politikasını uygulamak üzere Avrupa Birliği Komisyonu'nun koordinatörlüğünde üye ülke rekabet kurumlarının yer aldığı bir Avrupa Rekabet Ağı kurulmuştur.

1.1.3. Türkiye

Anayasanın 167 nci maddesi devlete; "para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri" alma; "piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi" önleme görev ve sorumluluğunu yüklemiştir. 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un hazırlığında rol oynayan birinci etmen bu Anayasal hükmün gereğinin yerine getirilmesidir.

Kanunun hazırlanmasında etkili olan bir diğer unsur da, uluslararası anlaşmaların Türkiye'ye yüklediği yükümlülüklerdir. Burada özellikle, Türkiye ve AET arasındaki 12 Eylül 1963 tarihli Ortaklık Anlaşması (Ankara Anlaşması) çerçevesindeki

* Amsterdam Antlaşması'nın 1 Mayıs 1999'da yürürlüğe giren 12 nci maddesi uyarınca Roma Antlaşması'nın 85 ve 86 ncı maddelerinin yeni madde numaraları 81 ve 82 olarak belirlenmiştir.

yükümlülüklerden söz etmekte yarar vardır. Ortaklık Anlaşması'nın 16 ncı maddesi, Roma Antlaşması'nın rekabet, vergi ve mevzuatın uyumlaştırılması ile ilgili hükümlerinde anılan ilkelerin, ortaklık ilişkisinde uygulanmasını öngörmüştür. Nitekim, Türk Rekabet Kanunu büyük ölçüde Roma Antlaşması'nın 85 ve 86 ncı maddelerini kaynak almıştır. Ayrıca, belirtmek gerekir ki, 6 Mart 1995 tarihli Ortaklık Konseyi Kararı ile Avrupa Birliği ile Türkiye arasında 1 Ocak 1996'da yürürlüğe giren, Gümrük Birliği'nin yarattığı olumlu atmosfer, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun kabul sürecinde kuşkusuz önemli bir rol oynamıştır.

Kanun 1994 yılı sonunda kabul edilerek yürürlüğe girmiş olmakla birlikte, konuya ilişkin bir yasal düzenleme yapılmasına yönelik çalışmaların tarihi sanıldığıının aksine uzun sayılabilecek bir geçmişe sahiptir.

Türkiye'de rekabetin korunması doğrultusundaki ilk eylem 1971 yılında *Ticaret Bakanlığı* öncülüğünde yapılan ve esas konusu tüketicinin korunması olan bir sempozyumdur. Bu sempozyum sonrasında anılan Bakanlıkta yapılan bir çalışma ile; "*Tüketicinin Korunması İçin Ticaret Konusu Mal ve Hizmetlerle İlgili Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı*" hazırlanmıştır. Bu tasarıda esas itibariyle tüketicinin korunmasına ve iç piyasanın düzenlenmesine ilişkin hükümler yer almıştır.

Bu konuda Ticaret Bakanlığı'nın hazırladığı ikinci tasarı 1975 tarihli, "*Ticaretin Düzenlenmesi ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı*"dır. Ülkemizde rekabet hukuku alanında düzenlemeler getiren hükümlere ilk kez bu tasarıda rastlanmaktadır.

Bakanlıkça 1980 yılında hazırlanan bir başka tasarı, "*Ticarette Dürüstlüğün Korunması Hakkında Kanun Tasarısı*" başlığını taşımaktaydı. Tasarıda kanunun amacı; "serbest piyasa düzenini korumak, rekabeti bozucu unsurları bertaraf etmek..." şeklinde ifade edilmiştir.

Ticaret Bakanlığı'nca 1981 yılında hazırlanan "*Ticari Faaliyetlerin Düzenlenmesi ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı*" ise esas itibariyle isminin farklılığı dışında özü itibariyle bir önceki tasarıdaki hükümlere paralel düzenlemeler içermektedir.

Ekim 1983 ve Mart 1984 tarihli "*Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarıları*" nda ilk defa karteller ve tekellere ilişkin düzenlemeler ayrı bölümlerde ele alınmıştır.

1980'li yıllarda Türkiye'de benimsenen yeni ekonomik modelin yaratmış olduğu ortamın yanısıra 1982 Anayasası'nın 167 nci maddesinin Devlete açıkça, piyasalarda doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önleme görevi vermesi üzerine, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, rekabetin sınırlandırılmasına ilişkin sorunları, tüketicinin korunması ve ticaretin düzenlenmesine ilişkin hükümlerden ayırarak Kasım 1984 tarihinde, "*Rekabeti Sınırlayan Anlaşmalar ve Uygulamalar Hakkında Kanun Tasarısı*"nı hazırlamıştır.

Bu tasarı, rekabete ilişkin ilk bağımsız metin olmasının yanında, öncekilerden farklı olarak yasalaşmak üzere TBMM'ye giden ilk metin olma özelliğini de taşımaktadır. Tasarı, Aralık 1985'de TBMM'ye sevk edilmiş; ancak, 17 nci Yasama Dönemi içinde görüşülemediği için 1987 seçimlerinden sonra kadük olmuştur.

1991 genel seçimlerinin ardından Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nda oluşturulan komisyon iki alt komisyon halinde çalışarak "*Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı*" ile "*Rekabetin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı*"nı hazırlamıştır. Rekabetin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı hazırlanırken, ABD, İngiliz ve AT rekabet kuralları dikkate alınarak önceki tasarılarından oldukça farklı yeni bir metin ortaya çıkarılmıştır. Temmuz 1992 tarihinde hazırlanan bu tasarı görüşleri alınmak üzere tüm ilgili kuruluşlara gönderilmiş, gelen görüş ve eleştiriler değerlendirilerek son şekli verildikten sonra TBMM'ne sevk edilmiştir. Tasarı, girişte de belirtildiği gibi Genel Kurul'da 7 Aralık 1994 tarihinde görüşülerek kabul edilmiş, 13 Aralık 1994 tarih ve 22140 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Diğer yandan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun iki defa değişikliğe uğramıştır. Bu çerçevede, 01.08.2003 tarih ve 4971 sayılı Kanun ve 21.09.2004 tarih ve 5234 sayılı Kanun ile uygulamada görülen bazı aksaklıkların giderilmesi amacıyla sınırlı değişiklikler yapılmıştır.

1.2. 4054 SAYILI REKABETİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır. Bu amacın gerçekleştirilmesine yönelik olarak Kanun'da yer alan hükümleri üç ana başlık altında toplamak mümkündür:

- Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile ilgili hükümler;
- Piyasada hakim durumda olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanması ile ilgili hükümler;
- Hakim durum yaratmaya veya var olan bir hakim durumu güçlendirmeye yönelik ve bunun sonucu olarak rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar ile ilgili hükümler.

Kanun uygulamasının çatısını oluşturan ve yasaklayıcı hükümler içeren 4, 6 ve 7 nci maddelerin getirdiği düzenlemeler teşebbüslere yöneliktir. Teşebbüs, Kanun'un 3 üncü maddesinde, "Piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler" şeklinde tanımlanmıştır. Bu noktada, ekonomik bir etkinlikte bulunan ve kendi ticari kararlarını verebilen birimlerin teşebbüs sayıldığı; ekonomik değişkenleri başka gerçek veya tüzel kişilerce belirlenen birimlerin ise, kontrolü elinde bulunduran irade yönüyle ekonomik bütünlük sergilediği diğer birimlerle birlikte tek bir teşebbüs olarak kabul edildiği belirtilmelidir. Tüzel kişiliğe sahip olup olmadığına bakılmaksızın, belirli amaçlara ulaşmak için teşebbüslerin oluşturduğu birliklerin (teşebbüs birliği) gerçekleştirdiği işlemler de Kanun kapsamında incelenmektedir.

Kanun'un uygulanmasında kamu teşebbüsleri ya da özel teşebbüsler arasında herhangi bir fark gözetilmemiş, bir başka deyişle kamu teşebbüsleri için bir ayrıcalık getirilmemiştir. Rekabeti sınırlayıcı anlaşma, eylem veya kararların kamu teşebbüslerince gerçekleştirilmesi durumunda, bu teşebbüsler de Kanun hükümlerine muhatap olacaktır. Ayrıca, Kanun'da sektörel bir ayırım da bulunmamaktadır. Başka bir deyişle, istisna getirilmeksizin tüm mal veya hizmet piyasalarındaki teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin rekabeti sınırlayıcı işlemleri Kanun kapsamında sayılmaktadır.

1.2.1. Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar

Kanun'un 4 üncü maddesinde; rekabeti sınırlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran ya da doğurabilecek nitelikte olan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararları yasaklanmaktadır. 4 üncü maddeyle ilgili olarak, teşebbüs veya teşebbüs birliklerince oluşturulan anlaşma ve kararların rekabeti kısıtlama amacını taşıması veya rekabetin kısıtlanması etkisini doğurabilecek nitelikte olmasının, maddenin yasaklayıcı hükmünün uygulanması için yeterli olduğunu belirtmek gerekir. Başka bir deyişle, uygulanmamış ve böylece pazarda etki yaratmamış anlaşma ve kararlar, amacı ve olası etkileri yönüyle Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında sayılabilmektedir.

Aynı maddeyle ilgili olarak vurgulanması gereken bir diğer husus, söz konusu maddenin birden fazla teşebbüsün iradesiyle oluşan işlemleri konu almasıdır. Başka bir deyişle, bağımsızca alınması gereken ekonomik kararların ortaklaşa oluşturulması durumunda, işlem 4 üncü madde kapsamına girmektedir. Teşebbüs birliği kararları da; üyelerinin irade ve çıkarlarını yansıtmaları nedeniyle, birden fazla teşebbüsce oluşturulmuş sayılmakta, dolayısıyla bu madde kapsamında incelenmektedir. Yazılı veya bağlayıcı

olmayan anlaşma ve kararlar, hukuki geçerliliğine bakılmaksızın, rekabeti sınırlayabilecek nitelikte olması durumunda 4 üncü madde kapsamında değerlendirilmektedir.

Anlaşma ve kararların yanı sıra, anlaşma olmaksızın işletmelerin iradesiyle oluşan, pazardaki paralel davranışlar olarak nitelendirilebilecek uyumlu eylemler de 4 üncü madde kapsamındadır. 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında yer alan, “Bir anlaşmanın varlığının ispatlanmadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde bulduklarına karine teşkil eder.” şeklindeki hüküm ile uyumlu eylem karinesi getirilmiştir. Böyle bir durumda, uyumlu eylem karinesine dayalı bir iddia karşısında uyumlu eylemde bulunulmadığının ispat yükü teşebbüslerdedir. Bu bağlamda, uyumlu eylemi anlaşma ve kararlardan ayıran unsurlardan biri, karine dolayısıyla ispat yükümlülüğünün iddiaya konu olan teşebbüslere yüklenmiş olmasıdır.

4 üncü maddede, rekabeti sınırlayıcı işlemlere ilişkin bazı örnek davranışlar sayılmıştır. Ancak, rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olan ve teşebbüslerin ortak iradesiyle oluşan işlemler, madde de belirtilen örneklerle sınırlı değildir.

Rekabeti sınırlayıcı işlemleri, yatay ve dikey işlemler olarak iki ana başlık altında toplamak mümkündür. Pazarın aynı seviyesinde etkinlik gösteren teşebbüslerin gerçekleştirdiği anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar yatay işlemler; pazarın farklı seviyelerinde yer alan teşebbüslerin, örneğin mal sağlayıcısı ve dağıtıcının taraf olduğu anlaşmalar ise dikey işlemler olarak adlandırılır. Ancak hemen belirtmek gerekir ki, bir işlem hem taraf teşebbüslerin faaliyet gösterdiği seviyedeki hem de pazarın diğer seviyelerindeki rekabeti olumsuz etkileyebilir. Bu noktaya ilişkin olarak, birlikte fiyat belirlenmesi ve pazarın paylaşılması örneklerinde olduğu gibi, markalar arası rekabeti sınırlayan yatay işlemlerin, marka içi rekabeti kısıtlayan dikey işlemlere göre, pazardaki rekabet üzerinde daha olumsuz etkiler doğurduğu hususunun rekabet hukuku uygulamalarında genel kabul gördüğünü belirtmekte yarar vardır.

1.2.2. Muafiyet

Kanun’un 5 inci maddesinde; belirli koşulların varlığı halinde tarafların talebi üzerine anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarına 4 üncü madde hükümlerinin Kurul kararı ile uygulanmayabileceği belirtilmiştir. Bunun için, tarafların rekabeti sınırlayıcı işlem hakkında Kurul’a başvurmak suretiyle bireysel muafiyet talep etmesi gerekmektedir. Bireysel muafiyetin ön koşulu olan bildirim, Kanun’un 12 nci maddesi çerçevesinde çıkarılan 1997/2 sayılı “Anlaşmaların, Uyumlu Eylem ve Kararların Kanun’un 10 uncu Maddesine Göre Bildiriminin Usul ve Esasları Hakkında Rekabet Kurulu Tebliği” ekindeki formun (Form-1) eksiksiz olarak doldurulmasıyla yapılmaktadır. Kanun’un 10 uncu maddesi uyarınca; anlaşma, eylem ve kararların, oluşturulma tarihinden itibaren 30 gün içinde bildirilmesi gerekmektedir. Muafiyet kararları, en fazla 5 yıl için verilebilmekte ve Kanun’un 13 üncü maddesinde belirtilen durumlarda geri alınabilmektedir.

Bireysel muafiyet yalnızca 4 üncü maddeyi ihlal eder nitelikte olan işlemler için, bunların 5 inci maddedeki şartları taşıması koşuluyla söz konusu olabilmektedir. Başka bir deyişle, yalnızca rekabeti sınırlayabilecek nitelikteki anlaşma ve kararların bireysel muafiyet koşullarını taşıyıp taşımadığı Kurul tarafından incelenmektedir. Rekabeti sınırlayabilecek nitelikte olmayan işlemler için, bireysel muafiyet bildiriminde bulunulmasına gerek yoktur.

Muafiyet koşulları 5 inci maddede; üretim, dağıtım veya hizmetin sunulmasında yeni gelişme sağlanması, tüketicinin bundan faydalanması, ilgili pazarın önemli bir kısmında rekabetin ortadan kalkmaması ve rekabetin sayılan amaçlara ulaşılması için zorunlu olandan fazla sınırlandırılmaması olarak belirlenmiştir. 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında; bu koşulların gerçekleşmesi durumunda, belirli tür anlaşma ve kararlara grup olarak muafiyet tanınabileceği ifade edilmiştir. Buna dayanılarak; 1997/3 sayılı “Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği”, 1997/4 sayılı “Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği”, 1998/3 sayılı “Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği” ve 1998/7 sayılı “Franchise

Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği” çıkarılmıştır. Daha sonra 97/3, 97/4 ve 98/7 sayılı Tebliğler ilga edilerek 2002/2 sayılı “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği” yürürlüğe girmiştir. Bu Tebliğ’in uygulanmasını kolaylaştırmak için “2002/2 Sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin Açıklanmasına Dair Kılavuz” kabul edilmiştir.

Ayrıca 2003/2 sayılı “Araştırma ve Geliştirme Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği” çıkarılmıştır.

1.2.3. Hakim Durumun Kötüye Kullanılması

Kanun’un 6 ncı maddesinde; bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durumunu kötüye kullanması yasaklanmaktadır. Aynı maddede; hakim durumun kötüye kullanılması durumlarıyla ilgili olarak pazara başka bir teşebbüsün girişinin engellenmesi, pazardaki teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, eşit durumdaki alıcılara farklı koşullar uygulanarak ayrımcılık yapılması, bir mal veya hizmet alımının diğer bir mal veya hizmetin alımına bağlanması, yeniden satış koşullarına sınırlama getirilmesi, bir pazardaki hakim duruma dayanarak başka bir pazardaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemlerde bulunulması ve tüketicinin zararına olacak şekilde pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması örnekleri verilmiştir.

6 ncı maddenin uygulanması açısından, bir teşebbüsün hakim durumda olup olmadığını belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Kanun’un 3 üncü maddesinde hakim durum; “Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü” şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanımda açıkça yer almamakla birlikte uygulamada, alıcıların satıcılardan bağımsız bir şekilde hareket edebilmesinin, alıcıların satıcılara karşı hakim durumuna işaret ettiği kabul edilmektedir. Pazar payı, ürün çeşitliliği, pazara giriş engelleri, dikey bütünlük, ilgili ürünün ikame edilebilirliği ve diğer özellikleri gibi unsurlara bağlı olarak somutlaşan hakim durum, teşebbüsün pazarın aynı seviyesinde etkinlik gösteren diğer teşebbüslerin rekabetçi baskısından ve alıcılarının pazarlık gücünden bağımsız karar alabilmesini sağlamaktadır.

6 ncı madde ile hakim durumda olma değil, hakim durumun kötüye kullanılması yasaklanmakta ve bu durumdaki teşebbüslerin pazardaki mevcut ve potansiyel rekabeti ortadan kaldırması önlenmeye çalışılmaktadır. Hakim durumdaki teşebbüslerin ilgili pazarda güçlü konumda olması nedeniyle, bunların gerçekleştirdiği işlemler pazardaki rekabet üzerinde ciddi sonuçlar doğurabilmektedir. Bu çerçevede, 6 ncı madde kapsamındaki eylemlere muafiyet tanınmamaktadır.

1.2.4. Birleşme ve Devralmalar

Kanun’un 7 nci maddesinin birinci fıkrası; “Bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır.” şeklindedir. Aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca, hangi tür birleşme ve devralmaların hukuki geçerlilik kazanması için Rekabet Kurulu’na bildirilmesi gerektiği 1997/1 sayılı Tebliğ ile belirlenmiştir. Buna göre; bir birleşme, devralma veya ortak girişimin rekabet hukuku kapsamında değerlendirilebilmesi için öncelikle, söz konusu işlemin bağımsız teşebbüsler arasında gerçekleşmesi ve işlemin sonucunda kontrolün bir teşebbüsten başka bir teşebbüse geçiyor olması gerekmektedir. Bu çerçevedeki birleşme, devralma veya ortak girişim işlemine izin alınması için ayrıca, taraf teşebbüslerin ilgili ürün pazarındaki toplam pazar paylarının %25’i veya toplam cirolarının 25 trilyon TL.’yi (1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik) aşması gerekmektedir.

Hakim durum yaratmaya veya var olan bir hakim durumu güçlendirmeye yönelik birleşme ve devralmalar, aynı zamanda pazardaki rekabeti önemli ölçüde sınırlaması durumunda yasaklanmaktadır. Bu çerçevede, hakim durumdaki bir teşebbüsün gerçekleştirdiği birleşme ya da devralma işleminde de, ilgili pazardaki rekabetin önemli ölçüde sınırlanıp sınırlanmadığı incelenmektedir.

Birleşme ve devralmaların değerlendirilmesinde, 6 ncı maddeye ilişkin incelemelerde olduğu gibi, ilgili pazarın tanımlanması oldukça önemlidir. İşlem sonucunda hangi mal veya hizmet pazarında ve hangi coğrafi alanda rekabetin etkileneceğinin öngörülmesi, ilgili pazarın doğru bir şekilde belirlenmesine bağlıdır. İlgili pazarın tanımı 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4 üncü maddesinin son iki fıkrasında ortaya konulmuştur.

Bildirime konu olan işlemin sonucunda pazarda rekabetin önemli ölçüde azalması yönünde şüphelerin bulunması durumunda, Rekabet Kurulu işlemin nihai incelemeye alınmasına karar verebilmektedir. Nihai inceleme yapılmasına gerek görüldüğü durumlarda işlem, nihai karara kadar geçerli ve uygulanabilir değildir, diğer bir deyişle askıdadır.

Kanun'un 11 inci maddesine göre; bildirilmesi zorunlu olan birleşme ve devralmaların Kurul'a bildirilmemesi durumunda, Kurul'un işlemden haberdar olarak başlattığı inceleme sonunda, öncelikle izin başvurusunda bulunulması gerektiği halde bildirim yapılmadığı için 16 ncı maddenin birinci fıkrasında gösterilen cezai yaptırım uygulanmakta, işlemin aynı zamanda 7 nci madde kapsamında olduğu belirlenirse; 4 ve 6 ncı maddeye aykırı işlemlerde olduğu gibi, Kanun'un 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereğince, işlemi gerçekleştiren teşebbüslere idari para cezası verilmekte ve birleşme veya devralma işlemi geçersiz kılınmaktadır.

1.2.5. Menfi Tespit

Kanun'un 8 inci maddesine göre; ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurul bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın 4, 6 ve 7 nci maddelere aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebilmektedir. Kurul, Kanun'un 13 üncü maddesinde belirtilen koşulların gerçekleşmesi durumunda, menfi tespit kararından geri dönebilmektedir. Menfi tespit belgesi, teşebbüslerin gerçekleştirdiği işlemlerin Kanun karşısındaki belirsizliğini ortadan kaldırması nedeniyle önem taşımaktadır. Menfi tespit başvurularının nasıl yapılacağı, 1997/2 sayılı "Anlaşmaların, Uyumlu Eylemler ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Kanun'un 10 uncu Maddesine Göre Bildiriminin Usul ve Esasları Hakkında Rekabet Kurulu Tebliği"nde düzenlenmiştir.

1.3. GENEL DEĞERLENDİRME

Faaliyet Raporunun *1.1.1999-31.12.2004 Dönemi İstatistik Bilgileri** başlıklı bölümünden de görüleceği üzere, bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında hakkında önaraştırma başlatılan ya da soruşturma açılan başvuru sayısında ciddi bir düşüş olduğu gözlemlenmekte iken Kanun'un 6 ncı maddesine ilişkin dosya sayısı nispeten artmış, Kanun'un 7 nci maddesine ilişkin olarak açılan dosya sayısında önceki yıla nazaran bir değişiklik olmamıştır. Ayrıca, menfi tespit başvurularının sayısı geçen yıllara göre artmış, muafiyet başvurularında ise düşüş gerçekleşmiştir. Rekabet Kurulu ayrıca, Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında dört, 6 ncı maddesi kapsamında da iki adet re'sen inceleme başlatmıştır.

Bunların yanısıra, istatistikler yatay ve dikey anlaşmalar açısından değerlendirildiğinde, 2002 yılından sonra yatay anlaşmalara ilişkin olarak açılan dosya sayısında bir düşüş gözlemlendiği, buna karşın dikey anlaşmalara ilişkin olarak açılan dosya sayısında bir artış olduğu görülmektedir.

Diğer yandan, 2003 yılında 4 üncü madde kapsamında 27 dosya sonuçlandırılmış iken bu sayı 2004 yılında 46'ya çıkmıştır. Benzer bir şekilde 6 ncı madde kapsamında sonuçlanan dosya sayısı 19'dan 29'a, 7 nci madde kapsamında sonuçlanan dosya sayısı da 81'den 107'ye ulaşmıştır. Toplamda ise sonuçlanan dosya sayısı bir önceki yıla oranla toplamda yüzde elli oranında artarak 135'ten 194'e çıkmıştır. Söz konusu rakamlar sonuçlanan kararlar açısından Rekabet Kurumu'nun kurulmasından bu yana ulaşılan en yüksek rakamlardır.

İlgili tablolar değerlendirildiğinde, rekabet ihlalleri açısından incelemeye tabi tutulan sektörlerin geçtiğimiz yıllara paralellik arzettiği görülmektedir. Geçen yıl ilk sırada *telekomünikasyon*, ikinci sırada *gıda ürünleri ve içecek* sektörü yer almakta iken bu yıl 17 dosya ile *gıda ürünleri ve içecek* sektörü ilk sırada, 15 inceleme ile de *telekomünikasyon* sektörü ikinci sırada yer almaktadır.

Kimya ve kimyasal ürünler, petrokimya, petrol ürünleri, gübre (özellikle ilaç sektörü) sektörleri; *ulaştırma* sektörü ve *sağlık, eğitim, spor, diğer hizmetler ve serbest meslek faaliyetleri* de 2004 yılında rekabet ihlalleri açısından yoğun incelemelere tabi tutulmuş sektörler arasında yer almaktadır.

Bu noktada dikkat çeken bir diğer husus da Kurul'un Kanun'un 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan görüş bildirme prosedürünü daha sıklıkla kullanmaya başlamasıdır. Bu prosedür çerçevesinde proaktif bir yaklaşım benimsenmekte ve ilgili teşebbüslere soruşturma açılmadan önce görüş gönderilerek piyasalarda rekabeti bozma ihtimali olan davranışların soruşturma sürecine gerek kalmaksızın önlenmesi amaçlanmaktadır.

Rekabet ihlalleri konusunda göze çarpan kararlardan örnek vermek gerekirse, Türk Eczacıları Birliği'nin eczanelerin kamu kurum ve kuruluşları ile özel reçetelere yapacağı indirim oranlarını sınırlayan, dolayısıyla eczanelerin birbirleri ile rekabet etmelerini engelleyen kararı nedeniye adigeçen birliğe ceza verilmiş; Konya iline ve bu illerden diğer illere yolcu taşıyan otobüs işletmelerinin aralarında anlaşarak fiyatlarını arttırmaları nedeniye bu teşebbüslere de ceza uygulanmıştır.

2004 yılının önemli gelişmelerinden biri, daha fazla sayıda mesleki birlik kararının şikayet konusu edilmesi ve bunların Kurum tarafından incelenmesi olmuştur. Seyahat acentelerinin üyesi olmak zorunda buldukları Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB) tarafından pazara yeni girişi engelleyecek ölçüde yüksek ruhsat bedeli talep edilmesi, bu yarı kamu kurumunun cezalandırılması ve uygulamasına son vermesi ile

* Bugüne kadar, ilk beş faaliyet raporunda uygulanan sınıflandırma ve istatistik sisteminde değişiklik yapılarak "başvuru" esasına dayalı sistemin yerini "karar esasına" dayalı sistem almış, başlangıç olarak da 1.1.1999 tarihi esas alınmıştır. Bunun sonucunda, 4 üncü ve 6 ncı maddeler içindeki kapsam dışı başvurular tablolarda yer almamaktadır.

sonuçlanacak süreci başlatmıştır. Bazı serbest meslek odalarının fiyat belirleme içerikli davranışları da Rekabet Kurulu tarafından cezalandırılmıştır.

Bunların dışında, özellikle sigara ve gıda alanında dağıtım anlaşmaları sıklıkla incelemeye tabi olan konular olarak karşımıza çıkmaktadır.

Menfi tespit ve muafiyet kararları bakımından yapılacak değerlendirmede ise *kimya ve kimyasal ürünler, petrokimya, petrol ürünleri, gübre* sektörler ile *gıda ürünleri ve içecek* sektörünün ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir. Kanun'un 5. ve 8. maddeleri kapsamında yapılan incelemelere bakıldığında ise, "*Türkiye Profesyonel 1. Süper Ligi*" maçlarına dair çeşitli yayın haklarına ilişkin olarak *Digitürk* ile *TRT* arasında imzalanan devir anlaşmasında menfi tespit verilmesine ilişkin karar dikkat çekmektedir. Bunun yanısıra, *Yemek Sepeti*'nin yapmış olduğu münhasırlık anlaşmalarının ağ etkisi nedeniyle piyasadaki rekabeti kısıtlaması sonucunda, söz konusu anlaşmalardan 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinin geri alınması da dikkat çeken bir başka karardır.

Birleşme ve devralma kararları açısından da *kimya ve kimyasal ürünler, petrokimya, petrol ürünleri, gübre* sektörler ile *gıda ürünleri ve içecekler* sektörü en fazla incelemeye konu olan sektörlerdir.

Özelleştirme alanında ise, 2004 yılının oldukça yoğun geçtiği görülmektedir. Özellikle *Türk Telekom*'un özelleştirilmesi açısından Rekabet Kurulu, gelişen teknoloji nedeniyle mobil telefon (GSM) şebekelerinin sabit telefon şebekelerine ikame eder hale geldiği ve bu nedenle GSM pazarında hakim durumda bulunan teşebbüslerin *Türk Telekom A.Ş.*'yi almalarında sakıncalar bulunduğu, altyapı açısından Kablo TV şebekesi ile sabit telefon şebekelerinin birbirleri ile ikame edilebilir nitelikte olduğu ve bu nedenle piyasada uzun vadede rekabetin sağlanmasının temini amacıyla Kablo TV şebekesinin *Türk Telekom*'dan ayrılması konusunda Özelleştirme İdaresi'ne görüş sunmuştur.

Rekabet Kurulu verdiği kararlarla, özelleştirmeyi piyasaların rekabete açılması ve daha da rekabetçi bir yapıya kavuşması adına bir fırsat olarak gördüğünü ortaya koymaktadır. Bu çerçevede tesis edilecek yapının, pazarın bundan sonraki gelişimi adına da önem arzettiği düşüncesiyle Kurul, mümkün olduğu kadar rekabetçi bir pazar yapısı yaratacak modellerden yana tavır belirlemektedir.

Yukarıda değinilenler çerçevesinde Kurul kararları bir bütün olarak ele alındığında;

- Kurul'un Kanun'un 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan görüş bildirme prosedürünü kullanarak, piyasalarda *rekabeti* bozma ihtimali olan davranışların soruşturma sürecine gerek kalmaksızın önlenmesi amacını içeren proaktif bir yaklaşımı benimsediği,
- *Kimya ve kimyasal ürünler, petrokimya, petrol ürünleri, gübre* sektörleri ile *gıda ürünleri ve içecekler* sektöründe ihlal incelemeleri, muafiyet/menfi tespit incelemeleri ve birleşme/devralmalar açısından bir yoğunluk yaşandığı,
- Bir önceki yıla ait faaliyet raporunda öngörüldüğü gibi *Türk Telekomünikasyon A.Ş.*'ye yönelik şikayetlerin yoğunlaştığı, bunun tekel hakları ortadan kalkan ve özelleştirme kapsamında olan teşebbüsün piyasadaki konumunu korumak amacıyla yaptığı girişimlerle bağlantılı olabileceği,
- Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da özelleştirmelerin birleşme ve devralmalar içindeki payının yüksek olduğu, bu eğilimin gelecek yılda da devam etmesinin beklendiği,

görülmektedir.

Rekabet hukuku alanında 2004 yılında yaşanan bir başka gelişme de, 21.09.2004 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 5234 Sayılı "*Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*" ile 4054 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerdir.

Söz konusu değişikliklerden ilki, Rekabet Kurumu'nun gelirlerine ilişkindir. Bilindiği üzere Rekabet Kurumu'nun geliri genel veya özel bir bütçeden tahsis edilen bir paydan değil, 4077 sayılı Kanun ile kurulmuş bir fondan kaynaklanmaktaydı. Ancak söz konusu fonun

tasfiyesi çerçevesinde Rekabet Kurumu'nun gelirine ilişkin belirsizlik hasıl olmuş, Kanun'un 39 uncu maddesine eklenen bent ile bu belirsizlik ortadan kaldırılmıştır.

Ayrıca, Kurul kararlarının daha kısa sürede kamuoyuna ulaşmasına olanak vermek üzere, 4054 sayılı Kanun'un 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle Kurul kararlarının Resmi Gazete'de yayınlanması zorunluluğu yerine Kurum internet sayfasında yayınlanması sağlanmıştır.

Son olarak, Kanun'un 55 inci maddesinde yapılan değişiklikle Rekabet Kurulu tarafından uygulanan para cezalarının teşebbüsler tarafından ödenmesi için bir aylık süre üç aya çıkarılarak teşebbüslerin finansal güçlüğü düşme riskiyle karşılaşmalarının önlenmesi amaçlanmıştır.

2004 yılında ayrıca "2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin Açıklanmasına Dair Rekabet Kurulu Kararı (Kılavuz)"nda da bir değişiklik yapılarak alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetini gerçekleştirebilmesi için gerekli yatırım tutarının %35 den az olmamak kaydıyla bir kısmının sağlayıcı tarafından karşılanması durumunda, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün en fazla on yıla kadar uzatılabileceği yönündeki düzenleme kaldırılmıştır.

İkincil mevzuat alanındaki bir başka gelişme, sektörün ihtiyaçları ve Avrupa Birliği'ndeki yenilikler dikkate alınarak hazırlanan Motorlu Taşıtlar Servis ve Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğ Taslağı'nın Kurul gündemine alınmış olmasıdır.

Bilindiği üzere, 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin yürürlükteki yedinci yılını doldurmuş, söz konusu Tebliğ'in uygulanması sırasında elde edilen deneyimlerin AB'de yürürlüğe giren 1400/2002 sayılı Blok Muafiyeti Tüzüğü ile getirilen yeni düzenleme ve uygulamalar birlikte değerlendirilerek motorlu taşıtlar sektörünün daha rekabetçi bir yapıya kavuşturulması gerektiği kanaati hasıl olmuştur. Konuya ilişkin olarak Rekabet Kurumu bünyesinde hazırlanan bir rapor ve hazırlanan tebliğ taslağına ilişkin ilgililerin hem yazılı hem de 2003 yılı Kasım ayında gerçekleştirilen bir çalıştay çerçevesinde sözlü görüşleri alınarak taslak yeniden gözden geçirilmiştir.

Tebliğ taslağında, fikri hakların alıcıya devri veya alıcı tarafından kullanımıyla ilgili hükümler içeren dikey anlaşmaların da belirli koşullar dahilinde grup muafiyetinden yararlanabilmesi, motorlu taşıtlar sektöründeki rakip teşebbüsler arasında yapılan dikey anlaşmaların tebliğ kapsamı dışında bırakılması, ancak bazı koşullarda rakip teşebbüsler arasındaki anlaşmalara muafiyet tanınması öngörülmektedir.

Mevzuat açısından dikkat çeken bir diğer gelişme ise, Rekabet Kurumu Meslek Personeli Seçme, Yetiştirme ve Yükseltme Yönetmeliği'nde değişiklik yapılmasıdır. Bu değişiklik ile birlikte eleme sınavı olarak Kamu Personel Seçme Sınavı'nın temel alınması sağlanmış, ayrıca yabancı dil sınavının sözlü aşaması kaldırılmıştır.

Rekabet hukukunun tüm dünyada evrimleşme sürecine gittiğini, özellikle Avrupa Birliği'nde bu konuda büyük çaplı değişiklikler yaşandığını dikkate aldığımızda, 4054 sayılı Kanun'un ülkemiz ihtiyaçları doğrultusunda gözden geçirilerek daha etkin hale getirilmesi gerektiği açıktır. Kurumumuz bu yönde çalışmalarına devam etmekte, 2003 yılında sınırlı sayıda akademisyenin görüşlerine açılmış olan "4054 Sayılı Kanunda Yapılması Gerekli Değişiklikler Hakkında Tartışma Metni"ne 2005 yılında nihai hali verilerek metnin yasama sürecine sunulması planlanmaktadır.

Bu çerçevede, taslak metinde yer alan öneriler temel olarak, maddi hükümlere, usul hükümlerine, yerinde inceleme, bilgi isteme ve cezalara, yargı organları ile Rekabet Kurumu ilişkilerine ve kamu tasarruflarına ilişkin öneriler olarak beş başlık altında toplanabilir:

Maddi hükümler bağlamında ilk öneri Kanun'un 4 üncü maddesinin rekabeti önemli ölçüde sınırlama kistasına yer verecek şekilde değiştirilmesi ve bu sayede *de minimis* benzeri bir mevzuat oluşturulmasına olanak sağlanması amaçlanmaktadır. Bunun dışında Kanun'un 4 ve 6 ncı maddelerine ilişkin şu aşamada herhangi bir değişiklik önerisine yer

verilmemektedir. Söz konusu iki maddede köklü değişikliklere gidilmesi için bir süre daha beklenmesinde ve ortaya çıkacak ihtiyaçlar ve olası politika değişiklikleri dikkate alınarak bir çerçeve belirlenmesinde yarar görülmektedir.

Ayrıca, muafiyeti düzenleyen 5 inci maddede değişiklik yapılması ve muafiyetler için bildirim yükümlülüğünün kaldırılarak Rekabet Kurumu'nun gereksiz iş yükünün hafifletilmesi, muafiyet koşullarını taşıyan ancak bildirilmediği için muafiyeten yararlanamayan anlaşmalar konusundaki sakıncaların giderilmesi amaçlanmaktadır.

Yoğunlaşma işlemlerine yönelik bir çok madde altında yer verilen esasa ve usule ilişkin hükümlerin daha açık ve anlaşılır bir biçimde tek madde altına toplanması bir diğer değişiklik önerisidir. Böylece yoğunlaşma işlemlerine yönelik hükümlerin uygulanırılığı kolaylaştırılması öngörülmektedir. Ayrıca, yoğunlaşmalar hakkında Kurul tarafından koşullu izin veya yasaklama kararları alınmadan önce taraflara görüş bildirme olanağı tanınarak taraf haklarının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Bunların yanı sıra, yaklaşık yedi yıllık uygulama tecrübesi dikkate alınarak bilgi isteme ve yerinde incelemeye ilişkin değişiklik önerileri de hazırlanmış olup, bu öneriler yoluyla inceleme, önaraştırma ve soruşturmalarının daha sağlıklı ve daha etkin bir şekilde yürütülebilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca, ihlallere uygulanacak cezaların yeniden düzenlenmesi planlanmaktadır. Bunun amacı Kanun kapsamında yürütülen faaliyetler için ihtiyaç duyulan bilgi ve belgelere zamanında ve en doğru şekilde ulaşmaktır.

Taslak kapsamında yer verilen bir diğer önemli başlık kamu tasarruflarıdır. Yedi yıllık uygulama sonucunda rekabet koşullarının yalnız teşebbüs davranışları ile değil kamunun düzenleyici işlemleri ile de bozulduğu, kimi hallerde, bu işlemler sonucunda rekabet koşullarının bizatihi varlığının sorgulandığı durumlar ile karşılaşıldığı malumdur. Bu çerçevede rekabeti bozucu kamu tasarruflarının olumsuz etkilerinin azaltılması amacıyla Kanun'a bir madde eklenmesi önerisine yer verilmiştir. Bu madde ile bir yandan Rekabet Kurumu'nun rekabet savunuculuğu rolünün güçlendirilmesi ve diğer yandan Kurum'a rekabeti bozucu idari işlemleri yargı yoluna götürme yetkisinin açıkca tanınmasıyla rekabeti bozucu kamu tasarruflarının olumsuz etkilerinin en aza indirilmesine imkan tanınması amaçlanmıştır.

Taslak kapsamında yer alan son başlık Rekabet Kurumu ve Yargı Organları arasındaki ilişkidir. Ciddi ekonomik tahliller ile piyasa bilgisinin kullanılmasını gerektiren ve ancak bunların kullanılması sonucunda sağlıklı bir sonuca ulaşılabilmesini mümkün kılan rekabet kuralları uygulaması, bu özelliği nedeniyle ihtisaslaşmış bir kurumun varlığını zorunlu kılmakta, bu husus Kurum'un varlık nedenini oluşturmaktadır. Rekabet hukukunun ülkemizde görece yeni olması ve hukuk ile iktisadın birleştiği bu alanın kapsamlı analizlerin yapılmasını zorunlu kılması nedenleriyle, Türk rekabet hukukunun uygulanmasında, kurumlar arası bir tercihin değil kendi içinde aşamaları belirlenmiş ve yetki tartışmalarının yerine bir bütün olarak işleyen bir sistemin gerekliliği tartışmasıdır. Bu çerçevede uygulamada çıkabilecek olası aksaklıkları engellemek amacıyla, Kanun'da değişiklik yapılarak medeni yargılama usulü hukukunda bulunan "bekletici sorun" kurumunun rekabet hukukuna da kazandırılması önerisine yer verilmiştir. Böylelikle, rekabet kurallarının uygulanması ile beklenen faydaların elde edilebilmesi için idare ile yargı organları arası işbirliğini işlevsel ve etkin hale getirecek bir sistemin oluşturulması amaçlanmaktadır.

Söz konusu metin içerdiği değişiklik önerileriyle hukukumuzda çok önemli bir yer tutan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un, daha açık ve anlaşılır olma, teşebbüsler açısından hukuki belirliliği artırma, yetki ve yükümlülüklerin netleştirilmesi, daha az bürokrasi içermeye, hesap verebilme ilkeleri çerçevesinde işlerliğinin ve etkinliğinin artırılmasını hedeflenmektedir.

Rekabet Kurulu'nun faaliyetlerini yakından takip edenlerce bilineceği üzere ihbar, şikayet veya başvurular üzerine başlatılan incelemeler Kurul'un çalışma gündeminin önemli bir bölümünü oluşturmakla beraber Rekabet Kurulu, teşebbüslerden kaynaklanan rekabet

ihlallerini tespit etmek ve gerekli yaptırımları uygulamanın, muafiyet ve menfi tespit başvuruları ile birleşme ve devralma dosyalarını karar bağlamanın yanısıra, *rekabet savunuculuğu* görevi çerçevesinde bir yandan ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına görüşler göndererek yapılan düzenlemelerde ve uygulamalarda piyasalardaki rekabetin kısıtlanmasının önüne geçmeye, bir yandan da kamuoyundaki rekabet bilincini arttırmaya çalışmaktadır.

Bu çerçevede, Rekabet Kurulu 2004 yılı içinde Kamu kurumlarına toplam 24 görüş göndermiştir.

Örneğin, *Sıvılaştırılmış Petrol Gazı Piyasası Kanunu Tasarısı Hakkında Görüş*'te rekabeti kısıtlayan ve pazarda yanlış yatırımlara yol açabilecek nitelikte olan unsurlara dikkat çekilmiş; *Kredi Kuruluşları Kanunu Tasarısı*'na ilişkin olarak gönderilen iki görüşte de diğer tüm sektörlerde olduğu gibi finans sektöründe yer alan tüm aktörlere eşit düzenlemeler getirilmesi ve ayrımcılık gösteren düzenlemelerin ortadan kaldırılması gerektiğinin altı çizilmiş; *Ticari Sırlar Kanunu Tasarısı*'na ilişkin olarak gönderilen görüşte ise Rekabet Kurulu'nun yapmış olduğu sözlü savunmalar ve kararların yayınlanması açısından önem taşıyan bu konu ayrıntılı olarak irdelenmiş; *Alkollü İçkilerde Reklam ve Satış Geliştirmede Uyulacak İlke ve Kriterler* konusunda gönderilen görüşte alkollü içki piyasasının rekabete açılabilmesi ve bundan beklenen faydanın elde edilebilmesi için bu sektörde faaliyet gösteren teşebbüslere kampanya ve fiyatlandırma gibi araçlarla tüketiciye ulaşmalarını engelleyecek kısıtlamaların getirilmemesi gerektiği belirtilmiştir.

Aynı şekilde, devlet yardımlarına ilişkin kanun tasarısı taslağına dair ilgili mercilere gönderilen görüşte, Rekabet Kurumu, rekabet politikasının ayrılmaz bir parçasını oluşturan devlet yardımlarının izlenmesi ve denetlenmesi görevinin, bağımsız bir idari otoriteye ve idarenin bütünlüğü prensibinin gereği olarak, Rekabet Kurumu'na verilmesinin uygun olacağı dile getirilmiş ve bunun nedenleri ayrıntılarıyla açıklanmıştır.

Büyük Mağazalar Kanunu Tasarısı'na verilen görüşte ise, tasarının bazı işletmelere haksız ve iktisadi gerekçelerden uzak bir avantaj sağladığı, büyük mağazaların büyümelerini, dağıtım sektörüne yeni oyuncuların girmesini zorlaştıracak nitelikte olan bu tasarının, nihayetinde tüketicinin ödeyeceği fiyatı yükselteceği ve tüketici refahını olumsuz etkileyeceği belirtilmiştir.

Ayrıca, *Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanun Tasarısı ve 4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 4 üncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi*'ne verilen görüşlerle söz konusu tasarlarda yer alan bazı hükümler nedeniyle ortaya çıkacak uygulamaların 4054 sayılı Kanun ile amaçlanan sonuçlar ile çelişebileceğine dikkat çekilmiş, bunun yanısıra telekomünikasyon sektöründe rekabetçi bir yapının sağlanması amacıyla, *Elektronik Haberleşme Yasa Tasarısı*'na ve Telekomünikasyon Kurumu'nun çeşiti düzenlemelerine ilişkin olarak hazırlanan görüşler ilgili kurumlara gönderilmiştir.

Bu noktada, geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da kamu kurum ve kuruluşlarının kanun, tüzük ve yönetmelik hazırlıklarında rekabet kurallarını yeterince dikkate almadıkları ve konuya ilişkin Başbakanlık genelgelerine rağmen Rekabet Kurumu'nun görüşünün alınması yönünde yeterli işbirliğinin olmadığı tespitini vurgulama zorunluluğu devam etmektedir.

2004 yılının değerlendirilmesi yapılırken dikkate alınması gereken bir diğer husus ise, Rekabet Kurumu'nun yine rekabet savunuculuğu bağlamında önem verdiği konferans, sempozyum vb. çalışmalarıdır.

Bu çerçevede, 2004 yılı Mart ayında *Avrupa Birliğine Tam Üyelik Sürecinde Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabet Politikası Sempozyumu*'nda rekabet hukukunun etkin şekilde işlemesi ile yatırımların artışı arasındaki ilişki incelenmiştir. 2004 yılı sonbaharında ise, yatırımlar ile rekabet hukukunun ilişkisinin dört sektörü kapsayacak şekilde Rekabet Kurumu-Dünya Bankası ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ortak projesi çerçevesinde incelenmesi için gerekli çalışmalar başlamıştır. Elektrik piyasaları, telekomünikasyon, hızlı

tüketilen ürünler ve havayolu yolcu taşımacılığı sektörlerindeki yatırım-rekabet ilişkisini konu alan bu projenin 2005 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Rekabet Kurumu ayrıca Türk rekabet hukukunun ve Rekabet Kurumu'nun etkinliğini sorgulamak amacıyla OECD nezdinde *gözden geçirme çalışmasına* gönüllü olmuştur. 2004 yılı ortalarında başlayan bu çalışma sonucunda hazırlanan taslak rapor, 2005 yılında Paris'te yapılacak olan OECD Küresel Rekabet Forumu'nda tartışmaya açılacak, aynı yılın Nisan ayı itibariyle tamamlanmış olacaktır. Faaliyet raporunun hazırlanması aşamasında, 2005 yılı Şubat ayında anılan gözden geçirme raporuna ilişkin olarak OECD Küresel Rekabet Forumu'nda yapılan oturum başarı ile tamamlanmıştır.

Bu çalışmada da görüldüğü üzere, rekabet politikasının başarısı, uluslararası alanda genel kabul görmüş temel prensipleri benimseyen, ancak ülkenin koşullarını da dikkate alarak dizayn edilmiş bir rekabet kanununun ve bu kanunu uygulayacak, her türlü etkiden uzak, özerk bir rekabet otoritesinin varlığına bağlıdır. Söz konusu özerklik, günümüzde küresel ekonomiler açısından idari bir tercih olmaktan çıkıp bir zorunluluk haline gelmiştir. Nitekim, Rekabet Kurumu'nun OECD Gözden Geçirme Raporu'nda vurgulanan başarısında da Kurum'un idari ve mali özerkliğe sahip olmasının önemli bir rolü vardır.

Rekabet Kurumu'nda 2004 yılında yaşanan gelişmelere ilişkin son olarak beş rekabet uzmanının rekabet hukukuna katkılarını özel sektörde devam ettirmek üzere görevlerinden ayrıldığını belirtebiliriz.

Sonuç olarak, 2004 yılından elde ettiğimiz bilgi ve deneyimler ışığında 2005 yılına yönelik olarak aşağıdaki hususların belirtilmesinde yarar görülmektedir.

1- Rekabet hukukunun tüm dünyada evrimleşme sürecine gittiği, özellikle Avrupa Birliği'nde bu konuda büyük çaplı değişiklikler yaşandığı dikkate alındığında, 4054 sayılı Kanun'un ülkemiz ihtiyaçları doğrultusunda gözden geçirilerek daha etkin hale getirilmesi için yapılan çalışmaların 2005 yılı içinde tamamlanarak kapsamlı bir mevzuat değişikliğine gidilmesi ihtiyacı gündemdedir.

2- Kamu kurum ve kuruluşlarının her türlü tasarrufunda rekabet kurallarını gözetmesi ve piyasalarda adil yarış koşullarını bozan uygulamalardan özenle kaçınması sağlanmalıdır.

3- Rekabet kuralları ile düzenlemeler arasındaki ilişkiye dair tartışmaların 2005 yılında da gündemde olması beklenmekte, bu konunun bir kanun değişikliği ile acilen çözüme kavuşturulmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

4- Avrupa Birliği'ne üyelik müzakerelerinin başlamasının planlandığı 2005 yılı aynı zamanda Türkiye'de rekabet hukukunun gelişimi açısından da önemli olacaktır. Avrupa Birliği ilerleme raporlarında rekabet politikası açısından teşebbüslerin rekabeti ihlal eden davranışları konusunda Rekabet Kurumu'nun performansı konusunda tereddüt yok iken, devlet yardımlarının izlenmesi konusunda henüz bir gelişme sağlanamamış olması eleştirilmektedir. Devlet yardımlarının izlenmesi Rekabet Kurumu'nun görev ve yetki alanında olmamakla beraber rekabet politikasının ayrılmaz bir parçasıdır ve bu nedenle Rekabet Kurumu 2005 yılında müzakerelere hazırlık açısından konuyla ilgisini sürdürmeyi planlamaktadır.

5- Serbest meslek birlikleri ya da odaların faaliyetlerinin rekabet hukuku açısından ele alınmasına ilişkin 2003 yılında öngörülen çalışmalar 2004 yılında devam etmiş, elde edilen sonuçlar ilgili makamlarla paylaşılmıştır. 2005 yılında da benzer nitelikli çalışmalara devam edilmesi gerekmektedir.

İkinci Bölüm

◆ REKABET KURALLARININ UYGULANMASINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR

REKABET İHLALLERİ

2.1. 2004 YILI FAALİYETLERİ

2.1.1. Rekabet İhlalleri

2.1.1.1. İlk İnceleme veya Önaraştırma/Soruşturma Sonucunda Nihai Karara Bağlanan Dosyaların Sektörlere Göre Dağılımı

SEKTÖR	Rekabet İhlalleri
Cam ve Cam Ürünleri	1
Demir-Çelik	1
Demir Dışı Metaller	-
Elektrik-Gaz-Su	3
İnşaat, Çimento ve Diğer İnşaat Malzemeleri	3
Kimya ve Kimyasal Ürünler, Petrokimya, Petrol Ürünleri, Gübre	9
Maden ve Madencilik	2
Plastik ve Kauçuk Ürünler	-
Pişmiş Kil ve Seramik	1
Basın ve Yayın, Plak, Kaset ve bu gibi kayıtlı medyanın çoğaltılması	3
Büro Makinaları ve Bilgisayar	3
Elektrik-Elektronik	-
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri	-
Telekomünikasyon	14
Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler	1
Beyaz Eşya, Mobilya, Oyuncak, Spor Malzemeleri, Müzik Aletleri, Kuyumculuk	-
Gıda Ürünleri ve İçecekler	17
Makine ve Teçhizat İmalatı	1
Tarım ve Hayvancılık, Orman Ürünleri, Su Ürünleri	2
Tekstil ve Hazır Giyim, Deri ve Deri Ürünleri	-
Tütün Ürünleri	4
Ulaştırma	9
Turizm	-
Finansal Hizmetler (bankacılık, sigortacılık ve diğer mali kuruluşlar)	2
Kara, Hava, Deniz ve Demiryolu Taşıtları	5
Sağlık, Eğitim, Spor, Diğer Hizmetler ve Serbest Meslek Faaliyetleri	9
Diğer	1
TOPLAM	91

2.1.1.2. Rekabet İhlallerine İlişkin Nihai Kararlar Listesi

(Kanun'un 42 nci maddesinin 2 nci fıkrası kapsamındaki başvurular dahil edilmemiştir.)

KARAR SAYISI : 04-01/26-8 **KARAR TARİHİ : 08-01-2004**

Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından ISDN-PA hatlarına uygulanan tarifelerin fahiş olduğu iddiasının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceği, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-01/27-9 **KARAR TARİHİ : 08-01-2004**

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin internet erişim hizmetleri piyasasındaki faaliyetlerinin rekabet koşullarını bozduğu iddiasına ilişkin olarak Türk Telekomünikasyon A.Ş hakkında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-05/54-15 **KARAR TARİHİ : 19-01-2004**

Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'nca açılan ilköğretim okullarına süt temini ve dağıtımına yönelik ihaleye katılan teşebbüsler tarafından 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin ihlâl edilip edilmediğinin tespiti amacıyla yürütülen soruşturma neticesinde; haklarında soruşturma yürütülen teşebbüslerin söz konusu ihaleye katılımında danışıklı fiyat teklifinde bulunmak suretiyle toplam ihale miktarı ve bedelini aralarında eşit şekilde paylaşarak bir anlaşma yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettikleri; bu ihlalden dolayı soruşturma kapsamındaki teşebbüslerin her birine ayrı ayrı olmak üzere, 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca idari para cezası verilmesi; soruşturma konusu anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi ve 1997/6 sayılı Tebliğ'in 2 nci maddesi ile öngörülmuş olan bir aylık süre içerisinde bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmediği, dolayısıyla aynı Kanun'un 16 ncı maddesi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca soruşturma kapsamında bulunan teşebbüslerin ve söz konusu teşebbüslerde bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihte yönetim organlarında görev alanların herbirinin ayrı ayrı idari para cezası ile cezalandırılmaları.

KARAR SAYISI : 04-07/75-18 **KARAR TARİHİ : 23-01-2004**

Gazlı içecekler pazarında faaliyet gösteren Coca Cola Satış ve Dağıtım A.Ş. tarafından sade gazoz alt pazarında yıkıcı fiyatlandırma yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinin ihlâl edilip edilmediğinin tespiti amacıyla yürütülen soruşturma neticesinde; soruşturma ile ilgili pazarın "gazlı içecekler pazarı" olduğu ve bu pazarda Coca Cola Satış ve Dağıtım A.Ş.'nin hakim durumda bulunduğu; gazlı alkolsüz içecekler pazarında hakim durumda bulunan Coca Cola Satış ve Dağıtım A.Ş.'nin sade gazoz alt pazarına yönelik fiyatlandırma stratejisinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6 ncı maddesi çerçevesinde bir rekabet ihlali sayılamayacağı; dolayısıyla 4054 sayılı Kanun kapsamında bir cezaya yer olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-09/79-21 **KARAR TARİHİ : 29-01-2004**

MYS Otomotiv Taşımacılık Petrol Ürünleri Turizm Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti. ile Seskır Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.'nin, Automobile Dacia S.A. ile imzalamış oldukları distribütörlük anlaşması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un ihlal edildiği iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı; şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-09/82-22 **KARAR TARİHİ : 29-01-2004**

ADSL teknolojisini kullanmak suretiyle internet hizmeti sunmak isteyen internet servis sağlayıcıların, kendileri bu hizmeti sunamazken Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin 60.000 port ile bu hizmeti sunmaya başlayarak pazarı diğer internet servis sağlayıcılarına kapatacağı iddiasına ilişkin olarak Rekabet Kurulu tarafından alınan 23.12.2003 tarih, 03-83/1000-M sayılı kararda öngörülen düzenlemeleri yerine getirmeyerek, temel telekomünikasyon hizmetlerindeki hakim durumunu kötüye kullandığı ve bu şekilde

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6 ncı maddesini ihlal ettiği iddiaları çerçevesinde Türk Telekomünikasyon A.Ş. hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-16/123-26

KARAR TARİHİ : 24-02-2004

Seramik kaplama mazlemeleri ve/veya seramik sağlık gereçleri pazarlarında faaliyet gösteren 32 teşebbüsün 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla yürütülen soruşturma neticesinde ilgili tarafların 4054 sayılı Kanun'u ihlal eden eylemlerde buldukları ve idari para cezası ile cezalandırılmaları.

KARAR SAYISI : 04-17/126-28

KARAR TARİHİ : 26-02-2004

Moytaş Gıda Taşıma Hay. Mad. Tur. Teks. San. ve Tic. A.Ş. (Tekel Toptan Satıcısı) ile Moybak Gıda Üretim Dağıtım ve Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti (Efes Pilsen Bölge Bayii) ve Tavşanlı Bakkallar Odası yöneticilerinin aralarında anlaşma akdetmek suretiyle, Seval Meşrubat Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti ile Şentürkler Gıda Meşrubat Tekel Ür. Paz. San. Tic. Ltd. Şti.'nin ürünlerinin satılmasını engelledikleri iddiasına ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı; Bakkallar Odası, Moytaş Gıda Taşıma Hay. Mad. Tur. Teks. San. ve Tic. A.Ş. ile Moybak Gıda Üretim Dağıtım ve Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti'ne görüş bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-17/133-30

KARAR TARİHİ : 26-02-2004

Siemens A.Ş., Nokia Komünikasyon Ltd. Şti. ve Sony Ericsson Mobile Communications AB'nin M-Mobile Özek Telekomünikasyon Elektronik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından ithal edilen GSM cep telefonlarına bakım onarım servisi vermeyerek, bu firmanın piyasa faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiasına yönelik olarak bir önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığı; şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-18/152-34

KARAR TARİHİ : 03-03-2004

JTI Tütün Ürünleri Pazarlama A.Ş.'nin satış noktalarında stand münhasırlığına yönelik faaliyetleriyle ilgili şu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığı; standlara ilişkin fiili münhasırlığın pazarın genelinde ortadan kaldırılması için 4054 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ilgili teşebbüslere görüş bildirilmesi; JTI Tütün Ürünleri Pazarlama A.Ş.'nin kafe ve restoran işletmecileriyle imzaladığı kafe/restoran sözleşmeleri için de; soruşturma açılmasına gerek olmadığı, ancak kararın tebliğinden itibaren 60 gün süre içerisinde kafe/restoranlarla imzalanan sözleşmenin bazı maddelerinin sözleşmeden çıkarılması gerektiğinin, Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı ilgili taraflara bildirilmesi; 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi ile öngörülmüş olan bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesinden dolayı, aynı Kanun'un 16 ncı maddesi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca JTI Tütün Ürünleri Pazarlama A.Ş.'ye ve bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihte söz konusu teşebbüsün yönetim organlarında görev alan kişilerin her birine ayrı ayrı idari para cezası verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-18/153-35

KARAR TARİHİ : 03-03-2004

Philip Morris Sabancı Pazarlama ve Satış A.Ş. ve British American Tobacco Exports B.V. Türkiye İstanbul Şubesi'nin satış noktalarında stand münhasırlığına yönelik faaliyetleriyle ilgili olarak şu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığı; standlara ilişkin fiili münhasırlığın pazarın genelinde ortadan kaldırılması için 4054 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca JTI Tütün Ürünleri Pazarlama A.Ş., Philip Morris Sabancı Pazarlama ve Satış A.Ş., British American Tobacco ve yine bu alanda faaliyet gösteren TEKEL'e görüş bildirilmesi; bu duyuruların yapıldığının tevsikinin 60 günlük süre içerisinde Rekabet Kurumu'na bildirilmesi gerektiğinin, Kurulumuzca öngörülen bu duyuru yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı ilgili taraflara bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-18/154-36**KARAR TARİHİ : 03-03-2004**

Konya ilinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının kurdukları Dernek aracılığıyla sürücü kursu ücretlerini birlikte belirleyerek 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettikleri iddiasına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı; 4054 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin 3 üncü fıkrası uyarınca, bu tür davranışlara ne şekilde son vereceklerinin sürücü kurslarına bildirilmesi, organizasyondaki rolü dikkate alınarak, bilgilendirme ve ikaz amacıyla Konya Motorlu Taşıt Sürücü Kursları Birliği Derneği'ne de aynı yazının gönderilmesi; Milli Eğitim Bakanlığı'nın da, motorlu taşıt sürücü kursu faaliyetinde bulunan teşebbüslerin uygulayacakları kurs ücretlerinin belirlenmesine yönelik olarak, İl Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından, üyeleri arasında müdürlük yetkilileri ile sürücü kursu temsilcilerinin bulunduğu ücret tespit ve denetim komisyonları oluşturulması şeklindeki ülke genelinde olası uygulamaların, 4054 sayılı Kanun ile korunmaya çalışılan genel ekonomik yararlarla bağdaşmayacağı ve teşebbüsler arasındaki rekabet ihlallerini kolaylaştırıcı etkiler doğmasına sebep olacağı yönünde, 4054 sayılı Kanun'un 27 nci maddesinin (g) bendi kapsamında bilgilendirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-19/176-60**KARAR TARİHİ : 11-03-2004**

"Ankara İli Sürücü Olur Sağlık Raporu" ilgili pazarında faaliyet gösteren Ziya Gökalp Polikliniği, Sakarya Polikliniği, İlkiz Polikliniği, Duru Polikliniği, Sincan Bilgi Tıp Merkezi, Dr. Servet Ünsal Tıp Merkezi, Umar Uzman Doktorlar Polikliniği unvanlı teşebbüslerin bir havuz oluşturarak pazar paylaşımında bulunmak ve fiyat tespiti yapmak amacıyla hazırladıkları ve imzaladıkları protokolün uygulamaya geçtiğine dair bir bulguya rastlanılmaması nedeniyle, anılan teşebbüsler hakkında bir soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-20/200-40**KARAR TARİHİ : 18-03-2004**

Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği (UTİKAD) tarafından uluslararası karayolu, havayolu, denizyolu, demiryolu ile eşya, kargo taşımacılığı, acenteliği, organizatörlüğü, müteahhitliği, komisyonculuğu, danışmanlığı ve benzeri konularda işteğal eden gerçek ve tüzel kişi üyelerinin sunduğu hizmetlerin fiyatlarının belirlenmesi suretiyle 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğine ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-20/201-41**KARAR TARİHİ : 18-03-2004**

İnşaat, Harita ve Jeoloji Mühendisleri Odaları Kayseri İl Temsilcilikleri ile Elektrik Mühendisleri Odası Şanlıurfa İl Temsilciliği'nin havuz sistemi oluşturarak rekabeti engellediği iddialarına ilişkin somut belge ve bulgulara ulaşılamaması nedeniyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamındaki bir ihlalin varlığından söz edilemeyeceği ve dolayısıyla soruşturma açılmasına yer olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-20/206-42**KARAR TARİHİ : 18-03-2004**

Sanovel İlaç San. ve Tic. A.Ş. ile aynı ekonomik bütünlük içinde bulunan Aset İlaç San. ve Tic. A.Ş.'nin atorvastatin etken maddeli ilacı başka bir ad altında üretip piyasaya sürmesinin, Emekli Sandığı ve Bağ-Kur uygulamaları da dikkate alındığında, pazara giriş engeli yarattığı ve Pfizer İlaçları Ltd. Şti.'nin piyasadaki faaliyetlerini zorlaştırdığı ve bu şekilde 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinin ihlal edildiği iddiası ile ilgili olarak önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-22/231-48**KARAR TARİHİ : 25-03-2004**

Yemek Sepeti Elektronik İletişim Tanıtım Pazarlama Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin üye restoranlarıyla yaptığı anlaşmalar ile bu restoranlara başka firmalarla çalışmama yükümlülüğü getirerek 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiasına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-22/233-49

KARAR TARİHİ : 25-03-2004

Kuşadası Limanı'nın Ege Liman İşletmeleri A.Ş.'ne devri işleminin iptali talebinin reddi ve Ege Liman İşletmeleri A.Ş.'nin hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-23/250-54

KARAR TARİHİ : 01-04-2004

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. (Türkşeker) ile Pan Tohum Islah ve Üretim A.Ş. (Pan Tohum) arasında yapılan şeker pancarı tohumu alımına yönelik sözleşme ile sektördeki diğer uygulamaların 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiasına ilişkin olarak; ilgili pazarın her aşamasında hakim durumda bulunduğu anlaşılan Türkşeker'in gerek Pan Tohum ile yaptığı anlaşma ve gerekse çiftçilerle yaptığı şeker pancarı üretim anlaşması yoluyla şeker pancarı tohumu piyasasını rekabete kapatmak suretiyle hakim durumunu kötüye kullandığı yönünde karar verilebilmesi için yeterli tespit bulunmadığı; Türkşeker ve Pan Tohum arasında yapılan anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamına girdiği ve 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği kapsamını aşan hükümler taşıdığından bildirim tabi olduğu; söz konusu sözleşme ile ilgili olarak, 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi ve 1997/2 sayılı Tebliğ'in 3 üncü maddesi ile öngörülen bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi nedeniyle, aynı Kanun'un 16 ncı maddesi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. ile Pan Tohum Islah ve Üretim A.Ş.'nin ve bu teşebbüslerin bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihte yönetim organlarında görev alan kişilerin ayrı ayrı idari para cezası ile cezalandırılmaları; Türkşeker ve Pan Tohum arasında yapılan ve 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamına girdiği tespit olunan anlaşma ile ilgili olarak aynı Kanun'un 41 inci maddesi kapsamında soruşturma açılmaksızın sözleşmede düzeltme yapılmasının istenmesi, anlaşmanın 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği'ne uygun hale getirilmesi halinde bu anlaşmanın ilgili tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceği; bu değişikliğin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesi; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-23/251-55

KARAR TARİHİ : 01-04-2004

Ankara'da faaliyet gösteren 11 yapı denetim laboratuvarının, hazırladıkları fiyat listesi ile hizmet bedellerini standartlaştırmaya çalıştıkları ve bunun 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında bir anlaşma olduğu; bununla beraber üzerinde mutabakata varılan fiyatların uygulanmamış olduğu anlaşıldığından, ilgili teşebbüslere yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı; ancak 4054 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin 3 üncü fıkrası uyarınca, söz konusu davranışlara ne şekilde son vereceklerine yönelik olarak Yapı Laboratuvarları Derneği ile anlaşmaya taraf olan teşebbüslere görüş bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-25/279-61

KARAR TARİHİ : 08-04-2004

Alçı sektöründe faaliyet gösteren ABS Alçı ve Blok Sanayi A.Ş., Tepe-Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş., Dalsan Alçı Sanayi ve Ticaret A.Ş., BPB Gypsum Üretim ve Tic. Ltd. Şti ile Doğantaş Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin toz alçı pazarında birlikte hareket etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerinin tespitine ilişkin yürütülen soruşturma neticesinde; ABS Alçı ve Blok San. A.Ş. ile Tepe-Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.'nin fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde oldukları ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettikleri, bu nedenle, aynı Kanun'un 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile son fıkrası uyarınca ABS Alçı ve Blok San. A.Ş.'ye ve Tepe-Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.'ye idari para cezası verilmesi, ABS Alçı ve Blok San. A.Ş.'nin "Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"nde yer alan düzenlemelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamı dışında kaldığı ve 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesine aykırılık teşkil ettiği, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile son fıkrası ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca adı geçen teşebbüse idari para cezası verilmesi, anılan sözleşme ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi ile öngörülen bildirim yükümlülüğünün yerine

getirilmemiş olması nedeniyle, aynı Kanun'un 16 ncı maddesi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca ABS Alçı ve Blok San. A.Ş.'ye ve bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihte ilgili teşebbüsün Yönetim Kurulu'nda görevde bulunanların her birine ayrı ayrı idari para cezası uygulanması; ABS Alçı ve Blok San. A.Ş., Tepe-Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş. ve Dalsan Alçı Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, Emek Alçı Tah. San. ve Tic. Ltd. Şti'ye karşı ortak bir pazar stratejisi çerçevesinde hareket ederek faaliyetlerini zorlaştırmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettikleri iddiasını ispatlamaya yeterli delil bulunmadığı ve dolayısıyla adı geçen teşebbüslere bu nedenle para cezası uygulanmasına yer olmadığı, Dalsan Alçı Sanayi ve Ticaret A.Ş., BPB Gypsum Üretim ve Tic. Ltd. Şti. ve Doğantaş Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ilgili ürün pazarında fiyat tespiti yönünden rekabet ihlali içerisinde bulduklarına ilişkin iddiaları ispatlamaya yeterli delil olmadığı ve dolayısıyla adı geçen teşebbüslere bu nedenle para cezası uygulanmasına yer olmadığı, Tepe-Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş. ile Doğantaş Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin 1998 yılına ait bayilik sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamı dışında kaldığı, ancak bu tarihten sonra uygulanmamış olan sözleşmelerle ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan üç yıllık zaman aşımı süresi geçtiğinden, 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca para cezası uygulanamayacağı, 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal eden eylemlerinden dolayı, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunmasını teminen yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışların ve ihlale son verilmesi gereğinin, aynı Kanun'un 9 uncu maddesi uyarınca ilgili teşebbüslere bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-26/308-71

KARAR TARİHİ : 15-04-2004

Publicis Groupe S.A.'nın ve Bcom3 şirketini devralması işleminin, izne tabi bir işlem olmadığı; Publicis Groupe S.A., Markom/Leo Burnet Reklam Hizmetleri A.Ş., Güzel Sanatlar Reklamcılık A.Ş., Yorum Tanıtım, Basım ve Yayım Hizmetleri A.Ş., Publi Graphics Reklam Pazarlama ve Müşavirlik A.Ş., Starcom Medya Hizmetleri A.Ş. ve MG Medya Yayımcılık Hizmetleri A.Ş. arasında 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında anlaşma veya uyumlu eylem olmadığı, bu nedenle ilgili teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-27/320-74

KARAR TARİHİ : 22-04-2004

İskenderun ve çevresinde kurulu ve uzun demir çelik ürünleri pazarında faaliyet gösteren haddehanelerin, piyasada keyfi fiyat artışları yapmak ve biraraya gelerek ürünlerin piyasa fiyatlarını istedikleri seviyede oluşturmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddialarına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetlerin reddi.

KARAR SAYISI : 04-27/322-76

KARAR TARİHİ : 22-04-2004

Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından Star Telekomünikasyon ve İletişim San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin altyapı taleplerinin karşılanmadığı iddiası ve geçici tedbir talebi ile ilgili olarak Türk Telekomünikasyon A.Ş. hakkında tedbir kararı alınmasına ya da önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-27/323-77

KARAR TARİHİ : 22-04-2004

Eğirdir'de bulunan soğuk hava deposu sahiplerinin aralarında anlaşarak, soğuk hava depolarının kira ücretlerini 2002 yılına göre aşırı arttırmak yoluyla 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiasına ilişkin olarak ilgili pazardaki soğuk hava depo hizmeti sunan teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetlerin reddi.

KARAR SAYISI : 04-27/337-80

KARAR TARİHİ : 22-04-2004

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin telekomünikasyon sektöründeki tekel hakkını/hakim durumunu kötüye kullandığı ve rekabeti sınırlayıcı eylemlerde bulunduğu iddiasına ilişkin olarak Türk Telekomünikasyon A.Ş. hakkında bu aşamada herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-27/342-84

KARAR TARİHİ : 22-04-2004

Coca-Cola Satış ve Dağıtım A.Ş. (CCSD) ile akdetmiş olduğu sözleşmede yer alan rakip malları satmama maddesinin Rekabet Hukuku açısından değerlendirilmesi talebine ilişkin Zeki Akkaya'ya ait başvuru ile ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-31/363-89

KARAR TARİHİ : 03-05-2004

Selçuk Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş., Hedef Ecza Deposu Tic. A.Ş., Es Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş.'nin Antalya Eczacı Odası'nın etkisiyle ve rasyonel ekonomik gerekçelere dayanmaksızın 18.9.2002 tarihinde vadeli satışlarını durdurarak Kotan Eczanesi'nin etkinliklerini güçleştirecek şekilde uyumlu hareket etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettikleri; Antalya Eczacı Odası ve yetkililerinin yukarıda belirtilen ihlaldeki rolünün 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceği; bu ihlallerinden dolayı, 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca Selçuk Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş., Hedef Ecza Deposu Tic. A.Ş. ve Es Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş.'ye idari para cezası uygulanması; 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamındaki bu eylem ile ilgili olarak Kanun'un 10 uncu maddesi ile öngörülen bildirim yükümlülüğüne ilişkin olarak ceza verilmesine gerek bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-31/365-91

KARAR TARİHİ : 03-05-2004

Sigara üreticisi firmaların fiyat artışlarını birlikte yaparak 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiasına yönelik olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-32/369-92

KARAR TARİHİ : 04-05-2004

Selektif kozmetik ürünleri toptan dağıtıcılık ve perakende satıcılık piyasasında Tekin Acar Büyük Mağazacılık A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesini ihlal ettiği iddiasına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı; şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-32/370-93

KARAR TARİHİ : 04-05-2004

Elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı ve satışı ile işgal eden teşebbüslerden alınan TRT payının anayasal dayanaktan yoksun ve rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olduğu ve bu payı otoprodüktörlerden almayan TRT'nin ayrımcılık yaparak 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesini ihlal ettiği iddiası ile ilgili olarak önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı; şikayetin ve geçici tedbir talebinin reddi.

KARAR SAYISI : 04-32/373-94

KARAR TARİHİ : 04-05-2004

Ambarlı liman bölgesinde terminal işletmeciliği yapan şirketlerin, ortaklaşa kurdukları ALPAŞ ve ALTAŞ şirketleri vasıtasıyla tedarikçilerden mal ve hizmet satın almaları dolayısıyla tedarikçiler aleyhine rekabetin kısıtlandığı iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-32/377-95

KARAR TARİHİ : 04-05-2004

Frito-Lay Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Frito-Lay)'nin ilgili ürün pazarında hakim durumda olup olmadığı ve şikayetçi Kar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin dağıtıcılarına yönelik olarak sistematik caydırıcı, yıldırıcı eylemlerle hakim durumunu kötüye kullanmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediğinin tespitine ilişkin soruşturma neticesinde; İlgili ürün pazarı olan "paketlenmiş çips pazarı"nda Frito-Lay'in hakim durumda bulunduğu; Frito-Lay'in eylemlerinin pazardaki diğer teşebbüsler aleyhine kötüye kullanma olarak değerlendirilemeyeceği, dolayısıyla hakim durumunu kötüye kullanmadığı; adı geçen teşebbüsün pazardaki nihai satış noktalarında gerek yazılı sözleşmelerle gerekse fiili olarak uyguladığı münhasır satış sisteminin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 5 inci maddesinde belirlenen şartları taşımadığının tespit edilmiş olması nedeniyle, Tebliğ'in 6 ncı ve Kanun'un 13 üncü maddeleri gereğince Frito-Lay'e tanınmış olan muafiyetin geri alınması ve bu çerçevede bedava ürün

veya çeşitli hediye verilmesi, iskonto veya indirim yapılması gibi uygulamaların münhasırlık şartına bağlı olmadan ve fiili münhasırlığa yol açmayacak şekilde uygulanması ve yazılı sözleşmelerdeki münhasırlığa ilişkin hükümlerin değiştirilmesi gerektiğinin Frito-Lay'e bildirilmesi ve bu değişikliklere uyulduğunun tevsiki için adı geçen teşebbüse kararın tebliğinden itibaren 60 gün süre verilmesi; Kar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (yeni ünvanı ile Kraft Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.)'nin nihai satış noktalarına yönelik münhasır satış sisteminden muafiyetin geri alınmasına ilişkin olarak 2002/2 sayılı Tebliğ'in 6 ncı maddesi uyarınca yazılı görüşünün istenmesi, bu konuda adı geçen teşebbüse bir aylık süre verilmesi, görüş geldikten sonra ilgili teşebbüs bakımından muafiyetin geri alınıp alınmayacağına değerlendirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-36/414-105

KARAR TARİHİ : 20-05-2004

Bilişim teknolojileri ürünlerinin toptan satışı ve dağıtımı alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak fiyatları ve ödeme koşullarını belirlemek yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettikleri iddiasına ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-38/428-108

KARAR TARİHİ : 26-05-2004

Makina mühendisleri ve elektrik mühendisleri odalarının Burdur Temsilcilikleri ile üyelerinin havuz oluşturarak sundukları hizmetler için aşırı yüksek fiyat talep etmek suretiyle ve ayrıca EMO Burdur Temsilciliği'nin yeni açılacak bir elektrik mühendisliği bürosuna pazara girişte zorluk çıkarmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerine dair soruşturma açılmasına yer olmadığı; TMMOB ve TMMOB'a bağlı odalar tarafından asgari ücretlerin belirlenmesinin 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğu yönündeki 22.01.2002 tarih ve 02.04/40-21 sayılı Rekabet Kurulu kararının yürütmesinin Danıştay Onuncu Dairesi'nin 17.11.2003 tarih ve 2003/2564, 2003/2705 sayılı kararlarıyla durdurulmuş olması nedeniyle, asgari ücret uygulamalarına yönelik olarak Burdur'da yapılan tespitler bakımından bu aşamada herhangi bir işlem tesisinin hukuken mümkün bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-40/452-113

KARAR TARİHİ : 03-06-2004

Danonesa Tikveşli Süt Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Danonesa)'nin, bayilerine, Öğütler Gıda Sanayi Ticaret Pazarlama Ltd. Şti.'ne mal verilmemesi yönünde baskı uygulamak yoluyla 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiasına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-42/490-118

KARAR TARİHİ : 17-06-2004

HP, Lexmark, Cannon gibi yazıcı üreticisi firmaların kartuş ve yazıcı pazarlarında 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiasına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-42/495-121

KARAR TARİHİ : 17-06-2004

Kurdukları "Ahi Ekmek ve Unlu Mamulleri San. ve Tic. Ltd. Şti." adlı şirketin faaliyetleri vasıtasıyla Kırşehir il merkezinde faaliyet gösteren fırıncıların pazarı paylaşarak 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiasına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı; Kırşehir ekmek pazarında, bizzat ya da ortak oldukları şirketler aracılığıyla faaliyette bulunan "Ahi Ekmek ve Unlu Mamulleri San. ve Tic. Ltd. Şti." isimli şirketin kurulmasının 4054 sayılı Kanun'un 7 nci maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğin 2/a maddesi kapsamında bir birleşme işlemi olduğu ve bahse konu birleşme işleminin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğu; Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğu halde 17.4.2001 tarihinde gerçekleşen birleşme işleminin bildirilmemesi nedeniyle taraflara ve şirket yöneticilerine 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesi gereğince verilecek cezalar açısından, aynı Kanun'un 19 uncu maddesinde öngörülen 3 yıllık zaman aşımının 17.04.2004 tarihinde dolduğu, bu nedenle bildirmemeden dolayı ceza verilmesine yer olmadığı söz konusu işleme izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-42/519-126 **KARAR TARİHİ : 17-06-2004**

İlgili pazarın, yapısı itibarıyla bir kartel oluşumuna izin vermemesi, ayrıca şikayete dayanak teşkil eden 2003 yılında ürün fiyatlarının bir önceki yıla oranla düşük gerçekleşmesinin tarım piyasalarına özgü iktisadi koşullar ile açıklanabilmesi tespitleri dolayısıyla, Sultandağı ilçesinden kiraz alımı gerçekleştiren ihracatçı teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-43/524-127 **KARAR TARİHİ : 24-06-2004**

Merkezi Kütahya'da bulunan Ebru Fotoğrafçılık Basım Üretim Reklamcılık Ltd. Şti.'nin Demirci şubesinin fiyat konusundaki uygulamalarının, Demirci ilçesi fotoğrafçılık hizmetleri pazarında 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesi kapsamında ihlal teşkil etmediği, dolayısıyla anılan teşebbüs hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetlerin reddi.

KARAR SAYISI : 04-43/533-130 **KARAR TARİHİ : 24-06-2004**

Ankara'da faaliyet gösteren kitap dağıtımıcısı firmaların aralarında anlaşma yaparak 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiasına ilişkin olarak bu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığı; anılan teşebbüslere 4054 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin 3 üncü fıkrası uyarınca, sözü edilen anlaşmalara ve girişimlere derhal son vermeleri gerektiğinin, aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde haklarında soruşturma açılacağına bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-43/538-133 **KARAR TARİHİ : 24-06-2004**

Enerji üretimi, iletimi ve dağıtımı ile ilgili tesis ve cihazların üretimi, taahhütü, yapımı, ithalatı ve satışı alanında Türkiye'de faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiasına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı; Avrupa Birliği'nde ve diğer ülkelerdeki gelişmelere göre konunun dairesince izlenmesi.

KARAR SAYISI : 04-45/565-135 **KARAR TARİHİ : 06-07-2004**

Alfa Laval Dış Ticaret Ltd. Şti.'nin, tek taraflı bir davranış ya da distribütörleri ile anlaşma suretiyle Gürsoy Teknoloji İnşaat Yapı Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.'ye mal vermeyi reddettiği iddiasının, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlal olarak değerlendirilemeyeceği, dolayısıyla anılan teşebbüs hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-47/614-151 **KARAR TARİHİ : 15-07-2004**

Biletix Bilet Dağıtım Basım ve Ticaret A.Ş (Biletix) ile bilet satış anlaşması yapan organizatörlerin arasındaki ilişkinin rekabet hukuku bağlamında acentelik ilişkisi olduğu, dolayısıyla Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında değerlendirilemeyeceği, Biletix'in elektronik bilet satışı pazarında hakim durumda olmadığı, Biletix'in Koç Grubu ile ilişkisinden doğan avantajını kullanarak rakiplerin pazara girişini ya da pazardaki faaliyetini engellediği yönünde herhangi bir bilgi ya da belgeye ulaşılamamış olmasının yanı sıra yapılan anlaşmaların piyasaya girişi engellediği iddiası ile ilgili olarak Kanun kapsamında bir ihlalin bulunmadığı, Biletix hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-47/621-154 **KARAR TARİHİ : 15-07-2004**

İzmir ilinde faaliyet gösteren fırıncıların anlaşma yapmak suretiyle pazar paylaştıkları iddiasını destekler nitelikte bilgi ve belgeye ulaşılamamasının yanı sıra, pazarın rekabetçi bir yapısının bulunduğu, teşebbüslerin alternatif temin kaynaklarına sahip olduğu, satış noktalarına uzak bölgelerden de ekmek sevkiyatının yapılabildiği göz önüne alınarak, anılan teşebbüsler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41 inci maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-48/631-157 **KARAR TARİHİ : 22-07-2004**

Garanti Ödeme Sistemleri A.Ş. tarafından pazarlanan Bonus Card'ın üye işyerlerinden bazılarında, Bonus Card dışında başka bir kredi kartıyla ödeme yapılamaması ve taksit imkanının kullandırılmaması uygulamalarına ilişkin olarak, Mars Sinema Turizm ve

Sportif Tesisler İşletmeciliği A.Ş. ile Garanti Ödeme Sistemleri A.Ş. arasında imzalanan “Cine Bonus Sponsorluk Sözleşmesi”nin grup muafiyetinden yararlandığı; Yeni Karamürsel Giyim ve İhtiyaç Maddeleri Tic. ve San. A.Ş. ile Türkiye Garanti Bankası A.Ş. arasında imzalanan “Ortak Kart Düzenleme Sözleşmesi”ne ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-49/660-164

KARAR TARİHİ : 29-07-2004

Hyundai Assan bayisi olarak faaliyet göstermekte olan Koruma Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.’nin, Yetkili Satıcı ve Servis Sözleşmesi’nin rekabete aykırı şekilde haksız yere ve hukuka aykırı olarak feshedilmesi neticesinde 4054 sayılı Kanun’un ihlal edildiği iddiasına ilişkin olarak, önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-49/671-170

KARAR TARİHİ : 29-07-2004

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu’na bağlı Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu tarafından belirlenen okul servis araçları için azami ücret tarifelerinin, söz konusu federasyon tarafından asgari ücret tarifesine dönüştürüldüğü iddiasına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-52/691-175

KARAR TARİHİ : 12-08-2004

Elektrik Mühendisleri Odası Balıkesir İl Temsilciliği’ne bağlı mühendislerin, havuz sistemi oluşturarak rekabeti engelledikleri iddiasına ilişkin olarak soruşturma açılmasına yer olmadığı, şikayetin reddi; TMMOB ve TMMOB’a bağlı odalar tarafından asgari ücretlerin belirlenmesinin 4054 sayılı Kanun’a aykırı olduğu yönündeki 22.01.2002 tarih ve 02.04/40-21 sayılı Rekabet Kurulu kararının yürütmesinin, Danıştay Onuncu Dairesi’nin 17.11.2003 tarih ve 2003/2564, 2003/2705 sayılı kararlarıyla durdurulmuş olması nedeniyle, asgari ücret uygulamalarına yönelik olarak Balıkesir’de yapılan tespitler bakımından bu aşamada herhangi bir işlem tesisinin hukuken mümkün bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-52/692-176

KARAR TARİHİ : 12-08-2004

Özel servis olarak Renault Trucks adlı teşebbüsten yedek parça ve teknik yardım talebinde bulunulmasına rağmen ne ana bayi ne de alt bayiler tarafından talepleri karşılanmayarak 4054 sayılı Kanun’un ihlal edildiği iddiası hakkında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, şikayetin reddi; bununla beraber, yapılan incelemeler sırasında Renault Trucks Türkiye’nin Bayilik Sözleşmeleri’nin 1998/3 sayılı Tebliğ’e aykırı hükümler içerdiğinin tespit olunması nedeniyle Rekabet Kurulu tarafından öngörülen düzenlemelerin yapılması kaydıyla ilgili sözleşmelerin 1998/3 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlanabileceği; söz konusu değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu’na bildirilmesi; Kurulumuzca öngörülen düzeltmeler yapılmadan uygulanması halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun’un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi; Renault Trucks Türkiye’nin 4054 sayılı Kanun kapsamında olan ancak 1998/3 sayılı Tebliğ’in sağladığı muafiyetten yararlanmayan bazı sözleşmelerinin 1998/3 sayılı Tebliğ’e uyumlu hale getirilmesi konusunda teşebbüsün uyarılması kaydıyla, şimdilik soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı; Renault Trucks Türkiye’nin yetkili bayileri tarafından kurulmuş olan Bayiler Konseyi’nin “yetkili bayilerin kendi aralarındaki iletişim ve işbirliğinin artırılması” hedefinin, ürünlerin yeniden satış fiyatı konusunda bayilerin aralarında bir yatay işbirliği anlaşması yapmalarına ya da bir uyumlu eylem içine girmelerine neden olması durumunda, 4054 sayılı Kanun’un 4 üncü maddesi kapsamında ciddi bir rekabet ihlaline yol açabileceği, bu durumda ilgili teşebbüsler hakkında Kanun’un 40 nci maddesi uyarınca soruşturma açılacağı konusunda Renault Trucks Türkiye’nin Bayiler Konseyi’nin uyarılması.

KARAR SAYISI : 04-52/695-177

KARAR TARİHİ : 12-08-2004

Kömür ithalatçısı teşebbüsler ile ya da diğer ithalatçılar ile rekabeti kısıtlayıcı bir işbirliğine gittiklerine dair bulguya rastlanmadığından, ithal kömür pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-52/717-181

KARAR TARİHİ : 12-08-2004

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin, 1.6.2004 tarihinden geçerli olmak üzere kiralık devre tarifelerinde yaptığı değişikliklerin 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğu iddiasının 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceği.

KARAR SAYISI : 04-54/749-186

KARAR TARİHİ : 17-08-2004

Afyon ilinde faaliyet gösteren serbest veteriner hekimlerin ve eczanelerin satmakta oldukları veteriner ilaçlarının minimum satış fiyatlarının Afyon Veteriner Hekimleri Odası ve Afyon Eczacı Odası arasında imzalanan bir protokol ile belirlendiği, belirlenen fiyatlara uymayan ve daha düşük fiyatlar ile satış yapan serbest veteriner hekimlerin cezalandırıldığı iddiasına ilişkin olarak yürütülen soruşturma neticesinde; Afyon Veteriner Hekimleri Odası ve Afyon Eczacı Odası'nın aralarında imzaladıkları protokolün 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesine aykırı olduğu; bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ilgili teşebbüs birliklerine ayrı ayrı idari para cezası uygulanması; aralarındaki protokol ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi ile öngörülmüş olan bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemiş olduğu anlaşıldığından, söz konusu teşebbüs birliklerine ve teşebbüs birliklerinde bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihte yönetim organlarında görev alan kişilerin her birine aynı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesi uyarınca idari para cezası uygulanması.

KARAR SAYISI : 04-54/750-187

KARAR TARİHİ : 17-08-2004

Kütahya il merkezinde faaliyet gösteren 16 fırıncının birlikte kurdukları Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi yoluyla pazarda rekabeti kısıtladıkları iddiası üzerine yürütülen soruşturma neticesinde; Kütahya il merkezinde 16 fırıncı tarafından kurulan Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi'nin söz konusu fırınlar/fırıncılar arasında bir anlaşma niteliğinde olması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun kapsamında Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi hakkında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı; Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi üzerinden aralarında rekabetçi davranışlarını koordine eden Altınbaşak Un ve Unlu Mamulleri San. ve Tic. Şti, Öz Bereket Un ve Unlu Mamülleri İmalat San. ve Tic. Ltd., Şti., Çağdaş Un ve Unlu Mamulleri Gıda İhtiyaç Mad. San. ve Tic. Ltd., Öz Orhan Gıda-Petrol-Tarım-Otomotiv-Nak.-Turz.-İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., Fimpaş Fırıncılık İnş. Maden Kırtasiye Temizlik Turizm Gıda A.Ş., Yavuz Gıda Mad. Çinicilik İthalat İhracat Ltd. Şti., Yılmaz Un ve Hizmet İşl. İml. San. Tic. Paz. Ltd. Şti., Derya Ekmek ve Unlu Mamulleri, Ekmekçioglu Unlu Mamulleri, Fazilet Unlu Mamulleri, Asma Fırını, Benli Ekmek Fırını, Örnek Ekmek Fırını, Özay Un ve Unlu Mamulleri, Şirinkent Ekmek Fabrikası ile Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi'nin kurucu ortağı olan, ancak bir süre sonra bu ortaklıktan ayrılan ve gerek ortaklık döneminde gerekse ortaklığın sona ermesinden sonra geçen 1 yıl boyunca ekmeğini Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi üzerinden dağıtılan Engin AY'ın kontrolündeki Özen Ekmek Fırını'nın 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettikleri; bu ihlalleri nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca ilgili teşebbüslere ayrı ayrı idari para cezası uygulanması; Kanun'un 4 üncü maddesi anlamında bir anlaşma niteliğinde olan ve bildirim tabi bulunan Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi ortak girişimi işleminin Kanun'un 10 uncu maddesi ile öngörülmüş olan bildirilme yükümlülüğünün yerine getirilmemiş olduğu anlaşıldığından, Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi'nin kurucu taraflarına ve söz konusu ortak girişimin kurucu taraflarının bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihte yönetim organlarında görev alan gerçek kişilerin her birine ayrı ayrı olmak üzere aynı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı

maddesi uyarınca idari para cezası uygulanması; yapılan inceleme sonucunda söz konusu anlaşmaya 4054 sayılı Kanun'un 8 inci maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesinin ve 5 inci maddesi uyarınca bireysel muafiyet tanınmasının mümkün olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-55/751-188

KARAR TARİHİ : 18-08-2004

Konya Otobüs İşletmecileri Nakliyecileri ve Acentecileri Derneği ile Konya'da faaliyet gösteren şehirlerarası turizm şirketlerinin aralarında anlaşarak fiyat tespit etmek ve servis hizmeti gibi bir takım hizmetleri kaldırmak yolu ile Konya merkezli şehirlerarası yolcu taşımacılığı pazarında rekabeti kısıtladıkları iddiası üzerine yürütülen soruşturma neticesinde; Artur Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş., Yeşil Aksaray Turizm Nak.San. ve Tic.Ltd.Şti., Gültür Turizm Otomotiv Ticaret ve San. Ltd.Şti-Oktay GÜL, Şapçioğlu Motorlu Araçlar Ltd.Şti., Sermet Nakliyat Pet.Ür. San. ve Tic. Ltd.Şti., Bilal Demirtaş, Kartur Turizm Seyahat Nakliyat ve Tic.Ltd.Şti., Lüks Konya Turizm Gıd. Paz. Tic. Ltd.Şti., Mehmet Duran, Nevzat Ünsal, Lüks Ereğli Seyahat Nak. Tic. ve San. A.Ş.-Mehmet Kaya, S.S. Konaş Konya Otobüsçüleri Sahip ve İşleticileri Motorlu Taşıyıcıları Kooperatifi ve Seykon Taşımacılık Hiz. Tur. Tic. Ltd.Şti.'nin, yürütülen soruşturma çerçevesinde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında ihlal teşkil eden bir faaliyetinin tespit edilmediği, dolayısıyla bu teşebbüsler hakkındaki şikayetin reddi; Konya Otobüs İşletmecileri Nakliyecileri ve Acentacıları Derneği'nin 4054 sayılı Kanun'u ihlal eder nitelikte bir faaliyetinin bulunmadığı; Konya Metro Turizm Sey. ve Tic. Ltd. Şti. ile Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş.'nin ekonomik birlik oluşturması nedeniyle, bu iki teşebbüsün tek bir teşebbüs olarak kabul edilerek işlem yapılması; Kontur Turizm ve Uluslararası Nakliyat Tic. Ltd Şti., Özkaymak Turizm Ltd. Şti. ve Konya Metro Turizm Sey.ve Tic. Ltd. Şti. ile Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş.'nin oluşturduğu ekonomik birliğin, Konya merkezli şehirlerarası otobüs ile yolcu taşımacılığı pazarında fiyat tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettikleri ve para cezası ile cezalandırılmaları gerektiği; bu ihlalleri nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2002 yılı ciroları üzerinden Özkaymak Turizm Ltd.Şti., Kontur Turizm ve Uluslararası Nakliyat Tic. Ltd. Şti., Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş. ile Konya Metro Turizm Sey. ve Tic. Ltd. Şti.'nin idari para cezası ile cezalandırılmaları.

KARAR SAYISI : 04-56/754-190

KARAR TARİHİ : 19-08-2004

Ulusoy ve UN grupları arasında 12.10.2000 tarihinde imzalanan protokole ilişkin olan yönü dışında şikayet dilekçesinde yer verilen iddiaların daha önce Kurulca değerlendirilerek karara bağlanmış iddialar ile aynı olduğu anlaşıldığından, bu iddialara yönelik olarak yeniden 4054 sayılı Kanun'un ihlalinin bulunup bulunmadığı değerlendirmesine girerek bir karar istihsaline yer olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-57/779-197

KARAR TARİHİ : 02-09-2004

Bayer Türk Kimya San. Ltd. Şti.'nin satın alınmış Bayer marka tıbbi cihazların çalıştırılması için gerekli kiti sağlamamak, bakım, onarım ve satış sonrası desteği vermemek veya tüketicinin zararına olarak pazarlama ya da teknik desteği kısıtlamak yollarıyla rekabeti engellediği iddiasına ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı; şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-57/796-199

KARAR TARİHİ : 02-09-2004

ADSL teknolojisi kullanmak suretiyle genişbant internet hizmeti sunmak üzere 200.000 adet ADSL portunu, diğer internet servis sağlayıcılarına pazarda rekabet koşullarını oluşturmaya olanak sağlayacak şekilde sunmadan satmaya başlamak suretiyle Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin ADSL altyapısına erişim sağlama pazarında sahip olduğu hakim durumunu ADSL internet hizmeti pazarında kötüye kullanarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiği iddiaları çerçevesinde Türk Telekomünikasyon A.Ş. hakkında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-60/856-200 **KARAR TARİHİ : 20-09-2004**

Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. hakkında yürütülen soruşturma neticesinde; Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.'nin yetkili satıcıların yeniden satış fiyatlarını belirleme yönünde bir baskı veya zorlama içerisinde olmadığı, yetkili satıcıların farklı fiyatlardan araç ve yedek parça satabildikleri, yetkili satıcıların rakip ve muadil yedek parça kullanabildikleri, bu konuda herhangi bir kısıtlama olmadığı, yetkili satıcılara gönderilen uyarı yazılarının "Ford" markasının izinsiz kullanımını engellemek amacını taşıdığı, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'a aykırı bir uygulama olmadığı anlaşıldığından Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde bir yaptırım uygulanmasına gerek bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-60/865-204 **KARAR TARİHİ : 20-09-2004**

Bazı bankaların bazı perakendeci ve servis sağlayıcılar ile sadece kendi kredi kartları ile taksit ve ödüllü işlem yapılabilmesi için münhasır anlaşmaları bulunduğu iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-60/866-205 **KARAR TARİHİ : 20-09-2004**

Roche Müstahzarları San. A.Ş.'nin NeoRecormon ve Neupogen ürünlerinin Özel Başkent Hastanesi ve Beşer Ecza Deposu'na uygun koşullarda satılırken diğer depo ve hastanelere daha yüksek fiyat ve daha kısa vade uygulanarak özellikle SSK'nın zarara uğratıldığı, bu duruma yol açan ayrımcılığın 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6 ncı maddesi kapsamında bulunduğu iddiasının, ortaya çıkan fiyat farklılıklarının alımı gerçekleştiren birimlerin yarattığı farklı rekabet koşulları ile bunların farklı pazarlık güçleri ve etkinliklerinden kaynaklandığı, dolayısıyla bu hastanelerin 4054 sayılı Kanun'un 6 (b) maddesi anlamında eşit alıcılar sayılamayacağı, bu iddialar ile ilgili sorunun çözümünün Kanun kapsamı dışında olduğu; şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-63/909-218 **KARAR TARİHİ : 30-09-2004**

Algıda, Ülker ve Panda markalı dondurmaları üreten firmaların ortak hareket ederek tüm ürünlerine aynı anda %20 zam yaptıkları iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-63/910-219 **KARAR TARİHİ : 30-09-2004**

K.V.K. Teknoloji Ürünleri ve Ticaret A.Ş.'nin Axcasscard ile ve GENPA Telekomünikasyon ve İletişim Hizmetleri Sanayii Ticaret A.Ş.'nin Worldcard ile yaptıkları peşin fiyatına taksitle satış kampanyalarında, incelenen dönemde K.V.K. ile GENPA arasında pazardaki rekabeti kısıtlayıcı veya engelleyici bir anlaşma ya da uyumlu eylemin yapıldığına yönelik olarak herhangi bir delile ulaşılamadığı ve bu bağlamda Kanun'un 4 üncü maddesi çerçevesinde bir ihlal olduğuna yönelik bir tespit bulunulamayacağı, Akbank ya da Yapı Kredi Bankası'nın taksitli kredi kartları pazarında ve K.V.K. veya GENPA'nın GSM cep telefonu dağıtım pazarında hakim durumda olduklarına ilişkin bir tespit bulunulamayacağı, bu nedenle incelenen eylemlerin hakim durumun kötüye kullanılması kapsamında ve Kanun'un 6 ncı maddesi çerçevesinde değerlendirilemeyeceği, Yapı ve Kredi Bankası ile GENPA ve Akbank ile K.V.K. arasında 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi anlamında rekabeti kısıtlayıcı nitelikte bir anlaşma yapıldığı yönünde bir delile ulaşılamadığı ve bu bağlamda Kanun'un 4 üncü maddesi çerçevesinde bir ihlal olduğuna yönelik herhangi bir tespit bulunulamayacağı.

KARAR SAYISI : 04-63/911-220 **KARAR TARİHİ : 30-09-2004**

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiasına ilişkin olarak bu aşamada herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-63/930-222 **KARAR TARİHİ : 30-09-2004**

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Yekeler Gıda Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. hakkında 6.11.2003 tarih, 03-71/866-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma

neticesinde; Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün bayileri ile akdettiği "Yetkili Bayilik Sözleşmesi"nin, rekabet etmeme yükümlülüğünü düzenleyen hüküm hariç olmak üzere, lafzı itibarıyla 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği çerçevesinde grup muafiyeti kapsamında olan ve Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen bayilerin pasif satışlarının engellendiğine dair uygulamalara ilişkin olarak Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün cezalandırılmasına yeterli delil olmadığı; Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün bayilerin yeniden satış fiyatını belirlemek suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettiği savını destekleyen bilgi ve belgelere ulaşılamadığından, bayilerin yeniden satış fiyatını tespit etmek iddiasına ilişkin olarak bir ihlalin bulunmadığı; bayilik sözleşmelerinin rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi bakımından Tebliğ'de öngörülen süre zarfında uygun hale getirilmesi gerektiğinin anılan teşebbüse bildirilmesi; Yekeler Gıda Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.'nin "Erçiş, Muradiye ve Çaldıran ilçeleri hariç olmak üzere Van ili" olarak tanımlanan ilgili coğrafi pazarda hakim durumda bulunmadığı, bununla birlikte adıgeçen teşebbüsün toptancılara da ürün satışı gerçekleştirmesi sebebiyle kötüye kullanma eyleminden de bahsedilemeyeceği, bu nedenle adıgeçen teşebbüs hakkındaki şikayetlerin reddi.

KARAR SAYISI : 04-66/946-224

KARAR TARİHİ : 19-10-2004

Ulusal Tarım Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ile Doğ-Al Gübre ve Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş. arasında 10.1.2004 tarihinde imzalanan "Tek Yetkili Satıcılık Anlaşması"nın 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü ve 6 ncı maddeleri kapsamında olmadığı; Doğ-Al Gübre ve Tarım Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin söz konusu anlaşmayı tek taraflı olarak feshederek 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmediği, dolayısıyla anılan teşebbüs hakkında önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-66/949-227

KARAR TARİHİ : 19-10-2004

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'nun "Bayilik Sözleşmesi"nin 2003/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı; Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'nun 2004-2005 sezonunda uygulamaya başladığı bayilik sistemi nedeniyle bazı müşterilerine mal vermeyi kesmesinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6 ncı maddesini ihlal etmediği, dolayısıyla anılan teşebbüs hakkında önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-66/951-229

KARAR TARİHİ : 19-10-2004

Coca Cola İçecek A.Ş.'nin gazlı içecekler pazarında, Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş.'nin ise bira pazarında hakim durumda oldukları; Coca Cola İçecek A.Ş. ile Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. arasında bağlayıcı eylemlere yönelik bir anlaşmanın olduğuna dair herhangi bir bulgunun tespit edilemediği; Coca Cola İçecek A.Ş.'nin Coca-Cola markalı ürününün satın alınmasını Efes Pilsen markalı biranın da alınması koşuluna bağladığına ilişkin bir tespite ulaşılmadığı, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesi kapsamında hakim durumun kötüye kullanılmasının söz konusu olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-66/952-230

KARAR TARİHİ : 19-10-2004

Oyakbank A.Ş. ve Tukaş Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin birlikte hareket etmek suretiyle Merko A.Ş.'yi pazar dışına ittikleri iddiasına yönelik olarak bir önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına yer olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-66/955-231

KARAR TARİHİ : 19-10-2004

Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.'nin (Doğan Grubu'nun) Türkiye gazete yayıncılığı piyasasında hakim durumda olduğu; teşebbüsün ilgili pazardaki uygulamalarının şu aşamada, hakim durumun kötüye kullanılması değil, yeni girilen bir pazarda yer kapma ve tutunma stratejisi olduğu; dolayısıyla Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş. hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-66/956-232

KARAR TARİHİ : 19-10-2004

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin tarifeleri ve arabağlantı ücretlerinin UMTH işletmecilerinin faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına ya da doğrudan soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-66/959-233

KARAR TARİHİ : 19-10-2004

Uluslararası Nakliye Komisyoncuları Derneği'nin, Kara Taşımacılığı Kanunu uyarınca, Ulaştırma Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmeliklerin nakliye sektöründe serbest rekabeti ortadan kaldırdığı iddiasına yönelik olarak, önaraştırma yapılmasına yada soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi

KARAR SAYISI : 04-67/976-236

KARAR TARİHİ : 25-10-2004

GSM operatörleri Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. ve Telsim Mobil Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş.'nin mobil telekomünikasyon hizmetleri ve ilgili diğer telekomünikasyon pazarlarında uyguladıkları tarifeler ve arabağlantı ücretleri ile 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerine yönelik olarak yürütülen soruşturma neticesinde; Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde tüm mal ve hizmet piyasalarındaki rekabetin tesisi ve korunması amacını hedefleyen 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un kapsamı çerçevesinde, rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı eylemlere karşı her piyasada olduğu gibi telekomünikasyon pazarında da Rekabet Kurulu'nun görevli ve yetkili bulunduğu; Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. ve Telsim Mobil Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş.'nin aralarında bir anlaşma yaparak arabağlantı ücretlerini yükseltmek yoluyla şebekeler arası görüşme ücretlerini artırmak ve eş zamanlı olarak şebeke içi ücretleri düşürmek sonucu mevcut abone sayılarını korumak ve piyasaya girmeye hazırlanan operatörlerin girişini engellemek eyleminde bulunduğu savının elde edilebilen bilgi ve yapılan çözümlenmelerle tam olarak ispat edilemediği; dolayısıyla herhangi bir cezaya yer olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-69/980-238

KARAR TARİHİ : 27-10-2004

Vapur Donatanları ve Acenteleri Derneği'nin (ve üyesi teşebbüslerin) konteynır yükleme-boşaltma hizmet bedellerini belirlediği ve bu şekilde acenteler arasındaki rekabeti sınırladığı, ayrıca konteynır sayısı ve konteynır terminallerinin bulunduğu coğrafyalar itibariyle pazarın paylaşıldığına dair iddialar konusunda yeterli bulguya rastlanmadığından, 4054 sayılı Kanun'un 40 nci maddesi gereği adı geçen teşebbüs birliği ve üyeleri hakkında soruşturma açılmasına yer olmadığı, şikayetin reddi; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın 2004/1 sayılı Tebliği'nde yer alan gemi acentelik hizmetlerine ilişkin asgari ücret tarifelerinin tavsiye niteliğine dönüştürülmesi için ilgili Bakanlığa görüş bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-69/988-243

KARAR TARİHİ : 27-10-2004

Buzlu çay piyasasında "Nestea" markası ile faaliyet gösteren Coca Cola Satış Dağıtım A.Ş.'nin bu alanda 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinin ihlali olarak kabul edilebilecek bir eyleminin olmadığı, dolayısıyla soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-70/1012-247

KARAR TARİHİ : 04-11-2004

Resmi/özel kurum ve kuruluşlara ilaç satışlarında indirim oranını belirlemeye yönelik karar ve uygulamaları ile Türk Eczacılar Birliği'nin 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediğinin tespiti amacıyla yürütülen soruşturma çerçevesinde: Türk Eczacıları Birliği (TEB) ve bağlı eczacı odalarının, resmi/özel kurum ve kuruluşlara ilaç satışlarında indirim oranını belirlemeye yönelik karar ve uygulamalarının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında olduğu; ancak incelemeye konu eylemin kaynağı TEB Merkez Heyeti'nin 7.2.2002 tarihli kararı olduğundan ve bağlı eczacı odaları 6643 sayılı Kanun uyarınca bu karara uymak durumunda olduğundan, 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında olan bu teşebbüs birliği kararı nedeniyle yalnızca TEB'in cezalandırılması gerektiği; bu nedenle, Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca TEB'in idari para cezası ile cezalandırılması; ayrıca Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamındaki bu kararın 10 uncu madde gereğince Rekabet

Kurulu'na bildirilmemiş olması nedeniyle, Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesi uyarınca TEB'e ve TEB'in 7.2.2002 tarihinde yönetim organında görev alan gerçek kişilerin her birine ayrı ayrı idari para cezası uygulanması; Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında bulunan ve eczacılık mevzuatına dayanmayan eylemlerinden dolayı, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunmasını teminen yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışların ve ihlale son verilmesi gereğinin, Kanun'un 9 uncu maddesi uyarınca TEB'e bildirilmesi; Kanun'un 27 (g) maddesi uyarınca, Maliye Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı'na, resmi/özel kurum ve kuruluşlara ilaç satışlarında rekabet koşullarını etkileyen düzenleme ve eylemlerle ilgili tespit ve önerileri içerecek görüş bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-70/1014-249

KARAR TARİHİ : 04-11-2004

Samsun - Novorossky hattı geri dönüş yolunda, başvuru sahibi firmaya ait kamyonlara ilişkin evrakın rakip şirket tarafından hazırlanması nedeniyle, sözü edilen kamyonların tampon bölgede bekletildiği iddiasına ilişkin olarak, önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-72/1042-257

KARAR TARİHİ : 19-11-2004

Roche'un, ecza depolarına ve hastanelere satışlarında ayrımcılık yaptığı, ihalelerde rakip ürünler için teklif veren depolara mal vermediği, biyotek ürünlerde ihalelere yönelik olarak yalnızca Beşer Ecza Deposu'yla çalıştığı ve riskine oranla yüksek miktarda teminat isteyip anılan depo dışındaki ecza depolarının faaliyetlerini zorlaştırmak suretiyle hakim durumunu kötüye kullandığı iddialarına ilişkin olarak; Roche Müstahzarları San. Tic. A.Ş.'nin Beşer Ecza Deposu Tic. ve San. Ltd. Şti. ile 9.5.2003 tarihinde akdettiği sözleşme ile kurulan ilişkinin yeniden satış işlemi çerçevesinde bir dikey ilişki olduğu, acentelik ilişkisi olmadığı; söz konusu sözleşmenin koşullu olarak 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceği; gerekli değişikliğin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesi; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi; Roche Müstahzarları San. Tic. A.Ş.'nin, bazı ecza depolarını SSK hastaneleri ihalelerine yönelik olarak mal vermeyerek cezalandırdığı, 2003 yılında biyoteknoloji ürünlerinde ihalelere yalnızca Beşer Ecza Deposu Tic. ve San. Ltd. Şti. ile katıldığı, riskleriyle oransız miktarlarda teminat isteyerek bu depoya karşı SS Bursa, EDAK SS İzmir ve SS İstanbul Eczacıları Üretim, Temin ve Dağıtım Kooperatiflerinin faaliyetlerini güçleştirdiği ve bu şekillerde hakim durumunu kötüye kullandığı iddialarını içeren şikayetin reddi; Roche Müstahzarları San. Tic. A.Ş.'de yapılan yerinde inceleme sırasında istenen bir belgenin incelenmek üzere Rekabet Kurumu raporlarına teslim edilmemesi nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesinin (b) bendi gereğince söz konusu teşebbüse idari para cezası verilmesi, 13.10.2004 itibarıyla teşebbüsün Yönetim Kurulu'nda görevli olan kişilerin her birine Kanun'un 16 ncı maddesinin 3 üncü fıkrası uyarınca teşebbüse verilen cezanın %10'u oranında olmak üzere idari para cezası verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-73/1066-265

KARAR TARİHİ : 25-11-2004

Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş. (TEKEL)'nin toptan satıcılık sözleşmesinin haksız rekabete neden olduğu ve TEKEL ürünlerinin dağıtımını yapmakta olan gezici toptancılara TEKEL tarafından haksız satış koşulları uygulandığı iddialarına yönelik olarak, 4054 sayılı Kanun kapsamında yapılacak bir işlem olmadığı, şikayetin reddi; TEKEL bünyesindeki Sigara Pazarlama ve Dağıtım A.Ş.'nin (Tekel Sigara A.Ş.'nin) kurmuş olduğu grup muafiyeti kapsamında olmayan dağıtım sisteminin 2002/2 sayılı Tebliğ'den yararlanabilmesi için, toptancıların satış fiyatının Tekel Sigara A.Ş. tarafından belirlenmesine yol açan Sabit Toptan Satıcılık, Gezici Toptan Satıcılık Sözleşmelerinin ve Tekel Ürünleri Toptan Satıcılığı Hakkında Yönetmelik'in ilgili maddelerinin toptancıların satış fiyatının belirlenmesine yol açmayacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiği; toptancılara bildirilen barem fiyatların asgari veya sabit fiyata dönüşmemesi için anılan fiyatların azami haddi gösterdiğinin ya da tavsiye niteliğinde olduğunun fiyat listelerinde açıkça belirtilmesi gerektiği; Tütün mamulleri haricinde toptancıların dağıtımını yapmakta olduğu kibrit

ürününün perakende satış fiyatının Tekel Sigara A.Ş. tarafından belirlenmesini zorunlu kılan herhangi bir hukuki veya fiili durum olmaması nedeniyle, bu ürünün toptan veya perakende satış fiyatının Tekel Sigara A.Ş. tarafından belirlenmesi uygulamasına son verilmesinin gerektiği; toptancıların, kendilerine tanınan kredi süresini bayilere aktarmalarını zorunlu kılan, Sabit Toptan Satıcılık Sözleşmesi'nin, Gezici Toptan Satıcılık Sözleşmesi'nin, Tekel Ürünleri Toptan Satıcılığı Hakkında Yönetmelik'in, Tekel Ürünleri Toptan Satıcılık İhalesine İlişkin Genel Şartname'nin ilgili maddelerinin bu tür bir zorunluluk içermeyecek şekilde yeniden düzenlenmesinin gerektiği; gezici toptancıların bölgesine sabit toptancı atanması neticesinde gezici toptancılara tanınan bölgelerin münhasır olmaktan çıktığı, bu bölgeleri münhasır yapabilmek için sabit toptancıların sadece işyerinin bulunduğu satış noktasından faaliyet göstermelerinin sağlanmasının yeterli olacağı; bu amaçla, Sabit Toptan Satıcılık Sözleşmesi'nin, Tekel Ürünleri Toptan Satıcılığı Hakkında Yönetmelik'in, Tekel Ürünleri Toptan Satıcılık İhalesine İlişkin Genel Şartname'nin ilgili maddelerinin değiştirilmesi gerektiği; aktif veya pasif satış ayırımı olmaksızın toptancıların bölgeleri dışına yapacakları her türlü satış yasaklayan, Sabit Toptan Satıcılık Sözleşmelerinin, Gezici Toptan Satıcılık Sözleşmelerinin, Tekel Ürünleri Toptan Satıcılığı Hakkında Yönetmelik'in, Tekel Ürünleri Toptan Satıcılık İhalesine İlişkin Genel Şartname'nin münhasır olmayan bölgelere her türlü satış yapma ve münhasır bölgelere ise pasif satış yapma imkanı verecek şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiği; toptancıların satış belgesine sahip tüm alıcılara satış yapabilmelerini teminen, Tekel Ürünleri Toptan Satıcılığı Hakkında Yönetmelik'in, Tekel Ürünleri Toptan Satıcılık İhalesine İlişkin Genel Şartname'nin yeniden düzenlenmesi gerektiği; toptancıların dağıtmakla yükümlü oldukları ürünleri belirsiz hale getiren Sabit ve Gezici Toptan Satıcılık Sözleşmelerinin, Tekel Ürünleri Toptan Satıcılık İhalesine İlişkin Genel Şartname'nin yeniden düzenlenmesi gerektiği; gerekli düzenlemelerin yapılarak Kurumumuza belgelenmesi için Tekel Sigara A.Ş.'ye 6 ay süre verilmesi; şikayetçi teşebbüs ES-AT A.Ş.'nin Tekel Sigara A.Ş. ile akdettiği 1.6.1998 tarihli toptancılık anlaşmasının yakın zamana kadar imzalanmış örneklerinin bulunması nedeniyle bu anlaşmaların ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiği, zaman aşımından söz edilemeyeceği dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesi gereğince söz konusu teşebbüse ve 1.7.2001 tarihinden sonra imzalanmış ilk anlaşmanın tarihinde teşebbüsün Yönetim Kurulu'nda görevli olanların her birine ayrı ayrı idari para cezası verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-74/1084-270

KARAR TARİHİ : 29-11-2004

Sodexho Restoran Servisleri A.Ş. ve Accor Servisleri International A.Ş. hakkında yürütülen soruşturma çerçevesinde; Sodexho Restoran Servisleri A.Ş. ile Accor Servisleri International A.Ş.'nin müşteri paylaşımı ve müşterilere verilen vadelerin tespiti konularında anlaşma içinde oldukları ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi uyarınca yasaklanan eylemleri gerçekleştirdikleri; bu nedenle Sodexho Restoran Servisleri A.Ş.'ye ve Accor Servisleri International A.Ş.'ne idari para cezası verilmesi; Sodexho Restoran Servisleri A.Ş. ile Accor Servisleri International A.Ş. arasında gerçekleştirilen anlaşmanın Rekabet Kurumu'na bildirilmemesi sebebiyle, 4054 sayılı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesi gereğince Sodexho Restoran Servisleri A.Ş. ile Accor Servisleri International A.Ş.'ye ve 9.7.2002 tarihli anlaşmanın yapıldığı tarihte Sodexho Restoran Servisleri A.Ş. ile Accor Servisleri International A.Ş. 'nin Yönetim Kurulu'nda görevde bulunan kişilerin her birine ayrı ayrı idari para cezası verilmesi; 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal eden eylemlerinden dolayı, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunmasını teminen yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışların ve ihlale son verilmesi gereğinin, aynı yasanın 9 uncu maddesi uyarınca, ilgili teşebbüslere bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-76/1086-271

KARAR TARİHİ : 01-12-2004

Anadolu Cam Sanayii A.Ş. hakkında 2.10.2003 ve 03-64/769-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma neticesinde: Anadolu Cam Sanayii A.Ş.'nin 9.6.2003 tarihli Tekel Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş. ihalesindeki fiyat politikasının, Marmara Cam San. ve Tic. Ltd. Şirketi'nin piyasadaki faaliyetini zorlaştırmaya yönelik olduğu ve bu nedenle hakim durumun kötüye kullanıldığı; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6 ncı maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştiren Anadolu

Cam Sanayii A.Ş.'nin, aynı Kanun'un 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca cezalandırılması.

KARAR SAYISI : 04-77/1096-276

KARAR TARİHİ : 02-12-2004

Tarım Sigortaları Vakfı'nın "Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde tarım sigortalarının risk inceleme ve analizi ile hasar tespiti hizmetleri" ilgili pazarındaki faaliyetlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında herhangi bir ihlal teşkil etmediği ve 4054 sayılı Kanun'un 41 inci maddesi uyarınca soruşturma açılmasına yer olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-77/1108-277

KARAR TARİHİ : 02-12-2004

Ege Bölgesi'nde faaliyet gösteren çimento üreticilerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettikleri iddiasına ilişkin olarak yürütülen soruşturma neticesinde; Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş., Batı Grubu Şirketler (Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş. ve Batisöke Söke Çimento Sanayii T.A.Ş.), Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. ve Denizli Çimento Sanayii Ticaret A.Ş.'nin; 2002 yılı Nisan ayından başlayarak, İzmir ve Aydın başta olmak üzere tüm Ege Bölgesi torbalı çimento pazarında uyumlu eylem halinde fiyat tespit ettikleri, 2003 yılı Haziran ayından başlayarak Körfez Bölgesi başta olmak üzere tüm Ege Bölgesi torbalı çimento pazarında uyumlu eylem halinde fiyat tespit ettikleri, bu ihlallerinden dolayı, 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca, Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş., Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş., Batisöke Söke Çimento Sanayii T.A.Ş. Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. ve Denizli Çimento Sanayii Ticaret A.Ş.'ne idari para cezası verilmesi; Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.'nin, "Tek Elden Dağıtım Anlaşması" ve "Tek Elden Satın Alma Anlaşması" adları altında akdettiği standart yetkili satıcılık anlaşmalarının, uygulamalar ile birlikte değerlendirildiğinde 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal eder nitelikte olduğu ve 1997/3, 1997/4 sayılı Tebliğlerle sağlanan grup muafiyetinden ve "Tek Elden Dağıtım Anlaşması"nın 2002/2 sayılı Tebliğlerle sağlanan grup muafiyetinden yararlanamayacağı; Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.'ye, Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal eder nitelikteki söz konusu anlaşmalar nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca idari para cezası verilmesi; 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi gereği bildirilmesi gereken anlaşmaların bildirilmemesi sebebiyle, aynı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesi uyarınca, Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.'ne ve Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.'nin Haziran 2003 tarihinde yönetim kurulunda görev yapan üyelerin her birine ayı ayrı idari para cezası uygulanması; Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.'nin "Tek Elden Dağıtım Anlaşması" adı altında akdettiği standart yetkili satıcılık anlaşmalarının, 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygun hale getirilmesi; bu değişikliğin yerine getirilmesi için kararın tebliğinden itibaren taraflara 60 gün süre verilmesi, Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ncı ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi; 4054 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesi uyarınca, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunmasını teminen, ihlale son verilmesi gereğinin ilgili teşebbüslere bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-77/1109-278

KARAR TARİHİ : 02-12-2004

Ege Bölgesi'nde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettikleri iddiasına ilişkin olarak yürütülen soruşturma neticesinde; Çimbeton Hazır Beton ve Prefabrik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş., Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş., Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş., Lafarge Beton A.Ş. ve Aydın Modern Beton San. Tic. A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettikleri, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca idari para cezası ile cezalandırılmaları; öte yandan, 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesinin 1 inci fıkrası uyarınca bildirim zorunluluğu olan anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı aynı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesi uyarınca, Çimbeton Hazır Beton ve Prefabrik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.'ye, Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayii

A.Ş.'ye, Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye, Lafarge Beton A.Ş.'ye ile Aydın Modern Beton San. Tic. A.Ş.'ye ve bu teşebbüslerin bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihlerde yönetim kurullarında görev alan kişilerin her birine ayrı ayrı idari para cezası verilmesi; Ufuk Beton A.Ş., Semkay Beton Ltd. Şti., As Beton Ltd. Şti., Ege Beton A.Ş. ve Saka Beton A.Ş. hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı; 4054 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesi uyarınca, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunmasını teminen, ihlale son verilmesi gereğinin ilgili teşebbüslere bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-78/1114-281

KARAR TARİHİ : 09-12-2004

TEDAŞ'ın ikili anlaşmalarla enerji temin ettiği serbest tüketici statüsünde ayrı bir müşteri grubu bulunmadığı ve bütün müşterilere düzenlemeye tabi tarifeden enerji satışı yaptığı dikkate alındığında, EPDK'nın yayımlanmış olduğu "Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ"ın 6/1-d maddesi kapsamında değerlendirilemeyeceği, bu nedenle mali uzlaştırmaya katılmamaktan dolayı sorumlu tutulamayacağı; TEDAŞ'ın mali uzlaştırmaya tabi tutulmasına yönelik düzenlemelerin ve tedbirlerin EPDK'nın yetkisi ve sorumluluğunda olduğu; dolayısıyla, TEDAŞ'ın mali uzlaştırmaya katılması yönünde geçici tedbir kararı alınmasına ya da başkaca bir işlem yapılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-78/1115-282

KARAR TARİHİ : 09-12-2004

Türk Telekomünikasyon A.Ş. ile ADSL internet erişimi için son kullanıcıya kurulum ve destek hizmeti vermek üzere çözüm ortağı olarak anlaşan Elkotek Veri İletişim Sistemleri Tic. A.Ş., Datateknik Bilgisayar Sistemleri Tic. San. A.Ş. ve Sentim Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş.'nin son kullanıcıların çözüm ortaklarının sattıkları modem haricindeki modemleri kurmalarını engelledikleri ve modem fiyatlarını artırdıkları iddialarına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetlerin reddi.

KARAR SAYISI : 04-78/1116-284

KARAR TARİHİ : 09-12-2004

Fotokopi makinesi ithal eden firmaların, müşterilerinin sarf malzemelerini başka firmalardan almalarını engellediği iddiasına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-81/1160-292

KARAR TARİHİ : 23-12-2004

Tokat Yıldızı A.Ş., Tokat Seyahat Tur. Akaryakıt A.Ş. ve Topçam Turizm A.Ş.'nin birlikte hareket etmek suretiyle rakipleri olan Lider Turizm Otobüs İşletmesi'nin faaliyetini zorlaştırdıkları ve bu teşebbüsü otogar dışına çıkardıklarına dair iddialara ilişkin soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, şikayetin reddi.

KARAR SAYISI : 04-81/1164-293

KARAR TARİHİ : 23-12-2004

Hac ve Umre turizmi konusunda faaliyet gösteren seyahat acentaları arasında, Türkiye Seyahat Acentaları Birliği tarafından ayrımcılık yapıldığı iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında yapılacak herhangi bir işlem bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-82/1168-294

KARAR TARİHİ : 27-12-2004

Peugeot Otomotiv A.Ş. ile bayileri arasında yapılan Yetkili Satıcılık Sözleşmeleri ile ilgili Rekabet Kurulu kararlarında öngörülen düzenlemelerin yerine getirilmemesi nedeniyle yürütülen soruşturma sonucunda; Peugeot Otomotiv A.Ş. ile yetkili satıcı ve servisler arasında imzalanan "Yetkili Satıcılık Sözleşmeleri"nin 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi (a) ve (b) bendleri kapsamında ihlal teşkil ettiği; 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına ilişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında değerlendirilen sözleşmelerin anılan Tebliğ'e aykırı hükümler içermeleri nedeniyle, grup muafiyetinden yararlanmadığı; 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal eden ve grup muafiyetinden yararlanamayan sözleşmelere ilişkin olarak Kurum'a bildirimde bulunulmadığı, Kurul'un sözleşmelerden haberdar olmasıyla birlikte müteaddit defalar ilgili taraflara sözleşmelerin 1998/3 sayılı Tebliğ hükümlerine uygun bir biçimde yenilenmesi ve bilhassa, Yetkili Satıcılık

Sözleşmesi'nin IV, VII-3 ve VIII. maddelerinin düzeltilmesi yönünde kararlar alması ve değişikliklerin yapılmasına ilişkin olarak süre tanınmasına rağmen bu değişikliklerin teşebbüs tarafından yapılmadığına, hatta Kurul kararı ile değiştirilmesi istenen hükümlerin sistematik bir biçimde uygulanmasına devam edildiği; Kanun'u ihlal eden sözleşmelerin 2000 yılı Mart ayına kadar olan dönemde Peugeot Otomotiv A.Ş., bu tarihten sonraki dönemde ise aynı ekonomik bütünlük içinde yer alan bir diğer teşebbüs Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş. tarafından uygulandığı; Söz konusu sözleşme hükümlerinin 4054 sayılı Kanun ve 1998/3 sayılı Tebliğ'e aykırılıkları sebebiyle oluşan ihlal nedeniyle mevcut durumda Peugeot marka araçların Türkiye distribütörlüğünü yapan Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş.'nin, 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası hükümleri uyarınca, idari para cezası ile cezalandırılması; Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş.'nin tarafı olduğu Yetkili Satıcılık Sözleşmeleri'nin ve Yetkili Servis İstasyonu İşletme Sözleşmeleri'nin ilgili maddelerinin 60 gün içerisinde 4054 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1998/3 sayılı Tebliğ'e uyumlu hale getirilmesi ve bu işlemlerin gerçekleştirildiğinin Kurum'a tevsik edilmesi, aksi halde bu sürenin bitiş tarihinden itibaren 4054 sayılı Kanun'un 17 nci maddesinin (a) bendi ve içinde bulunulan yıl için Rekabet Kurulu tarafından yayımlanan para cezalarına ilişkin Tebliğ uyarınca süreli para cezası uygulanacağına ilgili teşebbüse bildirilmesi

KARAR SAYISI : 04-83/1179-299

KARAR TARİHİ : 30-12-2004

Selçuk Ecza Deposu Ticaret San. A.Ş.'nin Kotan Eczanesi'ne karşı ayrımcı uygulamalarını sürdürerek rekabeti kısıtladığı iddiasının 4054 sayılı Kanun'a aykırı olmadığı; dolayısıyla önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, şikayetin reddi.

2.1.1.3. Rekabet İhlallerine İlişkin Örnek Karar Özetleri

1- 24-02-2004 Tarih ve 04-16/123-26 Sayılı Seramik Kararı

Rekabet Kurulu'nun 01.08.2002 tarihli toplantısında; seramik kaplama malzemeleri ve/veya seramik sağlık gereçleri pazarlarında faaliyet gösteren 32 teşebbüsün, "satış fiyatı ve şartlarını tespit etmek, piyasayı bölüşmek, arz miktarını kontrol etmek..." suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti için soruşturma açılmıştır.

Yapılan değerlendirmeler içinde, özellikle uyumlu eylemin ayrı bir rekabet hukuku kavramı olarak değil de, 4054 sayılı Kanun ve gerekçesinde belirtildiği üzere, "anlaşmanın varlığının ispatlanmasında bir araç" olarak kabul edilmesi yorumu önem kazanmıştır. Bu yaklaşımdan hareketle, anlaşma ile uyumlu eylemi bir bütünün parçaları olarak kabul edip yakınlaştıran ve yegane fark olarak, uyumlu eylemde delil yükünü düşüren bir karine yaklaşımının benimsenmesi şeklinde sonuç geliştirilmiştir. Buna göre, ilgili teşebbüsler arasında mutabakatı gösteren delillerin bulunması halinde, bu belgelerin gerçekliğini ortaya koyan bir analizle anlaşma sonucuna ulaşılabilecektir. Uyumlu eyleme ise; gizli bilgilerin, fiyat listelerinin rakiplere gönderilmesi gibi net olarak mutabakatı değil ama ilişkiyi gösteren delillerin, rekabetin bozulduğunu gösteren pazar analizleri ile desteklenmesi halinde karar verilebilecektir. Dolayısıyla, ilişkinin ardından paralel davranış şartı aranmamakta, pazardaki iktisadi sonuçlara bütün olarak bakılmaktadır. Bu noktada uyumlu eylem karinesi devreye girecek; bilgi değişiminin, antirekabetçi amaçlı toplantılara katılımın genel pazar davranışlarını etkilemediğinin ispatı, ilgili teşebbüslere bırakılacaktır.

Bu yaklaşımın benimsenmesinin üç faydası vardır. Birincisi, teşebbüsler özellikle de oligopolistler, karşılıklı bağımlılıktan kaynaklanan paralel davranışlarının uyumlu eylem olarak kabul edilmeyeceğinden emin olacaktır. İkincisi, Kurul, uyumlu eylem karinesine işlerlik kazandıracak; konuya ilişkin tartışmalara son verebilecektir. Üçüncüsü, uzlaşmaya ulaşılan anı tanımlayan statik bir yaklaşım yerine, rekabetin ihlal edildiği bütün süreci kapsayacak biçimde anlaşma ve uyumlu eylem kavramları birarada kullanılabilir.

Bu değerlendirmeler dikkate alınarak soruşturma sonucunda;

- Altın Çini ve Seramik Sanayii A.Ş., Anatolia Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Bozüyük Seramik Sanayii Ticaret A.Ş., Ercan Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş./Ercan Seramik Sanayi Turizm ve Ticaret Ltd. Şti., Eczacıbaşı Karo Seramik San. ve Tic. A.Ş., Ege Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Graniser Granit Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Hitit Seramik San. ve Tic. A.Ş., İstanbul Seramik San. ve Tic. A.Ş., Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik San. A.Ş., Kütahya Porselen Sanayi A.Ş., Pera Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Seramiksan Turgutlu Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Seranit Granit Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Söğütsen Seramik Sanayi İnşaat Madencilik İth.İhr.A.Ş., Tamsa Fayans Seramik Üretim-Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş., Termal Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Toprak Saniteri ve Turizm İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş., Toprak Seramik ve Gıda San. ve Tic. A.Ş., Umpaş Seramik Sanayi ve Tic. A.Ş., Uşak Seramik Sanayii A.Ş., Yıldız Yapı Malzemeleri Depolama Dağıtım San.Tic. Ltd.Şti., Yurtbay Seramik Sanayi ve Tic. A.Ş. ve Yüksel Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, seramik kaplama malzemeleri pazarında 14.12.1994'den başlayıp devam eden ve unsurları, "satım fiyatı ve şartlarının tespit edilmesi, arz miktarının kontrolü-pazar paylaşımı ve rekabete duyarlı bilgi değişimi" olan yatay anlaşma ve uyumlu eylemler yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettiğine,

- Bu nedenle; 2001 yılı net satışlarının %2, %1,5 ve %1'i oranlarında olmak üzere şirketlere para cezası verilmesine,

- Çanakçılar Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş., Ege Vitrifiye Sağlık Gereçleri San. ve Tic. A.Ş., Heriş Seramik ve Turizm Sanayi A.Ş., Kalevit Roca Saniter Seramik Sanayi A.Ş., Serel Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Toprak Seramik ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin, seramik sağlık gereçleri pazarında 14.12.1994'den başlayıp devam eden ve unsurları, "satım fiyatı ve şartlarının tespit edilmesi ile rekabete

duyarlı bilgi değişimi” olan yatay anlaşma ve uyumlu eylemler yoluyla 4054 sayılı Kanun’un 4 üncü maddesini ihlal ettiğine,

- Bu nedenle; 2001 yılı net satışlarının binde 3’ü oranında olmak üzere şirketlere para cezası verilmesine,

- Buna karşılık, Duravit Yapı Ürünleri San. ve Tic. A.Ş. ile Kılınç Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin yatay anlaşma ve uyumlu eylemler yoluyla 4054 sayılı Kanun’un 4 üncü maddesini ihlal ettiği iddiasını ispatlamaya yeterli delil olmadığına,

- Çanakçılar Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Eczacıbaşı Karo Seramik San. ve Tic. A.Ş., Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş., Ege Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Ege Vitrifiye Sağlık Gereçleri San. ve Tic. A.Ş., Heriş Seramik ve Turizm Sanayi A.Ş., Kütahya Porselen Sanayi A.Ş., Hitit Seramik San. ve Tic. A.Ş., Kaleseramik Çanak Kalebodur Seramik San. A.Ş., Kalevit Roca Saniter Seramik Sanayi A.Ş., Serel Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Termal Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Toprak Saniteri ve Turizm İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş., Toprak Seramik ve Gıda San. ve Tic. A.Ş., Yurtbay Seramik Sanayi ve Tic. A.Ş. ve Yüksel Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin 4054 sayılı Kanun’un 4 üncü maddesinde yasaklanan alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellediğine, ancak, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi, yatay anlaşma ve uyumlu eylemler yoluyla 4054 sayılı Kanun’un 4 üncü maddesinin ihlal edilmesi kapsamında değerlendirildiğinden, ayrı bir para cezası verilmesi gerekmediğine

karar verilmiştir.

**2- Sigara Sektöründeki Stand Münhasırlığına İlişkin
03-03-2004 Tarih ve 04-18/152-34, 04-18/153-35 Sayılı
Rekabet Kurulu Kararları**

JTI Tütün Ürünleri Pazarlama A.Ş. (JTI)’nin bar, restoran, kafe gibi işletmelerle yapmış olduğu sözleşmelerde, rakip sağlayıcıların standlarının bu gibi mekanlarda bulunmasını engelleyen hükümlerin mevcut olduğu, bakkal, market gibi perakende satış noktalarıyla akdettiği sözleşmelerde ise, benzer bir hüküm bulunmamasına rağmen, ilgili iş yerlerindeki tüm rafların JTI tarafından döşenmesi nedeniyle, rakip sağlayıcıların anılan satış noktalarına sigara standı koyabilmelerinin engellendiği, dolayısıyla fiili bir münhasırlığın ortaya çıktığı yönündeki iddialara ilişkin olarak yürütölen önaraştırma sonucunda Rekabet Kurulu, JTI tarafından öne sürölen Philip Morris Sabancı Pazarlama ve Satış A.Ş. (PMSA) ve British American Tobacco Exports B.V. Merkezi Hollanda Amsterdam Türkiye İstanbul Şubesi (BAT) tarafından da benzer eylemlerin gerçekleştirildiği yönündeki iddiaları dikkate alarak söz konusu önaraştırmada ulaşılan sonuçların, bu teşebbüsler ile ilgili benzer konudaki önaraştırmada elde edilecek sonuçlar ile birlikte Kurul gündemine getirilmesine karar vermiştir.

Daha önce sigara satış stand sözleşmeleri hakkında Kurul tarafından alınan kararlarda, sözleşmelerin satış noktalarında rakip üreticilerin standlarının bulunmasını engelleyici hükümleri rekabeti gereğinden fazla sınırlayıcı olarak değerlendirilmiştir.

JTI, PMSA ve BAT hakkında yürütölen iki ayrı önaraştırma sonucu alınan kararlarda; JTI, PMSA ve BAT’nin satış noktalarında stand münhasırlığına yönelik faaliyetleriyle ilgili şu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığına; ancak, standlara ilişkin fiili münhasırlığın pazarın genelinde ortadan kaldırılması için 4054 sayılı Kanun’un 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca teşebbüslere kendilerinin yanı sıra, dağıtıcıları kanalıyla satış noktalarının da kendi serbest iradeleriyle diğer teşebbüslere ait ikinci bir stand koymalarının önünde her hangi bir engel bulunmadığının duyurulması yönünde firmalara görüş bildirilmesine karar verilmiştir. Aynı kararlarda, bu duyuruların yapıldığının tevsiki yönünde Rekabet Kurumu’na beyanda bulunmaları için teşebbüslere 60 gün süre verilmesi ve Kurulca öngörölen bu duyuru yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağına ve aynı Kanun’un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağına taraflara bildirilmesi hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, yürütülen ilk önaraştırma kapsamında incelenen JTI'nin kafe ve restoran işletmecileriyle imzaladığı kafe/restoran sözleşmeleriyle stand münhasırlığı yarattığı iddiasına yönelik olarak ise Kurul, JTI hakkında soruşturma açılmasına şu aşamada gerek olmadığı, ancak kafe/restoranlarla imzalanan sözleşmenin 3.5. maddesinin sözleşmeden çıkarılması ve bu değişikliğin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesi; Kurulca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi; bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen JTI'ya 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca, 2.970.794.000 TL para cezası uygulanması; 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemekten dolayı ilgili teşebbüse verilen cezanın taktiren ve teşdiden yüzde onu oranında olmak üzere, söz konusu teşebbüste bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihte yönetim organlarında görev alan kişilere de, ayrı ayrı 297.079.400 TL para cezası verilmesi yönünde karar almıştır.

3- 04-05-2004 Tarih ve 04-32/377-95 Sayılı Frito-Lay Kararı

Kar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Kar Gıda) ile aynı ekonomik bütünlük içerisinde bulunan Pers Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Pers Gıda) tarafından Rekabet Kurumu'na 2002 yılında yapılan başvuruda, Frito Lay Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (Frito Lay) ilgili ürün pazarında hakim durumda olduğu, anılan teşebbüsün Kar Gıda'nın dağıtıcılarına karşı sistematik, caydırıcı, yıldırıcı eylemlerde bulunmak suretiyle hakim durumunu rakibinin faaliyetlerini zorlaştırarak kötüye kullandığı, adı geçen teşebbüs tarafından satış noktalarıyla münhasır sözleşmeler imzalandığı ve bu vasıta ile Kar Gıda ürünlerinin satışının engellendiği, ayrıca Frito Lay'in Pepsi Co. Foods Int (Pepsi Co.)'ın yavru şirketi olduğu ve bu bağlamda Pepsi Co.'nun "sair dünya piyasalarındaki hakimiyetinin yarattığı finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanmak suretiyle Türk piyasalarındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçladığı" iddia edilmiş ve anılan şikayet doğrultusunda ihtiyati tedbir kararıyla birlikte gerekli yaptırımların uygulanması istenilmiştir.

Yapılan incelemelerde ilgili teşebbüslerin başlıca iki üreticinin faaliyet gösterdiği duopol benzeri bir piyasa olan paketlenmiş cips pazarında faaliyet gösterdikleri ve ilgili pazarda Frito-Lay'in hakim durumda bulunduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede 1998-2003 yılları arasında şikayet konusu teşebbüsün küçük perakendeciler olarak nitelenebilecek ve satışlarının önemli bölümünün gerçekleştiği, bakkal, büfe, kuruyemiş mağazaları kanalında tek satıcılık çerçevesinde bir sistem kurulmasına yönelik faaliyetler içerisinde bulunduğu görülmüştür. Ancak yapılan anlaşmalar büyük çoğunlukla sözlü olmakta ve Frito-Lay'e rakip olan ürünlerin satılmamasını içermektedir. Bu bağlamda satış noktası bir takım hediyeler ve nakit para, bedava ürün verilmesi gibi uygulamalarla bağlanmakta ve rakip ürünün satılması engellenmektedir. Söz konusu uygulamanın takibi ise satış noktalarını sıkça ziyaret eden satış elemanlarınca yapılmaktadır.

MUAFİYETİN GERİ ALINMASI

Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5 inci maddesinde belirtilen şartların tamamının varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının aynı Kanun'un 4 üncü madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına Rekabet Kurulu tarafından karar verilebilmektedir. İlgili şartlar şunlardır:

- a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,
- b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması,
- c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,
- d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması.

Bu çerçevede ilgili maddenin (a) bendine ilişkin olarak, Frito Lay'in nihai satış noktalarına yönelik münhasırlık uygulamasının bu bent anlamında herhangi bir gelişme ve iyileşme sağlamadığı anlaşılmıştır.

Genel olarak tek elden satın alma anlaşmalarının ortaya koyduğu faydalar arasında yeniden satıcıların yalnızca söz konusu ürüne odaklanmalarını sağlayarak hem o ürünün satışını artırmak hem de tüketicilere daha iyi bir hizmet sunulması bulunmaktadır. Bu bağlamda ilgili ürün pazarının konusu olan cipsin anıldığı şekilde bir pazarlama veya satışa gereksinim duymadığı açıktır. Bu bağlamda Kanun'un 5 inci maddesinin aradığı, tüketicinin tek satıcılık sisteminden bir yarar sağlamasına yönelik şartın yerine gelmediği görülmüştür. Bu çerçevede önem verilen ilke yakın ikame olan ürünlerin bir satış noktasında birlikte bulunmasının hem o markalar arasındaki rekabeti hem de tüketicinin tercih imkanını artırdığı gerçektir.

Kanun'un 5/c maddesinin aradığı "ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması" şartının sağlanmadığı da görülmektedir. Nitekim paketlenmiş cips pazarının mevcut haliyle rekabetçi bir yapısının olduğunu söylemek pek mümkün olmayıp pazarda geniş anlamda tek satıcılığa yönelik sistem kurulması durumunda rekabetin bundan olumsuz olarak etkileneceği görülmüştür. Bu tip uygulamaların özellikle ilgili teşebbüs tarafından sistematik bir şekilde tatbik edilmesi ve bununla bağlantılı olarak yazılı ilişkiye dayanması durumunda bu oranın gerçek ve potansiyel rakipler aleyhine önemli bir giriş engeli olacağı anlaşılmıştır. Frito Lay'in ilgili ürün pazarında hakim durumda olması gerçeği ile birlikte düşünüldüğünde kapsamlı bir tek satıcılık uygulaması pazarda sınırlı olan rekabet koşullarını daha da sınırlandırma riski taşımaktadır.

Dolayısıyla tek satıcılığa yönelik olarak zaman zaman girişimlerde bulunan Frito Lay'in yanı sıra, pazardaki diğer üreticiler ve aktörler tarafından da söz konusu uygulamanın tercih edilmediği ve yararlı bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle rekabet etmemeye ilişkin muafiyetin anılan pazarda mevcut olması durumunda Frito Lay'in pazardaki gücü ve pazar payı, rakiplerin durumu ve pazara giriş engelleri nedeniyle markalar arası rekabetin olumsuz olarak etkilenebileceği öngörülmüştür. Üstelik dikey anlaşmalara muafiyet tanınırken bu anlaşmaların yarattığı olumsuz etkilerin anlaşmanın olumlu etkileriyle en azından dengelenmesi beklenmekte iken ilgili dosyada dengeleyici unsurlar mevcut değildir. Dolayısıyla mevcut pazarda yaşanan ve şikayete yansıyan birçok sorunun muafiyetin geri alınması suretiyle ortadan kalkacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu bağlamda Frito-Lay'in pazardaki nihai satış noktalarında gerek yazılı sözleşmelerle gerekse fiili olarak uyguladığı münhasır satış sisteminin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 5 inci maddesinde belirlenen şartları taşımadığının tespit edilmiş olması nedeniyle, Tebliğ'in 6 ncı ve Kanun'un 13 üncü maddeleri gereğince, anılan teşebbüse tanınmış olan muafiyetin geri alınmasına ve bu çerçevede bedava ürün veya çeşitli hediye verilmesi, ıskonto veya indirim yapılması gibi uygulamaların rekabet etmeme şartına bağlı olmadan ve fiili münhasırlığa yol açmayacak şekilde uygulanması ve yazılı sözleşmelerdeki bu tür hükümlerin değiştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

HAKİM DURUMUN KÖTÜYE KULLANILMASI

Diğer yandan soruşturma bulguları bakımından önemli olan bir başka husus, şikayet konusu eylemlerin kısa sürelerle ve genellikle sınırlı bölgelerde yapılmış olduğu tespitidir. Bilindiği gibi hakim durumda olan teşebbüsün tek satıcılık anlaşmaları yapması, 2002/2 sayılı Tebliğ'in pazar payı eşiği öngörmemesi nedeniyle mümkün görülmektedir. Ancak bu ve benzeri anlaşmalar nedeniyle ihlalin varlığına karar verilebilmesi için olmazsa olmaz olan koşul bu düzenlemeler sebebiyle pazarın ne kadarının rakip faaliyetlere kapandığının tespitidir. Ancak bu husus küçük perakendecilerin sayıca çok olması ve bir kısmının yer darlığı veya başka nedenlerle kendi istekleri doğrultusunda yalnızca Frito-Lay'e ait ürünleri bulundurmamak istemeleri, eylemlerin bir kısmının 1998-1999 yıllarında yapılması, soruşturma sürecinin Kraft Gıda'nın Kar Gıda'yı devralma sürecindeki geçiş aşamasına denk gelmesi

nedenleriyle uygulamaların pazara olan etkileri tam anlamıyla tespit edilememiştir. Ayrıca rekabet etmemeye ilişkin uygulamaların sınırlı bölgelerde kısa sürelerle gerçekleştirilmiş olması bu tespiti güçleştirici bir özellik taşımıştır. Bu tespitler dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinin ihlal edildiğine yönelik bir değerlendirme yapılamamıştır.

Diğer yandan rakip faaliyetlerinin zorlaştırılması kapsamında yapılan şikayet çerçevesinde, Frito-Lay tarafından Kraft Gıda satış elemanlarına yönelik olarak tehdit ve darp gibi eylemleri de içeren sistematik ve caydırıcı faaliyetlerde bulunulduğu iddia edilmektedir. Ancak bu eylemlerin etkilerinin sınırlı olması ve Frito-Lay'in anılan faaliyetlerinin kapsamlı bir uygulama alanı bulamaması, üstelik bu eylemlerin Frito-Lay'in genel merkezi tarafından yönlendirilen bir politika sonucunda yapıldığına yönelik bir bulguya ulaşılamaması dikkate alındığında soruşturma konusu eylemler rakip faaliyetleri zorlaştırıcı eylemler olarak değerlendirilmemiştir. Üstelik anılan şikayetlere yönelik olarak adli makamlara yapılan başvurularda, soruşturma süreci itibarıyla ağırlıklı olarak takipsizlik ve beraat kararlarının verilmesi bu kanıyı pekiştiren tespitler arasında yer almıştır.

Bu çerçevede, nihai satış noktalarında uyguladığı münhasır satış sistemine tanınan muafiyetin 4054 sayılı Kanun'un 13 üncü maddesi uyarınca geri alınmasına karar verilmiş olmasının yanısıra, Frito-Lay'in şikayet kapsamındaki faaliyetlerinin ve bu faaliyetler aracılığıyla tek satıcılığa dayalı bir sistem oluşturmaya çalışmasının 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesi anlamında bir kötüye kullanma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

4- 04-11-2004 Tarih ve 04-70/1012-247 Sayılı Türk Eczacılar Birliği (TEB) Kararı

3816 sayılı Kanun uyarınca, yoksul ve herhangi bir sosyal güvencesi bulunmayan vatandaşların diğer bazı giderlerinin yanında ilaç harcamaları da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca karşılanmıştır. Vakıflar, ilaç harcamalarını makul seviyede tutarak mümkün olduğunca çok sayıda yoksul vatandaşa bu hizmeti vermek amacıyla, ilaç bedeli ödemelerine yönelik eczanelerden teklifler almış ve en uygun teklifi sunan eczanelerden alım yapmıştır. Bu noktada eczacı meslek örgütlerinin etkisiyle paralel davranışların ortaya çıktığı, bu şekilde Vakıfların zarara uğratıldığı ve eczaneler arasındaki rekabetin kısıtlandığı iddiaları 17.07.2003 tarihli Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturmaya konu olmuştur.

Bolu ve Sinop İleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarından alınan 26.02.2003 ve 07.03.2003 tarihli şikayet başvurularında; Vakıfların muhtaç kişilerin tedavilerinde kullanılan ilaçların bedelini karşılamak üzere her yıl o illerdeki eczanelerden indirim teklifleri aldığı ve TEB'in bir kararı doğrultusunda 2003 yılında eczanelerin tümünün %2.5 oranında indirim yapmayı teklif ettiği belirtilmiş, bu uygulamanın rekabeti sınırlayıcı olduğu ileri sürülmüştür.

Anılan başvurular üzerine yapılan incelemede elde edilen bilgi ve belgelerin değerlendirilmesiyle aşağıdaki tespitlere ulaşılmıştır:

- İnceleme, Bolu ve Sinop'ta eczanelerin paralel hareket ettiği iddiasına yönelik olarak başlatılmışsa da; önaraştırma sonunda, uygulamanın çok daha geniş kapsamlı olduğu anlaşılmıştır. Şöyle ki, TEB indirimle ilgili kararlar almış ve bunları eczacı odalarına bildirerek gereğinin yapılması istemiştir. Öncelikle, TEB 31 inci Olağan Büyük Kongresi'nde (4-7.12.1997), resmi/özel kuruluşlara ilaç satışlarında %5'in üzerinde indirim yapılması suç olarak nitelendirilmiştir. TEB 33 üncü Olağan Büyük Kongresi'nde (20-23.12.2001) iskonto oranının düşürülmesiyle ilgili çalışma yapması için yetkilendirilen TEB Merkez Heyeti'nin 7.2.2002 tarihli kararında, bu konuda düzenlemeler getirilmiştir. Kararın, 14 üncü maddesi, "Bağ-Kur, SSK ve Maliye Kurumları dışında kalan kuruluşları ve banka vb. özel kuruluşlar ile %2.5 oranı dışında (üstünde veya altında) sözleşme yapılmaması konusunda Bölge Eczacı Odaları'na bilgi verilmesine"; 17 nci maddesi, "TEB 33 üncü Olağan Büyük Kongre kararı uyarınca TEB Merkez Heyeti tarafından yapılan çalışmalar sonucu daha önce %5 olan iskonto oranının tüm kamu kurum ve kuruluşları ve tüm özel kuruluşlarda %2.5 (yüzde ikibuçuk) olarak uygulanmasına karar verilmiştir, uygulamanın tüm kuruluşlarda yürürlüğe

konulmasına karar verilmiş, özel reçetelerde de bu hususa riayet edilmesine ve alınan kararın üyelerimize duyurulmasına karar verilmiştir.” şeklindedir.

- Eczanelerin TEB’in belirlediğinden daha yüksek oranda indirim yapıp yapmadığı denetlenmiş, bazı eczacılar cezalandırılmıştır.

- “Tedavi Yardımı” başlıklı ve 4 Sıra No’lu Bütçe Uygulama Talimatı’nın 3 üncü eki olan, Maliye Bakanlığı ile TEB Merkez Heyeti arasında imzalanan protokolün kapsamı dışındaki bazı kuruluşlarla eczacı meslek örgütleri arasında indirim konusunda anlaşmazlık yaşanmış, bu kuruluşlardan bazıları üzerinde baskı kurulmuştur.

- Şikayetçi Vakıflara, geçmişte yüksek oranda indirim teklifleri verilirken, 2003 yılı başlarında indirimler %2.5’e çekilmiştir.

Yukarıda sayılan tespitlere dayanan Rekabet Kurulu;

- TEB ve bağlı eczacı odalarının, resmi/özel kurum ve kuruluşlara ilaç satışlarında indirim oranını belirlemeye yönelik karar ve uygulamalarının 4054 sayılı Kanun’un 4 üncü maddesi kapsamında olduğuna,

- Bu nedenle, Kanun’un 16 ncı maddesi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca, TEB’e ve TEB Merkez Heyeti’nde 07.02.2002 tarihi itibarıyla görevli gerçek kişilere para cezası verilmesine,

- Kanun’un 4 üncü maddesi kapsamında bulunan ve eczacılık mevzuatına dayanmayan eylemlerinden dolayı, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunmasını teminen yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışların ve ihlale son verilmesi gereğinin, Kanun’un 9 uncu maddesi uyarınca TEB’e bildirilmesine,

- Kanun’un 27(g) maddesi uyarınca, Maliye Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı’na, resmi/özel kurum ve kuruluşlara ilaç satışlarında rekabet koşullarını etkileyen düzenleme ve eylemlerle ilgili tespit ve önerileri içerecek görüş bildirilmesine

karar vermiştir.

Kurul kararında da işaret edildiği üzere; ilgili mevzuat ile eczane faaliyetleri sınırlandırılmış olmakla birlikte, Sağlık Bakanlığı’nca belirlenen azami fiyatın altında fiyatla satış dahil olmak üzere, mevzuatta yasak getirilmemiş konularda bağımsızca karar alınabilmektedir. Resmi/özel kurumlara satışlarda indirim yapılması bunun örneklerindedir. TEB Merkez Heyeti ve ilgili kuruluş arasında 6643 sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanunu’nun 39(j) maddesine göre bir protokol düzenlenmediği takdirde, eczaneler birbirleriyle indirim bazında rekabet edecek ve bundan ilgili kuruluş faydalanabilecek, böylece rekabet maliyet etkin bir sonuç doğurabilecektir. Bu çerçevede, TEB’in iskonto oranının belirlenmesine yönelik kararları, eczanelerin bağımsızca ekonomik karar almasını engelleyen teşebbüs birliği kararı sayılarak 4054 sayılı Kanun’un 4 üncü maddesi kapsamında bulunmuştur.

TEB’in soruşturmaya konu karar ve uygulamalarının ilgili mevzuatta dayanağının bulunmadığı kararda açıklanmıştır. TEB tüm kurum/kuruluşlara satışlarda indirimi %2.5 olarak belirleyerek protokol kapsamı dışındaki satışlarda rekabeti engellemektedir. Oysa protokolda indirim oranı tarafların karşılıklı iradesiyle belirlenirken, TEB indirim miktarını tek taraflı olarak takdir edip üçüncü kişilere dayatmada bulunmaktadır.

Söz konusu kararda; rekabetin ilaç bedeli yükünün çoğunu taşıyan resmi/özel kuruluşlar faydasına işleminin yolunun, eczanelerin indirim noktasında yarıştırılması olduğu vurgulanmıştır. Ancak protokollerde indirim oranının belirlenmesi bu olanağı büyük ölçüde ortadan kaldırmaktadır. Protokole tabi olmayan kuruluşlara satışlarda da hukukla bağdaşmayacak şekilde protokolda belirlenen indirimin dayatılması, rekabetin işletilmesini tamamen olanaksız kılmaktadır. O halde, TEB’in soruşturmaya konu kararları, rekabeti sınırlayıcı olduğu gibi, rekabetin ilaç bedelini karşılayan kuruluşların faydasına sonuç doğurmasını da önlemektedir.

**5- 29-11-2004 Tarih ve 04-74/1084-270 Sayılı
Yemek Çeki Kararı**

Rekabet Kurulu, Sodexho Restoran Servisleri A.Ş., Accor Servisleri International A.Ş., Network Servisleri A.Ş. ve Multinet Kurumsal Hizmetler A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiası üzerine yapılan önaraştırma neticesinde; başvuru konusu iddialar hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına, bununla beraber önaraştırma sürecinde elde edilen bazı bulgular nedeniyle Sodexho Restoran Servisleri A.Ş. ve Accor Servisleri International A.Ş. tarafından gerçekleştirilen uygulama ve davranışların 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesine aykırılık oluşturup oluşturmadığının tespiti amacıyla, Sodexho Restoran Servisleri A.Ş. (Sodexho A.Ş.) ve Accor Servisleri International A.Ş. (Ticket Restaurant) hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41 inci maddesi uyarınca resen soruşturma açılmasına karar vermiştir.

İlgili dosyada; tarafların sundukları yemek çeki hizmeti, müşterinin çeşitli lokanta ve restoranlarda yemek çeki karşılığında yemek ihtiyacının giderilmesine olanak veren; organizasyon, koordinasyon ve finansman hizmetlerinden oluşan bir hizmet olarak nitelendirilmektedir.

Yemek çeki hizmetlerinin temel işlevi müşteri konumundaki işyerlerinin personelinin yemek ihtiyacının karşılanmasıdır. Dosya kapsamında personelin yemek ihtiyacını karşılayan alternatif sistemlerin (kendi mutfağını kurma, toplu yemek müteahhitleri tarafından işyerinde pişirme ya da dışarıdan taşıma suretiyle verilen toplu yemek hizmetleri, personele yemek ihtiyacı için nakit para ya da fatura karşılığı ödeme yapılması yöntemleri) yemek çeki sisteminin ikamesi olmadığı tespit edildikten sonra ilgili ürün pazarı "parayı temsil eden araçlarla müşterilere tüketime hazır yiyecek ve gıda temini pazarı" olarak tanımlanmıştır.

Dosya içeriğinde, Sodexho A.Ş. ve Ticket Restaurant arasında yapıldığı belirlenen müşteri paylaşımı amacına yönelik anlaşmanın unsurları olarak şu tespitler yapılmıştır: Her iki teşebbüsün yetkilileri, belirli dönemler itibarıyla birbirleriyle iletişim kurarak ayrı ayrı tuttukları ve aralarında gidip-gelen müşterilerin yer aldığı listeleri karşılıklı kontrol etmektedirler. Bu sayede dönemler itibarıyla aralarında gidip-gelen müşterileri kullanıcı sayıları bazında tespit edebilmektedirler. Dönemler sonunda ortaya çıkan ve tarafların üzerinde mutabakata vardıkları nihai borç/alacak bakiyesi, tarafların ticari stratejilerini bu sonuca göre şekillendirmelerinde etkili olmaktadır. Buna göre daha fazla kullanıcıyı sistemine dahil etmiş olan taraf (borçlu taraf) ileriki aylarda geri planda durmayı tercih etmekte ve bu şekilde karşı tarafın (alacaklı taraf) daha fazla kullanıcı alarak farkı kapatmasına yardımcı olmaktadır.

Kararda özellikle, daha fazla kullanıcı elde eden tarafın (borçlu tarafın) nasıl geri planda durduğu sorusunun cevabı hem tarafların uygulamaları hem de tespit edilen belgeler ile ayrıntılı olarak ortaya konulmuştur. Aynı zamanda her iki teşebbüsün birbirlerinin müşterilerini almak üzere teklif götürmedikleri, buna karşılık rakiplerinin müşterilerini de aralarındaki müşteri paylaşımı anlaşmasının koşullarına uygun olarak almaya çalıştıkları belirlenmiştir.

Sodexho A.Ş. ve Ticket Restaurant arasındaki müşteri ya da pazar paylaşımına yönelik anlaşmaların temel etkisi tarafların arasındaki rekabeti ortadan kaldırması, bu çerçevede anlaşma taraflarının birbirleriyle fiyat rekabetine girişmekten kaçınmalarına olanak vermesidir. Kararda; ihlalin gerçekleştiği 2000 yılında pazarın en büyük iki aktörü olan Sodexho A.Ş. ve Ticket Restaurant'ın, 1999 yılında aralarındaki rekabet nedeniyle oldukça yükselen iskonto ve vade oranlarını, 2000 yılının Şubat ayından itibaren eş zamanlı, istikrarlı ve önemli ölçüde aşağıya çekmelerinin de, söz konusu iki şirketin arasında var olan rekabeti ortadan kaldırmaya yönelik müşteri paylaşımı anlaşmasından kaynaklandığı belirlenmiştir. Nitekim iki firmanın yaptıkları anlaşmayla birbirlerinin rekabetinden ve bu rekabete bağlı risklerden korunmaları, aralarındaki fiyat (iskonto) rekabetini de ortadan kaldırmıştır.

Bir çok rekabet ihlali örneğinde olduğu gibi, müşteri paylaşımına yönelik ihlallerde de temel amaç, fiyatların rekabetçi seviyenin üstüne çıkarılabilesidir. Müşterilerin iskonto

oranlarında ve vadelerinde ortaya çıkan bu düşüş, tarafların arasındaki müşteri paylaşımının yalnızca amaçsal olarak değil, etkileri itibari ile de rekabeti kısıtladığını ortaya koymaktadır. Taraflar soruşturmanın gerçekleştirildiği 2003 yılı da dahil olmak üzere ihlalin başlama tarihinden itibaren 4 yıllık süreç boyunca, müşteri paylaşımı vasıtasıyla, aralarındaki fiyat rekabetini elimine ederek, fiyatların piyasa ekonomisinin normal işleyişi çerçevesinde oluşmasına müdahale etmişlerdir.

Yürütülen soruşturma sonucunda Rekabet Kurulu'nca;

1- Sodexho Restoran Servisleri A.Ş. ile Accor Servisleri International A.Ş.'nin müşteri paylaşımı ve müşterilere verilen vadelerin tespiti konularında anlaşma içinde olduklarına ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi uyarınca yasaklanan eylemleri gerçekleştirdiklerine;

2- Bu nedenle 2002 yılı net satışlarının %1'i (yüzde biri) oranında olmak üzere taktiren; Sodexho Restoran Servisleri A.Ş.'ne 913.585.963.000.- TL, Accor Servisleri International A.Ş.'ne 833.059.518.000.- TL para cezası verilmesine;

3- a) Sodexho Restoran Servisleri A.Ş. ile Accor Servisleri International A.Ş. arasında gerçekleştirilen anlaşmanın Rekabet Kurumu'na bildirilmemesi sebebiyle, 4054 sayılı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesinin (c) bendi gereğince Sodexho Restoran Servisleri A.Ş. ile Accor Servisleri International A.Ş.'ne ayrı ayrı 2.970.794.000.- TL. para cezası verilmesine,

b) 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, önceki maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemekten dolayı 09.07.2002 tarihli anlaşmanın yapıldığı tarihte Sodexho Restoran Servisleri A.Ş.'nin ve Accor Servisleri International A.Ş. 'nin Yönetim Kurulu'nda görevde bulunanlara ayrı ayrı teşebbüslere verilen bildirimde bulunmama cezasının taktiren %10'u oranında olmak üzere 297.079.400.- er TL. para cezası verilmesine,

4- 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal eden eylemlerinden dolayı, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunmasını teminen yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışların ve ihlale son verilmesi gereğinin, aynı yasanın 9 uncu maddesi uyarınca, ilgili teşebbüslere bildirilmesine karar verilmiştir.

6- 01-12-2004 Tarih ve 04-76/1086-271 Sayılı Anadolu Cam Kararı

Rekabet Kurulu 02.10.2003 tarihinde, Anadolu Cam Sanayii A.Ş. (Anadolu Cam)'ın 09.06.2003 tarihli Tekel Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Anonim Şirketi (Tekel) ihalesindeki fiyat politikasının, Marmara Cam San. ve Tic. Ltd. Şirketi (Marmara Cam)'ın piyasadaki faaliyetini zorlaştıracak hatta dışlayacak karakteriyle hakim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceğinin tespiti için soruşturma açmıştır.

Soruşturmanın konusu, Anadolu Cam'ın, cam ambalaj pazarında sahip olduğu "ezici üstünlüğe" tehdit olarak gördüğü Marmara Cam'ın piyasadaki faaliyetini zorlaştıracak ama ulaşmak istediği toplam hasılayı da düşürmeyecek bir fiyat politikası uygulamasıdır. Başka bir deyişle bu eylem neticesinde iki amaca ulaşılmak istenmektedir:

- 1- Marmara Cam'ın piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılması,
- 2- Marmara Cam'ın piyasadaki faaliyetleri zorlaştırılırken ulaşılmak istenen toplam hasılanın düşmemesi.

Her iki amaç çerçevesinde de zararı tüketiciler görecektir.

Birinci amaç çerçevesinde 4054 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinde "*mal ve hizmet piyasalarındaki teşebbüsler arasında özgürce ekonomik kararlar verilebilmesini sağlayan yarış*" şeklinde tanımlanan rekabetçi süreç bozulacak; bu durum uzun dönemde ve nihai tahlilde tüketicileri etkileyecektir.

İkinci amaç ise Tekel'in de fayda sağlamasını engellemektedir. Başka bir deyişle Anadolu Cam diğer ürünlerde de indirim yapmış olsaydı, bundan Tekel, dolayısıyla da kısa dönemde ve nihai tahlilde tüketiciler de fayda sağlardı.

Sonuç olarak ilgili olayda iki amaca da ulaşılmış; gerek rekabetçi sürecin bozulması gerekse de ilgili alıcının alım maliyetinin artması nedenlerinden tüketici zararı ortaya çıkmış, dolayısıyla genel olarak toplumun refahı azalmıştır.

Literatürde genel olarak seçici fiyatlandırmanın unsurları aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır:

- 1- Hakim durumdaki teşebbüs, rakiplerinin faaliyetlerini maliyetlerden bağımsız stratejik davranışlarla zorlaştırabilme imkanına sahip olmalı,
- 2- İlgili teşebbüs açıkça hakim durumda bulunmalı,
- 3- Hakim durumdaki teşebbüsün yalnızca bir rakibi bulunmalı,
- 4- Teşebbüsün rakibinin piyasadaki faaliyetini zorlaştırma amacını gösteren deliller bulunmalı.

İnceleme konusunda yukarıdaki 4 unsurun da bulunduğu açıktır:

1- Anadolu Cam, ihalenin yapısı sayesinde önemli bir maliyete katlanmadan ve maliyet altında satış yapması gerekmeksizin Marmara Cam'ın faaliyetini zorlaştırıcı fiyat politikası uygulama imkanına sahiptir.

2- Anadolu Cam'ın hakim durumda olduğu teşebbüs temsilcileri tarafından bile kabul edilmektedir.

3- Anadolu Cam'ın ihaledeki tek rakibi Marmara Cam'dır.

4- Anadolu Cam'da yapılan yerinde incelemede amacı gösteren deliller bulunmuştur. Kaldı ki bu niyet Anadolu Cam'ın savunmasında da kabul edilmektedir.

Bu açıklamalar çerçevesinde, Rekabet Kurulu; Anadolu Cam'ın 09.06.2003 tarihli Tekel ihalesindeki fiyat politikasının, Marmara Cam'ın piyasadaki faaliyetini zorlaştırma amacıyla eylemlerde bulunarak hakim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilmesine, 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştiren Anadolu Cam'ın, aynı Kanun'un 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca cezalandırılmasına karar vermiştir.

MENFİ TESPİT/MUAFİYET

2.1.2. Menfi Tespit/Muafiyet

2.1.2.1. Menfi Tespit/Muafiyet İncelemesi Sonucunda Nihai Karara Bağlanan Dosyaların Sektörlere Göre Dağılımı

SEKTÖR	Menfi Tespit/ Muafiyet
Cam ve Cam Ürünleri	1
Demir-Çelik	-
Demir Dışı Metaller	1
Elektrik-Gaz-Su	1
İnşaat, Çimento ve Diğer İnşaat Malzemeleri	3
Kimya ve Kimyasal Ürünler, Petrokimya, Petrol Ürünleri, Gübre	16
Maden ve Madencilik	-
Plastik ve Kauçuk Ürünler	2
Pişmiş Kil ve Seramik	4
Basın ve Yayın, Plak, Kaset ve bu gibi kayıtlı medyanın çoğaltılması	4
Büro Makinaları ve Bilgisayar	1
Elektrik-Elektronik	-
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri	-
Telekomünikasyon	3
Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler	-
Beyaz Eşya, Mobilya, Oyuncak, Spor Malzemeleri, Müzik Aletleri, Kuyumculuk	1
Gıda Ürünleri ve İçecekler	14
Makine ve Teçhizat İmalatı	2
Tarım ve Hayvancılık, Orman Ürünleri, Su Ürünleri	-
Tekstil ve Hazır Giyim, Deri ve Deri Ürünleri	5
Tütün Ürünleri	-
Ulaştırma	5
Turizm	2
Finansal Hizmetler (bankacılık, sigortacılık ve diğer mali kuruluşlar)	8
Kara, Hava, Deniz ve Demiryolu Taşıtları	3
Sağlık, Eğitim, Spor, Diğer Hizmetler ve Serbest Meslek Faaliyetleri	-
Diğer	-
TOPLAM	76

2.1.2.2. Menfi Tespit/Muafiyete İlişkin Nihai Kararlar Listesi *

KARAR SAYISI : 04-01/9-6 **KARAR TARİHİ : 08-01-2004**

Kurtalan Çimento Sanayi Tic. A.Ş. ile bayileri arasında imzalanan münhasır bayilik sözleşmesine menfi tespit belgesi verilemeyeceği; sözleşmenin grup muafiyetinden de yararlanmadığı; sözleşme ile getirilen dağıtım sisteminin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5 inci maddesinde sayılan koşulları karşılamaması nedeniyle, sözleşmeyi grup muafiyeti kapsamında çıkararak rekabet kısıtlamalarına bireysel muafiyet verilmesinin de mümkün olmadığı; 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi ile öngörülmesi olan bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemiş olduğu anlaşıldığından, aynı Kanun'un 16 ncı maddesi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca Kurtalan Çimento Sanayi Tic. A.Ş.'nin ve bu teşebbüsün bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihte yönetim organlarında görev alan kişilerin ayrı ayrı idari para cezası ile cezalandırılmaları; sözleşmenin grup muafiyetinden yararlanabilmesini mümkün kılacak değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-03/49-14 **KARAR TARİHİ : 15-01-2004**

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği 'nin 16 ncı Genel Kurulu'nda alınan üye kayıt ücretiyle ilgili karara talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesinin veya muafiyet tanınmasının mümkün olmadığı, başvuru konusu genel kurul kararının uygulanmasına 45 gün içinde son verilmesi gerektiğinin, aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağına adı geçen teşebbüs birliğine bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-09/78-20 **KARAR TARİHİ : 29-01-2004**

DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş. ile Dongah Chemical Co Ltd. arasında imzalanan "Teknik Lisans Sözleşmesi"nin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-17/135-31 **KARAR TARİHİ : 26-02-2004**

CT Platform ve Dış Tic. A.Ş. ve MEP İletişim ve Dış Tic. A.Ş. ile Sony Ericsson Mobile Communications AB arasında Sony Ericsson markalı mobil iletişim cihazlarının dağıtımını konu eden 25.06.2003 tarihli çerçeve anlaşmaya menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-20/208-44 **KARAR TARİHİ : 18-03-2004**

Girişim Pazarlama A.Ş. ile bayileri arasında imzalanan bayilik sözleşmesine menfi tespit belgesinin verilmesinin mümkün olmadığı; bununla beraber sözleşmenin 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı .

KARAR SAYISI : 04-20/209-45 **KARAR TARİHİ : 18-03-2004**

Linpac Plastics Limited ile Kürşad Tiritioğlu arasında akdedilen hissedarlık sözleşmesine menfi tespit belgesinin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-22/234-50 **KARAR TARİHİ : 25-03-2004**

BBA Beymen Boğaziçi Alboy Mağazacılık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.'nin "Benetton" markalı ürünlerin dağıtımını yapmak üzere bayi niteliğindeki teşebbüslerle imzaladığı "Bayilik Sözleşmesi"nin, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-22/235-51 **KARAR TARİHİ : 25-03-2004**

Çarşı Büyük Mağazacılık A.Ş. ile Tutka Eğitim Turizm ve Tüketim Malları Tic. A.Ş. arasında akdedilen "Konsinye Satış Sözleşmesi"nin 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi

* 03.03.2004 tarih ve 04-18/152-34 sayılı, 03.03.2004 tarih ve 04-18/153-35 sayılı, 04.05.2004 tarih ve 04-32/377-95 sayılı kararlar, muafiyet hükümleri içermekle beraber, dosya özellikleri nedeniyle "rekabet ihlalleri" arasında yer almaktadır.

kapsamında olduğu; münhasırlık içeren hükümleri sebebiyle, anılan sözleşmeye menfi tespit belgesi verilemeyeceği; sözleşmenin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden de yararlanamadığı; sözleşme ile getirilen düzenlemeler 4054 sayılı Kanun'un 5 inci maddesinde belirtilen koşulları sağladığından, başvuru konusu sözleşmeye, 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi uyarınca bildirim tarihinden itibaren beş yıl süreyle bireysel muafiyet tanınması; 05.02.2003 tarihinde imzalanan sözleşmeye ilişkin 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi ile öngörölmüş olan bildirim yükümlölüğünün yerine getirmemesinden dolayı, aynı Kanun'un 16 ncı maddesi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca Çarşı Büyük Mağazacılık A.Ş.'ye ve bildirim yükümlölüğünün bulunduğu tarihte söz konusu teşebbüsün yönetim organlarında görev alan kişilere ayrı ayrı idari para cezası verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-23/253-56

KARAR TARİHİ : 01-04-2004

Arvin International Holdings, LLC tarafından kontrol edilen AP Amortiguadores S.A. hisselerinin %75'inin Kayaba Industry Co. Ltd. tarafından devralınması işleminin izne tabi olmadığı; Arvin International Holdings, LLC ile Kayaba Industry Co. Ltd. arasında 19.12.2003 tarihinde imzalanan Hisse Alım Anlaşması'na ve A-B olarak isimlendirilen eklerine menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-25/270-58

KARAR TARİHİ : 08-04-2004

Çağrı Menkul Değerler A.Ş.'nin hisselerinin %99,99'unun Ekspres Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından satın alınması işleminin izne tabi bir işlem olmadığı, dolayısıyla talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-26/286-64

KARAR TARİHİ : 15-04-2004

Starbucks Coffee EMEA BV ile Shaya Kahve Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında imzalanan "Bölge Geliştirme ve İşletme Sözleşmesi"ne; 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında hükümler barındırması nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceği, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağı; ancak, söz konusu anlaşmanın koşullu olarak grup muafiyetinden yararlanabileceği ya da koşullu olarak bireysel muafiyet verilebileceği; grup muafiyeti ya da bireysel muafiyetten yararlanmaları konusu tercihlerine bırakılmak suretiyle öngörölen değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesi; Kurulumuzca gerekli görölen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi, 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal eder nitelikte hükümler barındıran "Bölge Geliştirme ve İşletme Sözleşmesi"nin, aynı Kanun'un 10 uncu maddesi ile öngörölmüş olan bildirim yükümlölüğünün yerine getirilmemiş olduğu anlaşıldığından, Kanun'un 16 ncı maddesi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca Starbucks Coffee EMEA BV ile Shaya Kahve Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ve bu teşebbüslerin bildirim yükümlölüğünün bulunduğu tarihte yönetim organlarında görev alan kişilerin ayrı ayrı idari para cezası ile cezalandırılmaları.

KARAR SAYISI : 04-26/287-65

KARAR TARİHİ : 15-04-2004

Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD)'nin www.odd.org.tr adlı web sitesinin yapımı ve temel prensipleri ile ilgili alınan teşebbüs birliği kararına menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-26/288-66

KARAR TARİHİ : 15-04-2004

12 bireysel emeklilik şirketinin, herhangi bir tüzel kişilik oluşturmaksızın çeşitli konularda birlikte değerlendirme yapmak üzere belirledikleri ve "Mutabakat" olarak adlandırdıkları işbirliği anlaşmasına menfi tespit belgesi verilemeyeceği; bu anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olan ve 10 bireysel emeklilik şirketini temsilen Halkla İlişkiler Komitesi ile Global Tanıtım Halkla İlişkiler ve Araştırma Ltd. Şti arasında akdedilen anlaşmaya da ihtiva ettiği rekabet yasağı nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceği; her iki anlaşmaya muafiyet tanınması; bununla birlikte, söz konusu anlaşmanın uygulanmasının, ilgili pazarda

teşebbüsler arasında halen mevcut olduğu gözlenen rekabeti olumsuz yönde etkilediğinin anlaşılması halinde muafiyetin, 4054 sayılı Kanun'un 13 üncü maddesi uyarınca her zaman geri alınabileceği konusunda ilgililerin bilgilendirilmesi; "Mutabakat" olarak adlandırılan ve 07.03.2003 tarihinde imzalanan işbirliği anlaşmasının ve yanısıra 21.04.2003 tarihinde imzalanan danışmanlık/sponsorluk/halkla ilişkiler anlaşmasının, Kanun'un 10 uncu maddesinde öngörülen süre içerisinde Kurul'a bildirilmemiş olduğu anlaşıldığından, 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca, Ak Emeklilik A.Ş., Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş., Ankara Emeklilik A.Ş., Başak Emeklilik A.Ş., Commercial Union Hayat ve Emeklilik A.Ş., Doğan Emeklilik A.Ş., Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş., Koç Allianz Hayat ve Emeklilik A.Ş., Oyak Emeklilik A.Ş., TEB Bireysel Emeklilik A.Ş., Yapı Kredi Emeklilik A.Ş. ve Vakıf Emeklilik A.Ş. ile Global Tanıtım Halkla İlişkiler ve Araştırma Ltd. Şti.'ye ve söz konusu teşebbüslerde bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihte yönetim organlarında görev alan kişilerin her birine ayrı ayrı idari para cezası verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-27/318-73

KARAR TARİHİ : 22-04-2004

DYO Boya Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile SigmaKalon Euridep SA arasında imzalanan teknik lisans sözleşmesine menfi tespit belgesi verilemeyeceği; söz konusu sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-27/321-75

KARAR TARİHİ : 22-04-2004

İpragaz A.Ş.'nin "İpragaz Anonim Şirketi Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Tüplü Bayiliği Anlaşması ve Genel Şartnamesi" ile "LPG İle Çalışan Karayolu Taşıtları İçin İkmal İstasyonu Bayiliği Sözleşmesi"nin, 2003/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-27/339-81

KARAR TARİHİ : 22-04-2004

Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu tarafından düzenlenen, İzmir ve İstanbul Anadolu Yakası bölgesindeki ilköğretim okullarına süt temini ve dağıtımına ilişkin ihaleye yönelik olarak, Pınar Süt Mamulleri San. A.Ş. ve Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş. arasında düzenlenen "Ortak Girişim Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilemeyeceği, bireysel muafiyet de tanınmayacağı.

KARAR SAYISI : 04-27/340-82

KARAR TARİHİ : 22-04-2004

Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu tarafından düzenlenen İstanbul Avrupa Yakası bölgesindeki ilköğretim okullarına süt temini ve dağıtımına ilişkin ihaleye yönelik olarak, Sek Süt Endüstrisi Kurumu San. ve Tic. A.Ş., Danonesa Süt Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Mamsan Gıda San. ve Tic. A.Ş. arasında düzenlenen "Ortak Girişim Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilemeyeceği, bireysel muafiyet de tanınmayacağı.

KARAR SAYISI : 04-27/341-83

KARAR TARİHİ : 22-04-2004

Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu tarafından düzenlenen İstanbul Anadolu Yakası bölgesindeki ilköğretim okullarına süt temini ve dağıtımına ilişkin ihaleye yönelik olarak, Süttaş Bursa ve Havalisi Pastörize Süt ve Süt Mamulleri Gıda San. ve Tic. A.Ş., Nestle Gıda Sanayi A.Ş. ve Danonesa Süt Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında düzenlenen "Ortak Girişim Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilemeyeceği, bireysel muafiyet de tanınmayacağı.

KARAR SAYISI : 04-30/350-86

KARAR TARİHİ : 29-04-2004

BBA Beymen Boğaziçi Alboy Mağazacılık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.'nin "Limon" markalı ürünlerin dağıtımını yapmak üzere bayi niteliğindeki teşebbüslerle imzaladığı "Bayilik Sözleşmesi"nin, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-30/352-87 **KARAR TARİHİ : 29-04-2004**

Marbaş Menkul Değerler A.Ş.'nin Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından devralınması işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7 nci maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olmadığı, talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-34/384-97 **KARAR TARİHİ : 13-05-2004**

Temsa San. ve Tic. A.Ş. ve bakım-onarım işi ile iştigal eden çeşitli teşebbüsler arasında "Komatsu Forklift", "Komatsu Jenaratör", "Komatsu İş Makinaları" ve "BT Kaldırma Ekipmanı, İstifleme Makinaları"nın servis hizmetlerinin yürütülmesine yönelik olarak imzalanan "Yetkili Servis Sözleşmeleri"nin, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-34/385-98 **KARAR TARİHİ : 13-05-2004**

Basara Reklam ve Organizasyon Limited Şirketi, Best Casting ve Production, BG Model Ajansı Reklam Organizasyon ve Ticaret Limited Şirketi, Bortur Turizm Tanıtım ve Prodüksiyon Ticaret Limited Şirketi, Cast33 Casting Production, Deniz Tuney Tanıtım Turizm ve Halkla İlişkiler Limited Şirketi, Erberk Kast Prodüksiyon ve Ticaret Limited Şirketi, Mine Tanıtım Reklam ve Reklamcılık Ticaret Limited Şirketi, Müge Tanıtım Reklam ve Prodüksiyon Sanayi Ticaret Limited Şirketi, Name Yapım Tanıtım Halkla İlişkiler Limited Şirketi, Neşe Erberk Model Ajansı, People Fotomodel Prodüksiyon ve Ticaret Limited Şirketi, Uğurkan Erez Moda Tanıtım ve Organizasyon Limited Şirketi'nin her birinin ayrı ayrı olmak üzere, "casting" direktörleri ile imzalayacakları "Tarafların Çalışma Koşullarını Belirleyen Protokol"ün henüz taraflar arasında akdedilmemiş olması nedeniyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 8 inci maddesi kapsamında menfi tespit değerlendirmesine tabi tutulamayacağı.

KARAR SAYISI : 04-34/386-99 **KARAR TARİHİ : 13-05-2004**

Mobil Oil Türk A.Ş. ve Speedy Otomotiv Servisleri Tic. A.Ş. arasında akdedilmiş olan Bayilik Anlaşması'na menfi tespit belgesinin verilemeyeceği, bununla beraber anlaşmanın 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-36/410-103 **KARAR TARİHİ : 20-05-2004**

Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi ile Munich Reinsurance Company arasında akdedilen inceleme konusu Mühendislik Aşkın Bedel Reasürans Anlaşması (İnşaat Montaj Tüm Rizikolar), Mühendislik Aşkın Bedel Reasürans Anlaşması (Makina Kırılması), Mühendislik Aşkın Bedel Reasürans Anlaşması (Elektronik Cihaz) ve Yangın Aşkın Bedel Reasürans Anlaşması başlıklı dört anlaşmanın, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 üncü, 6 ncı veya 7 nci maddelerine aykırı olmadığı, dolayısıyla talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-36/413-104 **KARAR TARİHİ : 20-05-2004**

PİLSA Plastik Sanayi A.Ş.'nin üretici bayileriyle imzaladığı "WinSA PVC Pencere, Kapı ve Panjur Sistemleri Üretici Bayilik Sözleşmesi"nin ve satıcı bayileri ile imzaladığı "WinSA PVC Pencere Kapı ve Panjur Sistemleri Satıcı Bayilik Sözleşmesi"nin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-38/427-107 **KARAR TARİHİ : 26-05-2004**

GeoPost CE GmbH ile Yurtiçi Kargo A.Ş. arasında GeoPost Yurtiçi Kargo Servisi A.Ş. ticari unvanlı bir ortak girişim şirketi kurulmasını öngören Ortak Girişim Anlaşması'nın izne tabi bir işlem olmadığı; söz konusu anlaşmaya koşullu olarak menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-42/496-122

KARAR TARİHİ : 17-06-2004

İzmir Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanlığı tarafından düzenlenen İzmir merkez ilçe ilköğretim okullarına süt temini ve dağıtımına ilişkin ihaleye yönelik olarak, Pınar Süt Mamulleri Sanayi A.Ş. ve Dimes Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında düzenlenen “Ortak Girişim Sözleşmesi”ne menfi tespit belgesi verilemeyeceği; başvuru konusu sözleşmenin süt dağıtım proje süresi olan 131 gün süreyle bireysel muafiyetten yararlanabileceği.

KARAR SAYISI : 04-45/573-137

KARAR TARİHİ : 06-07-2004

Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi ve Tarım Sigortaları Vakfı arasında akdedilen anlaşmaya menfi tespit belgesi verilemeyeceği; anlaşmanın 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında yer aldığı.

KARAR SAYISI : 04-45/575-139

KARAR TARİHİ : 06-07-2004

Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği'nin ilaç sektörünün etik standartlarına uymasını sağlamak amacı ile hazırlanmış olduğu “Beşeri Tıbbi Ürünlerin Sağlık Mesleği Mensuplarına Tanıtım İlkeleri”ne menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-45/576-140

KARAR TARİHİ : 06-07-2004

Yüzde Yüz Oyunculuk Seslendirme ve Prodüksiyon Ltd. Şti. ile Harika Uygur Oyuncu Seçimi Menajerlik Prodüksiyon Tanıtım ve Organizasyon arasında imzalanan “Tarafların Çalışma Koşullarını Belirleyen Protokol” metnine talep edilen menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-45/577-141

KARAR TARİHİ : 06-07-2004

BG Model Ajansı Reklam Organizasyon ve Ticaret Ltd. Şti., Yüzde Yüz Oyunculuk Seslendirme ve Prodüksiyon Ltd. Şti., Renda Güner Film Yapım Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti., Deniz Tüney Tanıtım Turizm Halkla İlişkiler ve Pazarlama Ltd. Şti. ve Best Casting&Production arasında imzalanan “Tarafların Çalışma Koşullarını Belirleyen Protokol” metnine menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-46/587- 142

KARAR TARİHİ : 08-07-2004

Alfa Laval Dış Ticaret Ltd. Şti.'nin bayileri ile imzalamış olduğu Ekipman Satış Bölümü Bayilik Sözleşmeleri'nin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanmadığı; 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi ile öngörülmüş olan bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemiş olmaması nedeniyle, aynı Kanun'un 10 uncu maddesi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca, Alfa Laval Ltd. Şti.'ye ve bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihte yönetim organlarında görev alanlara ayrı ayrı idari para cezası verilmesi, sözleşmeleri grup muafiyeti dışına çıkaran hüküm ve uygulamalar nedeniyle soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı; gerekli değişikliklerin yapılması halinde “Ekipman Satış Bölümü Bayilik Sözleşmeleri”nin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceği; sözleşmelerin grup muafiyetinden yararlanabilmesini mümkün kılacak düzeltmelerin yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesi için taraflara 60 gün süre tanınması, aksi takdirde haklarında soruşturmanın ve aynı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağına taraflara bildirilmesi; aynı zamanda rekabet etmeme yükümlülüğünü belirsiz süreli kılan “Sözleşmenin Feshi ve Süresi” başlıklı 6 ncı maddesinde yer alan hükmün, Tebliğ'in izin verdiği 5 yıllık azami uygulama süresinin aşılması durumunda, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5 (a) maddesi uyarınca grup muafiyetinden yararlanamayacağı konusunda tarafların bilgilendirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-46/588-143

KARAR TARİHİ : 08-07-2004

Pamir Gıda Sanayi A.Ş. hissedarları olan Mehmet Kamil Özoflu, Macit Akın Özoflu, Metin Ziya Özoflu, Nejat Nuri Çetinkaya, Reyhan Özoflu ile Dr. Hans Riegel Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH ve Paul Riegel Holding-Verwaltung-GmbH (yeni

unvanı Paul Riegel Holding International GmbH) arasında imzalanan "Sermaye Payı Satış Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilemeyeceği; söz konusu sözleşme ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi ile öngörülmüş olan bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemiş olması nedeniyle, aynı Kanun'un 10 uncu maddesi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca bu anlaşmanın taraflarına ayrı ayrı idari para cezası verilmesi; "Sermaye Payı Satış Sözleşmesi"ne koşullu olarak menfi tespit belgesi verilmesi, menfi tespit belgesi verilmesini mümkün kılacak değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesi; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltme yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-46/593-144

KARAR TARİHİ : 08-07-2004

SSK Hastaneleri'ne ilaç temini konusunda Roche Müstahzarları San. A.Ş. ile Akay Ecza Deposu San. ve Tic. A.Ş., Hürriyet İthal İlaç Deposu Tic. Ltd. Şti., Afyon Ecza Deposu San. Tic. A.Ş., Yeni Dicle Ecza Deposu Med. Tic. Ltd. Şti., Yusufpaşa Ecza Deposu Ltd. Şti. ve Mertsel Ecza Deposu San. Tic. Ltd. Şti. arasında akdedilen sözleşmelere menfi tespit belgesi verilemeyeceği; sözleşmeleri grup muafiyeti kapsamında bırakan hükümlerin grup muafiyeti tebliğine uygun hale getirilmesi koşuluyla sözleşmelerin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceği; gereken değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesi; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi; Roche Müstahzarları San. A.Ş.'nin, Devlet/Üniversite Hastaneleri'nin Kamu İhale Kanunu kapsamında düzenlediği ihalelere ilaç depoları kanalıyla ilaç temini konusunda akdetmiş olduğu anlaşma ve uygulamalara, talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-46/597-145

KARAR TARİHİ : 08-07-2004

Pınar Süt Mamulleri A.Ş. ile Sodima SAS teşebbüsleri arasında akdedilen "Lisans Sözleşmesi"ne bireysel muafiyet tanınması.

KARAR SAYISI : 04-47/610-147

KARAR TARİHİ : 15-07-2004

Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. tarafından bildirim formu ekinde gönderilen anlaşmaların 4 üncü maddeye aykırı olması nedeniyle talep edilen menfi tespit belgesinin verilemeyeceği, Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. tarafından bildirilen, bayilik/distribütörlük anlaşmalarının ve perakende satış noktaları ile akdedilen yeniden satış sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı, bildirim sonrasında 26.05.2004 tarih ve 2692 sayı ile Kurumumuz kayıtlarına giren doğrudan dağıtım bölgesi perakende satış sözleşmesinin 2002/2 sayılı grup muafiyetinden yararlandığı, bayilik bölgesi perakende satış noktası sözleşmesinin ise süresinin 5 yılı geçmeyecek şekilde tadil edilmesi halinde 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanacağı; Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin Kurum kayıtlarına 01.06.2004 tarih ve 2872 sayı ile giren yazı ekinde gönderdiği örnek anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlandığı, ancak pazarda hakim durumda olan bir teşebbüsün yer aldığı, bu teşebbüsün güçlü bir markaya sahip olduğu, bu teşebbüsten başka belli bir güce sahip sadece tek bir teşebbüsün yer aldığı, yabancı teşebbüslerin hakim durumdaki teşebbüs ile lisans anlaşması yaparak pazara ürün sunmayı tercih ettiği, üretici olarak pazara girişin zor olduğu ve ithalatın önemli boyutta olmadığı düopolistik bir yapı sergileyen bira pazarında teşebbüsler arasında etkin bir rekabetin bulunmadığı, pazara girme niyetinde olan veya yeni giren teşebbüslerin kapasiteleri itibarı ile bu pazarda etkin bir rekabet yaratmaktan uzak olduğu; öte yandan, Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin hem açık hem de kapalı satış yapan nihai satış noktaları ile akdettikleri tek elden satın alma anlaşmalarında yer alan rekabet etmeme yükümlülüklerinin ve bu etkiyi doğuran diğer sınırlamaların (tek elden satın alma yükümlülükleri, asgari satın alma/satış yükümlülükleri, verilen krediler ve indirim vs. diğer katkıların tek marka satma şartına bağlanması gibi), bira pazarında etkin rekabetin oluşmasının önünde önemli bir engel olduğu, dolayısıyla, pazarın rekabete açılması bakımından; Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve

Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin nihai satış noktalarıyla yaptıkları, bayi ve distribütörlerin de nihai satış noktalarıyla yaptıkları münhasırlık içeren tek elden satın alma anlaşmalarına 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetin Kanun'un 13 üncü maddesine dayanarak geri alınmasının, herhangi bir tek elden satın alma anlaşması olmamasına rağmen satış noktalarına verilen soğutucu dolapları vasıtasıyla temin edilen münhasır satış haklarının da kaldırılmasının gerekebileceği, muafiyetin geri alınıp alınmamasının belirlenebilmesi amacıyla, konunun değerlendirilmesi için 2002/2 sayılı Tebliğ'in 6 ncı maddesinin 1 inci fıkrası uyarınca tarafların (6-1'da belirtilen teşebbüslerin) yazılı görüşlerinin alınması, yukarıda öngörülenlerin yapılabilmesi için taraflara 60 gün süre verilmesi; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltme yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı anun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-47/612-149 **KARAR TARİHİ : 15-07-2004**

İzocam Tic. ve San. A.Ş. ile Tepe Knauf İnşaat Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş. arasında "hafif bölme duvar ısı, ses ve yangın yalıtım sistemleri" üretimi ve pazarlanması alanında yapılan işbirliği protokolüne talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-47/616-153 **KARAR TARİHİ : 15-07-2004**

Deniz Kılavuzluk A.Ş. (Dekaş) ile Marin Römorkör ve Kılavuzluk A.Ş. (Marin Römorkör) arasında imzalanan sözleşmeye imza tarihinden itibaren beş yıl süre ile bireysel muafiyet tanınması

KARAR SAYISI : 04-48/639-158 **KARAR TARİHİ : 22-07-2004**

Denizbank A.Ş. ile Türkiye Garanti Bankası A.Ş. arasında imzalanan "Bonus Kredi Kartı Program Sözleşmesi"ne 5 yıl süre ile muafiyet tanınması.

KARAR SAYISI : 04-48/640-159 **KARAR TARİHİ : 22-07-2004**

Toyotasa Toyota Sabancı Pazarlama ve Satış A.Ş., Başak Sigorta A.Ş. ve Marsh Sigorta ve Reasürans Brokerliği arasında akdedilen "Toyotasa Kasko Sigorta Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-48/641-160 **KARAR TARİHİ : 22-07-2004**

Camtaş Düzcamlar Pazarlama A.Ş. (Trakya Cam Sanayii A.Ş.) ile yeniden satıcılar ve sanayici müşteriler arasında imzalanan "Yurtiçi Lamine Cam Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"nin, "Yurtiçi Sera Camı Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"nin, "Sanayici Müşteri Satın Alma Sözleşmesi"nin, ve "Cam Tuğla ve Cam Parke Yurtiçi Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"nin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-49/657-163 **KARAR TARİHİ : 29-07-2004**

KVK Teknoloji Ürünleri ve Ticaret A.Ş. ile bayileri arasında imzalanan "Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, anlaşmanın koşullu olarak 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceği; anlaşmanın grup muafiyetinden yararlanmasını mümkün kılacak değişikliğin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesi; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-50/678-172 **KARAR TARİHİ : 29-07-2004**

Türk Hava Yolları A.O. ile Türkiye Garanti Bankası A.Ş. arasında imzalanan "THY Frequent Flyer Programı Shop&Miles Kredi Kartı İşbirliği Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilemeyeceği; anlaşmanın, 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-52/696-178

KARAR TARİHİ : 12-08-2004

BP Petrolleri A.Ş.'nin Distribütörlük Anlaşması'nın 2003/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-52/697-179

KARAR TARİHİ : 12-08-2004

Eczacıbaşı İlaç Pazarlama A.Ş. ile Eczacıbaşı İlaç Ticaret A.Ş.'nin, SSK ve devlet Hastaneleri'nin düzenlediği ihalelere ilaç depoları kanalıyla ilaç temini konusunda akdetmiş olduğu EİP ve EİT İhale Depoları Çalışma İlkeleri ("Sirküler")'ne talep edilen menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-52/699-180

KARAR TARİHİ : 12-08-2004

Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. ile Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu arasında imzalanan; "Türkiye Profesyonel 1. Süper Ligi" maçlarına ilişkin banttan yayın hakkı, haber amaçlı ve geniş özet görüntülerinin yayın hakkı, röportaj yayın hakkı ve her hafta bir maçın canlı yayın hakkının devrini içeren "Anlaşma"ya menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-53/725-184

KARAR TARİHİ : 16-08-2004

Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş. ile Sanofi Synthelabo İlaç A.Ş. arasında imzalanan hizmet sözleşmesine bireysel muafiyet tanınması.

KARAR SAYISI : 04-54/750-187

KARAR TARİHİ : 17-08-2004

Kütahya il merkezinde faaliyet gösteren 16 fırıncının birlikte kurdukları Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi yoluyla pazarda rekabeti kısıtladıkları iddiası üzerine yürütülen soruşturma neticesinde; Kütahya il merkezinde 16 fırıncı tarafından kurulan Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi'nin söz konusu fırınlar/fırıncılar arasında bir anlaşma niteliğinde olması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun kapsamında Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi hakkında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı; Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi üzerinden aralarında rekabetçi davranışlarını koordine eden Altınbaşak Un ve Unlu Mamulleri San. ve Tic. Şti, Öz Bereket Un ve Unlu Mamülleri İmalat San. ve Tic. Ltd., Şti., Çağdaş Un ve Unlu Mamulleri Gıda İhtiyaç Mad. San. ve Tic. Ltd., Öz Orhan Gıda-Petrol-Tarım-Otomotiv-Nak.-Turz.-İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., Fimpaş Fırıncılık İnş. Maden Kırtasiye Temizlik Turizm Gıda A.Ş., Yavuz Gıda Mad. Çinicilik İthalat İhracat Ltd. Şti., Yılmaz Un ve Hizmet İşl. İml. San. Tic. Paz. Ltd. Şti., Derya Ekmek ve Unlu Mamulleri, Ekmekçioğlu Unlu Mamulleri, Fazilet Unlu Mamulleri, Asma Fırını, Benli Ekmek Fırını, Örnek Ekmek Fırını, Özay Un ve Unlu Mamulleri, Şirinkent Ekmek Fabrikası ile, Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi'nin kurucu ortağı olan ancak bir süre sonra bu ortaklıktan ayrılan ve gerek ortaklık döneminde gerekse ortaklığın sona ermesinden sonra geçen 1 yıl boyunca ekmeğini Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi üzerinden dağıtılan Engin AY'ın kontrolündeki Özen Ekmek Fırını'nın 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettikleri; bu ihlalleri nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca ilgili teşebbüslere ayrı ayrı idari para cezası uygulanması; Kanun'un 4 üncü maddesi anlamında bir anlaşma niteliğinde olan ve bildirim tabi bulunan Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi ortak girişimi işleminin Kanun'un 10 uncu maddesi ile öngörülmüş olan bildirilme yükümlülüğünün yerine getirilmemiş olduğu anlaşıldığından, Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi'nin kurucu taraflarına ve söz konusu ortak girişimin kurucu taraflarının bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihte yönetim organlarında görev alan gerçek kişilerin her birine ayrı ayrı olmak üzere aynı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesi uyarınca idari para cezası uygulanması; yapılan inceleme sonucunda söz konusu anlaşmaya 4054 sayılı Kanun'un 8 inci maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesinin ve 5 inci maddesi uyarınca bireysel muafiyet tanınmasının mümkün olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-60/869-206

KARAR TARİHİ : 20-09-2004

Yemek Sepeti Elektronik İletişim Tanıtım Pazarlama Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. (Yemek Sepeti)'nin kurulacak münhasır sistemin halihazırda bir parçasını oluşturan ve 2002/2 sayılı Tebliğ bağlamında grup muafiyetinden yararlanan mevcut münhasır çalışmasının ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabeti ortadan kaldıracak nitelikte olduğu, bu bağlamda söz konusu sistemin bir parçasını oluşturan münhasır anlaşmaların halihazırda yararlanmakta oldukları 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinin geri alınması; Yemek Sepeti'nin fiili münhasırlık yaratmaya yönelik olası uygulamalarının da 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal edecek olması nedeniyle yasaklanması.

KARAR SAYISI : 04-60/870-207

KARAR TARİHİ : 20-09-2004

04.05.2004 tarih, 04-32/377-95 sayılı Kurul kararı uyarınca Kar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (yeni unvanı ile Kraft Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.)'nin nihai satış noktalarına yönelik münhasır satış sisteminden muafiyetin geri alınmasının, pazarın rekabetçi yapısı adına "olmazsa olmaz" bir şart olarak nitelenemeyeceği; bu nedenle bu aşamada muafiyetin geri alınmasına gerek olmadığı; bununla beraber bu oluşumun ileride yapay bir piyasa yapısı ortaya çıkarıp çıkarmayacağını tespit edilmesini ve duruma göre muafiyetin geri alınıp alınmayacağını pazar koşulları çerçevesinde tekrar Kurul gündemine getirilmesini teminen pazarın dairesince izlenmeye devam edilmesi.

KARAR SAYISI : 04-61/886-208

KARAR TARİHİ : 21-09-2004

Sabancı Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş. ile Fidan İletişim Hizmetleri A.Ş. (Marketweb) arasında imzalanan "Müşteri Devri ve İşbirliği Sözleşmesi" vasıtasıyla kurulan ilişkinin rekabet hukuku bağlamında acentelik ilişkisi olduğu, dolayısıyla Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında değerlendirilemeyeceği; bu nedenle talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesine gerek bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-61/887-209

KARAR TARİHİ : 21-09-2004

Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Partner (Cesa Haberleşme Hizmetleri Ltd. Şti., Fotech Fiber Optik Teknolojik Hizmetler Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ve ORCOM Telekomünikasyon Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ile ayrı ayrı) arasında imzalanacak olan "System Partner Sözleşmesi" isimli anlaşmanın, henüz taraflar arasında akdedilmemiş olması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun kapsamında menfi tespit/muafiyet değerlendirmesine tabi tutulamayacağı.

KARAR SAYISI : 04-61/888-210

KARAR TARİHİ : 21-09-2004

Kale Pazarlama Ticaret A.Ş.'nin bayilik anlaşmaları ve uygulamaları ile ilgili olarak: "Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilemeyeceği, bireysel muafiyet tanınmayacağı, "Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"nin koşullu olarak grup muafiyetinden yararlanabileceği; sözleşmenin grup muafiyetinden yararlanmasını mümkün kılacak değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesi; Kurulumuzca öngörülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17 inci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi, başvuru ekinde yer verilen ve 18.06.1998 tarihinde imzalanıp Kanun'un 10 uncu maddesinin 1 inci fıkrası uyarınca 18.07.1998 tarihine kadar Kurum'a bildirilmesi gereken bayilik sözleşmesinin bildirilmemesinden dolayı, aynı Kanun'un 19/1-a maddesine göre 18.07.2001 tarihinde üç yıllık zaman aşımı süresi dolmuş olduğundan, bu tarihten sonra ilgili teşebbüse ve yöneticilerine Kanun'un 16 ncı maddesinin 1 inci ve 3 üncü fıkraları uyarınca ceza verilemeyeceği.

KARAR SAYISI : 04-61/889-211

KARAR TARİHİ : 21-09-2004

Toprak Seramik Pazarlama ve Ticaret A.Ş. ile yetkili satıcıları arasında imzalanan "yetkili satıcılık sözleşmesi"ne talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-61/890-212**KARAR TARİHİ : 21-09-2004**

İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş. ile bayileri arasında imzalanan “münhasır yetkili satıcılık”, “yetkili satıcılık” ve “uygulayıcı bayilik” sözleşmelerine menfi tespit belgesi verilemeyeceği ve bireysel muafiyet tanınmayacağı, sözleşmelerin 2002/2 sayılı “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği”nden yararlanamayacağı, “Münhasır yetkili satıcılık”, “yetkili satıcılık” ve “uygulayıcı bayilik” sözleşmelerinin koşullu olarak grup muafiyetinden yararlanabilecekleri, sözleşmelerin grup muafiyetinden yararlanabilmesini mümkün kılacak değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu’na bildirilmesi; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun’un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi, İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.’nin bayilerine, 01.04.2004-31.05.2004 tarihleri arasındaki kampanya döneminde, nihai tüketicilere ve tali satıcılara uygulanacak satış koşullarını tavsiye etmesine ilişkin menfi tespit/muafiyet talebinin esasen 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu.

KARAR SAYISI : 04-61/891-213**KARAR TARİHİ : 21-09-2004**

Elmor Tesisat Malzemesi Ticaret A.Ş. ile bayileri arasında imzalanan “bayilik sözleşmesi”, “bayi satış esasları”, “münhasır bayilik sözleşmesi (ECA)” ve “münhasır bayilik sözleşmesi (Serel)”ne menfi tespit belgesi verilemeyeceği ve bireysel muafiyet tanınmayacağı, “Münhasır bayilik sözleşmesi (ECA)” ile “münhasır bayilik sözleşmesi (Serel)”nin koşullu olarak grup muafiyetinden yararlanabileceği, sözleşmelerin grup muafiyetinden yararlanabilmesini mümkün kılacak değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu’na bildirilmesi; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun’un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-61/892-214**KARAR TARİHİ : 21-09-2004**

Ege İnşaat Malzemeleri Pazarlama A.Ş. ile yetkili satıcıları arasında imzalanan “yetkili satıcılık ve cari hesap sözleşmesi”ne menfi tespit belgesi verilemeyeceği ve bireysel muafiyet tanınmayacağı, sözleşmenin koşullu olarak grup muafiyetinden yararlanabileceği, sözleşmenin grup muafiyetinden yararlanabilmesini mümkün kılacak değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu’na bildirilmesi; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun’un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-66/947-225**KARAR TARİHİ : 19-10-2004**

OPET Petrolcülük A.Ş.’nin bayilik sözleşmesinin, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağı, bu sözleşmelere bireysel muafiyet de verilemeyeceği, bununla beraber 18.09.2003 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2003/3 sayılı Tebliğ ile bütün akaryakıt dağıtım firmalarının 18.09.2005 tarihine kadar mevcut anlaşmalarını 2003/3 sayılı Tebliğ hükümlerine uygun hale getirmeleri öngörüldüğünden bu süre içinde anılan anlaşmalara 4054 sayılı Kanun’un 4 üncü maddesindeki yasaklamının uygulanamayacağı.

KARAR SAYISI : 04-66/948-226**KARAR TARİHİ : 19-10-2004**

Bizimgaz Tic. San. A.Ş.’nin "Tüpgaz Bayilik Sözleşmesi" ve "LPG ile Çalışan Karayolu Taşıtları İçin İkmal İstasyonu Bayiliği Sözleşmesi"nde bayilere getirilen müşteri kısıtlamalarının 2003/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2002/2 sayılı Tebliğ’e aykırı olduğu, ancak LPG sektörüne ait mevzuattan kaynaklanması nedeniyle ilgili hükümlerin 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceği, bu doğrultuda Bizimgaz Tic. San. A.Ş.’nin "Tüpgaz Bayilik Sözleşmesi", "LPG ile Çalışan Karayolu Taşıtları İçin İkmal İstasyonu Bayiliği Sözleşmesi" ve "Dökme LPG Sözleşmeleri"nin 2003/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-69/979-237

KARAR TARİHİ : 27-10-2004

TÜRSAB'ın 17 nci Olağanüstü Genel Kurulu'nda belirlenen üye kayıt ücretine ilişkin karara menfi tespit belgesi ya da muafiyet verilmesi talebine ilişkin olarak: Bildirim konusu kararın incelenmesine temel teşkil eden ilgili ürün pazarının "seyahat acentalığı hizmetleri pazarı", ilgili coğrafi pazarın ise "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olduğu; ilgili pazarda faaliyet gösteren seyahat acentalarının birer "teşebbüs" olduğu; ilgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin üyelikleriyle teşkil edilen Türkiye Seyahat Acentaları Birliği'nin (TÜRSAB) "teşebbüs birliği" olduğu; TÜRSAB Genel Kurulları'nda giriş ücretinin belirlenmesi yönünde alınan kararların herbirinin "teşebbüs birliği kararı" olduğu; TÜRSAB'ın 15.05.2004 tarihinde yapılan olağanüstü genel kurul toplantısında belirlenen giriş ücretinin, pazara girişi engelleyici nitelikte ve bu haliyle 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesine aykırı bir teşebbüs birliği kararı olduğu; belirlenen giriş ücretinin, 4054 sayılı Kanun'un 5 inci maddesinde sıralanan muafiyet şartlarının hiçbirini taşımadığı, bu nedenle başvuru konusu teşebbüs birliği kararına muafiyet verilemeyeceği; başvuru konusu teşebbüs birliği kararının uygulanmasının durdurulması ve bununla ilgili işlemlerin tekemmülü için adıgeçen teşebbüs birliğine gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 4 ay süre verilmesi; söz konusu sürenin bitimi itibariyle Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı ilgili teşebbüs birliğine bildirilmesi; Çağdaş SARAÇ'ın, Kurum kayıtlarına 14.10.2004 tarih, 5722 sayı ile intikal eden şikayet başvurusuna ilişkin kararın bu değerlendirmeden sonra verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-69/989-244

KARAR TARİHİ : 27-10-2004

Nine West Group Inc. ve Park Bravo A.Ş. arasında yapılan "Dağıtım ve Lisans Anlaşması"na menfi tespit belgesi verilemeyeceği; bireysel muafiyet tanınamayacağı; anlaşmanın, koşullu olarak 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nden yararlanabileceği; anlaşmanın grup muafiyetinden yararlanabilmesini mümkün kılacak değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesi; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-70/1008-246

KARAR TARİHİ : 04-11-2004

Enron Power Holdings (Turkey) B.V.'nin %50'sine sahip olduğu Trakya Elektrik Üretimi ve Ticaret A.Ş.'nin hisselerinin %9'unu Wing International Ltd.'den devralması işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7 nci maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2 nci maddesi kapsamında bir devralma olmadığı; Hisse Alım Sözleşmesi'nin "Satıcılara Rekabet Sınırlaması" başlığının 5 inci maddesinin 7 fıkrasında yer alan rekabet etme yasağının yan sınırlama olarak kabul edilememesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettiği, bu haliyle ilgili Sözleşme'ye Kanun'un 5 inci maddesi kapsamında bireysel muafiyet de verilemeyeceği; bu bakımdan rekabet etme yasağına ilişkin söz konusu maddenin Hisse Alım Sözleşmesi'nden çıkarılması ve değiştirilmiş Hisse Alım Sözleşmesi'nin 60 gün içerisinde Rekabet Kurumu'na bildirilmesi; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ncı ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-71/1031-256

KARAR TARİHİ : 11-11-2004

Tiger Export ve Karagözoğlu A.Ş. arasında akdedilen anlaşmaya talep edilen menfi tespit belgesinin verilemeyeceği, ancak anılan anlaşmanın 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-72/1045-259

KARAR TARİHİ : 19-11-2004

Ege Liman İşletmeleri A.Ş.'nin, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2 nci maddesindeki esaslar çerçevesinde tam işlevsel bir ortak girişim olduğu; ortak girişimin kuruluş sözleşmesine ilave

olarak akdedilmiş bulunan Hissedarlık Sözleşmesi'nin rekabet yasağına ilişkin hükmün, zorunlu ve makul olma sınırını aştığı, bu haliyle yan sınırlama sayılmasının mümkün olmadığı, söz konusu hükmün değiştirilerek, rekabet yasağının ortak kontrolün devam edeceği süre ile sınırlandırılması halinde yan sınırlama sayılabileceği; bu değişikliğin yerine getirilmesi için kararın tebliğinden itibaren taraflara 60 gün süre verilmesi, Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ncı ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-72/1046-260 **KARAR TARİHİ : 19-11-2004**

Ankara Otobüs İşletmecileri ve Acentacıları Derneği'nin aldığı 2004 yılı 10 uncu ay tarihini taşıyan 78 sayılı karara ilişkin muafiyet talebinin reddi; ancak başvuruda belirtilen çerçevede ve serbest irade ile katılım esasına göre akdedilecek ortak girişim anlaşmasının, muafiyet hükümleri çerçevesinde ayrıca değerlendirilebileceği.

KARAR SAYISI : 04-72/1049-261 **KARAR TARİHİ : 19-11-2004**

Arçelik A.Ş. ile Sony Eurasia Pazarlama A.Ş. arasındaki satış sözleşmesine 5 yılı aşmamak kaydıyla sözleşme süresince bireysel muafiyet tanınması.

KARAR SAYISI : 04-72/1051-262 **KARAR TARİHİ : 19-11-2004**

Mey İçki San. ve Tic. A.Ş.'nin distribütörleri ile akdetmiş olduğu standart distribütörlük sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu.

KARAR SAYISI : 04-72/1052-263 **KARAR TARİHİ : 19-11-2004**

Mey İçki San. ve Tic. A.Ş.'nin nihai satış noktaları ile akdetmiş olduğu standart mal alım sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu.

KARAR SAYISI : 04-72/1061-264 **KARAR TARİHİ : 19-11-2004**

Madeni Yağ ve Petrol Ürünleri Sanayicileri Derneği'nin kuruluşuna ilişkin yapılan bildirimde yer alan kuruluş tüzüğü'nün Kanun'un 4 üncü, 6 ncı ve 7 nci maddelerine aykırılık teşkil etmediği ve dolayısıyla Kanun'un 8 inci maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-77/1092-274 **KARAR TARİHİ : 02-12-2004**

Assan tarafından alüminyum levha ürünlerinin yeniden satıcılara veya kullanıcılara satış fiyat ve şartlarının duyurulmasını içeren metnin, 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-77/1093-275 **KARAR TARİHİ : 02-12-2004**

Uzertaş Boya San. ve Tic. A.Ş.'nin; Henkel Türk A.Ş.'nin bazı uygulamalarının bayiler arasında eşitsizliklere yol açtığına ilişkin şikayet başvurusu ile ilgili olarak, 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı; DASS Endüstriyel Ürünler ve Sarf Malzemeleri Paz. ve Loj. A.Ş.'nin bayileriyle akdetmiş olduğu Bayilik Sözleşmesi'ni kanuni süresi içinde Rekabet Kurulu'na bildirmediği için, 4054 sayılı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesi gereğince DASS Endüstriyel Ürünler ve Sarf Malzemeleri Paz. ve Loj. A.Ş.'ye ve söz konusu teşebbüsün Haziran - Temmuz 2004 tarihleri arasında görev yapan Yönetim Kurulu üyelerinin her birine ayrı ayrı idari para cezası verilmesi; DASS Endüstriyel Ürünler ve Sarf Malzemeleri Paz. ve Loj. A.Ş. Bayilik Sözleşmesi hakkında, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı; DASS Endüstriyel Ürünler ve Sarf Malzemeleri Paz. ve Loj. A.Ş.'nin tadil edilmiş Bayilik Sözleşmesine menfi tespit belgesi verilmesinin mümkün olmadığı; 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında söz konusu Bayilik Sözleşmesi'nin grup muafiyetinden yararlandığı.

KARAR SAYISI : 04-81/1159-291 **KARAR TARİHİ : 23-12-2004**

Ereğli Denizcilik A.Ş. ile Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. arasında akdedilen Taşımacılık Sözleşmesi'ne menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-83/1170-295 **KARAR TARİHİ : 30-12-2004**

Eczacıbaşı Baxter Hastane Ürünleri San. ve Tic. A.Ş. ile ecza depoları arasında akdedilen ihalelere yönelik çalışma koşullarının belirlendiği anlaşmalara, 4054 sayılı Kanun'un 8 inci maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-83/1171-296 **KARAR TARİHİ : 30-12-2004**

Fako İlaçları A.Ş. ile Farmaser İlaç San. ve Tic. Ltd. Şti. arasında akdedilen "SSK İhalelerine Katılacak İlaç Depoları Çalışma İlke ve Prensipleri" sözleşmesine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 8 inci maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-83/1174-297 **KARAR TARİHİ : 30-12-2004**

Borusan Otomotiv İth. ve Dağıtım A.Ş., Yetkili BMW Service Inclusive Satıcıları ve Yetkili BMW Service Inclusive Servisleri arasında akdedilen Service Inclusive Satış Anlaşmalarına ve Service Inclusive Servis Anlaşmalarına menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-83/1175-298 **KARAR TARİHİ : 30-12-2004**

Coats Türkiye İplik San. A.Ş.'nin distribütörleri ile akdetmiş olduğu standart distribütörlük sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında değerlendirilemeyeceği; söz konusu sözleşmenin koşullu olarak 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceği; söz konusu değişikliğin yerine getirilmesi için kararın tebliğinden itibaren taraflara 60 gün süre verilmesi, Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ncı ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesi; 2002/2 sayılı Tebliğ'de izin verilen rekabet kısıtlamaları haricinde rekabet kısıtlamaları içeren söz konusu distribütörlük sözleşmelerinin akdedilme tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde Kurum'a bildirilmemesi nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 2004/1 sayılı Tebliğ ile değişik 16 ncı maddesi gereğince Coats Türkiye İplik San. A.Ş.'ye ve yönetim organlarında görev yapan kişilerin her birine ayrı ayrı idari para cezası verilmesi.

2.1.2.3. Menfi Tespit/Muafiyete İlişkin Örnek Karar Özetleri

1- Roche Müstahzarları San. A.Ş. (Roche)'nin, SSK ve Devlet/Üniversite Hastaneleri'nin, Kamu İhale Kanunu Kapsamında Düzenlediği İhalelere İlaç Depoları Kanalıyla İlaç Temini Konusunda Akdetmiş Olduğu Anlaşma ve Uygulamalara Menfi Tespit Belgesi Verilmesi Talebine İlişkin 08-07-2004 Tarih ve 04-46/593-144 Sayılı Rekabet Kurulu Kararı

Başvuruya konu sözleşme ve uygulamalar, Kamu İhale Kanunu (KİK) kapsamında SSK ve devlet/üniversite hastaneleri tarafından açılan ihalelere ilişkin olarak ilaç teminine ilişkindir. Söz konusu ihaleler, Türkiye çapında yapılan genel ihale niteliğinde olabilmekle beraber çoğunlukla hastanelerin bulunduğu yerlerde yerel olarak gerçekleştirilmektedir.

Roche'un başvurusu kapsamında bahse konu ihaleler, SSK ihaleleri ve devlet/üniversite hastaneleri ihaleleri olmak üzere ikiye ayrılmıştır.

SSK İhalelerine İlişkin Akdedilen Sözleşmeler (Sözleşme) Roche'un gerek üretimini yaptığı, gerekse ithal ettiği ilaçların münhasıran SSK'nın ihtiyaçlarını karşılamak için KİK hükümlerine uygun olarak açılacak ihaleler ve/veya doğrudan teminler kapsamında kullanılmak üzere depoya satışına ilişkindir.

Söz konusu başvuru kapsamında, Roche ile depolar arasındaki ilişkinin "acentelik" ilişkisi olup olmadığı konusunda inceleme yapılmış ve herhangi bir SSK ünitesi tarafından açılan bir ihalede ilgili deponun bu ihaleye kendi adına katılacağı, bu süreçteki bütün masrafların depoya ait olacağı, ihalenin alınmaması durumunda yapılan masrafların deponun üzerinde kalacağı, ihalenin alınması halinde ise deponun satışını yapmış olduğu mallara ilişkin olarak tanzim etmiş olduğu faturayı SSK'ya teslim etmeden önce bir temlikname yaparak, SSK'dan olan tüm alacağını Roche'a temlik edeceği, Roche'un da, söz konusu alacağı SSK'dan tahsil ettikten sonra depoya komisyon ödeyeceği, diğer bir ifadeyle SSK'nın muhatabının depo olduğu, şartnamedeki yükümlülüklerin yerine getirilmesinin deponun sorumluluğunda bulunduğu anlaşılmıştır.

Ayrıca, deponun ihaleye kendi adına girmesinin önemli sonuçları olabileceği, herhangi bir ihaledeki yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda, KİK hükümleri gereği deponun, cezai şartların dışında, belirli bir süre ihalelere katılamama cezası dahi alabileceği, bu durumda; deponun katıldığı ihaleler sebebiyle önemli riskler üstlendiği ve Roche'un, belirli bir süre için ihale dışı kalmaya kadar varabilecek önemli bir riskini ortadan kaldırarak, bu riski depoların üzerine yüklediği de tespit edilmiştir.

Menfi tespit değerlendirmesi açısından; Sözleşme'nin 4.5. maddesinde yer alan, deponun kendisi için belirlenmiş olanların dışındaki SSK ünitelerinin ihalelerine katılamayacağına ilişkin bölgesel kısıtlama niteliğindeki düzenleme ile 3.2.1. maddesinde yer alan deponun azami satış fiyatının belirlenmesi hükmü Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal eder nitelikte bulunmuştur.

Muafiyet değerlendirmesi açısından ise, 3.2.1. maddede getirilen sınırlamanın deponun maksimum satış fiyatının belirlenmesi niteliğinde olduğu ve 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4 üncü maddesinin (a) bendine göre muafiyet kapsamı içinde yer aldığı anlaşılmıştır.

Ancak, Sözleşme'nin 4.5. maddesi ile depolar bakımından bölge sınırlaması getirilmekte ve deponun kendisi için belirlenen bölge dışında ihaleye katılması yasaklanmaktadır. Bölge kısıtlaması, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4 üncü maddesinde sayılan kısıtlama hallerinden birisi olmakla birlikte, Tebliğ'in 4 üncü maddesinin (b) bendinin birinci fıkrasına göre, sağlayıcının kendisine veya bir alıcıya tahsis edilmiş münhasır bir bölgeye ya da münhasır müşteri grubuna yapılacak aktif satışları kısıtlaması Tebliğ kapsamında değerlendirilmektedir. Sözleşme'nin 4.2. maddesinde, Roche'un, SSK ünitelerine doğrudan ya da KİK aracılığı ile yapılan ihalelere katılarak mal temin etme hakkının saklı olduğu ifade edilmektedir. Yine, 4.2. maddede atıf yapılan ve hangi deponun hangi bölgedeki ihalelere katılacağını gösteren listede, bazı iller için herhangi bir deponun yetkilendirilmediği

anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, herhangi bir deponun yetkilendirilmediği bölgeler bakımından herhangi bir münhasırlıktan bahsedilemeyeceği gibi, Roche'un SSK ünitelerine kendi temin hakkını tutması sebebiyle esasen hiçbir bölge bakımından bir münhasırlık getirilmediği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, Sözleşme'nin 4.5. maddesinde getirilen bölge kısıtlamasına ilişkin hüküm nedeniyle ilgili Sözleşme'nin bu haliyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan muafiyetten yararlanamayacağı kanaatine varılmıştır.

Devlet/üniversite hastanelerince yapılan ihalelere ilişkin olarak Roche ile depolar arasında herhangi yazılı bir sözleşme mevcut değildir.

Söz konusu ihaleler bakımından ticari ve finansal risk tamamen deponun üzerindedir. Bu ihalelerde deponun alım fiyatı ihale öncesinde, piyasa fiyatından daha avantajlı olacak şekilde ve ihalenin kazanılması şartıyla belirlenmektedir. Ancak deponun ihalede sunacağı fiyat, bu belirlenen fiyatın altında veya üstünde olabilmektedir. Bu konuda Roche'un bir müdahalesi olmadığı beyan edilmektedir. Roche'un devlet/üniversite hastanelerinin yaptıkları ilaç alım ihalelerine ilişkin uygulamalarında değerlendirilmesi gereken önemli husus, her bir ihale için depo ile piyasa koşullarından farklı bir fiyatın belirleniyor olması ve bu koşulların sadece o ihale için geçerli olup, ihale dışındaki alımlar için aynı şartların geçerli olmamasıdır. Ancak, bu uygulamanın ihale işleminin niteliği gereği olduğu ve rekabetin sınırlanması anlamına gelmeyeceği kanaatine varılmıştır.

Bu çerçevede; Roche ile ilaç depoları arasında akdedilen sözleşmelere menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; sözleşmeleri grup muafiyeti kapsamı dışında bırakan hükümlerin grup muafiyeti tebliğine uygun hale getirilmesi koşuluyla ilgili sözleşmelerin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceğine; Roche'un, devlet/üniversite hastanelerinin, KİK kapsamında düzenlediği ihalelere ilaç depoları kanalıyla ilaç temini konusundaki uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4, 6 ve 7 nci maddelerini ihlal eder nitelikte olmadığına, dolayısıyla talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesine karar verilmiştir.

2- Digitürk-TRT Anlaşması'na Menfi Tespit Verilmesine İlişkin 12-08-2004 Tarih ve 04-52/699-180 Sayılı Rekabet Kurulu Kararı

Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. ve Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu arasında imzalanan ve "Türkiye Profesyonel 1. Süper Ligi" maçlarına ilişkin banttan yayın hakkı, haber amaçlı ve geniş özet görüntülerinin yayın hakkı, röportaj yayın hakkı ve her hafta bir maçın canlı yayın hakkının devrini içeren "Anlaşma"ya menfi tespit belgesi verilmesi talebi üzerine anılan Anlaşma, devredilen ürünün özellikleri ve devrin ilgili pazarlardaki rekabet koşulları üzerindeki olası etkileri itibarıyla, 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmiştir.

Bu değerlendirme çerçevesinde,

- Ödemeli ve açık televizyon yayıncılığının, bu iki tür hizmeti tüketen izleyiciler gözünde birbirinin ikamesi olarak görülemeyeceği, iki ayrı pazar olarak kabul edilmesi gerektiği, bu durumda Digitürk ve TRT'nin birbirine rakip olmadığı,
- Televizyon programlarının üretim aşamaları dikkate alındığında, Digitürk'ün Anlaşma konusu ve programlar açısından girdi niteliğinde olan yayın haklarının sağlayıcısı, TRT'nin de, yayınlarında kullanmak üzere, bu hakların alıcısı konumunda olduğu,
- Bu nedenle Anlaşma'nın, dikey nitelikte bir anlaşma olduğu,
- İki teşebbüsün rakip teşebbüsler olmaması nedeniyle ise, rakipler arası bir dikey anlaşmadan söz edilemeyeceği

göz önünde bulundurulmak suretiyle, Anlaşma'nın, canlı, banttan, özet ve röportaj yayın haklarının TRT'ye münhasır olarak verilmesi ve Digitürk tarafından TRT'ye "tekrar devir yasağı" getirilmesini düzenleyen hükümleri dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi ve 6 ncı maddesi çerçevesinde sınırlayıcı etkileri olup olmadığı incelenmiştir.

Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında yapılan değerlendirmede, Anlaşma'nın sağlayıcı ve alıcı seviyesinde doğurduğu etkilere bakılmıştır.

Anlaşma, sağlayıcı konumundaki Digitürk'ün, dijital platform hizmetleri pazarında halihazırda sahip olduğu pazar konumu üzerinde hiçbir etki doğurmamaktadır. Zira Digitürk zaten tekel gücüne sahiptir ve bu anlaşma vasıtasıyla Digitürk'ün bu konumunu başka bir piyasaya aktarması da söz konusu değildir.

Diğer yandan, alıcı konumunda olan TRT'nin bu Anlaşma ile iktisap ettiği yayın hakları vasıtasıyla bir rekabet avantajı elde etmesinin de diğer yayıncıların faaliyetlerini zorlaştıracak, onlar açısından piyasayı kapatacak, piyasada bir giriş engeli oluşturacak bir etken olmadığına kanaat getirilmiştir. Zira, diğer kanalların, önemli filmlerin telif haklarını alarak veya popüler oyuncuların yer aldığı dizilerin yapımını sağlayarak ve bu gibi çok çeşitli yollarla reklam geliri elde etme konusunda başka avantajlar elde etmeleri önünde hiçbir engel bulunmamaktadır. Kaldı ki, televizyon yayıncılığı alanında film, diziler, başka bazı spor organizasyonları (Formula 1, tenis turnuvaları, boks karşılaşmaları ve benzerleri) ve çeşitli haber içeriğine ilişkin yayın hakları da genel kabul görmüş ve yerleşmiş bir uygulama olarak münhasır anlaşmalara konu edilmektedir.

Açık yayıncılık piyasasında tüketicinin kanallar arasında istediği programa göre geçiş yapması önünde bir engel bulunmaması nedeniyle, tüketici istediği an istediği içeriğe ulaşabilmekte, seçenekleri kısıtlanmamaktadır. Bu nedenle içeriğin hangi kanalda yayınlandığının tüketici açısından bir önemi bulunmamaktadır. Dahası, önceden sadece ödemeli kanaldan abone olmak suretiyle izleyebileceği canlı karşılaşmalardan birine her hafta açık kanaldan ulaşma olanağı bulmasıyla tercihleri artmış olmaktadır. Anlaşma öncesi dönemde diğer kanalların banttan ve özet görüntüleri (haber amaçlı görüntülere kıyasla daha yüksek maliyetler doğurması nedeniyle) almayı tercih etmediği düşünüldüğünde, tüketici bu Anlaşma sonrası bu görüntülere de ulaşma imkanı bulmak suretiyle fayda sağlayacaktır.

4 üncü madde kapsamında son olarak, TRT'nin yayın haklarını diğer kişi ve kuruluşlara devredemeyeceğini düzenleyen Anlaşma hükmü incelenmiştir. Bu hükmün doğuracağı etkiler de TRT'nin bu haklara tek başına sahip olmasının doğuracağı etkiler çerçevesinde ele alınmış ve aynı şekilde piyasadaki rekabeti olumsuz yönde kısıtlamadığına karar verilmiştir. Bununla birlikte, bu görüntülere ilişkin getirilen devir yasağının Digitürk'ün sahip olduğu fikri hakların korunması kapsamında bir düzenleme olduğu düşünülmüştür.

Bu açıklamalar ışığında, Anlaşma'nın 4 üncü madde anlamında, gerek Digitürk'ün faaliyet gösterdiği dijital platform hizmetleri pazarında, gerekse TRT'nin faaliyet gösterdiği açık televizyon yayıncılığı pazarında rakiplerin faaliyetlerinin zorlaştırılmasına ve tüketici tercihlerinin sınırlanmasına yol açacak şekilde rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı bir etki doğurmayacağı anlaşılmıştır.

6 ncı madde kapsamındaki etkilere bakıldığında da;

- Digitürk ile TRT arasında yapılan Anlaşma'nın yayıncılar açısından kritik önemi haiz haber amaçlı görüntülerinin teminini etkilememesi nedeniyle bu görüntülere ilişkin 6 ncı madde kapsamında bir ihlalin varlığından/oluşma ihtimalinden söz edilemeyeceği,

- Bununla beraber, özet ve banttan görüntülerle her hafta 1 maça ilişkin canlı yayın hakkının TRT dışındaki yayıncılara verilmemesinin Digitürk'ün dijital platform hizmetleri pazarında sahip olduğu tekel konumunu pekiştirmesinde herhangi bir katkısının olmayacağı; aksine TRT tarafından canlı olarak yayınlanacak 1 maç ve Digitürk'ce canlı olarak yayınlanacak üç maça ilişkin özet ve bant görüntülerin TRT'de yayınlanmasının Digitürk'ün abonelik fiyatları üzerinde bir baskı oluşturabileceği, TRT'nin açık yayıncı olması sonucu bütün izleyiciler tarafından erişilebilir nitelikte olması nedeniyle görüntülerin bir ya da daha fazla kanalda yayınlanmasının bu durumu değiştirmeyeceği,

- Öte yandan, 4 üncü madde kapsamında yer verilen aynı gerekçelerle, Digitürk'ün yayın hakları pazarında sahip olduğu tekel konumunu Anlaşma ile getirilen münhasırlık düzenlemeleriyle açık yayıncılık pazarında rekabet koşullarını bozacak şekilde kullanmasının da söz konusu olmadığı (bu pazarda faaliyet gösteren yayıncıların yayın faaliyetini sürdürmek için gereksinim duyacakları alternatif içeriğe erişmeleri önünde bir engel olmaması nedeniyle), kaldı ki açık yayıncılık pazarında rekabet koşullarının TRT lehine bozulmasının Digitürk'ün tekel konumunu bahse konu piyasaya aktarmasına da hizmet etmeyeceği,

- Getirilen münhasırlık düzenlemelerinin tüketicinin zararına üretim, pazarlama ya da teknik gelişmenin kısıtlanması sonucunu doğurmayacağı, bilakis tüketici Anlaşma öncesi durumdan daha avantajlı bir durumun yaratıldığı, açık kanaldan her hafta bir maçın canlı yayınlanmasının ve Digitürk tarafından canlı yayınlanacak geri kalan 3 maça ilişkin olarak da geniş özet ve bant görüntülerinin açık kanalda yayınlanmasının tüketici tercihleri açısından olumlu bir gelişme olduğu,

Dolayısıyla; Anlaşma vasıtasıyla Digitürk'ün 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesi kapsamında bir ihlale yol açmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, 16.06.2004 tarihinde imzalanan ve Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin;

- Her hafta canlı yayınlanacak dört maçtan birinin canlı yayınlanması hakkını,
- Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. tarafından canlı yayınlanacak karşılaşmaların bitimini takiben 48 saat geçtikten sonra banttan yayın hakkını,
- Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu'nda Cuma, Cumartesi ve Pazar akşamları yayınlanmak üzere Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. tarafından canlı yayınlanacak karşılaşmalara ilişkin maç öncesi ve sonrası canlı bağlantı ve röportaj yayın hakkını ve
- Yine bu karşılaşmalara ilişkin maksimum 20 dakika süreli geniş özet gösterim yayın hakkını

Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu'na, kendisinin bu haklara sahip olduğu 2004-2008 dönemlerine ilişkin olarak devretmesini düzenleyen Anlaşma'nın, gerek Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin faaliyet gösterdiği dijital platform hizmetleri pazarında, gerekse Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu'nun faaliyet gösterdiği açık televizyon yayıncılığı pazarında, rakiplerin faaliyetlerinin zorlaştırılması ve tüketici tercihlerinin sınırlandırılmasına yol açacak şekilde rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı bir etki doğurmayacağı/doğurabilecek nitelikte olmadığına, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında yasaklanması gereken bir anlaşma olmadığına; bununla birlikte, Anlaşma ile Digitürk'ün yayın hakları pazarında sahip olduğu hakim durumunu 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesi kapsamında ihlale yol açacak şekilde kötüye kullanmasının da söz konusu olmadığına, bu nedenlerle başvuru konusu Anlaşma'ya menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

3- Opet Petrolcülük A.Ş. (Opet)'nin Bayilik Sözleşmelerinin Grup Muafiyeti Tebliği Karşısında Değerlendirilmesi Talebine İlişkin 19-10-2004 Tarih ve 04-66/947-225 Sayılı Rekabet Kurulu Kararı

OPET ile yapılan bayilik sözleşmesi öncelikle bir ihbar dilekçesinin ekinde gönderilmiş; daha sonra tüm bayilik sözleşmelerine yönelik bir değerlendirme yapılması amacıyla, OPET'ten ilgili sözleşmelerinin birer örneği istenilmiştir.

OPET Sözleşmesi'nin 2 nci maddesinde sözleşmenin konusu düzenlenmiştir. Buna göre sözleşmenin konusu bayinin münhasıran OPET'ten alacağı akaryakıt ürünleri, otogaz ve madeni yağlar ile konusuna uygun diğer malları bulundurmamayı, teşhir etmeyi ve satmayı, OPET dışındaki kaynaklardan temin edilmiş hiçbir ürün ve mal bulundurmamayı kapsamaktadır.

OPET Sözleşmesi'nin 1 inci maddesinden, OPET'in bayinin maliki olduğu akaryakıt istasyonu üzerinde 1993 yılından başlamak üzere 20 yıl süre ile intifa hakkı tesis ettiği anlaşılmaktadır. Öte yandan aynı maddede, sözleşmenin bayiyeye bölgede herhangi bir inhisari hak tanımadığı ifade edilmiştir.

OPET Sözleşmesi'nin 2 nci maddesinde ise, bayinin OPET'ten temin ettiği akaryakıt ürünlerini münhasıran son kullanıcılara satacağı ve her ne sebeple olursa olsun gerek OPET'in ve gerekse bir başka dağıtım şirketinin bayisine satmayacağı belirtilmiştir.

2002/2 sayılı Tebliğ'in 4 üncü maddesinde; "...sağlayıcı tarafından kendisine veya bir alıcıya tahsis edilmiş münhasır bir bölgeye ya da münhasır müşteri grubuna yapılacak aktif satışların kısıtlanması"na yönelik hükümlerin ilgili sözleşmeyi Tebliğ kapsamı dışına

çıkarmayacağına yer verilmiştir. İlgili sözleşmelerin münhasırlık taşımadığı dikkate alındığında bayilere yönelik bölge ve müşteri sınırlaması getirilemeyeceği açıktır.

Enerji Bakanlığı Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün 2002/7 sayılı "Akaryakıt Dağıtım ve Pazarlama Şirketlerinin Kurulmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kararın Uygulanmasına Dair Tebliğ"inin 3 üncü maddesinde, bayilerin, bağlı buldukları dağıtım ve pazarlama şirketinin bayilerine ve diğer dağıtım şirketi bayilerine akaryakıt satmaları yasaklanmıştır. Öte yandan, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun 8 inci maddesinde bayinin dağıtıcısı haricinde diğer dağıtıcı ve onların bayilerinden akaryakıt ikmalı yapması yasaklanmıştır.

Bu doğrultuda, ilgili sözleşmede bayiye getirilen müşteri kısıtlamasının yürürlükteki mevzuat gereği olduğu, bu bakımdan 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceği kanaatine ulaşılmıştır.

OPET Sözleşmesi'nin 4 üncü maddesinde; istasyonda satılan ürünlerin nakliye-fire-bayi karı dahil olarak satış tavan fiyatlarının OPET tarafından tespit edilip bayiye bildirileceği, bayinin bu fiyatların üzerinde fiyatla satış yapamayacağı, petrol ürünlerinin fiyatlandırılması ile ilgili mevzuatta değişiklik yapılması halinde yeni mevzuata uyulacağı yönünde düzenleme yapılmıştır.

Petrol Ürünleri Alım, Satım ve Fiyatlandırma Esasları Hakkındaki 98/10745 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca petrol ürünleri ve LPG fiyatlarının azami satış fiyatları İtalya limanlarında oluşan fiyatlar dikkate alınarak belirlenmektedir. Bu Kararname ile ilgili ürünlerin rafineri ve ithalatçı satış fiyatları ile dağıtım şirketleri ve istasyonların dağıtım payları da belirlenmiştir.

Karar'ın 10 uncu maddesinde, tavan fiyata göre tespit edilen petrol ürünlerinin mahalli perakende azami satış fiyatlarının aynı gün Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'ne, Valiliklere ve en az üç büyük ilin fiyatlarının görsel ve yazılı basına bildirileceği, bayilerin de azami satış fiyatlarının altında bir fiyatla satış yapabileceği belirtilmiştir.

Mevcut durumda, akaryakıt fiyatları için bir üst limit belirlenmiştir. Bayi ve dağıtım şirketinin payları toplam olarak belirlendiği için bunun paylaşılması bayi ile dağıtım şirketinin iradesine bırakılmıştır. Bu nedenle bayinin azami satış fiyatının belirlenmesi ilgili mevzuatın getirdiği bir zorunluluktur. Öte yandan, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4 (a) maddesinde; *" taraflardan herhangi birinin baskısı veya teşvik etmesi sonucu sabit veya asgari satış fiyatına dönüşmemesi koşuluyla, sağlayıcının azami satış fiyatını belirlemesi veya satış fiyatını tavsiye etmesi "*nin mümkün olduğu belirtilmiştir. Bu bakımdan söz konusu maddede OPET'in bayinin azami satış fiyatlarını belirlemesinin önünde bir engel olmadığı sonucuna varılmıştır.

Sözleşme'nin 2 nci maddesine göre bayi, akaryakıt istasyonunda münhasıran OPET'ten veya OPET'in tayin edeceği kuruluşlardan alacağı ürünleri bulduracak ve satışa sunacaktır. OPET'in yazılı izni olmaksızın başka hiçbir kaynaktan ürün temin etmeyecektir. Bu düzenleme ile bayiye rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmiş olmaktadır. Öte yandan sözleşmenin 9 uncu maddesinde getirilen, akaryakıt istasyonunun 10 km. yakınında ikinci bir istasyon açma veya buna ortak olma yasağı da rekabet etme yasağı çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Rekabet etmeme yükümlülüğü bakımından, 2002/2 sayılı Tebliğ'de 5 yıla kadar olan yasaklamalara izin verilmektedir. Bununla birlikte, alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise, yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilmektedir. Bildirime konu sözleşmenin konusunu oluşturan faaliyetlerin yürütüleceği tesisin intifa hakkının, alıcı konumundaki bayi tarafından, satıcı OPET'e 20 yıllığına devredildiği

anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu Sözleşme bakımından, Tebliğ kapsamında getirilebilecek rekabet etmeme yükümlülüğü en çok 5 yıl olabilecektir.

OPET Sözleşmesi'nin 2 nci maddesinde getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü bakımından özel bir süre öngörülmediğinden, söz konusu yükümlülüğün Sözleşme süresince geçerli olduğu anlaşılmaktadır. "Sözleşme Süresi ve Fesih" başlıklı 13 üncü maddeye göre, sözleşme 10 yıllık bir süre ile imzalanmıştır. Ancak, bu süre sonunda taraflardan herhangi birisi yazılı olarak diğer tarafa fesih ihbarında bulunmadığı takdirde anlaşma birer yıl süreyle uzatılmış olmaktadır. Dolayısıyla söz konusu Sözleşme, Rekabet Hukuku bakımından belirsiz süreli bir anlaşma olup, 2002/2 sayılı Tebliğ'le sağlanan muafiyetten yararlanabilir nitelikte değildir. Bununla birlikte, 18.09.2003 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/3 sayılı Tebliğ'le, 2002/2 sayılı Tebliğ'de rekabet etmeme yükümlülüğünün süresine ilişkin bazı değişiklikler yapılmıştır. Buna göre, rekabet etmeme yükümlülüğü içeren anlaşmaların süresinin, Tebliğ'in müsaade ettiği sınırı aşması durumunda, sadece bu düzenleme bakımından, 18.09.2003'ten geçerli olmak üzere 2 yıl süre ile bir geçiş süreci öngörülmüş ve bu sürede Kanun'un 4 üncü maddesinin uygulanmayacağı bildirilmiştir. Bir başka ifade ile, rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin düzenlemeler bakımından, 18.09.2005 tarihine kadar sözleşmelerin Tebliğ'e uygunluğunun sağlanması imkanı tanınmıştır.

İhbar edilen Sözleşme'nin içerdiği hükümler yukarıda değerlendirilen OPET Sözleşmesi'ndeki hükümler ile paralellik arz etmektedir. İhbar edilen Sözleşme'de bölgede bayiye münhasırlık verilmediği, azami satış fiyatının OPET tarafından belirleneceği, bayinin OPET'in rakiplerinden mal almayacağına ilişkin hükümler yer almakta olup, bunların değerlendirmesine yukarıda yer verilmiştir.

Bu değerlendirmeler çerçevesinde; OPET'in bayilik sözleşmesinin, ihbar edilen sözleşme ile birlikte, rekabet etmeme yükümlülüğünün belirsiz süreli olması nedeniyle 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağına, bu sözleşmelere bireysel muafiyet de verilemeyeceğine, bununla beraber 18.09.2003 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/3 sayılı Tebliğ ile bütün akaryakıt dağıtım firmalarının 18.09.2005 tarihine kadar mevcut anlaşmalarını 2003/3 sayılı Tebliğ hükümlerine uygun hale getirmeleri öngörüldüğünden bu süre içinde anılan anlaşmalara 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesindeki yasaklamanın uygulanamayacağına karar verilmiştir.

BİRLEŞME ve DEVRALMALAR

2.1.3. Birleşme ve Devralmalar*

2.1.3.1. Birleşme ve Devralma İncelemesi Sonucunda Nihai Karara Bağlanan Dosyaların Sektörlere Göre Dağılımı

SEKTÖR	Birleşme/ Devralma
Cam ve Cam Ürünleri	-
Demir-Çelik	5
Demir Dışı Metaller	-
Elektrik-Gaz-Su	10
İnşaat, Çimento ve Diğer İnşaat Malzemeleri	2
Kimya ve Kimyasal Ürünler, Petrokimya, Petrol Ürünleri, Gübre	30
Maden ve Madencilik	6
Plastik ve Kauçuk Ürünler	1
Pişmiş Kil ve Seramik	-
Basın ve Yayın, Plak, Kaset ve bu gibi kayıtlı medyanın çoğaltılması	6
Büro Makinaları ve Bilgisayar	1
Elektrik-Elektronik	5
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri	2
Telekomünikasyon	-
Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler	-
Beyaz Eşya, Mobilya, Oyuncak, Spor Malzemeleri, Müzik Aletleri, Kuyumculuk	1
Gıda Ürünleri ve İçecekler	11
Makine ve Teçhizat İmalatı	8
Tarım ve Hayvancılık, Orman Ürünleri, Su Ürünleri	-
Tekstil ve Hazır Giyim, Deri ve Deri Ürünleri	7
Tütün Ürünleri	-
Ulaştırma	5
Turizm	-
Finansal Hizmetler (bankacılık, sigortacılık ve diğer mali kuruluşlar)	6
Kara, Hava, Deniz ve Demiryolu Taşıtları	6
Sağlık, Eğitim, Spor, Diğer Hizmetler ve Serbest Meslek Faaliyetleri	1
Diğer	9
TOPLAM	122

* Özelleştirme Dosyaları 2.1.3.4. numaralı başlık altında ayrıca ele alınmıştır.

2.1.3.2. Birleşme ve Devralmalara İlişkin Nihai Kararlar Listesi

KARAR SAYISI : 04-01/4-2 **KARAR TARİHİ : 08-01-2004**

Türk Edison Elektrik A.Ş.'nde bulunan Stirpex B.V. şirketine ait toplam %84.78 oranındaki hissenin Entek Elektrik Üretimi Otoprodüktör Grubu A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-01/5-3 **KARAR TARİHİ : 08-01-2004**

Alstom T&D Holding Etranger'nin tüm hisselerinin Areva-Societe de Participants du Commissariat a l'Energie Atomique tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-01/6-4 **KARAR TARİHİ : 08-01-2004**

Amersham Plc.'nin, General Electric Company ve GE Investment Inc. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-01/7-5 **KARAR TARİHİ : 08-01-2004**

Bio-Kem İlaç San. ve Tic. A.Ş.'nin tüm aktif ve pasifleriyle Koz İlaç San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması işleminin izne tabi olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-01/10-7 **KARAR TARİHİ : 08-01-2004**

Eurest Inflight Yemek Servisleri A.Ş.'nin demirbaş, bazı personel ve müşteri sözleşmelerinin Uçak Servisi A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-03/31-10 **KARAR TARİHİ : 15-01-2004**

Pechiney'in borsada işlem gören hisselerinin Alcan Inc. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-03/32-11 **KARAR TARİHİ : 15-01-2004**

Aventis Behring L.L.C.'in sermayesinin %100'ünün CSL Limited tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-03/48-13 **KARAR TARİHİ : 15-01-2004**

Beiersdorf AG'deki AZ-BDF Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH'ya ait %32.6 oranındaki hissenin Tchibo Holding AG, HGV Hamburger Gesellschaft für Vermögens-und Beteiligungsverwaltung mbH ve TROMA Alters-und Hinterbliebenenstiftung tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-06/59-17 **KARAR TARİHİ : 22-01-2004**

AGB Holding S.p.A.'nin sermayesinin %70'ini temsil eden hissenin Cavendish Square Holding B.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-11/99-23 **KARAR TARİHİ : 13-02-2004**

Pharmaco h.f. ile Fako İlaçları A.Ş. ve Abfar İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. hissedarları arasında akdedilen Hisse Satış ve Alım Sözleşmesi uyarınca, Fako İlaçları A.Ş. sermayesinin %88,89'unun, Abfar İlaç ve Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin sermayesinin de %88,97'sini temsil eden hisselerinin Pharmaco h.f. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-11/100-24 **KARAR TARİHİ : 13-02-2004**

Manisa Gıda Konservelik San. ve Tic. Paz. İth. İhr. A.Ş.'nin Yonca-Ege Yağ Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne devredilmesi işleminin 4054 sayılı Kanun kapsamında bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-11/101-25 **KARAR TARİHİ : 13-02-2004**

DaimlerChrysler AG'nin, MTU Aero Engines GmbH şirketinde sahip olduğu hisselerinin Kohlberg Kravis&Roberts Co. şirketi tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-17/125-27 **KARAR TARİHİ : 26-02-2004**

Soyak Hazır Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin hisselerinin Arkas Grubu tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-17/129-29 **KARAR TARİHİ : 26-02-2004**

Kardenim Tekstil ve Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.'nin Orta Anadolu Tic. ve San. İşl. T.A.Ş. tarafından devralınması işleminin 4054 sayılı Kanun kapsamında bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-17/149-32 **KARAR TARİHİ : 26-02-2004**

E.I. DuPont de Nemours and Company'e ait Invista Inc. ve iştiraklerinin tüm kontrolünün, Koch Industries Inc. tarafından devralınması işlemine koşullu olarak izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-18/151-33 **KARAR TARİHİ : 03-03-2004**

Aquila Sterling Limited hisselerinin tamamının EME Distribution No:2 Limited tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-20/197-38 **KARAR TARİHİ : 18-03-2004**

Verdugt Topco B.V.'nin, Verdugt Europe Holdings B.V.'nin ortaklık payının tamamını temsil eden hisselerini Verdugt Holdings, LLC'den; Verdugt Holdings B.V.'nin ortaklık payının %5,3'ünü temsil eden hisseleri de Stichting Administratiekantoor Verdugt Holdings Management ve Stichting Administratiekantoor Verdugt Holdings Employees adlı şirketlerden devralması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-20/198-39 **KARAR TARİHİ : 18-03-2004**

Otto Sauer Achsenfabrik Keilberg GmbH&Co.KG'nin hisselerinin %65'inin, Deutsche Beteiligungs AG tarafından paralel fonları aracılığı ile devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-20/207-43 **KARAR TARİHİ : 18-03-2004**

Unilever Holding A.Ş., Unilever Tüketim Ürünleri Satış Pazarlama ve Tic. A.Ş., Leverelida Temizlik ve Kişisel Bakım Ürünleri San. ve Tic.A.Ş.'nin tasfiyesiz infisah yolu ile aynı grup şirketlerinden Unilever Sanayi ve Ticaret Türk A.Ş. ile birleşmesi işleminin 4054 sayılı Kanun kapsamında bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-22/229-46 **KARAR TARİHİ : 25-03-2004**

İhlas Matbaacılık Gazetecilik Yayıncılık Sanayi Ticaret A.Ş.'nin İhlas Pazarlama A.Ş.'ni, bütün aktif ve pasifleri ile birlikte devralması işleminin 4054 sayılı Kanun kapsamında bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-22/230-47 **KARAR TARİHİ : 25-03-2004**

Boğazlıyan Şeker Fabrikası San. Tic. İth. ve İhr. A.Ş.'nin tüm aktif ve pasif varlıklarının Kayseri Şeker Fabrikaları A.Ş.'ye devredilmesi işleminin 4054 sayılı Kanun kapsamında bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-22/248-53 **KARAR TARİHİ : 25-03-2004**

CSL Limited'in Hayvan Sağlığı Bölümü'nün, Pfizer Inc. grup şirketleri tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-25/269-57 **KARAR TARİHİ : 08-04-2004**

İdil Enerji San. ve Tic.A.Ş.'nin, Karadeniz Holding A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-26/285-63 **KARAR TARİHİ : 15-04-2004**

Steag A.G.'nin İskenderun Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.'ndeki %24 oranındaki hissesinin Ordu Yardımlaşma Kurumu'na devredilmesi işleminin 4054 sayılı Kanun kapsamında bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-26/303-68 **KARAR TARİHİ : 15-04-2004**

Sanofi-Synthelabo S.A.'nin Paris, New York ve Frankfurt borsalarında işlem gören Aventis S.A.'nin sermayesini temsil eden çoğunluk hisselerini halka yapılan çağrı ile alması ve bunun sonucunda Aventis S.A.'nin tek başına kontrolüne sahip olması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-26/305-69 **KARAR TARİHİ : 15-04-2004**

Swedish Rail System AB SRS hisselerinin tamamının Vossloh Cogifer Nordic AB tarafından Euroc Beton AB'den devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-26/307-70 **KARAR TARİHİ : 15-04-2004**

J.P.Morgan Chase & Co'nun, Bank One Corporation ile birleşmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-27/324-78 **KARAR TARİHİ : 22-04-2004**

Marport Liman İşletmeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin tasfiyesiz infisah yoluyla aynı ekonomik birlik içinde bulunduğu Soyak Hazır Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ni devralmasının 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olmadığı; menfi tespit başvurusunun geri çekildiği anlaşıldığından, bu konuda karar tesisine yer olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-27/336-79 **KARAR TARİHİ : 22-04-2004**

Grundig AG i.I.'nin, Beko Elektronik A.Ş. ve Alba Europe Limited'in kurdukları ortak girişim şirketi tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-30/358-88 **KARAR TARİHİ : 29-04-2004**

Borusan Birleşik Boru Fabrikaları A.Ş.'nin Mannesmann Boru Endüstrisi T.A.Ş.'yi tüm aktif ve pasifleri ile tasfiyesiz olarak devralması işleminin, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir devralma işlemi olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-31/364-90 **KARAR TARİHİ : 03-05-2004**

MB Şeker Nişasta A.Ş.'nin % 99.8 hissesinin Keskin Kılıç Gıda A.Ş. tarafından devralınması işleminin, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-34/382-96 **KARAR TARİHİ : 13-05-2004**

Doğuş Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. tarafından diğer grup şirketlerinin (Doğuş Otomotiv Holding A.Ş., Doğuş Motor ve Servis Tic.A.Ş., Doğuş Ağır Vasıta Servis ve Tic.A.Ş. ve Genpar Oto.Tic.A.Ş.) devralınması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olmadığı; talep edilen menfi tespit ile ilgili olarak değerlendirme yapılmasına gerek olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-34/398-100 **KARAR TARİHİ : 13-05-2004**

Coca-Cola İçecek A.Ş.'nin hisselerinin yaklaşık %33'ünün halka arzı işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-36/408-101 **KARAR TARİHİ : 20-05-2004**

Horoz Kargo Hizmetleri ve Ticaret A.Ş.'nin hisselerinin Aras Holding A.Ş., Aras Güvenlik Hizmetleri ve Yemek Gıda San Tic. A.Ş., Aras Seyahat Turizm A.Ş., Aras Basın

Yayım ve Reklam Hizmetleri A.Ş. ile Aras Lojistik ve Dağıtım Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.'ye devri işlemine izin verilmesi; söz konusu devir işleminin süresi içerisinde Kurumumuza bildirilmemesi ve izin alınmaksızın gerçekleştirilmesi nedeniyle, Kanun'un 16 ncı maddesi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca Aras Holding A.Ş. ile Horoz Kargo Hizmetleri ve Ticaret A.Ş.'ye ve söz konusu teşebbüslerde bildirim yükümlülüğünün bulunduğu tarihte yönetim organlarında görev alan kişilere de ayrı ayrı idari para cezası verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-36/409-102 **KARAR TARİHİ : 20-05-2004**

Celanese AG'nin oy hakkı veren ihraç edilmiş nama yazılı adi hisselerinin %85'inin veya daha fazlasının, Blackstone Group tarafından kontrol edilen BCP Crystal Acquisition&Co. KG tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-38/426-106 **KARAR TARİHİ : 26-05-2004**

Babcock Borsig AG'nin iştiraki olan Borsig Energy GmbH 'nin elinde bulunan Turbomach S.A. hisselerinin tamamının Caterpillar Overseas S.A. tarafından ve Turbomach GmbH'nin malvarlığının tamamının Magnet 37 V V GmbH tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-38/433-109 **KARAR TARİHİ : 26-05-2004**

General Electric Company'nin, hisseleri New York borsasında işlem gören InVision Technologies, Inc.'in tüm hisselerini devralması yoluyla bu şirketin tek başına kontrolüne sahip olması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-40/453-114 **KARAR TARİHİ : 03-06-2004**

GlaxoSmithKline plc'nin Sanofi-Synthelabo S.A.'dan Fraxiparine ve Arixtra adlı beşeri ilaçları ve bu ilaçlara bağlı mal varlıklarını devralması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-42/487-115 **KARAR TARİHİ : 17-06-2004**

Alberto Culver Company'nin sahip olduğu "Indola" markalı profesyonel saç bakım ürünleri alanındaki varlıkların, Henkel KGaA tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-42/488-116 **KARAR TARİHİ : 17-06-2004**

Birko Birleşik Koyunlular Mensucat ve Ticaret Sanayi A.Ş.'ye ait enerji üretim tesislerinin, %51 paylı ortağı buldukları Birko Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-42/489-117 **KARAR TARİHİ : 17-06-2004**

Sonoco Products Company ve Ahlstrom Corporation'un ortak girişim kurmalarına izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-42/493-119 **KARAR TARİHİ : 17-06-2004**

Baysan Bayburt Yem San. ve Tic. A.Ş.'nin 100 milyar liralık ödenmiş sermayesindeki 65.946.562.000 liralık nominal değerli Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği hisselerinin blok olarak Mehmet BAYHAN tarafından devralınması işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-42/494-120 **KARAR TARİHİ : 17-06-2004**

Heating Finance plc'nin, Baxi Group Limited'i ve dolayısıyla Baxi Group Limited'in bağlı şirketleri aracılığıyla Akdoğan Grubu ile birlikte ortak kontrolünün bulunduğu Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş. ve Baypa Uluslararası Isıtma Soğutma Su Teknolojisi Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.'nin %50'şer hisselerini ve dolayısıyla ortak kontrolünü devralması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-42/500-123 **KARAR TARİHİ : 17-06-2004**

GHW Verwaltungs GmbH, Klaus Hartmann ve Ruth Matzler'den GHW Gebäudemanagement GmbH&Co KG ve GHW Grote & Hartmann GmbH'deki (GHW) hisselerinin ve GHW&Hartmann GmbH'ye ait bazı gayrimenkulün, Lear Corporation Verwaltungs GmbH, Lear Corporation Holding GmbH ve Lear Corporation Drahtfedern GmbH (Lear) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-42/517-124 **KARAR TARİHİ : 17-06-2004**

Millennium Chemicals Inc. ile Lyondell Chemical Company arasındaki birleşmeye izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-42/518-125 **KARAR TARİHİ : 17-06-2004**

IBM Türk'ün I-BİMSA Uluslararası İş, Bilgi ve Yönetim Sistemleri A.Ş.'de sahip olduğu %50 hissesinin, Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-43/537-132 **KARAR TARİHİ : 24-06-2004**

Dow ve PIC'nin, etilen glikol pazarında faaliyet gösterecek White Sands Ortak Girişimi'ni kurması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-45/563-134 **KARAR TARİHİ : 06-07-2004**

SIG Finanz AG'nin ve/veya bu şirket tarafından kontrol edilen SIG Pack Grubu'na dahil diğer şirketlerin sahip olduğu bazı fikri mülkiyet haklarının Robert Bosch Verpackungs-machines B.V. tarafından satın alınmasının izne tabi bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-47/611-148 **KARAR TARİHİ : 15-07-2004**

Lafarge Grubu ile Yibitaş Grubu arasında kurulan Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento San. ve Tic. A.Ş.'nin yoğunlaşma doğurucu bir işlem olduğu; ancak söz konusu işlemin 05.11.1997 tarihinden önce gerçekleştirilmiş olması nedeniyle 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-47/613-150 **KARAR TARİHİ : 15-07-2004**

Citibank N.A.'nın Citibank A.Ş.'de sahibi olduğu hisselerin tümünün yine Citigroup'da yer alan ve Citibank A.Ş.'nin bir hissedarı olan Citibank Overseas Investment Corporation tarafından devralınması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-47/615-152 **KARAR TARİHİ : 15-07-2004**

Zeyport Zeytinoğlu Limancılık İnşaat ve Orman Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin anonim şirkete dönüşmesini takiben sermayesinin %74'üne tekabül eden nakdi sermayenin Limar Liman ve Gemi İşletmeleri A.Ş. tarafından taahhüt edilmesi ve bu suretle belirtilen oranda nakdi sermayeyi temsil eden hisselerin iktisap edilmesi işleminin tarafların sahip olduğu toplam ciroları yönüyle, 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir işlem olduğu; bununla birlikte bu işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7 nci maddesi kapsamında, hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve böylece ilgili pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran nitelikte olmadığı; dolayısıyla bildirim konu devralma işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-48/652-162 **KARAR TARİHİ : 22-07-2004**

Pfizer Inc.'nin Sanofi-Synthelabo S.A. ile imzaladığı "Varlık Satınalma Sözleşmesi" ile Sanofi-Synthelabo S.A.'dan Aventis SA'nın Campto İş'i'nin devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-49/661-165 **KARAR TARİHİ : 29-07-2004**

Çalık Enerji San. ve Tic. A.Ş.'nin 19.4.2004 tarihinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'ndan hisselerini devir aldığı Bursagaz Bursa Şehiriçi Doğalgaz Dağıtım ve Ticaret ve Taahhüt A.Ş. hisselerinin %67'sinin, hisselerinin %99.99 oranındaki kısmı yine Çalık Enerji'ye ait olan Çalık Enerji Bursa Gaz Dağıtım Ticaret A.Ş.'ye devredilmesi işleminin 4054 sayılı Kanun kapsamında bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-49/662-166 **KARAR TARİHİ : 29-07-2004**

Unilever N.V.'ye ait GIBBS markasının, taraflar arasında imzalanan "Ticari Marka Satış ve Lisans Sözleşmeleri" çerçevesinde Evyap Sabun, Yağ, Gliserin San. ve Tic. A.Ş.'ye devredilmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-49/663-167 **KARAR TARİHİ : 29-07-2004**

WT Fünfzigste Verwaltungs GmbH'nin, DyStar Textilfarben KG ve DyStar GmbH'in tüm hisselerini devralması işlemine koşullu olarak izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-49/669-169 **KARAR TARİHİ : 29-07-2004**

Schneider Electric S.A.'nin Lexel A/S'yi devralması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-49/673-171 **KARAR TARİHİ : 29-07-2004**

Astrazaneca Holding B.V. ve Koninklijke Vanderhave Groep B.V.'nin sahip olduğu Advanta B.V.'nin tüm hisselerinin Syngenta Crop Protection AG tarafından devralınması işlemine koşullu olarak izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-50/679-173 **KARAR TARİHİ : 29-07-2004**

Barayo S.A. ve Barayo Proyectos S.A.'nin sermayesinin %90'ının LG Philips Display Investment B.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-52/690-174 **KARAR TARİHİ : 12-08-2004**

Wilson Logistics Holding AB'nin TNT Forwarding Holding AB tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-53/742-185 **KARAR TARİHİ : 16-08-2004**

Eczacıbaşı Holding A.Ş. ve İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. tarafından kurulan Kanyon Yönetim, İşletim ve Pazarlama Ltd. Şti. unvanlı ortak girişim işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-56/752-189 **KARAR TARİHİ : 19-08-2004**

Finmeccanica Societa Per Azioni'nin, GKN Plc.'den, halen GKN Plc ile birlikte kontrol ettikleri bir ortak girişim şirketi olan AugustaWestland N.V.'deki hisselerin devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-56/764-192 **KARAR TARİHİ : 19-08-2004**

Rhineland Savings Banks Association (RSGV), Westphalia-Lippe Savings Banks Association (WLSGV), Landschaftsverband Rheinland, Landschaftsverband Westfalen-Lippe, Land NordRhein-Westfalen, NRW Bank ve WestLB AG arasında imzalanan sözleşme uyarınca, WestLB'nin kontrolünün RSGV ve WLSGV tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-57/768-193 **KARAR TARİHİ : 02-09-2004**

Ekspres Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ve Çağrı Menkul Değerler A.Ş.'nin birleşmesi işleminin grup içi birleşme olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 7 nci maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olmadığı; bu bakımdan menfi tespit değerlendirmesinin de gerekmediği.

KARAR SAYISI : 04-57/769-194 **KARAR TARİHİ : 02-09-2004**

Burns Philp and Company Limited'in Türkiye'deki dolaylı iştiraki Mauri Maya San. ve Tic. A.Ş.'nin hisselerinin % 99.99 unu elinde bulunduran Burns Philp Netherlands European Holdings BV'nin hisselerinin tamamının Associated British Foods plc tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-57/771-195 **KARAR TARİHİ : 02-09-2004**

Yamanouchi Pharmaceutical Co. Ltd.'nin Fujisawa Pharmaceutical Co. Ltd. ile birleşmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-57/772-196 **KARAR TARİHİ : 02-09-2004**

Rockwood Specialties Group Inc.'in iştirakleri vasıtasıyla Dynamit Nobel AG hisselerinin %100'ünü bütün hak ve yükümlülükleri ile devralması ve söz konusu şirketin tek başına kontrolüne sahip olması işlemine ilişkin olarak; "Titanyum dioksit", "Lityum", "Hızlandırıcılar" ve "Teknik Seramikler" ilgili ürün pazarlarında 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 4 üncü maddesi kapsamında izne tabi devralma işlemleri olmadıkları; "Fonksiyonel katkı maddeleri" ilgili ürün pazarında ise söz konusu Tebliğ'in 4 üncü maddesi kapsamında olduğu; ilgili işleme izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-60/861-202 **KARAR TARİHİ : 20-09-2004**

Hermann S.r.l. hisselerinin %66,6'sının Vaillant GmbH tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-60/862-203 **KARAR TARİHİ : 20-09-2004**

Beykrom Dış Ticaret ve Madencilik Ltd. Şti.'nin %99 hissesinin Beykrom Madencilik Tic. ve San. A.Ş. tarafından, kalan %1 hissesinin North Cape Minerals AS tarafından, Beykrom Madencilik Tic. ve San. A.Ş.'nin ise %51 hissesinin North Cape Minerals AS tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-63/905-215 **KARAR TARİHİ : 30-09-2004**

Cementerie Del Tirreno S.p.A. (Cementir) tarafından, hisselerinin tamamı FLS Industries A/S (FLS)'ye ait olan Aalborg A/S ve Union A/S şirketlerinin devralınması işleminin yürütülmesi bakımından Rekabet Kurulu'nun iznine gerek bulunmadığı.

KARAR SAYISI : 04-63/906-216 **KARAR TARİHİ : 30-09-2004**

RWE Power AG'nin sahibi olduğu % 25 oranındaki İskenderun Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş. hisselerinin, OYAK Genel Müdürlüğü tarafından devralınması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-63/907-217 **KARAR TARİHİ : 30-09-2004**

The Royal Dutch/Shell Şirketler Grubu'nun bir Japon şirketi olan Shell Sekiyu K.K.'deki hisselerinin bir kısmını Saudi Arabian Oil Company'ye devretmesi ve tarafların Shell Sekiyu K.K.'de ortak kontrole sahip olması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-63/928-221 **KARAR TARİHİ : 30-09-2004**

Koç Holding A.Ş., Ram Dış Ticaret A.Ş. ve Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.'nin, TNT Lojistik ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş. sermayesindeki toplam %50 oranındaki hisselerinin, yine TNT Lojistik ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.'nin sermayesinde halihazırda %45 oranında hisseye sahip olan TNT Logistics Holdings B.V. ile David LAMOLINARA ve Hans-Joachim KOCH'a devredilmesi işlemine izin verilmesi; taraflar arasında akdedilen 19.07.2000 tarihli Ortaklık Anlaşması'nın 14 üncü maddesinde, tarafların, ortak girişimin sona ermesinden sonra da rekabet etmemelerini öngören bir düzenleme içerdiği için 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesini ve söz konusu anlaşmayı Rekabet Kurumu'na bildirmeyerek aynı Kanun'un 10 uncu maddesi birinci fıkrasını ihlal ettikleri,

ancak 19 uncu maddesi birinci fıkrası (a) bendi çerçevesinde belirlenen üç yıllık zaman aşımı süresi dolduğundan, söz konusu ihlale ilişkin olarak bir işlem yapılmasına gerek olmadığı; bildirim konusu 13.07.2004 tarihli Hisse Satışı ve Alımı Anlaşması'nın koşullu olarak 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında yer almadığının kabul edilmesi; öngörülen koşulların yerine getirilmesi için kararın tebliğinden itibaren taraflara 60 gün süre verilmesi; Kurul tarafından gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ncı ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı bildirilmesi.

KARAR SAYISI : 04-66/945-223 **KARAR TARİHİ : 19-10-2004**

Rohm ve Haas grup şirketlerinden olan Rohm and Haas Italia SRL ve Rohm and Haas B.V.'nin Polisan grup şirketlerinden olan Polisan Holding A.Ş., Polisan Kimya ve Sanayi Ticaret A.Ş. ve Poliport Kimya ve Sanayi Ticaret ile birlikte kurmayı hedefledikleri Ortak Girişim Şirketi'ne ilişkin anlaşmalara menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-66/950-228 **KARAR TARİHİ : 19-10-2004**

Diageo Brands Holdings B.V.tarafından, Ursus Vodka Holding N.V. hisselerinin tamamının Kaap Hoorn N.V., B.J. Veldink Holdings N.V. ve De Hoorn Investments B.V.'den devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-66/969-234 **KARAR TARİHİ : 19-10-2004**

VNU N.V. ve WPP Group Plc. tarafından televizyon izleyicileri ölçüm pazarında faaliyet gösterecek bir ortak girişim kurulması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-66/970-235 **KARAR TARİHİ : 19-10-2004**

Nortel Networks Limited'in bir kısım malvarlığının, Flextronics Telecom Systems tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-69/983-239 **KARAR TARİHİ : 27-10-2004**

Maersk Data A/S'nin kontrolünün IBM Danmark A/S tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-69/985-240 **KARAR TARİHİ : 27-10-2004**

Sun Chemical Group B.V.'nin Sun Chemical Mürekkep ve Kimya San. ve Tic. A.Ş. vasıtasıyla, CBS grubunun bağlı şirketi CBS Printaş Baskı Mürekkepleri ve Gereçleri Sanayi A.Ş.'nin gazete-ofset mürekkebi faaliyetine ait aktifleri ile grubun diğer şirketlerine ait bazı gayrimenkul ve menkul mallarını devralması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-69/986-241 **KARAR TARİHİ : 27-10-2004**

Özata Kimyevi Maddeler Gıda ve Ambalaj Sanayi Ticaret A.Ş. ile Thrace Plastics Packaging S.A. arasında imzalanan "Ortak Girişim Sözleşmesi" ile kurulan Thrace Teknik Ambalaj Sanayi ve Ticaret Anonim A.Ş.'nin "Kuruluş Sözleşmesi" ve "Ortak Girişim Sözleşmesi"nin 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü, 6 ncı ve 7 nci maddelerine aykırı bir husus içermediği, bu nedenle söz konusu işleme Kanun'un 8 inci maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-69/987-242 **KARAR TARİHİ : 27-10-2004**

Körber AG, Hamburg'un, Winkler+Dünnebier AG'nin kontrolünü devralması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-69/1003-245 **KARAR TARİHİ : 27-10-2004**

International Power plc ve Mitsui & Co. Ltd. tarafından ortak olarak kontrol edilen IPM Eagle LLP'nin, Edison Mission Energy'yi devralması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-70/1006-245 **KARAR TARİHİ : 04-11-2004**

H.Ö. Sabancı Holding A.Ş.'nin, %50 hissedarı olduğu DuPont Polyester Europa B.V. şirketindeki E.I. DuPont de Nemours&Company'e ait diğer %50 hissesini devralması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-70/1013-248 **KARAR TARİHİ : 04-11-2004**

Koç Grubu'nun Tekersan Jant Sanayi A.Ş. sermayesindeki toplam %62.68 oranındaki hissesinin, yine Tekersan Jant Sanayi A.Ş.'nin sermayesinde halihazırda %20.1 oranında hisseye sahip olan Michelin Kronprinz Werke GmbH'ye devredilmesi işlemine koşullu izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-71/1023-251 **KARAR TARİHİ : 11-11-2004**

Ferinox SARL'nin Eurinox Holding BV'deki %50 hissesini Terni Steel BV'ye devretmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-71/1026-252 **KARAR TARİHİ : 11-11-2004**

Vereinigte Papierindustrie-und Allgemenie Warenhandles Aktiengesellschaft AG elinde bulunan Korda Kağıt Pazarlama ve Ticaret A.Ş.'nin %50 hissesinin, KH Beteiligungs Gesellschaft mit beschränkter Haftung'a devri işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-71/1028-254 **KARAR TARİHİ : 11-11-2004**

Doğan Prodüksiyon ve Ticaret A.Ş.'nin, EKO TV Televizyon Yayıncılık A.Ş. tarafından devralınması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olmadığı

KARAR SAYISI : 04-71/1029-255 **KARAR TARİHİ : 11-11-2004**

Acıbadem Sağlık Hizmetleri ve Ticaret A.Ş.'nin, Acıbadem Bursa Hastanesi A.Ş. ve Acıbadem Kanser Merkezi A.Ş.'yi devralması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-72/1044-258 **KARAR TARİHİ : 19-11-2004**

Pilsa Plastik Sanayi A.Ş.'nin sahip olduğu "Winsa" markası altındaki üretim işi ile ilgili malvarlığının, Ege Profil Ticaret ve Sanayi A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-73/1067-266 **KARAR TARİHİ : 25-11-2004**

Baha Esat Tekand Kütahya Şeker Fabrikası A.Ş.'nin, Torunlar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından kontrol edilen %28 oranındaki hissesinin Atlas Alışveriş Hizmetleri ve Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-73/1069-267 **KARAR TARİHİ : 25-11-2004**

Alpha Overseas Holdings Limited'in, IDF İstanbul Duty Free A.Ş.'nin sermayesinin %60'ına tekabül eden hissesini devralması işlemine koşullu olarak izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-73/1070-268 **KARAR TARİHİ : 25-11-2004**

Milli Reasürans T.A.Ş.'nin, Destek Reasürans T.A.Ş.'ni tüm aktif ve pasifleriyle devralması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olarak değerlendirilemeyeceği.

KARAR SAYISI : 04-73/1082-269 **KARAR TARİHİ : 25-11-2004**

Doğan Matbaacılık Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Duran Makine İmalat ve Ticaret A.Ş.'nin, Duran Ofset Matbaacılık ve Ambalaj Sanayi A.Ş. tarafından kül halinde devralınması suretiyle, üç şirketin Duran Ofset çatısı altında birleşmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-77/1091-273 **KARAR TARİHİ : 02-12-2004**

Henkel KGaA'nın tamamına sahip olduğu iştiraki Henkel Corporation vasıtasıyla Sovereign Specialty Chemicals, Inc.'i devralması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-78/1111-272 **KARAR TARİHİ : 09-12-2004**

BASF AG'ye ait dünya çapındaki baskı mürekkepleri işi ve ilgili faaliyetlerinin kontrolünün, CVC Grup tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-78/1112-279 **KARAR TARİHİ : 09-12-2004**

CVC Capital Partners Switzerland GmbH ve ANI Printing Inks B.V. arasındaki devralma işleminin izne tabi bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-78/1113-280 **KARAR TARİHİ : 09-12-2004**

Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş. tarafından Koruma Tarım A.Ş.'nin tüm aktif ve pasifleriyle tasfiyesiz olarak devralınması işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-79/1143-284 **KARAR TARİHİ : 16-12-2004**

Companhia Vale de Rio Doce'nin Companhia Siderurgia de Tubarao'da sahip olduğu %20.51 oranındaki hissenin Arcelor S.A.'ya devredilmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-79/1144-285 **KARAR TARİHİ : 16-12-2004**

Damcos Holding A/S tarafından, Danfoss Marine Systems A/S'nin ihraç edilmiş ve tedavülde bulunan tüm hisselerinin satın alınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-79/1146-286 **KARAR TARİHİ : 16-12-2004**

WPP Group Plc'nin tümüne sahip olduğu bir bağlı şirketi olan Abbey Merger Corporation tarafından, Grey Global Group Inc'in devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-79/1147-287 **KARAR TARİHİ : 16-12-2004**

Fuat Miras, Şadan Kalkavan, Metin Kalkavan, Merye Gündüz Kaptanoğlu ve Eşref Mehmet Cerrahoğlu'nun, Ereğli Denizcilik A.Ş. unvanı ile anonim şirket şeklinde bir ortak girişim kurmaları işlemine koşullu izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-80/1153-288 **KARAR TARİHİ : 21-12-2004**

Bayer Healthcare AG'nin, Roche OTC İş Kolu'nu devralması işlemine izin verilmesine.

KARAR SAYISI : 04-81/1156-289 **KARAR TARİHİ : 23-12-2004**

Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. ve Demir Toprak A.Ş.'nin Groupe SEB İstanbul Ev Aletleri Ticaret A.Ş.'de sahip oldukları % 40 oranındaki hissenin, SEB Internationale SAS tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-81/1157-290 **KARAR TARİHİ : 23-12-2004**

Türk Uçak Sanayii A.Ş.'nin, halen % 49 oranında ortağı olduğu TUSAŞ Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.'deki Lockheed Martin of Turkey, Inc. ve General Electric International, Inc.'ye ait sırasıyla %42 ve %7 oranındaki ortaklık paylarını devralması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olmadığı.

2.1.3.3. Birleşme ve Devralmalara İlişkin Örnek Karar Özetleri

1- Sanofi-Synthelabo S.A. (Sanofi-Synthelabo)'nın, Paris, New York ve Frankfurt Borsalarında İşlem Gören Aventis S.A. (Aventis)'nin Sermayesini Temsil Eden Çoğunluk Hisselerini Halka Yapılan Çağrı ile Alması ve Bunun Sonucunda Aventis'in Tek Başına Kontrolüne Sahip Olması İşlemine İlişkin 15-04-2004 Tarih ve 04-26/303-68 Sayılı Rekabet Kurulu Kararı

Sanofi-Synthelabo'nun halka çağrı yaparak Aventis'in sermayesini temsil eden çoğunluk hisselerini ve oy haklarını dolayısıyla kontrolünü ele geçirecek olması nedeniyle söz konusu işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2(b) maddesi anlamında bir devralma olduğu anlaşılmıştır.

1997/1 sayılı Tebliğ'in 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ciro ve pazar payı eşiklerinin aşılmış olmadığı açısından anılan işlem incelendiğinde; Sanofi-Synthelabo ve Aventis'in ilgili ürün pazarlarının her birindeki toplam cirolarının 25 trilyon TL eşığının altında kaldığı, N3A, R6A, N2B, D1A, S2A ve J1G ilgili ürün pazarlarındaki toplam pazar payları gözönüne alındığında, söz konusu ürünler bakımından gerçekleştirilen devirlerin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4 üncü maddesi kapsamında izne tabi olmadığı anlaşılmıştır. M1C, J7B, J7A, J1M, J6A, N7X, J1X, KK, M5B ve B1B ilgili ürün pazarlarında ise tarafların toplam pazar paylarının %25 pazar payı eşiğini geçtiği, ancak bu pazarlarda Sanofi-Synthelabo faaliyet göstermediği için devralma işlemi sonucunda herhangi bir yoğunlaşma artışının görülmeyeceği kanaatine varılmıştır.

Yapılan değerlendirmede; B1B ilgili ürün pazarında devralma sonrasında yoğunlaşma artışı olacağı anlaşılmıştır. Sanofi-Synthelabo söz konusu ilgili ürün pazarına sunmakta olduğu üç üründen ikisini (Fraxiparine ve Fraxodi) satarak elinden çıkarmak istediğini kamuya açıklamış ve satış için gerekli işlemleri başlatmıştır. Bunun yanında, ürünlerinin artık patentle korunmuyor olmasından ve jenerik ilaçların piyasaya sürülebilmesinden dolayı Sanofi-Synthelabo'nun mevcut ve potansiyel rekabete maruz kaldığı; B1B pazarının oldukça dinamik bir pazar olduğu ve son üç yıl içerisinde altı kat büyüdüğü; söz konusu pazarda birçok şirketin faaliyet göstermekte olduğu; ürün fiyatlarında düzenleme ve denetleme yetkisinin Sağlık Bakanlığı'nda bulunduğu gözönüne alındığında, devralma işlemi sonrasında ortaya çıkacak yoğunlaşmanın pazardaki rekabeti önemli ölçüde azaltacak nitelikte olmayacağı kanaatine varılarak, anılan devir işlemine izin verilmiştir.

2- Enron Power Holdings (Turkey) B.V. (Enron Türkiye)'nin %50'sine Sahip Olduğu Trakya Elektrik Üretimi ve Ticaret A.Ş. (Trakya A.Ş.)'nin Hisselerinin %9'unu Wing International Ltd. (Wing Ltd.)'den Devralması İşlemine İlişkin 04-11-2004 Tarih ve 04-70/1008-246 Sayılı Rekabet Kurulu Kararı

Enron Türkiye ve Wing Ltd., ana şirketleriyle beraber, Trakya A.Ş.'de Wing Ltd. şirketine ait toplam %9 oranında hissenin Enron Türkiye'ye devredilmesi amacıyla bir hisse devir sözleşmesi imzalamışlardır.

Anılan sözleşme incelenmiş ve Genel Kurul'da alınacak olan bazı stratejik kararlar (şirket feshi, Yönetim Kurulu'nun bağımsız üyelerinin seçilmesi, Yönetim Kurulu'nda oybirliği gerektiren kararların belirlenmesi) için %100 hisse oranı, bazıları (ana sözleşme değişikliği, genel müdürün atanması/görevden alınması, şirket birleşmesi) için ise %85 hisse oranı gerektiği, diğer bir ifadeyle hiçbir hissedarın devralma öncesinde veya sonrasında tek başına Genel Kurul veya Yönetim Kurulu stratejik kararlarında kontrol sahibi olamayacağı anlaşılmıştır. Dolayısıyla, belli stratejik kararların alınabilmesi için hissedarların ortak hareket ederek ortak kontrol tesis etmeleri gerekmektedir.

Bu çerçevede, devralma işlemi öncesinde ve sonrasında Trakya A.Ş.'de ortak kontrolün değişmemesi nedeniyle anılan işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2 nci maddesi kapsamında bir devralma olmadığı anlaşılmıştır.

Taraflar arasında imzalanan Sözleşme'nin "Satıcılara Rekabet Sınırlaması" başlıklı 5.7. maddesine göre, satıcının ve satıcının ana şirketinin, alıcının açık yazılı iznini almadan Türkiye'de Trakya A.Ş.'nin yürüttüğü faaliyete benzer faaliyetlere doğrudan veya dolaylı olarak sahiplik yapması ve bu tür faaliyetlerle ilgilenmesi 2 yıllık bir süre için yasaklanmaktadır. Sadece satıcıların benzer faaliyetleri yürüten halka açık şirketlerin hisselerinin %5'ini ya da daha azını almalarına müsaade edilmiştir.

Birleşme ve devralmalarla birlikte taraflara getirilen rekabet etme yasaklarının "yan sınırlama" sayılabilmeleri için gerekli şartlardan en önemlisi "yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve yoğunlaşmanın yürütülebilmesi için gerekli olma" kriterini taşıyabilmeleridir. Bu kriteri karşılamaması durumunda, söz konusu rekabet etme yasakları 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında rekabet sınırlaması olarak değerlendirilmektedirler.

Söz konusu hisse devri 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olarak kabul edilemediğinden, anılan sözleşmede düzenlenen rekabet yasağının yan sınırlama olarak değerlendirilmesi de mümkün görülmemiştir.

Ayrıca, bu yükümlülük nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyen sözleşme, Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma olarak değerlendirilmiş ve söz konusu rekabet yasağının 4 üncü madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulabilmesi için, Kanun'un 5 inci maddesinde sayılan aşağıdaki koşulların tümünü birden sağlayıp sağlamaması açısından incelenmiştir:

- Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,
- Tüketicinin bundan yarar sağlaması,
- İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,
- Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması.

Anılan devralma işleminde ilgili ürün pazarı elektrik üretimi ve ticareti pazarıdır. Söz konusu ilgili ürün pazarı 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nda da belirtildiği üzere rekabetin sağlanmasının amaçlandığı bir pazardır. Ancak halihazırda TETAŞ hakim durumdaki alıcı konumundadır. Dolayısıyla henüz, üretim piyasasında faaliyet gösteren şirketlerin rekabet etme yasağını mazur gösterecek herhangi bir müşteri çevresinin varlığından söz etmek olanaklı değildir. İlgili ürün pazarının bu özellikleri gözönüne alındığında, satıcı şirketlere rekabet etme yasağı getirilmesinin Kanun'un 5 inci maddesinde sayılan koşulları taşıması mümkün görülmemektedir. Bu bakımdan Hisse Alım Sözleşmesi'nin "Satıcılara Rekabet Sınırlaması" başlıklı 5.7. maddesinde yer alan rekabet etme yasağının yan sınırlama olarak kabul edilememesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettiği, bu haliyle ilgili Sözleşme'ye Kanun'un 5 inci maddesi kapsamında bireysel muafiyet de verilemeyeceğine, bu bakımdan rekabet etme yasağına ilişkin söz konusu maddenin Hisse Alım Sözleşmesi'nden çıkarılmasına karar verilmiştir.

2.1.3.4. Özelleştirmeler

2.1.3.4.1. Özelleştirmelere İlişkin Nihai Kararlar Listesi

KARAR SAYISI : 04-01/3-1 **KARAR TARİHİ : 08-01-2004**

İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.'nin, Yıldız Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş., GAP Kimya Gübre Sanayi Ticaret A.Ş. ile Yılfert Gübre ve Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından; Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.'nin ise Yılıyak Yakıt Pazarlama Ticaret A.Ş., Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş. ile Gübretaş Gübre Fabrikaları T.A.Ş. tarafından özelleştirme yoluyla devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-03/47-12 **KARAR TARİHİ : 15-01-2004**

ESGAZ-Eskişehir Şehir İçi Doğal Gaz Dağıtım Ticaret ve Taahhüt A.Ş. ve BURSAGAZ-Bursa Şehir İçi Doğal Gaz Dağıtım Ticaret ve Taahhüt A.Ş.'nin özelleştirme yoluyla devredilmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-06/57-16 **KARAR TARİHİ : 22-01-2004**

Sümer Holding A.Ş.'ye ait Akdeniz Pamuklu Sanayii İşletmesi ile Beykoz Deri ve Kundura Sanayii İşletmesi'nin özelleştirme yoluyla devredilmesi işleminin 4054 sayılı Kanun kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-09/77-19 **KARAR TARİHİ : 29-01-2004**

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin %65,76 hissesinin özelleştirme yoluyla devredilmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-20/196-37 **KARAR TARİHİ : 18-03-2004**

Eti Bakır A.Ş.'deki Özelleştirme İdaresi Başkanlığı hisselerinin "blok satış" ve Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş.'ye ait Samsun İşletmesi'nin "varlık satışı" yoluyla birlikte özelleştirilmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-22/247-52 **KARAR TARİHİ : 25-03-2003**

Divriği Hekimhan Madenleri San. Tic. A.Ş.'nin blok satış yöntemiyle özelleştirilmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-27/317-72 **KARAR TARİHİ : 22-04-2004**

Samsun Gübre Sanayii A.Ş.'de bulunan %100 oranındaki kamu hissesinin blok satış yöntemiyle özelleştirilmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-30/348-85 **KARAR TARİHİ : 29-04-2004**

Özelleştirme kapsam ve programında bulunan Sümer Holding A.Ş.'ye ait Türk Motor ve Traktör İşletmesi (TÜMOSAN)'nin özelleştirme yoluyla devredilmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-40/448-110 **KARAR TARİHİ : 03-06-2004**

Özelleştirme kapsam ve programında bulunan Eti Gümüş A.Ş.'nin blok satış yöntemiyle devredilmesine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-40/449-111 **KARAR TARİHİ : 03-06-2004**

Eti Krom A.Ş.'nin Erdemir'e devredilmesi işleminin, 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olmadığı; Eti Krom A.Ş.'nin, dosya kapsamındaki diğer teklif sahiplerinden herhangi birine devri ile ilgili işleme izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-40/450-112 **KARAR TARİHİ : 03-06-2004**

Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.'deki %15 oranındaki Özelleştirme İdaresi Başkanlığı hissesinin S.S. Amasya Pancar Ekicileri Kooperatifi'ne devredilmesi işleminin, 1998/4 sayılı Tebliğ hükümlerine tabi bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-43/525-128 **KARAR TARİHİ : 24-06-2004**

Özelleştirme kapsam ve programında bulunan Sümer Holding A.Ş.'ye ait Bakırköy Konfeksiyon Sanayi İşletmesi'nin özelleştirme yoluyla devredilmesi işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-43/526-129 **KARAR TARİHİ : 24-06-2004**

Sümer Holding A.Ş. bünyesinde faaliyet gösteren Çanakkale Sentetik Deri İşletmesi'nin İremsan Kağıtçılık Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından özelleştirme yoluyla devralınması işleminin izne tabi bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-52/719-182 **KARAR TARİHİ : 12-08-2004**

Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş. sermayesinin %45'inin İnmet Mining ya da Kazancı Holding'den birine devrinin, 4054 sayılı Kanun bağlamında bir sorun yaratmayacağına, dolayısıyla devir kapsamındaki hisselerin söz konusu teşebbüslerce devralınması işlemlerine izin verilmesi; teklif sahiplerinden Cengiz İnşaat'ın Ce-Ka İnşaat ile aynı ekonomik bütünlük içinde olduğu ve Ce-ka İnşaat'ın, Karadeniz Bakır İşletmeleri tesislerinin ve Eti Bakır'ın birlikte özelleştirmesi işlemine ilişkin ihaleyi ilk sırada kazandığı dikkate alındığında; Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş. hisselerinin Cengiz İnşaat'a devrinin, Türkiye bakır konsantresi pazarında Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş. ile Ce-Ka arasında doğrudan bir ticari koordinasyona ve bu şekilde pazarın tamamının aynı ekonomik bütünlük içinde olan şirketler tarafından kontrolünü sağlayacak şekilde bir hakim duruma yol açacağı, bu nedenle Ce-Ka İnşaat'ın ihale bedelini ödeyerek ve diğer yükümlülüklerini yerine getirerek KBİ tesislerini ve Eti Bakır'ı devralma işlemini sonuçlandırması halinde Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.'deki İdare hisselerinin Cengiz İnşaat'a devrine izin verilemeyeceği.

KARAR SAYISI : 04-52/720-183 **KARAR TARİHİ : 12-08-2004**

Sümer Holding A.Ş.'ye ait Diyarbakır Pamuklu Sanayi İşletmesi'nin, M. Sait DİLEK tarafından özelleştirme yoluyla devralınması işleminin izne tabi bir işlem olmadığı; Öztim Tekstil İnşaat Mühendislik Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından özelleştirme yoluyla devralınması işleminin izne tabi bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-56/761-191 **KARAR TARİHİ : 19-08-2004**

Eti Elektrometalurji A.Ş.'nin Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait olan %100 oranındaki hissesinin dosya kapsamındaki teşebbüslerce devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-56/765-193 **KARAR TARİHİ : 19-08-2004**

TEKEL'in Çankırı Tuz Ürünleri Üretim ve Dağıtım A.Ş.'de bulunan %24 oranındaki hissesinin Çankırı İl Özel İdaresi'ne devredilmesi işleminin bir kamu kuruluşuna devir niteliğinde olması nedeniyle, 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olmadığı.

KARAR SAYISI : 04-57/794-198 **KARAR TARİHİ : 19-10-2004**

Kütahya Gübre Sanayii A.Ş.'nin Yıldız Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

KARAR SAYISI : 04-60/858-201 **KARAR TARİHİ : 20-09-2004**

Baha Esat Tekand Kütahya Şeker Fabrikası A.Ş.'de bulunan %56 oranındaki T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait hisselerin Torunlar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.

2.1.3.4.2. Özelleştirmelere İlişkin Örnek Karar Özetleri

1- İstanbul Gübre Sanayii A.Ş. (İgsaş) ve Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.'nin Özelleştirilme Yoluyla Devredilmesi İşlemine İzin Verilmesi Talebine İlişkin 08-01-2004 Tarih ve 04-01/3-1 Sayılı Rekabet Kurulu Kararı

İgsaş'ın özelleştirme ihalesinde en yüksek teklifi veren şirketler, sırasıyla, Yıldız Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş., GAP Kimya ve Gübre Sanayi Ticaret A.Ş. ile Yılıfert Gübre ve Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş. olmuştur. Söz konusu şirketlerin ve bağlı bulunduğu grupların kimyevi gübre pazarında faaliyetleri bulunmamaktadır. Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.'nin, ana işgal konusu olan orman ürünleri üretiminde, yapıştırıcı amaçlı tüketilen tutkalın hammaddelerinden birinin "üre" olması nedeniyle, gübre sektörüyle ilgili olduğu anlaşılmıştır.

İhaleyi kazanan söz konusu şirketlerin ilgili ürün pazarında faaliyetlerinin bulunmaması nedeniyle, devralma işlemi sonrasında pazarda yoğunlaşma yaşanmayacağı, pazara yeni girişin olmasının pazarın rekabetçi yapısına olumlu katkı da bulunacağı kanaatine varılmıştır.

Gemlik Gübre'nin özelleştirme ihalesinde en yüksek teklifi veren şirketler ise, sırasıyla, Yılyak Yakıt Pazarlama ve Ticaret A.Ş., Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş. ve Gübretaş olmuştur. Gübretaş haricindeki diğer şirketlerin kimyevi gübre pazarında faaliyeti bulunmamaktadır.

Gübretaş ise, azotlu gübre üretmeyip, fosfatlı gübrelerden olan TSP gübresinin ve DAP, 20.20.0, 15.15.15, 10.25.20 gibi kompoze gübrelerin üretimini ve satışını, ayrıca azotlu gübrelerin yurt içi ve yurt dışından tedarikini yaparak satışını gerçekleştirmektedir. Gübretaş'ın, geniş bir dağıtım ağına sahip olan Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği (TKKMB) ile ekonomik bütünlük içerisinde olması nedeniyle, gübre pazarındaki faaliyetlerinin birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Gübretaş ve TKKMB'nin, azotlu gübreler pazarındaki (satış) payı %15, kompoze gübreler pazarındaki payı ise üretimde %15, satışta %12'dir. Gübretaş'ın sadece azotlu gübre üretimi yapan Gemlik Gübre'yi devralması durumunda azotlu gübreler pazarında; üretim kapasitesi açısından %25, üretimde %24 ve satışta %25 pazar payları oluşacaktır.

İşlemin gerçekleşmesi halinde Gübretaş, Toros Gübre'nin karşısında önemli bir rakip olarak yer alacak ve işlemten sonra pazarda yoğunlaşma yaşanmayacaktır. Ayrıca, diğer şirketlerin pazarda faaliyetlerinin bulunmaması nedeniyle, Gemlik Gübre'nin özelleştirme yoluyla devredilmesi işlemi, pazarda herhangi bir hakim duruma neden olmayacaktır.

Gemlik Gübre'ye teklif veren Yılyak Yakıt Pazarlama ve Ticaret A.Ş. ile İgsaş'a talip olan Yılıfert Gübre ve Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ekonomik bütünlük içinde bulunduğu göz önüne alındığında, İgsaş ve Gemlik Gübre'nin söz konusu teşebbüs tarafından devralınması durumunda, pazardaki rekabetin incelenmesi gerekmektedir. İgsaş ve Gemlik Gübre'nin azotlu gübreler pazarındaki payları; üretim kapasitesi açısından %48, üretimde %54 ve satışta %18'dir.

Pazara yeni girecek olan şirketin, Türkiye genelinde yaygın bir dağıtım ağına sahip olması, ürün yelpazesini geniş tutma gereği de göz önüne alındığında, devralınacak şirketlerin devralma işlemi öncesindeki pazar paylarının, tek başına hakim durumun varlığını ortaya koyamayacağı anlaşılmıştır.

İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.'nin Yıldız Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş., GAP Kimya Gübre Sanayi Ticaret A.Ş. ve Yılıfert Gübre ve Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından, Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.'nin Yılyak Yakıt Pazarlama ve Ticaret A.Ş., Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş. ve Gübretaş Gübre Fabrikaları T.A.Ş. tarafından devralınması işleminin; azotlu ve kompoze gübreler pazarında hakim durum yaratacak nitelikte olmadığı kanaatine varılarak, anılan devralma işlemine izin verilmiştir.

2.1.3.4.3. Özelleştirmelere İlişkin Görüşler

1- Eti Alüminyum A.Ş.'nin %100 Oranındaki Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na Ait Hisselerinin Özelleştirilmesine İlişkin Rekabet Kurulu Görüşü

Özelleştirme kapsam ve programına alınan Eti Alüminyum A.Ş.'nin %100 oranındaki Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait hisselerinin blok satış yöntemiyle özelleştirilmesine ilişkin olarak;

1- Oymapınar Hidroelektrik Santrali'nin işletme hakkının özelleştirme öncesinde devrine ilişkin işlemin 4054 sayılı Kanun ve 1997/1 sayılı Tebliğ hükümleri çerçevesinde devralma sayılan hallerden olmadığına;

2- 1998/4 sayılı Tebliğ'in 3 üncü maddesi kapsamında ön bildirim tabii olan Eti Alüminyum A.Ş.'nin Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait %100 oranındaki hissesinin özelleştirilmesi işlemi ile ilgili olarak;

a) Boksit pazarı bakımından, şirketin ruhsatına sahip olduğu boksit rezervlerinin gruplandırılarak ihaleye çıkılmasının daha rekabetçi bir piyasa yapısı oluşturulmasını teminen faydalı olabileceği; ancak bir bütün halinde ihaleye çıkılmasının da Rekabet Hukuku bakımından bir sakınca teşkil etmeyeceğine;

b) Alüminyum ve nihai ürün pazarları bakımından bu aşamada herhangi bir ön koşul getirilmesine gerek bulunmadığına;

esasen, teklif sahipleri belli olduktan sonra Kanun'un 7 nci maddesi kapsamında konunun tekrar değerlendirileceğine; sonuç olarak Eti Alüminyum A.Ş.'nin %100 oranındaki hissesinin satışı için ihale şartları belgesinin oluşturulmasında herhangi bir ön koşul getirilmesine gerek olmadığına karar verilmiştir.

2- Türk Telekomünikasyon A.Ş. Özelleştirmesine İlişkin Rekabet Kurulu Görüşü

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin özelleştirilmesi, telekomünikasyon sektörüne ilişkin ülkemizin içinde bulunduğu serbestleşme süreci, sektörde rekabetin tesisi ve gelişmesi açısından büyük önem arz etmektedir.

Özelleştirme sürecinde belirleyici olan Anayasa'nın 25 inci maddesi çerçevesinde ekonomik gücün toplum zararına kullanılmasının önlenmesi ilkesi paralelinde özelleştirme sonrasında tekelleşmenin engellenmesidir.

Bu husus ise özelleştirme ile bir dizi tedbirin alınmasını ve bahsi geçen ilkelerin ne şekilde gerçekleştiğinin ortaya konulmasını zorunlu kılmaktadır.

Rekabet Kurumu'nun özelleştirmelere bakış açısının temelini "*özelleştirmenin gelirden elde etme amacına yönelik değil, piyasanın uzun vadede serbestleşmesine zemin oluşturacak şekilde yapılması*" esası oluşturmaktadır. Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin özelleştirilmesi konusunda Rekabet Kurulu görüşü de bu temelde oluşturulmuştur.

Bu temel bakış açısı çerçevesinde, Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin mevcut yapısı korunarak özelleştirilmesinde ciddi sakıncalar bulunmakta, bu yapı değiştirilmeden yapılacak herhangi bir özelleştirme sonucunda bugün yaşanan sorunlar geleceğe artarak taşınmış olacaktır.

Türk Telekom'un altyapı tekelisi olarak katma değerli hizmet piyasalarında da aynı tüzel kişilik altında faaliyet gösteriyor olması, bu faaliyetlerin denetlenmesi açısından birçok problemi beraberinde getirmektedir. Bununla birlikte, birbirine rakip altyapılarda tekel hakkı tanınmış olması sebebiyle Türk Telekom'un, rekabetin sınırlanması sonucunu doğurabilecek bir menfaat çatışması içinde bırakılmasının önüne geçilmesi gerekmektedir.

Ayrıca GSM ve PSTN şebekelerinin bazı özellikleri ve gelişen teknoloji bu pazarları gittikçe birbirine ikame teşebbüsler haline getirmektedir. Bu nedenle, GSM pazarında hakim durumda bulunan teşebbüslerin Türk Telekomünikasyon A.Ş.'yi almasında da çeşitli sakıncalar bulunmaktadır.

Aşağıda bu çerçevede hazırlanan Rekabet Kurulu görüşüne yer verilmiştir:

Özelleştirme kapsam ve programına alınan Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin en az %51 oranındaki hissesinin özelleştirilmesine ilişkin olarak, 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" in 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrası ve 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrası uyarınca, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın 13.07.2004 tarih, 3833 sayılı önbildirimi üzerine hazırlanan Kurumumuz Mesleki Daire Görüşü, 04.08.2004 tarih ve 2959 sayılı yazı ile Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na gönderilmiştir. Tebliğ'in ilgili hükmü gereğince hazırlanan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı görüşü 17.08.2004 tarih, 7875 sayı ile, Telekomünikasyon Kurumu'nun görüşü ise 25.08.2004 tarih ve 9265 sayı ile Rekabet Kurumu kayıtlarına intikal etmiştir.

Tebliğ'in 4/2 nci maddesi, konuya ilişkin Rekabet Kurulu görüşünün, ön bildirim Kurum kayıtlarına giriş tarihinden itibaren toplam 40 iş günü içerisinde oluşturularak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na bildirilmesini öngörmektedir.

Dosya konusu özelleştirme işlemi ile ilgili ön bildirim üzerine hazırlanan Kurumumuz Mesleki Daire Görüşü ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ve Telekomünikasyon Kurumu'nun görüşlerini Kurumumuza bildiren yazısı, 01.09.2004 tarih, REK.0.05.00.00/132 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul toplantısı gündemine alınmıştır.

İlgili Başkanlık önergesi ile eklerinin incelenmesi ve yapılan görüşmeler sonucunda;

- Kablo TV altyapısının, bu altyapıya ilişkin mülkiyet ve işleme dair tüm haklar ile birlikte en geç Türk Telekom'un devir işlemini takip eden bir yıl süre zarfında tamamlanmak üzere ayrı bir tüzel kişilik haline getirilmesi ve bu tüzel kişinin kontrolünün devredilmesi,

- TTNet internet servis sağlayıcılığı faaliyetlerinin, en geç Türk Telekom'un devir tarihini takip eden altı aylık süre zarfında tamamlanmak üzere diğer iş birimlerden ayrı bir tüzel kişiliğe kavuşturulması,

- GSM mobil telekomünikasyon hizmetleri pazarında hakim durumda olan teşebbüsün tek başına ihaleye katılmasına izin verilmemesi; bu teşebbüsün herhangi bir konsorsiyum içerisinde ihaleye katılabilmesinin ancak bu kuruluşun Türk Telekom üzerinde doğrudan ya da dolaylı kontrol hakkına sahip olamaması halinde mümkün olabileceği; bu teşebbüsü doğrudan ya da dolaylı biçimde kontrol eden kişi ya da grupların Türk Telekom ihalesine tek başlarına, birlikte ve/veya ayrı ayrı herhangi bir konsorsiyum içerisinde katılabilmelerinin, ancak ihale sonrasında bu teşebbüsteki ve/veya bu teşebbüs üzerinde doğrudan ya da dolaylı kontrol hakkına sahip her türlü teşebbüsteki kontrol hakkı tanıyan tüm araçları kendi ekonomik bütünlükleri dışında bir şahsa devretmeleri halinde mümkün olacağı,

- Özel İletişim Vergisi nedeniyle Türk Telekom ile altyapılardan yararlanan işletmeciler arasında doğan eşitsizliğin devir öncesi giderilmesi doğrultusunda özelleştirme yapılmasının ileride daha rekabetçi piyasa yapısının oluşmasının sağlanması yönünden yararlı olacağı,

- Alıcı adayları belli olduktan sonra 1998/4 sayılı Tebliğ'in 5 inci maddesi uyarınca yapılacak değerlendirmede 4054 sayılı Kanun'un ilgili maddelerine aykırılıklar ve sakıncalar belirlenmesi halinde, devirle ilgili koşul ve yükümlülükler getirilebileceği veya devre izin verilmeyebileceği, dolayısıyla bu hususun ihaleye katılacak teşebbüslerin bilgisine sunulması bakımından ihale şartnamesinde belirtilmesinin gerekli olduğu

sonuç ve kanaatlerine ulaşılmıştır.

Bu yönde oluşan Rekabet Kurulu görüşü, 1998/4 sayılı Tebliğ'in 4 üncü maddesi gereğince Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na bildirilmiştir.

**3- Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.'nin Sermayesinde Yer Alan
% 46.12'lik Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na Ait Payın
Blok Satış Yöntemiyle Özelleştirilmesine İlişkin Rekabet Kurulu Görüşü**

Özelleştirme kapsam ve programına alınan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.'nin özelleştirilmesine ilişkin olarak,

1- Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.'nin sermayesinde yer alan %46.12 oranındaki Özelleştirme İdaresi Başkanlığı hissesinin blok satış yöntemiyle özelleştirilmesi işleminde, ihale aşamasında herhangi bir önkoşul ya da başka bir kısıt getirilmesine gerek olmadığına,

2- Alıcı adayları belli olduktan sonra 1998/4 sayılı Tebliğ'in 5 inci maddesi uyarınca yapılacak değerlendirmede 4054 sayılı Kanun'un ilgili maddelerine aykırılıklar ve sakıncalar belirlenmesi halinde, devirle ilgili koşul ve yükümlülükler getirilebileceği veya devre izin verilmeyebileceği, dolayısıyla bu hususun ihaleye katılacak teşebbüsün/teşebbüslerin bilgisine sunulması bakımından ihale şartnamesinde belirtilmesinin gerekli olduğuna

karar verilmiştir.

**4- Uzan Medya Şirketlerinin TMSF Tarafından Satışına İlişkin
Rekabet Kurulu Görüşü**

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) 10.08.2004 tarihinde, yönetim ve denetimini devralmış olduğu Uzan Grubu şirketlerinden Star medya şirketleri için satış ihalesi öncesine ilişkin olarak, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında 1997/1 sayılı Tebliğ hükümleri ile "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında 1998/4 sayılı Tebliğ" (Tebliğ) hükümleri çerçevesinde önbildirimde bulunmuştur. TMSF'nin önbildirimine konu satış işlemi hakkında yapılan inceleme neticesinde oluşturulan Mesleki Daire Görüşü, 30.09.2004 tarihinde TMSF'na gönderilmiş, Mesleki Daire görüşüne ilişkin oluşan TMSF'nin 15 10.2004 tarihli görüşünün Kurum kayıtlarına girmesini takiben ise 27.10.2004 tarihinde Rekabet Kurulu önbildirimine ilişkin 04-69/981-M karar sayılı görüşünü oluşturmuştur.

TMSF önbildirimi üzerine hazırlanan Mesleki Daire Görüşü, yazılı medya ve görsel medya olmak üzere iki ana başlık altında toplanmaktadır. Satışa konu medya varlıkları, Tebliğ'in 3 üncü maddesi gereğince, bu varlıklar üzerinde herhangi bir hukuki veya fiili imtiyaz bulunmaması nedeniyle, ciro veya pazar payı eşikleri açısından incelenmiştir. Buna göre, Star TV'nin devri işleminin, cirosu nedeniyle Tebliğ kapsamına girdiği, Kral TV'nin devrine ilişkin işlemin ise ciro ve pazar payı eşiklerini geçmemesi nedeniyle Tebliğ kapsamı dışında kaldığı anlaşılmıştır. Satışa konu tüm radyoların ciroları eşiklerin altında kalmaktadır. Radyoların her birinin tek tek devre konu edileceği göz önüne alındığında, grubun ilk üç büyük radyosunun pazar paylarının dahi Tebliğ'deki pazar payı eşiklerinin altında kaldığı anlaşılmaktadır. Star Gazetesi'nin cirosunun eşiği aşması nedeniyle, bu gazetenin satışı işleminin önbildirimine tabi bir işlem olduğu tespit edilmiştir.

Görüş kapsamında yapılan değerlendirmeler çerçevesinde;

1- Türkiye ulusal televizyon yayıncılığı piyasasında;

- Mevcut durumda herhangi bir teşebbüsün tek başına hakim durumda bulunmadığı, piyasaya giriş önünde karasal yayın açısından varolan frekans kısıtı dışında hukuki nitelikli bir engel bulunmadığı ancak yeni giriş yapan teşebbüsün piyasada tutunması ve marka imajını yerleştirmek için yüksek yatırım maliyetini karşılamak zorunda olduğu, ilgili ürün piyasasındaki alıcıların yüksek pazarlık gücüne sahip oldukları,

- Bununla birlikte, pazarda yoğunlaşmanın çok yüksek olduğu, Star TV'nin piyasanın üç büyük televizyon kanalının (Show TV, ATV, Kanal D) bağlı oldukları gruplardan birine devredilmesi halinde piyasadaki yoğunlaşmanın önemli ölçüde artış göstereceği,

- Rekabetin önemli ölçüde sınırlanmış olduğu ve dar oligopolistik bir yapı arz eden Türkiye ulusal televizyon yayıncılığı pazarında, Star TV'nin üç büyük televizyon kanalının (Show TV, ATV, Kanal D) bağlı oldukları gruplardan birine devredilmesi halinde, yoğunlaşma seviyesinin daha da artacağı ve büyük televizyon kuruluşları arasında rekabet soruşturmalarına da konu olmuş koordineli davranışlara ilişkin geçmiş tecrübeler de göz önünde bulundurulduğunda, koordinasyon açısından riskli bir ortam doğabileceği, bu nedenle alıcı adaylarının belirlenmesi ertesinde pazarda birlikte hakim durum yaratılıp yaratılmadığına ilişkin bir değerlendirmenin 4054 sayılı Kanun'un 7 nci maddesi çerçevesinde yapılması gerektiği,

2- Yazılı medya sektöründe,

- Uzan Grubu şirketlerinin varlıklarının, TMSF tarafından tedarik hizmetleri piyasasında faaliyet gösteren teşebbüslere satışının rekabet hukuku bakımında sakınca yaratmayacağı,

- Uzan Grubu'nun dağıtım hizmetleri piyasasında faaliyeti bulunmaması nedeniyle, bu gruba ait şirketlerin varlıklarının bu piyasada faaliyet gösteren teşebbüslere satılmasının Rekabet Hukuku bakımında sakınca yaratmayacağı,

- Gazete yayıncılığı piyasasında, Doğan Grubu'nun hakim durumda olduğu, fakat Uzan Grubuna ait Star gazetesinin piyasa payı vb. sebeplerle, bu gazetenin Doğan Grubu tarafından satın alınmasının hakim durumu güçlendirecek bir etki yaratmayacağı ve bu nedenle Uzan Grubu şirketlerinin varlıklarının bu piyasada faaliyet gösteren teşebbüslere satılmasının Rekabet Hukuku bakımından sakınca yaratmayacağı,

sonucuna ulaşılmıştır.

2.2. 01.01.1999 – 31.12.2004 DÖNEMİ İSTATİSTİKİ BİLGİLERİ

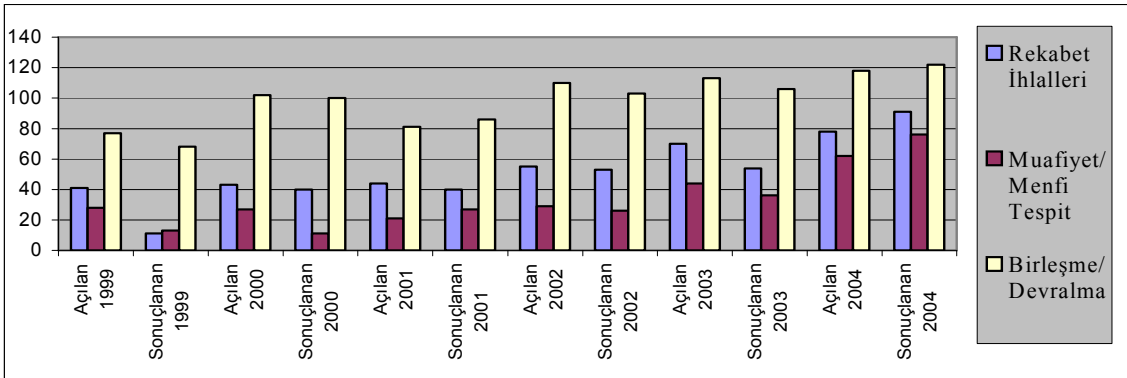
AÇIKLAMALAR

- Bugüne kadar uygulanmış olan sınıflandırma sisteminde bazı değişiklikler yapılmıştır. 5 inci Yıllık Faaliyet Raporu'na kadar takip edilen sistem "başvuru" esasına dayalı iken, 6 ncı Yıllık Faaliyet Raporu'nda bilgilerin sınıflandırılmasında ve istatistiki bilgilerin derlenmesinde daha sağlıklı olanaklar sunması nedeniyle karar esasına dayalı bilgi sistemi benimsenmiştir. Bu nedenle geçmiş dönemlere ait istatistiki bilgiler ile daha önce yayımlanmış olan yıllık raporlarda yer alan bilgiler arasında sistem değişikliğinden kaynaklanan farklılıklar olabilmektedir.
- Kurumumuza 01.01.1999 tarihinden önce başvurusu yapılmış olan dosyalara ilişkin bilgilere, bu bölümdeki tablolarda yer verilmemiştir. Tablolarda yer verilen istatistiki bilgilerin belirtilen dönem içerisinde bir bütün olarak kontrol edilebilir bir tutarlılığının olmasını teminen; 01.01.1999 tarihinden önce yapılan başvurular, bu tarihten sonra karara bağlanmış olsalar dahi, istatistiki bilgilerin derlenmesi aşamasında dikkate alınmamıştır.
- 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü ve 6 ncı maddeleri kapsamında elde edilen bilgiler içerisinde kapsam dışı olan başvurulara yer verilmemiştir.
- Açılan dosyalar toplamı ile sonuçlanan dosyalar toplamı arasında gözlenen farklılıklar, bazı dosyaların halen yürütülmekte olmasından kaynaklanmaktadır.
- Tablo 4 - Yatay ve Dikey Anlaşmaların İçerikleri ile ilgili olarak; yatay ve dikey anlaşmaların detayları hakkında bilgi veren tablodaki sayılar ile Kanun'un 4. maddesi kapsamında sonuçlanan dosya sayıları arasındaki farklılık, bu madde kapsamında incelenen bazı dosyaların, birden fazla türde anlaşma içeriyor olmasından kaynaklanmaktadır.
- Tablo 5 - Muafiyet Tablosu ile ilgili olarak; "Muafiyet, Menfi Tespit Başvuruları ve Sonuçları" tablosundaki başvuruların toplamı ile sonuçlanan dosya sayıları arasındaki farklılık, menfi tespit belgesi verilmeyen bazı dosyaların, bu dosyalara muafiyet tanınması vb. sebeplerle, aynı zamanda sonuçlanan muafiyet dosyaları arasında sayılmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 1
BAŞVURULAR VE SONUÇLANDIRILAN DOSYALAR

Yıl	Dosya Durumu	Rekabet İhlalleri	Muafiyet/ Menfi Tespit	Birleşme/ Devralma	TOPLAM
1999	Açılan	41	28	77	146
	Sonuçlanan	11	13	68	92
2000	Açılan	43	27	102	172
	Sonuçlanan	40	11	100	151
2001	Açılan	44	21	81	146
	Sonuçlanan	40	27	86	153
2002	Açılan	55	29	110	194
	Sonuçlanan	53	26	103	182
2003	Açılan	70	44	113	227
	Sonuçlanan	54	36	106	196
2004	Açılan	78	62	118	258
	Sonuçlanan	91	76	122	289
Toplam	Açılan	331	211	601	1143
	Sonuçlanan	289	189	585	1063

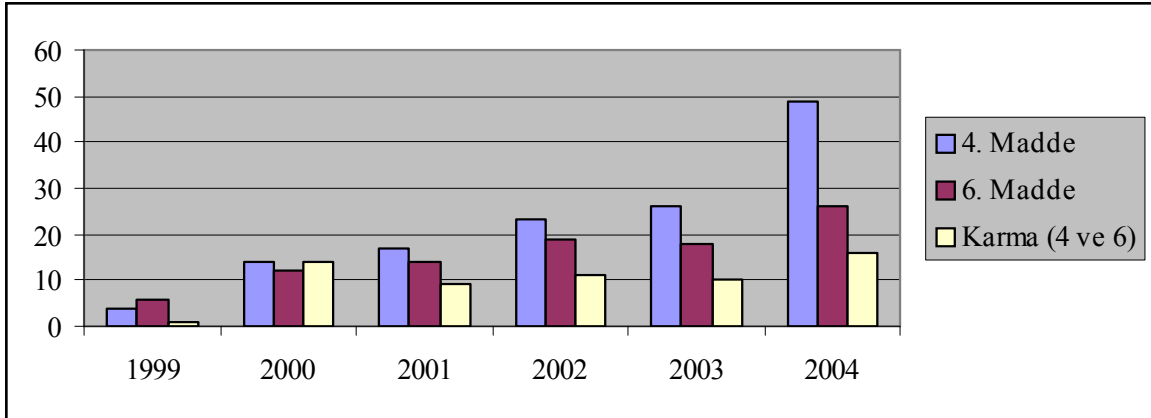
Şekil 1
BAŞVURULAR VE SONUÇLANDIRILAN DOSYALAR

Tablo 2
KANUN'UN 4. VE 6. MADDELERİ KAPSAMINDA
SONUÇLANDIRILAN DOSYALAR

Yıl	4. Madde	6. Madde	Karma (4 ve 6)	TOPLAM
1999	4	6	1	11
2000	14	12	14	40
2001	17	14	9	40
2002	23	19	11	53
2003	26	18	10	54
2004	49	26	16	91

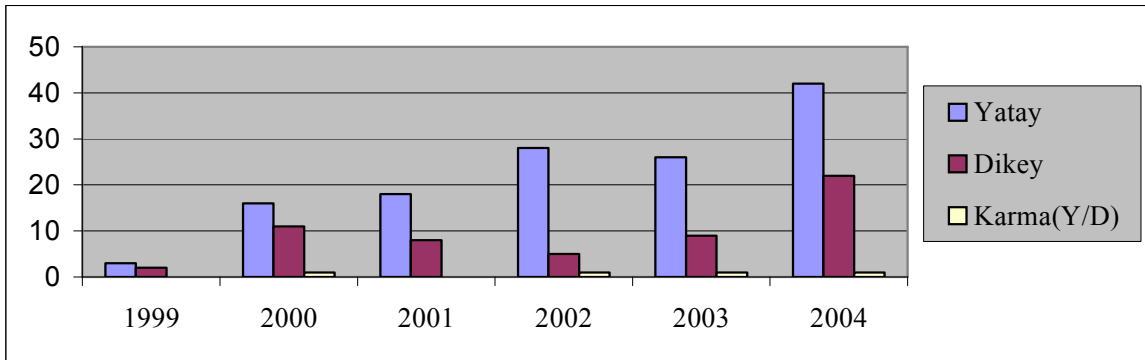
Şekil 2
KANUN'UN 4. VE 6. MADDELERİ KAPSAMINDA
SONUÇLANDIRILAN DOSYALAR

Tablo 3
KANUN'UN 4. MADDESİ KAPSAMINDA
YATAY VE DİKEY ANLAŞMALAR

Yıl	Yatay	Dikey	Karma(Y/D)	Toplam
1999	3	2	0	5
2000	16	11	1	28
2001	18	8	0	26
2002	28	5	1	34
2003	26	9	1	36
2004	42	22	1	65
Toplam	133	57	4	194

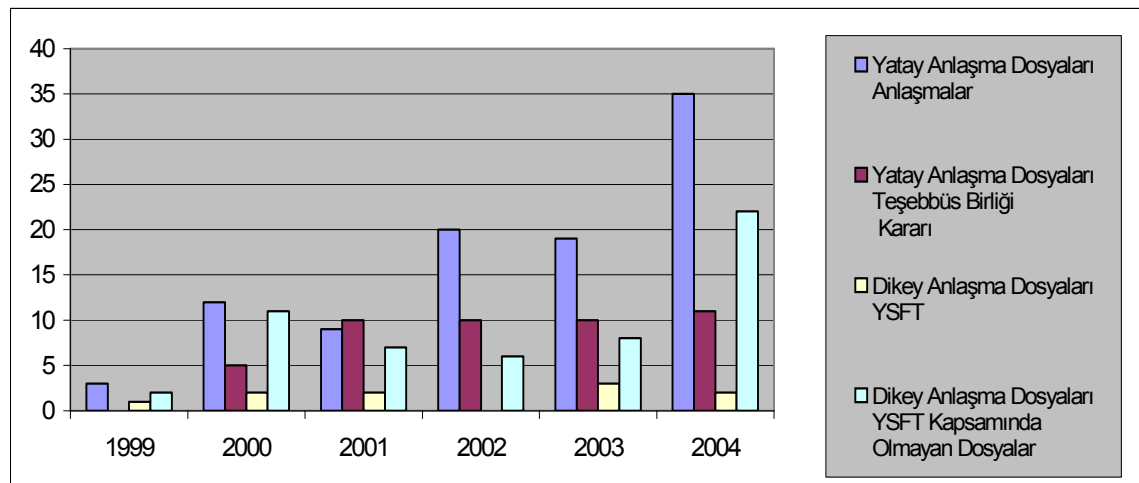
Şekil 3
KANUN'UN 4. MADDESİ KAPSAMINDA
YATAY VE DİKEY ANLAŞMALAR

Tablo 4
KANUN'UN 4. MADDESİ KAPSAMINDA İNCELENEN
YATAY VE DİKEY ANLAŞMALARIN İÇERİKLERİ

Yıl	Yatay Anlaşma Dosyaları		Dikey Anlaşma Dosyaları	
	Anlaşmalar	Teşebbüs Birliği Kararı	Yeniden Satış Fiyatının Tespiti (YSFT)	YSFT Kapsamında Olmayan Dosyalar
1999	3	0	1	2
2000	12	5	2	11
2001	9	10	2	7
2002	20	10	0	6
2003	19	10	3	8
2004	35	11	2	22
Toplam	98	46	10	56

Şekil 4
KANUN'UN 4. MADDESİ KAPSAMINDA İNCELENEN
YATAY VE DİKEY ANLAŞMALARIN İÇERİKLERİ

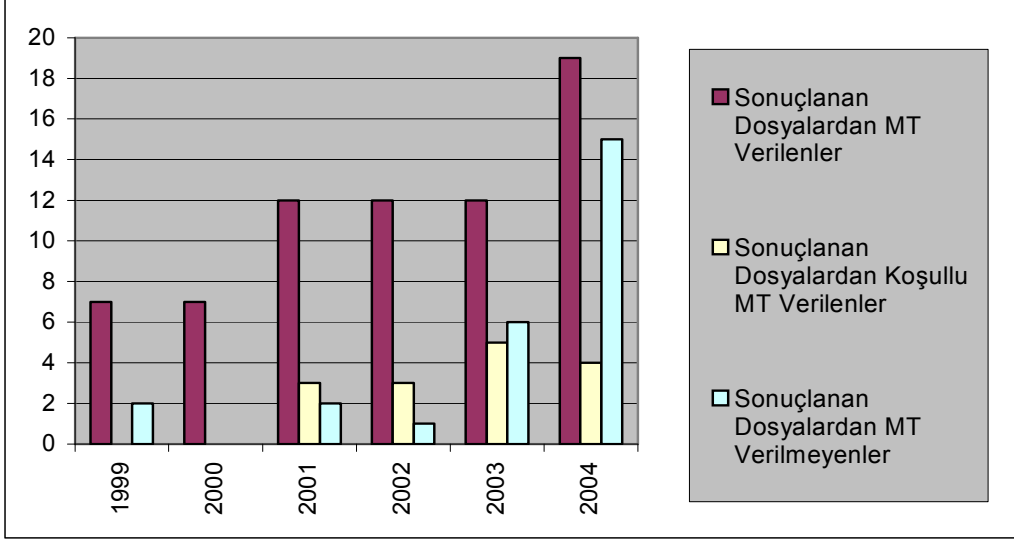

Tablo 5
MUAFİYET, MENFİ TESPİT BAŞVURULARI VE SONUÇLARI

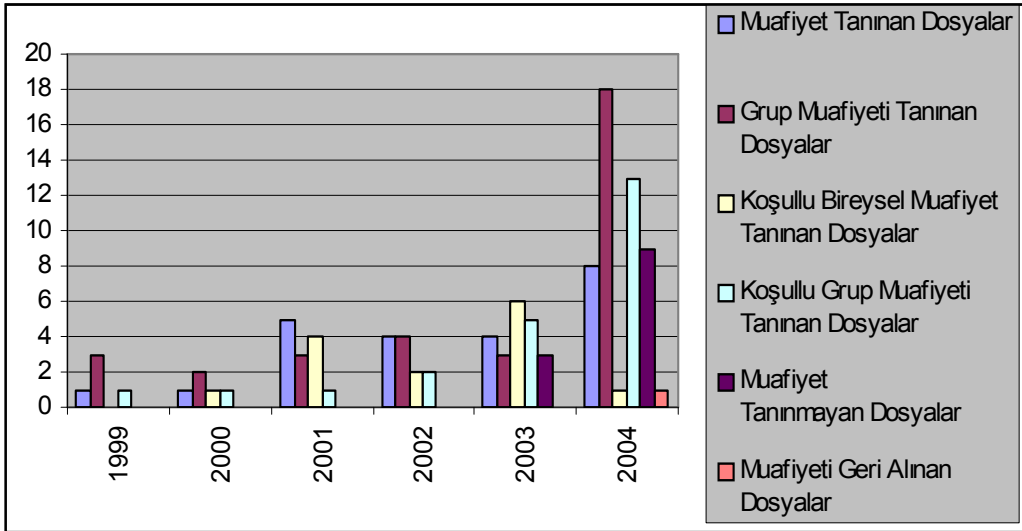
	Başvurular	Menfi Tespit Dosyaları			Muafiyet Dosyaları					
		Sonuçlanan Dosyalar			Sonuçlanan Dosyalar					
		Menfi Tespit Verilen Dosyalar	Koşullu Menfi Tespit Verilen Dosyalar	Menfi Tespit Verilmeyen Dosyalar	Muafiyet Tanınan Dosyalar	Grup Muafiyeti Tanınan Dosyalar	Koşullu Muafiyet Tanınan Dosyalar		Muafiyet Tanınmayan Dosyalar	Muafiyeti Geri Alınan Dosyalar
Koşullu Bireysel Muafiyet Tanınan Dosyalar	Koşullu Grup Muafiyeti Tanınan Dosyalar									
1999	28	7	0	2	1	3	0	1	0	0
2000	27	7	0	0	1	2	1	1	0	0
2001	21	12	3	2	5	3	4	1	0	0
2002	29	12	3	1	4	4	2	2	0	0
2003	44	12	5	6	4	3	6	5	3	0
2004	62	19	4	15	8	18	1	13	9	1
Toplam	211	69	15	26	23	33	14	23	12	1

Şekil 5 - (a)
SONUÇLANAN MENFİ TESPİT DOSYALARI

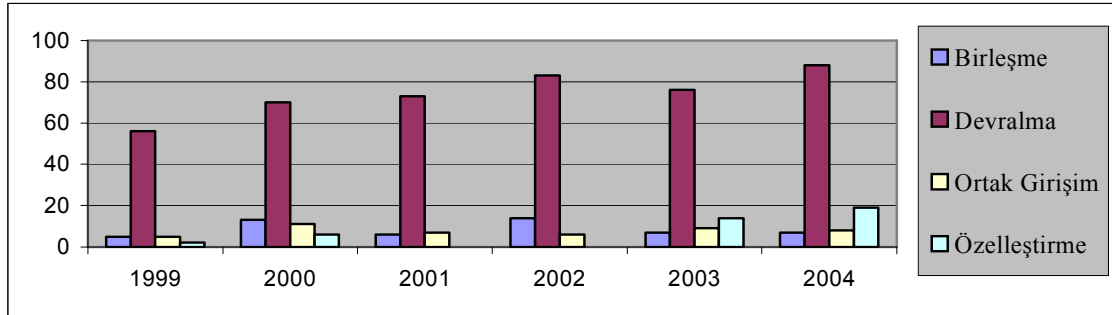
Şekil 5 - (b)
SONUÇLANAN MUAFİYET DOSYALARI

Tablo 6
SONUÇLANAN BİRLEŞME VE DEVRALMA
DOSYA SAYISI

Yıl	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Birleşme	5	13	6	14	7	7
Devralma	56	70	73	83	76	88
Ortak Girişim	5	11	7	6	9	8
Özelleştirme	2	6	0	0	14	19
TOPLAM	68	100	86	103	106	122

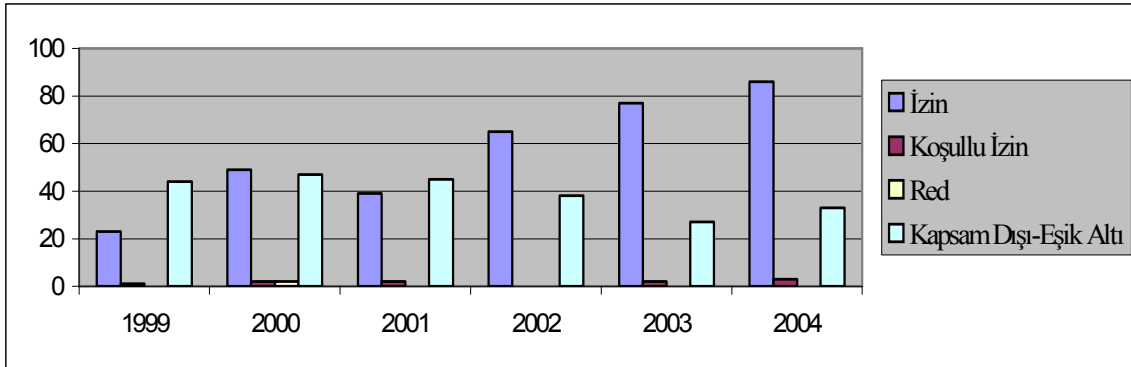
Şekil 6
SONUÇLANAN BİRLEŞME VE DEVRALMA
DOSYA SAYISI

Tablo 7
KARARA BAĞLANAN BİRLEŞME DEVRALMA
DOSYALARININ SONUÇLARI

Yıl	İzin	Koşullu İzin	Red	Kapsam Dışı- Eşik Altı
1999	23	1	0	44
2000	49	2	2	47
2001	39	2	0	45
2002	65	0	0	38
2003	77	2	0	27
2004	86	3	0	33
TOPLAM	339	10	2	234

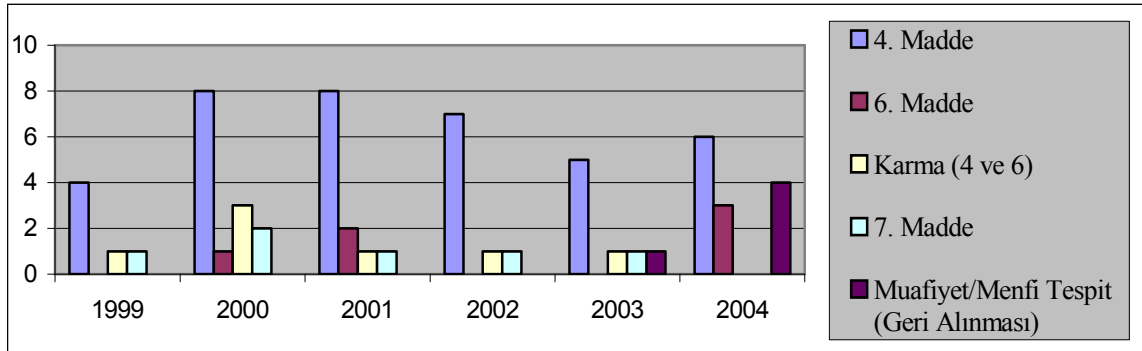
Şekil 7
KARARA BAĞLANAN BİRLEŞME DEVRALMA
DOSYALARININ SONUÇLARI

Tablo 8
RE'SEN İNCELEMeye ALINAN DOSYALARIN DAĞILIMI

Yıl	4. Madde	6. Madde	Karma (4 ve 6)	7. Madde	Muafiyet/Menfi Tespit (Geri Alınması)	TOPLAM
1999	4	0	1	1	0	6
2000	8	1	3	2	0	14
2001	8	2	1	1	0	12
2002	7	0	1	1	0	9
2003	5	0	1	1	1	8
2004	6	3	0	0	4	13
Toplam	38	6	7	6	5	62

Şekil 8
RE'SEN İNCELEMeye ALINAN DOSYALARIN DAĞILIMI

Tablo 9 CEZALAR

(Tabloda, 1/1/1999 ve sonrası incelemeye alınan dosyalara ilişkin cezalara yer verilmiştir)

	YIL	TOPLAM	İhlaller	Birleşme / Devralma	Muafiyet / Menfi Tespit
Esastan Verilen Ceza (16/2)	1999				
	2000	1.138.627.889.015	1.138.627.889.015		
	2001	9.068.063.180.237	9.068.063.180.237		
	2002	18.891.386.564.074	18.891.386.564.074		
	2003	47.856.133.193.773	47.856.133.193.773		
	2004	46.055.761.638.660	46.055.761.638.660		
Yöneticilere Verilen Ceza (16/3)	1999				
	2000	3.161.920.000	1.640.920.000	243.360.000	1.277.640.000
	2001	2.101.648.800	1.200.000.000		901.648.800
	2002	68.920.880.248	62.232.356.048	2.471.845.900	4.216.678.300
	2003	36.181.307.450	24.968.582.750	8.091.657.000	3.121.067.700
	2004	86.598.645.400	53.028.673.200	1.188.317.600	32.381.654.600
16(a) Ceza-Başvurularında Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	1999				
	2000				
	2001				
	2002	5.816.108.000	5.816.108.000		
	2003				
	2004				
16(b) Ceza-Yerinde İncelemede Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	1999				
	2000	55.036.038.540	55.036.038.540		
	2001				
	2002	2.908.054.000	2.908.054.000		
	2003	18.495.220.000	18.495.220.000		
	2004	11.883.178.000	11.883.178.000		
16(c) Ceza-Bildirmeme	1999	800.000.000			800.000.000
	2000	9.734.400.000	4.258.800.000	1.825.200.000	3.650.400.000
	2001	16.134.768.000	5.694.624.000	6.643.728.000	3.796.416.000
	2002	110.506.052.328	78.517.458.328	15.994.297.000	15.994.297.000
	2003	219.630.688.000	180.328.354.000	30.054.726.000	9.247.608.000
	2004	228.751.128.000	127.744.142.000	20.795.558.000	80.211.428.000
17(a) Ceza-9. Maddeye İlişkin Karara Uymama	1999				
	2000				
	2001	264.721.712.000	264.721.712.000		
	2002				
	2003				
	2004	545.077.126.000	545.077.126.000		
17(d) Ceza-15. Madde Yerinde İncelemeye Engel	1999	4.320.000.000	4.320.000.000		
	2000	730.080.000	730.080.000		
	2001				
	2002				
	2003	164.048.886.000	164.048.886.000		
	2004	17.824.725.000	17.824.725.000		

Tablo 10
KANUN'UN 4. VE 6. MADDESİ KAPSAMINDA
VERİLEN CEZALAR

(Tabloda, 1/1/1999 ve sonrası incelemeye alınan dosyalara ilişkin cezalara yer verilmiştir)

	Yıl	Miktar	4. Madde kapsamında incelenen dosyalar	6. Madde kapsamında incelenen dosyalar	4 ve 6. Maddenin aynı anda incelendiği dosyalar
Esastan Verilen Ceza (16/2)	1999				
	2000	1.138.627.889.015	4.867.200.000		1.133.760.689.015
	2001	9.068.063.180.237	502.088.911.853	1.534.503.348.384	7.031.470.920.000
	2002	18.891.386.564.074	16.662.536.977.356	1.136.376.790.621	1.092.472.796.097
	2003	47.856.133.193.773	7.895.812.170.773	39.960.321.023.000	
	2004	46.055.761.638.660	43.573.095.878.660	2.482.665.760.000	
Yöneticilere Verilen Ceza (16/3)	1999				
	2000	1.640.920.000	1.397.560.000		243.360.000
	2001	1.200.000.000			1.200.000.000
	2002	62.232.356.048	61.505.342.388		727.013.660
	2003	24.968.582.750	24.968.582.750		
	2004	53.028.673.200	47.681.243.700	1.782.476.700	3.564.952.800
16(a) Ceza-Başvurularda Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	1999				
	2000				
	2001				
	2002	5.816.108.000	5.816.108.000		
	2003				
	2004				
16(b) Ceza-Yerinde İncelemede Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	1999				
	2000	55.036.038.540	55.036.038.540		
	2001				
	2002	2.908.054.000	2.908.054.000		
	2003	18.495.220.000	18.495.220.000		
	2004	11.883.178.000	5.941.589.000	5.941.589.000	
16(c) Ceza-Bildirmeme	1999				
	2000	4.258.800.000	3.650.400.000		608.400.000
	2001	5.694.624.000	949.104.000		4.745.520.000
	2002	78.517.458.328	75.609.404.328		2.908.054.000
	2003	180.328.354.000	180.328.354.000		
	2004	127.744.142.000	121.802.554.000		5.941.588.000
17(a) Ceza-9. Maddeye İlişkin Karara Uymama	1999				
	2000				
	2001	264.721.712.000		264.721.712.000	
	2002				
	2003				
	2004	545.077.126.000	71.299.056.000		473.778.070.000
17(d) Ceza-15. Madde Yerinde İncelemeye Engel	1999	4.320.000.000	4.320.000.000		
	2000	730.080.000	730.080.000		
	2001				
	2002				
	2003	164.048.886.000	3.699.036.000	160.349.850.000	
	2004	17.824.725.000	17.824.725.000		

Tablo 11
YATAY VE DİKEY ANLAŞMALARIN İNCELENDİĞİ
DOSYALAR KAPSAMINDA CEZALAR

(Tabloda, 1/1/1999 ve sonrasında incelemeye alınan dosyalara ilişkin bilgilere yer verilmiştir.)

	Yıl	Yatay	Dikey	Karma
Esastan Verilen Ceza (16/2)	1999			
	2000	4.867.200.000		1.133.760.689.015
	2001	115.288.160.000	7.418.271.671.853	
	2002	12.572.657.449.304	328.801.677.819	4.853.550.646.330
	2003	2.699.541.594.748	5.196.270.576.025	
	2004	36.184.682.581.938	35.649.546.000	230.466.977.802
Yöneticilere Verilen Ceza (16/3)	1999			
	2000	850.000.000	790.920.000	
	2001	1.200.000.000		
	2002	30.098.359.188	1.890.235.260	30.243.761.600
	2003	21.731.880.750	3.236.702.000	
	2004	44.561.910.000	5.198.889.500	1.485.397.000
16(a) Ceza-Başvurularda Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	1999			
	2000			
	2001			
	2002	5.816.108.000		
	2003			
	2004			
16(b) Ceza-Yerinde İncelemede Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	1999			
	2000	55.036.038.540		
	2001			
	2002	2.908.054.000		
	2003	18.495.220.000		
	2004		5.941.589.000	
16(c) Ceza-Bildirmeme	1999			
	2000	1.825.200.000	2.433.600.000	
	2001	5.694.624.000		
	2002	37.804.702.328	5.816.108.000	34.896.648.000
	2003	173.392.650.000	6.935.704.000	
	2004	112.890.172.000	11.883.176.000	2.970.794.000
17(a) Ceza-9. Maddeye İlişkin Karara Uymama	1999			
	2000			
	2001			
	2002			
	2003			
	2004	71.299.056.000	473.778.070.000	
17(d) Ceza-15. Madde Yerinde İncelemeye Engel	1999	4.320.000.000		
	2000	730.080.000		
	2001			
	2002			
	2003	3.699.036.000		
	2004	3.564.945.000	14.259.780.000	

Tablo 12
01/01/1999 İLE 31/12/2004 TARİHLERİ ARASINDA
KANUN'UN İLGİLİ HÜKÜMLERİNE GÖRE VERİLEN
PARA CEZALARININ SEKTÖREL DAĞILIMI (Milyon TL)

(1/1/1999 tarihi ve sonrası itibariyle incelemeye başlanan dosyalara ilişkin para cezalarına yer verilmiştir)

SEKTÖR	16/2	16/3	16/1(a)	16/1(b)	16/1(c)	17(a)	17(d)
Sağlık, Eğitim, Spor, Diğer Hizmetler ve Serbest Meslek Faaliyetleri	2.482.666						
Demir Çelik							
Demir Dışı Metaller							
Elektrik-Gaz-Su	9.557.363						160.350
İnşaat, Çimento ve Diğer İnşaat Malzemeleri	24.644.452	68.077		18.495	58.663		
Kimya ve Kimyasal Ürünler, PetroKimya, Petrol Ürünleri, Gübre	7.607.033	30.585		5.942	52.937		730
Maden ve Madencilik	41.023						
Pişmiş Kil ve Seramik	12.870.077	2.377			8.912		
Plastik ve Kauçuk Ürünler							
Basın ve Yayın, Plak, Kaset vb. Kayıtlı Medyanın Çoğaltılması	5.900.290	6.932	5.816		10.769	264.722	
Büro Makineleri ve Bilgisayar		4.169			7.532		
Elektrik-Elektronik		522			2.698		
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri							
Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler	53.150						
Telekomünikasyon	38.512.464	11.697			49.292	473.778	4.320
Beyaz Eşya, Mob., Oyuncak, Spor Malz., Müzik Aletleri, Kuyumculuk	5.816	727		2.908			
Gıda Ürünleri ve İçecekler	2.551.098	17.099		5.942	113.943		14.260
Makine ve Teçhizat İmalatı	3.796	891			3.920		
Tarım ve Hayvancılık, Orman Ürünleri, Su Ürünleri	2.487.287	3.565			5.942		
Tekstil ve Hazır Giyim, Deri ve Deri Ürünleri		2.377			5.942		
Tütün Ürünleri		2.652			7.396		
Ulaştırma	1.666.905	3.552			28.449		3.565
Turizm	193.764					71.299	
Finansal Hizmetler (Bankacılık, Sigortacılık ve Diğer Mali Kuruluşlar)	6.748.560	38.314			70.987		
Kara, Hava, Deniz ve Demiryolu Taşıtları	7.567.439						
Sağlık, Eğitim, Spor, Diğer Hizmetler ve Serbest Meslek Faaliyetleri	116.787	3.430		55.036	146.617		
Diğer					11.560		

Tablo 13
01/01/2004 İLE 31/12/2004 TARİHLERİ ARASINDA
KANUN'UN İLGİLİ HÜKÜMLERİNE GÖRE VERİLEN
PARA CEZALARININ SEKTÖREL DAĞILIMI (Milyon TL)

(1/1/1999 tarihi ve sonrası itibarıyla incelemeye başlanan dosyalara ilişkin para cezalarına yer verilmiştir.)

SEKTÖR	16/2	16/3	16/1(b)	16/1(c)	17(a)	17(d)
Sağlık, Eğitim, Spor, Diğer Hizmetler ve Serbest Meslek Faaliyetleri	2.482.666					
Demir Çelik						
Demir Dışı Metaller						
Elektrik-Gaz-Su						
İnşaat, Çimento ve Diğer İnşaat Malzemeleri	19.790.902	28.817		23.766		
Kimya ve Kimyasal Ürünler, PetroKimya, Petrol Ürünleri, Gübre	319.849	6.536	5.942	11.883		
Maden ve Madencilik						
Pişmiş Kil ve Seramik	12.870.077	2.377		8.912		
Plastik ve Kauçuk Ürünler						
Basın ve Yayın, Plak, Kaset vb. Kayıtlı Medyanın Çoğaltılması						
Büro Makineleri ve Bilgisayar						
Elektrik-Elektronik						
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri						
Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler						
Telekomünikasyon					473.778	
Beyaz Eşya, Mob., Oyuncak, Spor Malz., Müzik Aletleri, Kuyumculuk						
Gıda Ürünleri ve İçecekler	2.031.842	13.963	5.942	103.978		14.260
Makine ve Teçhizat İmalatı		891		2.971		
Tarım ve Hayvancılık, Orman Ürünleri, Su Ürünleri		3.565		5.942		
Tekstil ve Hazır Giyim, Deri ve Deri Ürünleri		2.377		5.942		
Tütün Ürünleri		1.634		5.942		
Ulaştırma	1.438.129	1.188		20.796		3.565
Turizm					71.299	
Finansal Hizmetler (Bankacılık, Sigortacılık ve Diğer Mali Kuruluşlar)		25.252		38.620		
Kara, Hava, Deniz ve Demiryolu Taşıtları	7.122.297					
Sağlık, Eğitim, Spor, Diğer Hizmetler ve Serbest Meslek Faaliyetleri						
Diğer						

Üçüncü Bölüm

◆ 2004 YILINDA YÜRÜTÜLEN DİĞER ÇALIŞMALAR

3.1. MEVZUAT ÇALIŞMALARI

3.1.1. 2004/1 Sayılı “4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 16 ve 17 nci Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31.12.2004 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ” (14.02.2004 tarih ve 25373 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.)

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 16 ve 17 nci maddelerinde düzenlenmiş olan idari para cezaları, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 28.07.1999 tarih ve 4421 sayılı Kanun ile değişik Ek 2 nci maddesindeki usule göre 04.12.2003 tarih ve 25306 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 325 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği’nde tespit edilen 2003 yılı için yeniden değerlendirme oranı olan % 28,5 artış esas alınarak, 01.01.2004’den 31.12.2004 tarihine kadar geçerli olmak üzere Tebliğ’de düzenlenen şekilde yükseltilmiştir.

3.1.2. “Rekabet Kurumu Meslek Personeli Seçme, Yetiştirme ve Yükseltme Yönetmeliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” (17.02.2004 tarih ve 25376 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.)

Yönetmeliğin Tanımlar başlıklı 4 üncü maddesinde yer alan ve “13.03.2002 tarihli ve 24341 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren ‘Özel Yarışma Sınavına Tabi Tutulmak Suretiyle Girilen Meslekler için Yapılacak Eleme Sınavı Hakkında Yönetmelik’ hükümleri çerçevesinde Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı’nca yapılacak sınav” olarak tanımlanan eleme sınavı, söz konusu Yönetmeliğin 03.05.2002 tarihli ve 24744 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik” ile yürürlükten kaldırılması sonucunda yerini Kamu Personel Seçme Sınavı’na bırakmıştır. Bu nedenle, Yönetmeliğin 4, 7 ve 8 inci maddelerinde yer alan “Eleme Sınavı” ifadeleri “Kamu Personel Seçme Sınavı’yla değiştirilmiştir.

Yönetmeliğin yabancı dil sınavını düzenleyen 11 inci maddesinin, mevcut haliyle gerektiğinden çok fazla sayıda adayın yabancı dil sınavının sözlü aşamasına tabi tutulmasına yol açtığı, bunun da sağlıklı bir değerlendirme yapmayı zorlaştırdığı, ayrıca bu nedenle ciddi bir maliyetin ortaya çıktığı görüldüğünden, söz konusu sorunların çözülmesi için 11 inci maddede düzenlenen yabancı dil sınavının sözlü aşaması kaldırılmıştır. Böylece, Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrası ile üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yabancı dil sınavı İngilizce, Almanca veya Fransızca dillerinden yazılı olarak yapılır. Aday bu diller arasından seçtiği birinden sınava girer.”

Başarılı sayılabilmek için 100 üzerinden en az 70 puan alınması zorunludur. Başarılı olamayan adaylar giriş sınavının sonraki aşamalarına çağırılmazlar.”

3.1.3. 5234 Sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” (21.09.2004 tarih ve 25590 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.)

5234 sayılı Kanun’un 29 uncu maddesi ile;

07.12.1994 tarihli ve 4054 sayılı Kanununun 39 uncu maddesine mülga (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (c) bendi eklenmiş ve mevcut (c) bendi (d) bendi olarak teselsül ettirilmiştir:

“Yeni kurulacak olan anonim ve limited şirket statüsündeki tüm ortaklıkların sermayelerinin ve sermaye artırımını halinde artan kısmın on binde dördü nispetinde yapılacak ödemeler,”

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 20 nci maddesine göre, Rekabet Kurumu idari ve mali özerkliği haiz bir kurum olarak kurulmuştur. Kurum'un sahip olduğu bu özerklik, uluslararası genel anlayışa uygundur. Ayrıca, Rekabet Kurumu'nun özerk bir kurum olarak faaliyet göstermesi, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde rekabet politikası alanında mevzuat uyumu bakımından da büyük önem taşımaktadır. Nitekim, AB Komisyonu tarafından hazırlanan İlerleme Raporlarında da bu hususun altı önemle çizilmiştir. Kurum'un sahip olduğu özerkliğin önemli ayaklarından birisi mali özerkliktir. 39 uncu maddeye eklenen bent ile söz konusu mali özerkliğin ve dolayısıyla Kurumun özerkliğinin korunması amaçlanmıştır.

Kurum maliyetlerinin azaltılması amacıyla, 4054 sayılı Kanun'un 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Resmi Gazetede" ibaresi "Kurum internet sayfasında" şeklinde değiştirilmiştir.

55 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "bir ay" ibaresi "üç ay" olarak değiştirilmiştir. 01.08.2003 tarih ve 4791 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile Rekabet Kurulu tarafından uygulanan para cezalarının teşebbüsler tarafından ödenmesi için bir aylık süre öngörülmüştü. Ancak uygulamada söz konusu bir aylık sürenin bazı sakıncaları barındırdığı anlaşılmış ve tanınan bu süre içinde teşebbüslerin finansal güçlüğü düşme riskiyle karşılaşabilecekleri görülmüştür. Bu nedenle, bir aylık ödeme süresi üç aya çıkartılmıştır.

3.1.4. "4054 Sayılı Kanun Uyarınca Anonim ve Limited Şirketlerin Yapacakları Ödemelere İlişkin Esaslar" (01.10.2004 tarih ve 25600 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

21.09.2004 tarihli ve 25590 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5234 sayılı Kanun'un 29 uncu maddesi ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Kurum Gelirleri" başlıklı 39 uncu maddesine mülga (b) bendinden sonra gelmek üzere (c) bendi olarak,

"c) Yeni kurulacak olan anonim ve limited şirket statüsündeki tüm ortaklıkların sermayelerinin ve sermaye artırımını halinde artan kısmının onbinde dördü nispetinde yapılacak ödemeler"

hükümü eklenmiş ve bu hüküm 5234 sayılı Kanunun Resmi Gazete'de yayımlandığı 21.09.2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Öte yandan, anılan 39 uncu maddenin ikinci fıkrasında ise Kurum'a ait gelirlerin T.C. Merkez Bankası veya bir devlet bankası nezdinde açılacak bir hesapta toplanacağı öngörülmektedir.

Bu düzenleme ile söz konusu hükümlerin uygulanmasına ilişkin esaslar belirlenmiştir.

3.1.5. 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin Açıklanmasına Dair Rekabet Kurulu Kararı'nın Değiştirilmesine Dair Karar" (25.12.2003 tarih ve 03-83/1009-M sayılı karar, 07.01.2004 tarih ve 25339 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

18.09.2003 tarihli ve 25233 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/3 sayılı "2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" nde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ" ile 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin "Rekabet Etmeme Yükümlülüğü"ne ilişkin 5 inci maddesinde değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklik uyarınca, alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetini gerçekleştirebilmesi için gerekli yatırım tutarının % 35 den az olmamak kaydıyla bir kısmının sağlayıcı tarafından karşılanması durumunda, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün en fazla on yıla kadar uzatılabileceği yönündeki düzenleme kaldırılmıştır. Dolayısıyla, bundan böyle, söz konusu yatırım tutarının % 35 veya daha fazlasını sağlayıcı karşılasa dahi, alıcıya en fazla beş yıllık rekabet etmeme yükümlülüğünün getirilebileceği yönündeki genel düzenleme uygulanacaktır.

2002/2 sayılı Tebliğ'de yapılan bu değişiklik nedeniyle söz konusu Tebliğ'in açıklanmasına ilişkin olarak 09.08.2003 tarihli ve 25194 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan "2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin Açıklanmasına Dair Rekabet Kurulu Kararı"nda da, kararda düzenlenen şekilde değişiklikler yapılmıştır.

3.2. GÖRÜŞLER

Bu bölümde 4054 sayılı Kanun'un 27 nci maddesi (g) bendi ve 30 uncu maddesi (f) bendi çerçevesinde çeşitli kurum ve kuruluşlara, uygulama ya da mevzuat değişiklikleri konularında 2004 yılı içerisinde gönderilen görüşlerden örnekler verilmiştir.

3.2.1. Devlet Yardımlarının Çerçevesi, İzlenmesi ve Denetlenmesi ile 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Ek ve Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Tasarısı Taslağı Hakkında Görüş

T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü tarafından "Devlet Yardımlarının Çerçevesi, İzlenmesi ve Denetlenmesi ile 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Ek ve Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Tasarısı Taslağı"na ilişkin Kurumumuz görüşü talep edilmiştir.

Kurumumuz, rekabet politikasının ayrılmaz bir parçasını oluşturan devlet yardımlarının izlenmesi ve denetlenmesi görevinin, aşağıda sayılan nedenlerle, bağımsız bir idari otoriteye ve idarenin bütünlüğü prensibinin gereği olarak, Kurumumuza verilmesinin uygun olacağı kanaatindeyiz.

- Devlet yardımlarının izlenmesi ve denetlenmesi, bir ülkedeki rekabet ortamının sağlıklı biçimde işlemesi amaçlanarak yürütülen bir çalışmadır ve rekabet politikasının bir parçasıdır. Rekabet perspektifinden ele alınması gereken bu görevin, esasen mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde oluşup gelişmesi için kurulan ve konuya ilişkin tecrübe ve bilgi birikimine sahip olan Rekabet Kurumu'na yerine getirilmesinin çok daha uygun olacağı açıktır.

- Rekabet Kurumu, 4054 sayılı Kanun'un kendisine verdiği yetkiler çerçevesinde, yasasında bir değişiklik yapılmaksızın idari yapılanmasında gerekli değişiklikleri yaparak bu görevi yerine getirebilecek durumdadır. Buna ilave olarak, Rekabet Kurulu'nun 4054 sayılı Kanun'dan kaynaklanan yetkisiyle siyasi otoriteye rekabet politikalarıyla ilgili olarak görüş verme olanağı düşünüldüğünde, tevdi edilecek göreve uyum sağlamakta herhangi bir sorun yaşamayacağı düşünülmektedir.

- Devlet yardımlarının rekabete aykırılığını kontrol edecek olan kuruluşun, izleme ve denetleme görevini gerektiği gibi yerine getirebilmesi için, çıkaracakları mevzuat hakkında kendisine görüş almak üzere başvurmak durumunda olan düzenleyici otoritelerden ve faaliyetlerini izleyip denetleyeceği uygulamacı kuruluşlardan ayrı ve bağımsız olması esastır. Söz konusu otoritenin bağımsızlığını garanti altına almak üzere, mali ve idari özerkliği haiz olması da büyük önem arz etmektedir. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (DPT) tarafından gönderilen yazı ekinde yer alan Kanun Tasarısı Taslağı'ndan da görüleceği üzere, hazırlanan taslak izleme ve denetleme görevini DPT bünyesinde kurulacak olan Devlet Yardımları İzleme ve Denetleme Kurulu ile Devlet Yardımları Genel Müdürlüğü'ne vermektedir. Oysa ki, 19 Haziran 1994 tarihli ve 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin (h) ve (ı) bentleri, 'özel sektör ve yabancı sermaye faaliyetlerinin plan hedef ve amaçlarına uygun bir şekilde yürütülmesini düzenleyecek teşvik ve yönlendirme politikalarının genel çerçevesini hazırlamak ve Hükümete teklif etmek; kalkınmada öncelikli yörelerin daha hızlı bir şekilde gelişmesini sağlayacak tedbirleri tespit ve teklif etmek, uygulamayı izlemek ve koordine etmek' görevlerini Müsteşarlığa vermektedir. Hal böyleyken, hazırlanan Tasarı Taslağının 26 ncı maddesiyle Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesine yeni bir bent ekleyerek¹

¹ Madde 26 : 19 Haziran 1994 tarihli ve 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesine (k) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki iki bent eklenmiştir.

'1) Devlet yardımları ilke ve prensiplerini belirlemek ve buna ilişkin olarak Avrupa Birliği politikaları ve kuralları çerçevesinde düzenlemeler yapmak, devlet yardımlarını izlemek, koordine etmek, denetlemek ve bununla ilgili yapılacak işlemlere, alınacak tedbirlere ve gerekli ilke ve uygulamalara karar vermek.' .....

izleme ve denetleme görevini yine aynı Müsteşarlığa vermek, izleme ve denetlemekle görevli kuruluşun uygulayıcı kuruluşlardan bağımsız olması prensibine uymamaktadır. Yine aynı şekilde, Tasarı Taslağının 6 ncı, 7 nci ve 19 uncu maddelerinde Bakanlar Kuruluna verilen görev de aynı ilkeyle çelişmektedir.

- Türkiye'de Rekabet Hukuku'nun geçmişi, Rekabet Kurumu'nun geçmişiyle örtüşmekte ve bu konuda eğitim görüp deneyim kazanmış uzmanlar Rekabet Kurumu'nda istihdam edilmektedir. Rekabet Kurumu, Rekabet Hukuku'nun bir parçası olan devlet yardımlarının izlenmesi ve denetlenmesi görevini, mevcut uzman kadrosuyla yapabilecek yeterliliktedir.

Taslakta yer alan bazı tanımların iyi ifade edilemediği düşünülmektedir. Taslak, devlet yardımını rekabeti bozan veya bozma tehdidi yaratan yardımlar olarak tanımlayarak, olumsuz bir anlam yüklemiştir. Ancak, Tasarı Taslağı'nın incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, metinde devlet yardımları, bazen olumlu, bazen olumsuz anlamda kullanılmaktadır. Örneğin, 3 üncü maddenin 2 nci fıkrasında olumlu anlam yüklenmişken, 3 ve 4 üncü maddelerinde olumsuz anlam kullanılmıştır. Dolayısıyla, devlet yardımlarına olumlu anlam yüklenmesinin, 'devlet tarafından yapılacak her türlü yardım' olarak tanımlanmasının ve bu genel tanımın altında 'rekabete aykırı devlet yardımları' ve 'bildirim ve onaya tabi devlet yardımları' olarak açılım yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Bu önerimizin uygun görülmesi durumunda; Taslakta uygun devlet yardımları olarak ifade edilen yardımların, genel nitelikli yardımların ve Kurulun çıkaracağı tebliğlerin kapsamına giren devlet yardımlarının bildirim ve onaydan muaf tutulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Taslak, bir taraftan devlet yardımlarının genel çerçevesini çizerken, bir taraftan da izleme ve denetlemeyle ilgili hükümler içermektedir. Ancak, Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra, spesifik bir devlet yardımı şeklinin verilmesine ilişkin özel nitelikli bir kanunun çıkarılması durumunda; özel nitelikli kanun, genel çerçeveye aykırı düşse bile, özel kanunun genel kanunun karşısında üstün olması ilkesi uygulanacaktır. Dolayısıyla, Tasarının bu haliyle yasalaşması durumunda, Kanunun genel çerçeveyi çizmesinin bir anlamı kalmayabilecektir. Bu düşünceden hareketle, Tasarı Taslağının sadece izleme ve denetleme göreviyle sınırlandırılmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Yasayla verilen mevcut yardımların ya da yeni yardımların rekabete aykırılık taşıması durumunda ise, Taslakta yer alan şekliyle yargı yoluna başvurunun yerinde olacağı düşünülmektedir.

'Yardımların Geri Alınmasında Zamanaşımı' başlıklı 20 nci maddenin yardımı alanın, kanuna aykırı yardımı, yardımın verildiği tarihten itibaren 10 yıl içinde ödememesi durumunda, yardımın geri alınması işleminin zamanaşımına uğrayacağı ve mevcut yardım sayılacağı ifade edilmektedir. Maddenin bu şekliyle, kanuna aykırı yardım alanın yardımı geri ödememesi durumunda yaptırımla karşılaşmayacağını öngördüğü düşünülmektedir. Bu maddedeki ifadenin yerine, uygulanmayan Kurul Kararları için yargı yoluna başvurulabileceğinin ifade edilmesi yerinde olacaktır. Ayrıca, yeni bir maddede Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren uygulanan kanuna aykırı yardımlarla ilgili inceleme başlatılmasının 5 yıllık bir zaman aşımı süresine tabi olduğunun vurgulanmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.

Tasarı Taslağı hakkındaki değişiklik önerilerimiz aşağıdaki gibidir:

- Tasarı Taslağının başlığının 'Devlet Yardımlarının İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı' olarak değiştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.
- Taslağın AB ile Türkiye arasındaki mevcut anlaşmaların gereğini yerine getirmek üzere hazırlandığı hususunun gerekçede yer almasının daha yerinde olması nedeniyle, 'Amaç ve Kapsam' başlıklı 1 inci madde metninin aşağıdaki biçimde değiştirilmesi uygun mütalaa edilmektedir:

'Bu Kanunun amacı, tarım ve balıkçılık sektöründe uygulananlar dışındaki, devlet yardımlarının mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti bozmasını veya bozma tehlikesi yaratmasını önlemek amacıyla izlenmesini ve denetlenmesini sağlamaktır.'

- Türkiye açısından önem taşıyan hayvancılık sektörüne mümkünse, ‘Amaç ve Kapsam’ başlıklı 1 inci maddede yer verilmesi ya da madde metninde geçen tarım sözcüğünün hayvancılığı da kapsar biçimde anlaşılması gerektiğine madde gerekçesinde yer verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.
- ‘Tanımlar’ başlıklı 2 nci maddede aşağıdaki değişikliklerin yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir:
  - 2 nci maddenin (a) bendinin, ‘a) Kurul : Rekabet Kurulu’nu’,
  - 2 nci maddenin (d) bendinin, ‘d) Devlet Yardımı : Hangi kurum ya da kuruluş tarafından verilirse verilsin, devlet kaynaklarından herhangi bir şekilde doğrudan veya dolaylı olarak sağlanan her türlü desteği’,
  - 2 nci maddenin (e) bendinin, ‘ e) Mevcut Yardım: Bu Kanun’un yürürlüğe girmesinden önce uygulamada olan ve halen uygulanmasına devam edilen yardım programları ve münferit yardımlar ile bu Kanun yürürlüğe girdikten sonra verilmiş olup Kurul tarafından onaylanmış olan yardım programlarını ve münferit yardımları’,
  - 2 nci maddenin (k) bendinin, ‘k) Teşebbüs : Hukuki statüsü ve finansman şekline bakılmaksızın piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden tüm birimleri’,
  - 2 nci maddenin (l) bendinin, ‘l) Kanuna Aykırı Yardım : Bildirime ve Kurul’un onayına tabi olduğu halde, Kurulun onayı olmaksızın uygulamaya konan her türlü devlet yardımını’,
  - 2 nci maddenin (m) bendinin, ‘Yardımanın Süistimal Edilmesi’ başlığının ‘Yardımanın Kötüye Kullanılması’ şeklinde değiştirilmesinin ve
  - 2 nci maddenin (b) ve (c) bentlerinin iptal edilerek, yerine ‘b) Kurum: Rekabet Kurumunu’ ibaresinin eklenmesinin ve
  - 19 uncu maddede yer alan ‘kurtarma yardımı’nın tanımının yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.
- ‘Genel İlkeler, Başlıca Devlet Yardımı Uygulamaları ve Uygun Devlet Yardımları’ başlıklı ikinci bölümün ‘Genel İlkeler, Rekabete Aykırı Devlet Yardımları ve Bildirim ve Onaya Tabi Devlet Yardımları’ şeklinde değiştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.
- ‘Genel İlkeler’ başlıklı 3 üncü maddenin 3 üncü fıkrasının; önerimizin uygun görülmesi halinde, yardım tanımına olumlu anlam yükleneyeceği için, Taslak metinden çıkarılmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Maddenin 4 üncü fıkrasının da; devlet yardımının olumlu anlamda tanımlanması halinde, bildirim ve onaya tabi yardımların istisnası olarak 6 ncı maddede yer alacak olması nedeniyle, metinden çıkarılması gerekmektedir.
- ‘Görev ve Sorumluluklar’ başlığını taşıyan 4 üncü maddenin ‘Kurulun Görev ve Yetkileri’ şeklinde değiştirilmesi ve madde metninin de aşağıdaki biçimde yeniden kaleme alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir:

‘Madde 4-Devlet yardımlarının izlenmesi ve denetlenmesi görevi Kurum tarafından yerine getirilir ve bu görev çerçevesinde aşağıda sayılan hususlar Kurul tarafından karar bağlanır:

- a) Yeni yardımlar hakkında bildirim, şikayet, ihbar üzerine veya re’sen ön inceleme veya gerektiğinde inceleme başlatılmasına karar vermek,*
- b) Uygun görülen yeni yardımları onaylamak,*
- c) Uygun görülmeyen yeni yardımların askıya alınmasını, geçici veya daimi olarak geri alınmasını talep etmek,*
- d) Mevcut yardımlarla ilgili görevleri yerine getirmek,*
- e) Kanuna aykırı yardımlar verilmesi ve yardımların kötüye kullanılması halinde gerekli işlemleri yürütmek,*

- f) *Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak gerekli yönetmelikleri, grup muafiyeti tebliğlerini ve diğer tebliğleri çıkarmak,*
  - g) *Gerekli görülen hallerde, devlet yardımları ile ilgili mevzuatta yapılması gereken değişiklikler konusunda görüş bildirmek,*
  - h) *Yardımları verenlerin hazırlayacağı yıllık raporları takip etmek ve devlet yardımlarının kaydını tutmak,*
  - i) *Uluslararası kuruluşlara gerekli bildirimleri yapmak ve gerekli raporları sunmak ve bu konuda ihtiyaç duyulan analizleri hazırlamak ve hazırlatmak,*
  - j) *Devlet yardımlarıyla ilgili olarak uluslararası ve ulusal mevzuat, politika, uygulama ve tedbirleri izlemek,*
  - k) *Kanunla verilen diğer görevleri yerine getirmek.'*
- 'Devlet Yardımı Uygulama Araçları' başlığını taşıyan 5 inci maddenin başlığının ve madde metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir:

'Rekabeti Sınırlayan Devlet Yardımları

Madde 5- Devlet veya herhangi bir kamu kuruluşu veya bunlar adına hareket eden bir kamu kuruluşu tarafından, gerçek veya tüzel kişilere devlet kaynaklarından özellikle aşağıda belirtilen şekillerde sağlanan ve belirli ürünlerin üretimini veya belirli teşebbüsleri kayırmak suretiyle rekabeti bozan veya bozma tehlikesi yaratan devlet yardımları Kanuna aykırıdır.

- a) *Uygulamanın hibe, kredi ve hisse katlımı gibi doğrudan fon transferi içermesi veya potansiyel olarak doğrudan kredi garantileri gibi fon ya da yükümlülük transferini içermesi,*
  - b) *Ödenmesi gereken bir devlet geliri veya alacağından kısmen veya tamamen vazgeçilmesi veya tahsil edilmemesi,*
  - c) *Özelleştirme uygulamalarını da kapsayacak şekilde gerçek ve tüzel kişilere genel alt yapı hizmetleri hariç olmak üzere, piyasa rayıcı dışındaki fiyattan mal veya hizmet sağlanması veya mal veya hizmet satın alınması,*
  - d) *Devletin bir fon mekanizmasına ödemeler yapması veya özel bir kuruluşu (a) ve (c) bentlerinde yer alan ve normal şartlarda devlete düşen işlemlerle yetkilendirmesi veya yönlendirmesi,*
  - e) *Herhangi bir şekilde gelir veya fiyat desteği verilmesi.'*
- 'Uygun Devlet Yardımları' başlıklı 6 ncı maddenin başlığının ve madde metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir:

'Bildirim ve Onaya Tabi Devlet Yardımları

Madde 6.- Kurulun çıkaracağı tebliğlerin kapsamına giren yardımlar ve aşağıda sayılan tedbir ve uygulamalar dışında kalan bütün yeni yardımlar, Kuruma bildirim ve Kurulun onayına tabidir.

- a) *Tüm teşebbüslere ayırım yapılmaksızın uygulanan genel nitelikli mali tedbirler,*
- b) *Belirli sektör ve iş alanlarına ayrıcalık sağlamayacak şartlarda, herhangi bir faaliyete genel kamu hizmeti olarak sağlanan yardımlar,*
- c) *Mevcut piyasa koşullarında, kamu idareleri tarafından verilen devlet kaynaklı borçlar ve garantiler ile devlet tarafından piyasa rayıcından yapılan her türlü alım ve satımlar,*
- d) *Sosyal karaktere sahip olan veya ürünlerin veya hizmetlerin menşei ile ilgili ayrımcılık yaratmadan bireysel tüketiciye verilen yardımlar,*
- e) *Doğal afetler ve istisnai olayların sebep olduğu etkileri yok etmeye yönelik yardımlar,*
- f) *Yaşam standardının aşırı ölçüde düşük veya işsizlik oranının çok yüksek olduğu bölgelerde ekonomik gelişmeyi desteklemek amacıyla verilen yardımlar,*
- g) *Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki Gümrük Birliğiyle ortaya çıkan yapısal uyum gereklerinin yerine getirilmesini sağlamayı amaçlayan yardımlar,*

- h) Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticaretin koşullarını ortak çıkarlara ters düşecek ölçüde olumsuz etkilememek kaydıyla, belirli ekonomik faaliyetlerin veya belirli ekonomik bölgelerin gelişimini desteklemeye yönelik yardımlar,
- i) Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticaretin koşullarını ortak çıkarlara ters düşecek ölçüde olumsuz etkilememek kaydıyla, kültür değerlerinin, kültür mirasının ve doğal varlıkların korunmasına tahsis edilen yardımlar,
- j) Avrupa Birliği ve Türkiye'nin ortak çıkarlarına hizmet eden önemli bir projenin gerçekleşmesini desteklemeye veya Türkiye'nin ekonomisinde ortaya çıkan ciddi sorunları gidermeye yönelik yardımlar,
- k) Türkiye- Avrupa Toplulukları Ortaklık Konseyinin belirleyebileceği diğer yardımlar.

- 'Mevcut Yardımların Bildirilmesi' başlıklı 7 nci maddenin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir:

'Yardımları veren, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce uygulamaya konan ve devam etmekte olan yardımları, Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay içinde Kurula bildirir.'

- 'Yeni Yardımların Bildirimi' başlığını taşıyan 10 uncu maddenin ikinci fıkrasının birinci cümlesinin madde metninden çıkarılarak söz konusu fıkranın '*Bildirim ne şekilde yapılacağına dair usul ve esaslar çıkarılacak yönetmelik ve tebliğlerle belirlenir.*' şeklinde değiştirilmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.
- 'Ön İnceleme ve Karar' başlıklı 11 inci maddenin (a) bendinin son cümlesinde yer alan süre uzatımına, yardım verenle Kurulun anlaşması üzerine değil, yardım verenin görüşü alınarak Kurul tarafından karar verilmesi uygun olacaktır. Yine aynı bentte süre uzatımının üst sınırının belirlenmesi yerinde olacaktır.
- 'Kanuna Aykırı veya Suiistimal Edilen Yardımlara İlişkin Hususlar' başlıklı üçüncü bölümün başlığının 'Kanuna Aykırı Yardımlar ve Yardımın Kötüye Kullanılmasına İlişkin Hususlar' şeklinde değiştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.
- 'Yardımların Geri Alınması' başlıklı 19 uncu maddedeki kurtarma yardımının şartlarının belirlenmesinin gerektiği düşünülmektedir.
- 'Yardımların Geri Alınmasında Zamanaşımı' başlığını taşıyan 20 nci maddenin; zamanaşımının, inceleme başlatılmasıyla ilişkilendirilmesinin daha doğru olması nedeniyle, başlığının ve metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir:

'Zamanaşımı

Madde- ....

'Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren uygulanan kanuna aykırı yardımlarla ilgili inceleme başlatılması, 5 yıllık bir zaman aşımı süresine tabidir. Zaman aşımı süresi, münferit yardım veya yardım programında yer alan yardım şeklinde de olsa, yardımı alana fiilen verildiği gün işlemeye başlar.'

Yardımları alanın yardımı geri vermemesi durumunda uygulanacak yaptırımlara ilişkin aşağıdaki maddenin eklenmesinin doğru olacağı düşünülmektedir:

'Madde-....

Kurulun, kanuna aykırı yardımın askıya alınması ya da geri alınması yönündeki kararları, yardımı veren tarafından uygulanmazsa; Kurul, kararı yardımı verene tebliğ ettiği tarihten itibaren altmış gün içinde Danıştay'a başvurur.

- 21 inci maddenin 'Yardımların Suiistimal Edilmesi' başlığının 'Yardımların Kötüye Kullanılması' şeklinde ve madde metninin de aşağıdaki şekilde değiştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir :

'Bir yardımın kötüye kullanılması nedeniyle rekabetin önemli ölçüde bozulduğunun veya bozulma tehlikesi doğduğunun Kurulca tespit edilmesi halinde, bu yardım hakkında, kanuna aykırı yardımlara uygulanan hükümler aynen uygulanır.'

- 'Yıllık Rapor' başlığını taşıyan 22 nci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmelidir:
'Kurum, Avrupa Komisyonu'na gönderilmek üzere yıllık raporlar hazırlar. Yardımı veren, her türlü yardımla ilgili yıllık raporu, yılın bitiminden en geç üç ay içerisinde Kurula bildirilecektir. Yardımı veren tarafından hazırlanacak yıllık rapora ilişkin usul ve esaslar çıkartılacak yönetmelikle belirlenir.'
- 'Bilgilerin Gizliliği' başlığını taşıyan 25 inci maddedeki 'Kurul üyeleri ve Genel Müdürlük personeli' tabirinin 'Kurul üyeleri ve Kurum personeli' şeklinde değiştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.
- 'Yürürlük' başlıklı maddeden önce gelmek üzere aşağıda önerilen maddenin taslağa ilave edilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir:
'Üçüncü Kişilerden Bilgi ve Belge Talep Edilmesi'
Madde....- Kurum, bu Kanunu uygularken gerekli gördüğü hallerde ilgili tarafların yanısıra kamusal veya özel üçüncü kişilerden bilgi ve belge talep edebilir. Gerektiğinde Kurul, üçüncü kişileri dinlemek üzere davet edebilir'
- 'Yürürlük' başlığını taşıyan 35 inci maddenin aşağıdaki biçimde değiştirilmesinin, Kanunu uygulamaya başlamadan önce yapılması gereken grup muafiyet tebliğleri ve diğer düzenlemeleri hazırlamak gibi çalışmalara imkan tanınması açısından faydalı olacağı düşünülmektedir :
'Madde ....- Bu Kanun yayım tarihinden itibaren altı ay sonra yürürlüğe girer. Kurum bu altı aylık süre içerisinde gerekli teşkilatı oluşturur ve ilgili yönetmelik ve tebliğleri yayımlar.'
- 'Son Hükümler' başlığını taşıyan üçüncü kısmın 26 ilâ 34 üncü maddeleri ile geçici düzenlemeler öngören Geçici Madde 1 ilâ Geçici Madde 4, Kurumumuz görüşünün benimsenmesi durumunda, gerekli olmaktan çıkacaktır.

3.2.2. Elektronik Haberleşme Yasa Tasarısı Hakkında Görüş

Elektronik Haberleşme Yasa Tasarısı hakkında hazırlanan Kurum Görüşü'nde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un amacı ve kapsamı göz önüne alınarak özellikle,

- Rekabet Kurulu ile Telekomünikasyon Kurulu arasındaki işbirliği ve görev paylaşımı,
- telekomünikasyon sektöründe yapılacak yetkilendirmeye ilişkin düzenlemelerin mehzaz Avrupa Birliği düzenlemelerinin örnek alınarak yeniden ele alınması ve
- mevcut yasalarda yer alan tekel hakları ile görev ve imtiyaz sözleşmelerinin akıbeti hakkında daha açık ve kesin düzenlemelerin yapılması

gibi konulara odaklanılmıştır.

Bu çerçevede öncelikle Tasarının "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesinde "sektöre ilişkin yapılacak düzenlemelerde rekabetçi piyasa yapısını sağlamak hedefinin gözetileceğinin" vurgulanması gerektiği belirtilmiştir.

Tasarının amacı ve kapsamının daha net olarak anlaşılabilmesi için "elektronik haberleşme" kavramının tanımının yeniden yapılması önerilmiştir.

Tasarı incelendiğinde, "yapılacak düzenlemelere muhatap işletmecilerin tespitine" ilişkin olarak iki farklı kriterin; "hakim durum" ve "etkin piyasa gücü", birarada kullanılacağı görülmektedir. Muhatapların belirlenmesinde kullanılacak kriterin ilgili düzenlemenin esaslarından birini teşkil etmesi nedeniyle

- hangi kriterin,
- hangi gerekçeler ile kabul edildiği ve
- bu gerekçelere göre "hangi tip piyasa aksaklıklarının tespitinin ve giderilmesinin amaçlandığının"

son derece önem arz ettiğine değinilmiştir.

Sektörde rekabetin seviyesi ve serbestleşmenin derecesi gibi gerekçeler ile 1998 (eski) ve 2002 (yeni) AB düzenlemelerinde "etkin piyasa gücü kavramı"nın farklılaşmış olması hususları dikkate alınarak ülkemizde etkin piyasa gücü ve hakim durum gibi iki farklı kavramın kullanılmış olmasının "gerekçelendirilmesi" gerektiği üzerinde durulmuştur.

Bu çerçeve, Tasarı'da piyasa aksaklıklarının tesbitine ilişkin iki farklı kriter getirilmiş olsa da,

- bu kriterler arasındaki ayırıcı özelliklerin neler olduğu,
  - bu ayırmanın bir politika tercihine dayanıp dayanmadığı,
  - eğer dayanıyorsa bunun gerekçelerinin neler olduğunun açıklanması gerekliliği
- ifade edilmiştir.

Ayrıca, Rekabet Kurumu olarak bu konuda tek bir kriter kullanılmasının ve bu kriterin AB 2002 düzenlemelerinde benimsenen şekliyle "etkin piyasa gücü" kavramı olmasının uygun olacağını benimsendiği belirtilmiştir.

Tasarı'da genel olarak kabul edildiği öngörülen, "teşebbüsler tarafından tarifelerin serbestçe belirlenmesi" ilkesine daha açık ve kesin olarak yer verilmesinin yerinde olacağı ve hangi istisnai hallerde bu ilkedan vazgeçilebileceğinin açıklığa kavuşturulması gerektiği ifade edilmiştir.

Diğer taraftan, bugüne kadarki uygulama çerçevesinde, "mevcut yasalardaki belirsizlik ya da karmaşıklık sebebiyle çeşitli sıkıntılara yol açtığı gözlenen Rekabet Kurulu'nun telekomünikasyon sektöründeki görev ve yetkileri ile Kurul'un Telekomünikasyon Kurulu ile ilişki ve işbirliği konuları hakkındaki hükümlerin", bu sorunları tümüyle ortadan kaldırmaya hizmet edebilmesi için yeniden ele alınması gerekliliği ifade edilmiştir.

Bu kapsamda, özellikle Rekabet Kurulu'nun sektördeki rolünü belirleyen 5/e hükmünün açıklığa kavuşturulması ve Tasarı'nın 20 nci ve 28 inci maddelerinin Rekabet Kurulu'nun yetkilerinin saklı tutulduğunu açıkça gösterir biçimde yeniden ele alınması gerektiği belirtilmiştir.

İlaveten, Rekabet Kurulu ve Telekomünikasyon Kurulu arasında işbirliğini düzenleyen m.8/18 ve m.8/20 gibi hükümlerin daha açık olarak ele alınması ve sözü edilen işbirliğinin kapsamının ve yönteminin belirginleştirilmesi önerilmiştir.

Cihaz satış ve üretiminin, teknik standartların tespiti haricinde, "rekabete açık bir alan olması ve bu konuda herhangi bir kısıtlama getirilmesine gerek bulunmaması" sebepleriyle, Telekomünikasyon Kurulu'nun görev ve yetkilerinin belirlendiği m. 8/10 kapsamı dışına alınması önerilmiştir.

Tasarı'nın "Yetkilendirme" başlıklı 2. kısım I. bölümü hakkında ise Kurum Görüşü'nde genel bir değerlendirmede bulunulmuştur.

Bu kapsamda,

- Avrupa Birliği'nde elektronik haberleşme şebeke ve hizmetlerinin sağlanmasında "genel yetkilendirme ilkesinin" esas alındığına,
- Yetkilendirmeler çerçevesinde teşebbüslerin sahip olacağı asgari hakların ve teşebbüslere yüklenecek azami koşul ya da yükümlülüklerin net bir şekilde ortaya konulduğuna,
- Bireysel kullanım haklarının sadece radyo frekansları ve numaralar için tahsis edilebileceğinin kabul edildiğine,
- Zararlı erişim tehlikesi gözönünde bulundurularak söz konusu kaynaklar için kullanım hakkı şartı getirilip getirilmeyeceğinin üye ülkelerin ihtiyarına bırakıldığına,

- Bununla birlikte, AB Yetkilendirme Direktifi ile bu kullanım haklarının ancak radyo frekanslarının etkin kullanılması için gerekli olduğu durumlarda sınırlandırılacağı hükmünün getirildiğine değinilmiştir. Bu çerçevede, Tasarı'nın yetkilendirmeye ilişkin hükümleri hakkında,
- Taslak ve AB düzenlemeleri arasında temel farklılığı, "*kullanım hakkının verilir verilmeyeceği*" ya da "*bu hakların sayısının ne, şekilde ve hangi kriterler gözönüne alınarak kısıtlanacağı*" konularının Telekomünikasyon Kurumu'na bırakılmış olmasının teşkil ettiği,
- Dolayısıyla Taslak'ın 17 nci maddesinde ve kullanım hakkı tanımında radyo frekansları ve numaralar gibi kriterlerin tahdidi olarak sayılmasının uygun olacağı,
- Sadece 16 ncı maddede "zararlı erişim tehlikesi kriterine" muğlak bir şekilde yer verildiği ancak bu düzenlemenin, hem içinde yer aldığı madde hem de içeriği itibarıyla belirsizliği artırdığı,
- Bu hakların sayısının sınırlandırılmasında ne gibi kriterlerin esas alınacağı belirtilmediği, Tasarı'nın genel yetkilendirme ve kullanım hakları için getirilecek yükümlülükleri tek bir başlıkta toplamak suretiyle, "kullanım hakkı sahiplerinin hangi ek yükümlülükleri yerine getireceği" konusunda belirsizlik yarattığı

ifade edilmiş, dolayısıyla, Kanun Taslağı'nda yer alan ve yukarıda belirtilen belirsizlikleri ortadan kaldıracak şekilde;

- 1- Genel koşulların neler olduğu,
- 2- Hangi tip hizmetlerin genel koşullara, hangilerinin ise kullanım hakkı verilmesine konu olduğuna dair ayırımın yapılmasına olanak tanıyacak kriterlerin tahdidi olarak sayılması,
- 3- Kullanım hakkı sayısının hangi hallerde ve hangi kriterler kullanılarak sınırlandırılabileceği hususlarının açıklığa kavuşturulması gerektiği belirtilmiştir.

Son olarak, 406 sayılı Kanun'un Türk Telekomünikasyon AŞ'nin tekel haklarına ve görev sözleşmesine ilişkin 2 nci maddesi ile yetkilendirmelerde Ulaştırma Bakanlığı'nın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu'nu onay makamı olarak öngören Ek m. 27 nin uygulamalarının devam edeceğini düzenleyen Tasarı'nın 69 uncu maddesinin Tasarı'dan çıkarılması gerektiği belirtilerek imtiyaz ve görev sözleşmelerinin akıbetinin netleştirilmesi önerilmiştir.

3.2.3. Genişbant Sabit Telsiz Erişim (GSTe) Hizmetinin Yetkilendirilmesine İlişkin Yetkilendirme Eki Taslağı Hakkında Görüş

Telekomünikasyon Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı tarafından "Genişbant Sabit Telsiz Erişim (GSTe) Hizmetinin Yetkilendirilmesine İlişkin Yetkilendirme Eki Taslağı" hakkındaki Kurumumuz görüşü talep edilmiştir.

Söz konusu taslak metnin (6.3) maddesinde ifade edilen yükümlülüğün, işletmecilerin ruhsat aldıkları hizmeti etkin bir şekilde sunmalarını sağlayacak nitelikte olmadığını belirtmek gerekmektedir. Bu maddenin, İngiltere'deki telsiz telgraf (The Wireless Telegraphy [Broadband Fixed Wireless Access Licences] Notice 2001) düzenlemelerinde de rastlanıldığı üzere, kapsama alanı bazında (örneğin ruhsat alınan bölgede %10'luk kapsama alanına ulaşması gibi) ek bir yükümlülük getirilerek yeniden düzenlenmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

Taslak metnin (7.4) maddesinde, Türk Telekom ve GSM mobil telefon hizmeti işletmecilerinin GSTe yetkilendirmelerini alamayacakları ifade edilmektedir. Bu hükümdeki "*Türk Telekom*" ifadesi yerine hizmet sınıflandırılmasına gidilerek, "*ana telekomünikasyon altyapısı işletmecileri*", "*kablo tv altyapı işletmecileri*" gibi bu hizmete ikame olabilecek diğer hizmetlere açık olarak yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu düzenlemenin bu şekilde kalması halinde, kablo TV altyapı işletmecilerinin, yetki alarak Türk Telekom'dan bağımsız olarak hizmet vermeye başlaması durumunda GSTe hizmeti vermek amacıyla lisans başvurusunda bulunup bulunamayacağı hususu net olarak ortaya konamamaktadır.

Yetkilendirme Eki'ne ilişkin taslağın (7.5) maddesinde, ilk üç yıl içerisinde hizmet götürülmeyen illerde GSTE hizmeti sunmayı talep eden başka aday çıkması halinde, işletmecinin hizmetin götürülmesi hususunda uyarılarak, ek bir süre verileceği; verilen süre içerisinde hizmet sunulmaya başlanmaması ve Kurumun uygun görmesi halinde bu illerdeki frekans tahsislerinin geri alınarak tekrar ihale edileceği ifade edilmiştir. Ancak, daha etkin rekabet koşullarının sağlanmasını teminen, en az bir işletmeci tarafından hizmet verilmesi durumunda etkinliğini yitirecek olan bu hükmün yeniden düzenlenmesi yerinde olacaktır. Örneğin, dört işletmecinin yetkilendirildiği bir bölgede, yalnız bir işletmeci tarafından hizmet götürülen bir il söz konusu olduğunda, diğer üç işletmecinin bu ilde faaliyette bulunmuyor olması bu il içerisinde rekabetin etkin koşullarda sağlanmasını engelleyebilecektir. Ruhsat sahiplerinden herhangi birisinin hizmet götürmediği, ancak halihazırda diğer işletmeciler tarafından hizmet götürülen bir ilde faaliyet göstermek isteyen işletmecilerin, bu ilde frekans tahsisi olanağına kavuşturulması yerinde bir düzenleme olacaktır. Bu çerçevede, madde metninin "*herhangi bir işletmecinin ilk üç (3) yıl içerisinde hizmet götürmediği illerde GSTE hizmeti sunmayı talep eden başka aday çıkması halinde*" şeklinde yeniden düzenlenmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

Yine bu madde kapsamında, faaliyete eşanlı ya da daha sonra başlayan operatörlerin bölgede yatırım yapmış olan diğer operatörlerin altyapısından faydalanıp faydalanamayacağı hususu açık değildir. Bir anlamda "ulusal dolaşım" gibi nitelendirilebilecek olan bu uygulamaya izin verilip verilemeyeceğinin, izin verilecekse hangi koşullar altında olacağının ortaya konması önem arz etmektedir. Ayrıca, işletmecilere getirilen yükümlülükler kapsamında bu tür bir dolaşım uygulamasının, işletmecilerin yükümlülüklerini ortadan kaldırıp kaldırmayacağı gibi hususların da açıklığa kavuşturulması yerinde olacaktır.

3.2.4. Ulaştırma Bakanlığı Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı'nın Görüş Talebi

Ulaştırma Bakanlığı Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, Taslak Farklılık Analiz Çalışması ile Eylem Planına ilişkin tespitler ve Eylem Planlamasına ilişkin önerilerin, 2004 Yılı Proje Paketinde yer alması istenilen hususlarla birlikte taraflarına bildirilmesini talep etmiştir.

"Türk Karayolu Taşımacılığı Sektörüne Destek Farklılık Analiz Çalışması ve Eylem Planı" İlk Taslak Rapor, incelenmiş, bu çerçevede; anılan taslak raporun, rekabet kurallarına ayrılan 25 inci sayfasında "Farklılık Analiz Çalışması - Mevzuat" başlığı altında,

- Olası muafiyetlerin belirlenmemiş olmasının yasal belirsizliklere yol açabileceği;
- Taşımacılık piyasasının düzgün işlemediği düşünüldüğünde personel sayısının yeterli olmayabileceği;
- Yolcu taşımacılığı ve nakliyecilik piyasasını izleyebilmek ve piyasaya müdahale edebilmek için gereken, piyasaya ilişkin temel bilgilerde eksikliklerin mevcut olduğu; ifadeleri tespit edilmiş, raporun genelinde ise önerilen düzenleme ve değişikliklerde,
- "Rekabetin bozulmasının önüne geçilmesi" ve "Rekabeti bozucu etki yapan farklılıkların ve unsurların ortadan kaldırılması" amaçlarının sıklıkla vurgulandığı; görülmüştür.

Diğer yandan, yolcu taşımacılığı ve nakliyecilik piyasasını izleyebilmek ve piyasaya müdahale edebilmek için gereken piyasaya ilişkin temel bilgilerde eksiklik bulunduğu yolundaki ifadelerin, piyasaya ilişkin temel istatistik göstergelerde (basic market information) genel olarak varolan bir eksiklik şeklinde anlaşılması gerektiği; taslak raporda önerilen eylem planı çerçevesinde öngörülen "ulaştırma istatistiklerine ilişkin mevzuat hazırlanması" ile söz konusu sorunun kara ulaştırması sektörü bakımından ortadan kalkabileceği düşünülmektedir.

Olası muafiyetlerin belirlenmemiş olmasının yasal belirsizliklere yol açabileceği yolundaki tespite ilişkin olarak; Avrupa Birliğinde rekabet kurallarının, karayolu ulaştırması sektörüne uygulanmasını düzenleyen 26 Kasım 1962 tarih ve 141 sayılı; 19 Temmuz 1968 tarih ve 1017/68 sayılı; 26 Kasım 1974 tarih ve 2988/74 sayılı Konsey Tüzükleri ile

22 Aralık 1998 tarih ve No 2843/98 sayılı Komisyon Tebliği ve bu düzenlemelerin uygulamaları halen Kurumumuz bünyesinde, Türk karayolu ulaştırma sektörüne uygunlukları ve Türk Rekabet Hukuku uygulamaları için yerlilikleri bakımından incelenmekte ve değerlendirilmektedir. Yürütülen inceleme ve değerlendirmeler sonucunda, söz konusu düzenlemelerin, Türk Rekabet Hukuku ve bu mevzuatın Avrupa Birliği ile uyumu bakımından bir eksiklik oluşturdukları kanaatinin oluşması halinde, gereken tedbirler Kurumumuzca ivedilikle alınacaktır.

Ayrıca, Eylem Planının içeriğine katılmaktadır. Eylem Planı çerçevesinde yapılacak mevzuat çalışmalarının, “Rekabetin bozulmasının önüne geçilmesi” ve “Rekabeti bozucu etki yapan farklılıkların ve unsurların ortadan kaldırılması” amaçları ışığında değerlendirilmesi için görüş istenmesi durumunda, katkıda bulunulacağı muhakkaktır.

3.2.5. Sıvılaştırılmış Petrol Gazı Piyasası Kanunu Tasarısı Hakkında Görüş

Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (LPG) Piyasası Kanunu Tasarısı (Tasarı) ülkemizde, piyasa ekonomisi kurallarına aykırı biçimde aşırı bir iktisadi regülasyon sürecine girildiğine ve yeni hukuki belirsizliklere işaret etmektedir. Tasarı, gerek iktisadi regülasyona, gerekse de teknik regülasyona ilişkin hükümleri kapsamaktadır.

İktisadi regülasyonu gerekli kılan unsurlar, özellikle hizmetin belirli bir “şebeke” aracılığıyla götürüldüğü doğal tekel niteliğindeki endüstriler için söz konusudur. Oysa ki LPG sektörünün yapısı bu tanıma uymamakta; sektörün hem üretim hemde dağıtım aşamasında doğal tekel niteliği görülmemektedir. Ülkemizde LPG sektöründe uzun yıllar gerek pazara giriş koşulları gerekse fiyatlar kontrol altında tutulmuş, bu anlamda sektörel faaliyetler devletin doğrudan regülasyonuna tabi kılınmıştır. Sektörde günümüze kadar gelen devlet kontrolü, gerçekte iktisadi gerekçelerden çok, karma ekonomi anlayışının bir uzantısı ve politik gerekçelerin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Oysa LPG sektörü ekonominin büyük bir bölümünde olduğu gibi, iktisadi regülasyona ihtiyaç kalmaksızın piyasa kurallarının işleyişine izin veren bir yapıya sahiptir. Tasarının temel amacı da sektörde piyasa kurallarını hakim kılmak ve rekabeti geliştirmek olarak tanımlanmıştır. Ancak tasarıda bu amaçla çelişen hükümler söz konusudur.

Tasarının 10 uncu maddesinde “*LPG alım satımında fiyatlar, erişilebilir dünya serbest piyasa koşullarına göre oluşur.*” denmektedir. Söz konusu hükümden fiyatların bir tür düzenlemeye mi tabi olduğu, yoksa teşebbüslere fiyatlarını serbestçe belirleme imkanı mı tanındığı anlaşılammamaktadır. Şayet bu hüküm ile amaçlanan, teşebbüslerin dünya fiyatlarını esas alarak fiyatlarını belirlemelerini sağlamak ve fiyatları bu şekilde bir düzenlemeye tabi tutmak ise tasarı günümüze kadar uygulanan otomatik fiyatlandırma mekanizmasından farklı ve yeni bir husus getirmemektedir. Bu durumda söz konusu hükmün tasarıda yer almasına gerek bulunmamaktadır. Ancak bu hüküm teşebbüslerin fiyatlarını serbestçe belirlemelerini öngörmekteyse, bu takdirde hükmün “*LPG fiyatları teşebbüsler tarafından serbestçe belirlenir.*” şeklinde daha açık ve anlaşılır ifadelerle yer vermesi gerekmektedir.

Tasarının ikinci ve üçüncü bölümleri lisanslamanın usul ve esaslarını belirlemekte ve lisans yetkisi EPDK’ya verilmektedir. Doğal tekelde lisanslamanın iktisadi bir anlamı vardır: Şayet iktisadi etkinlik ulusal ya da bölgesel düzeyde tek bir teşebbüsün faaliyet göstermesini gerektiriyorsa, bu takdirde pazara giriş-çıkışın kontrol altında tutulması gerekmektedir ki, lisanslama tüm dünyada bu amaçla geliştirilen bir yöntemdir. Oysa LPG sektöründe lisanslamanın rolünün farklı olduğu görülmektedir. Burada lisanslama, pazara girecek olan ve faaliyetteki teşebbüslerin güvenlik, kalite, çevre standartlarına uyup uymadıklarını kontrol etmek ve kaçakçılığı önlemek amacıyla taşımakta olup, gerçekte ilgili mercilere standartlara uygunluk denetimi için bir tür “faaliyet izni” yetkisi vermektedir. Doğal tekeldekinin aksine, LPG pazarındaki lisanslama faaliyetleri, iktisadi regülasyonun bir aracı değil, teknik regülasyonun bir parçası olarak değerlendirilmelidir.

Konuya bu açıdan yaklaşıldığında, EPDK’nın lisanslama yetkisi birçok sorunu da beraberinde getirmektedir. Öncelikle ulusal çapta, üretim ve dağıtım şirketlerinin ve otogaz istasyonlarının belirli standartlara göre kurulup kurulmadığının, bu standartlara göre faaliyette

bulunup bulunmadıklarının tespiti geniş kaynakları ve büyük bir denetim kapasitesini gerektirmektedir. Bir merkez teşkilatı konumundaki EPDK'nın bu görevi nasıl yerine getireceğinin cevabı tasarıda yer almamaktadır. Öte yandan, bu tür bir görevin ifası için gerekli mali ve insan kaynağının yetersizliği, EPDK'yı temel görevlerini, bir başka deyişle elektrik ve doğal gaz piyasalarındaki düzenleyici işlevini büyük ölçüde sekteye uğratabileceği niteliktedir. Güvenlik, kalite, çevre gibi standartlara uygunluk denetimi hemen hemen tüm sektörlerde görülen bir teknik regülasyon olup, bu görevin özellikle taşra teşkilatlarına sahip bir Bakanlığa devredilebileceği düşünülmektedir.

Öte yandan bu tür bir lisanslama yönteminin anlamlı olabilmesi için, bir teşebbüsün LPG piyasasında faaliyet göstermek amacıyla alması gereken tüm izinleri kapsayıcı nitelikte olması gerekmektedir. Bugün otogaz piyasasında faaliyet göstermek isteyen bir teşebbüs, Çevre Bakanlığı'ndan İl Sağlık Müdürlüğü'ne, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nden belediyelere kadar birçok kurum ve kuruluştan yaklaşık 30 izin almaktadır. Yukarıda öngörülen lisanslamanın bu uzun izin sürecine bir izin aşaması daha eklemesi, bürokrasiyi artırmaktan başka bir amaca hizmet etmeyecektir. Bu durum piyasanın serbestleştirilmesi hedefi ile de çelişecektir. Bu nedenle, tasarıda öngörülen lisanslama mekanizmasının, pazara girmek ve pazarda faaliyet göstermek isteyen teşebbüslerin alması gereken izinleri merkezileştirecek ve teke indirecek şekilde düzenlenmesi halinde amaca hizmet edeceği düşünülmektedir.

Tasarı, rekabeti kısıtlayıcı yükümlülükler içermektedir. Bu kısıtlamalardan bazıları aynı zamanda pazarda yanlış yatırımlara yol açabilecek niteliktedir.

Tasarının 5 inci maddesinde “...Dağıtıcılar, otogaz faaliyetine başlayabilmek için öncelikle bu Kanun ile istenen kriterleri sağlayarak tüplü LPG faaliyetini başlatmak ve en az bir dolmuş tesisini işletmeye almak zorundadır.” denmektedir. Düzenleme bu haliyle, otogaz piyasasında ciddi bir pazara giriş engeli, dolayısıyla rekabet kısıtı yaratmaktadır. Otogaz piyasasına girebilmek için dolmuş tesisi yapma şartı küçük yatırımcıyı piyasa dışında bırakmakta, öte yandan piyasada dolmuş tesislerine sahip mevcut LPG dağıtıcılarına büyük bir avantaj sağlamaktadır. Teknik ve iktisadi olarak böyle bir zorunluluk bulunmazken otogaz faaliyeti için bu şartın aranması, aynı zamanda yüksek tutarlarda yatırım maliyetlerine ve dolmuş tesislerinde aşırı kapasiteye neden olabilecektir. Kaldı ki kaçakçılığı önlemek ve güvenliği artırmak amacıyla alınan bu önlemin, etkin bir yöntem olması bir yana, tersine kaçak otogaz faaliyetlerini daha da fazla teşvik edeceği düşünülmektedir. Kaçak faaliyetlerin önlenmesi ve güvenliğin artırılması, kağıt üzerinde yapılan yasal düzenlemeler ve lisanslamalarla değil, pratikte etkin ve yerinde incelemelerle, denetimler sonrasında da yasal olmayan faaliyetler için gerekli yaptırımların uygulanması ile mümkündür.

Tasarıda, otogaz pazarında dağıtıcıların kuracağı bayilik ağında öngörülen sistemin, otogaz istasyonlarının münhasır olarak tek bir dağıtıcı ile yapacağı “tek elden satış sözleşmeleri”nden oluşacağı anlaşılmaktadır. Tasarının 7 inci maddesinde yer alan hükümler ve 5 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan “Dağıtıcılar başka LPG dağıtıcılarının bayilerine dağıtım yapamazlar.” hükmü ile dağıtıcılara getirilen yasaklama, tek elden satın alma anlaşmalarına dayanan bu sistemi esas almaktadır.

Rekabet Kanunu'nun hukuka aykırı kabul ettiği ve ancak muafiyet sistemi ile uygun görülebilen bir sözleşme türü bu şekilde Tasarı ile yasal zorunluluk haline getirilmekte ve Rekabet Kurulu'nun bu alanda uygulayacağı muafiyet rejiminde belirsizlikler yaratılmaktadır. Serbest piyasa prensipleri dahilinde sağlayıcılar ile bayileri arasında akdedilen ikili anlaşmaların tarafların serbest iradeleri ile gerçekleşmesi gerektiği dikkate alındığında, bu anlaşmaların denetiminin halihazırda olduğu gibi Rekabet Kanunu kapsamında bırakılması yerinde olacaktır.

Öte yandan, sağlıklı bir piyasanın oluşumu için, her otogaz istasyonunun muhakkak bir dağıtım firmasıyla anlaşma yapma zorunluluğu bulunmamalıdır. Bağımsız istasyonların varlığı, rekabetçi yapı için yararlı ve dahası gerekli olabilir. İstasyon sahiplerinin bağımsız birer teşebbüs olduğu ve tek sağlayıcıyla süreli ve münhasır bir anlaşma yaparak belli bir marka şemsiyesi altında çalışmak ya da bir marka adı kullanmadan temin kaynağını serbestçe

seçmek arasında tercih kullanma özgürlüğünün bulunması gerektiği düşünülmektedir. Tasarının kanunlaşmasıyla birlikte fiyatların da serbestleşeceği dikkate alındığında, öngörülen piyasa yapısının sadece kalite yönünden değil, rekabetçi fiyat seviyesinin oluşturulmasına uygun bir ortam oluşturulması yönünden de ele alınması yerinde olacaktır. Bağımsız istasyonların varlığı tüketiciler için de tercih imkanını artıracak ve ayrıca sektörün paylaşılmış bayi ağlarıyla oluşabilecek statik bir yapıdan daha rekabetçi ve dinamik bir yapıya bürünmesini sağlayabilecektir. Bu nedenlerden dolayı madde 5/2’de yer alan “*Dağıtıcılar başka LPG dağıtıcılarının bayilerine dağıtım yapamazlar*” hükmünün ve madde 7/1’ de yer alan “*Bayiler, dağıtıcılar ile yapacakları tek elden satış sözleşmesine göre bayilik faaliyetlerini yürütürler.*” hükmünün ve aynı maddenin ikinci fıkrasının birinci bendinde yer alan “*Tek bir dağıtıcı ile sözleşme yapmak ve istasyonunda sadece sözleşmeli olduğu dağıtım şirketince ikmal edilen LPG’yi satmak*” yükümlülüğünün tasarıdan çıkarılması yerinde olacaktır.

3.2.6. Büyük Mağazalar Kanunu Tasarısı Hakkında Görüş

“Büyük Mağazalar Kanunu Tasarısı” gözden geçirilmiş ve Başbakanlıkça talep edilen görüş yazısında aşağıdaki hususların vurgulanmasına ihtiyaç duyulmuştur.

I. TASARI’NIN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

4054 sayılı Kanun’un tanımlar başlıklı 3 üncü maddesinde rekabet, mal ve hizmet piyasalarındaki teşebbüsler arasında özgürce ekonomik kararlar verilebilmesini sağlayan yarış olarak tanımlanmaktadır. Dolayısıyla rekabeti bir yarış şeklinde düşündüğümüzde, doğal olarak tüm yarışmacıların aynı koşullarda yarışa başlaması, bazı yarışmacılara avantaj sağlanmaması gereği açıktır. Söz konusu tasarı, bazı işletmelere (400 m²’nin altında olanlara) haksız, iktisadi gerekçelerden uzak bir avantaj sağlamaktadır. Ölçek ve kapsam ekonomilerinden kaynaklanan bir etkinlikle çalışan büyük mağazalar, kendi aralarında yoğun bir rekabet yaşadıklarından üretici fiyatı ile tüketicinin ödediği fiyat arasındaki marjın daralmasına ve böylece tüketicinin daha düşük fiyat ödemesine neden olmaktadır. Büyük mağazaların büyümelerini, dağıtım sektörüne yeni oyuncuların girmesini zorlaştıracak nitelikte olan bu tasarı, nihayetinde tüketicinin ödeyeceği fiyatı yükseltecektir. Bu yöndeki bir kanuni düzenlemenin tüketici refahını olumsuz etkileyeceği ve 4054 sayılı Kanun’un nihai amacının tüketici refahını artırmak olduğu dikkate alındığında, bu Kanun’un ruhuna ve prensiplerine aykırı olacağı düşünülmektedir.

Öte yandan yeni kanun tasarısında, bir önceki tasarıya² göre bazı konularda iyileştirmelerin mevcut olduğu anlaşılmaktadır. Şöyle ki; 5 inci maddede kuruluş izin kriterleri arasında sayılan açık olmayan, nesnel ölçütleri belirtilmemiş bazı hükümlerin tümüyle çıkarılmış olması olumlu bir gelişmedir. Bir başka olumlu değişiklik yasaklar başlıklı maddede yapılmıştır. Eski tasarının 10 uncu maddesinde fahiş fiyat, aşırı fiyat indirimi, rakiplerin piyasa dışına itilmesi gibi büyük mağazalara özgü tanımlanan bazı uygulamalar yasaklanmaktaydı. 4054 sayılı Kanun’un 6 ncı maddesi ile zaten yasaklanmış bu uygulamalara ilişkin hükümlerin tamamen çıkarılması bir başka olumlu değişikliktir.

II. TASARININ MADDE BAZINDAKİ DEĞERLENDİRMESİ

4054 sayılı Kanun ve rekabet politikası kapsamında sorun yaratacağı düşünülen hususlara ilişkin değerlendirmeler başlıklar halinde aşağıda sunulmaktadır:

Büyük Mağazaların Kendi Markaları ile Yaptıkları Satışlar (md. 11/a)

Hem bir önceki tasarıda hem de yeni tasarıda yer alan hükümde büyük mağazaların kendi markaları toplam cironun % 20’sini geçemez şeklinde bir düzenleme yer almaktadır. Yeni tasarıda ayrıca bu ciro eşiğinin Bakanlar Kurulu kararı ile % 50 artırılıp eksiltilebileceği ifade edilmektedir. Söz konusu hükmün, dağıtım sektörünün rekabetçi yapısına zarar vereceği düşünülmektedir. Olası zarar iki yönlüdür. Öncelikle bu sınırlama tüketicileri olumsuz

² Tüketim Maddeleri ve İhtiyaç Malzemelerinin Satışıyla İştilgal Eden Büyük Mağazalar Hakkında Kanun Tasarısı

etkileyecektir. Zira *private label* denilen perakendeci markaları çoğunlukla markalı dediğimiz ürünlere göre oldukça ucuz satılabilmektedir. Markalı ürünlere göre bu ürünlere reklam harcamaları yapılmadığından, perakendeci markalarının ucuz satabilmesi mümkün hale gelmektedir. Tüketicilerin satınalma gücünün AB ülkelerine göre düşük olduğu ülkemizde perakendeci markaları daha fazla önem kazanmaktadır. AB ülkelerine bakıldığında, perakendeci markalarının büyük mağazaların cirolarında önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Türkiye’deki eğilim de bu yöndedir. Perakendeci markaları raflarda yer alarak markalı ürünlere bir alternatif oluşturmakta ve piyasadaki rekabeti artırmaktadır. Rekabet artışından tüketicilerin düşük fiyatlar yoluyla avantaj sağlayacağı açıktır. Dolayısıyla bu hüküm markalar arasındaki rekabeti sınırlayıcı nitelikte olup 4054 sayılı Kanun ile çelişmektedir. İkinci olarak bu sınırlamadan KOBİ olarak tanımlanan işletmeler zarar görebilecektir. Küçük ve orta ölçekli işletmeler genellikle atıl durumdaki kapasitelerini perakendeci markalarını üretmek için kullanmakta ve böylece üretimlerini ve dolayısıyla istihdamlarını artırmaktadır. Özet olarak, bu sınırlama markalı ürünler ile perakendeci markaları arasındaki rekabette, markalı ürünlere tüketiciler aleyhine bir avantaj kazandırmaktadır. Bu da rekabetin eşit koşullarda yarışma özelliğine zarar verecek niteliktedir.

İndirimli Satışların Kısıtlanması (md. 11/son)

Eski tasarının 10 uncu maddesinde büyük mağazalara, indirimli satış uygulamaları için uygulama öncesinde bağlı buldukları odadan izin alma zorunluluğu getirilmekteydi. Yeni tasarıda satış kampanyalarının ancak yine izin alınmak kaydıyla bayram ve özel günlerde, ticari faaliyetlerin tasfiyesi ve işyeri değişikliği halleri ile yaz ve kış sezonu bitiminde ve mevsim sonunda yapılabileceği ifade edilerek kapsam daraltılmaktadır. Yeni tasarıya göre indirimli satış kampanyaları yapmak iyice zorlaşmaktadır. Öncelikle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun rekabeti tanımlarken teşebbüslerin özgürce karar alması hususuna vurgu yapmaktadır. Bu çerçevede teşebbüslerin piyasa koşullarını bozacak veya bu koşulları olumsuz yönde etkileyecek eylemleri anılan Kanun kapsamında değerlendirilebilecektir. İndirimli satışa ilişkin olarak getirilmesi önerilen bu düzenleme söz konusu teşebbüslerin dinamik bir şekilde rekabet etmelerinin önünde bir engel olabilecek niteliktedir. Büyük mağazaların piyasa ekonomisi koşullarında elde ettiği fırsatlar ile maliyet ve etkinlik avantajlarını, indirimli satış yapmak suretiyle fiyatlarına yansıtmaları doğal karşılanmalıdır. Bu satış stratejisinin izne bağlanması özel sektörün ayırıcı niteliği olan dinamizmi ortadan kaldırma riskini barındırabilir. Üstelik bu indirimlerden tüketicilerin fayda sağladığı gerçeği gözardı edilmemelidir.

Eğer indirimli satış kampanyalarının kısıtlanmasının nedeni bu indirimlerin piyasadaki diğer işletmelere (daha ziyade küçük işletmelere) zarar vereceği ve bu teşebbüslerin piyasa dışına çıkarılacağı endişesi ise, bu endişenin yersiz olduğu belirtilmelidir. Zira bu yönde yapılan bir eylem, koşulların varlığı halinde 4054 sayılı Kanun’un 6 ncı maddesi kapsamında hakim durumun kötüye kullanılması niteliğinde olacak ve yasaklanacaktır. Dolayısıyla bu tasarıda indirimli satış kampanyalarının düzenlenmesine gerek olmadığı düşünülmektedir.

3.2.7. 4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 4 üncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifine İlişkin Görüş

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından “4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 4 üncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi” hakkında Kurumumuz görüşü talep edilmiştir.

Öncelikle, anılan yasa teklifi yasama tekniğine ilişkin olarak değerlendirildiğinde, eklenen fıkra ile ucuzluk indirimi yapacak firmalar, izin almak kaydıyla kış ve yaz sezonunda sadece belli tarihler arasında indirim yapabileceklerdir. İlgili fıkra herhangi bir mal ve hizmet ayırımı yapmamakta ve bu nedenle de tüm mal ve hizmet üreten firmaları kapsamına almaktadır. Ancak bu yönde bir ayırım yapılmamasının iktisadi hayatın gerçeklerine uygun

düşmediği düşünülmektedir. Zira örneğin dayanıksız tüketim ürünleri pazarında indirimler çoğu zaman çok kısa dönemler (günlük, haftalık gibi) için uygulanmaktadır. Mevsimsel dönemlerde indirim yapılan ürünler genellikle konfeksiyon ürünleridir. Eğer ucuzluk indirimi ile kastedilen konfeksiyon ürünleri ise kapsam o yönde olmalıdır. Ancak fıkra “ucuzluk indirimi” adı altında yapılacak indirimleri düzenlemektedir. Fıkranın lafzından, firmaların başka bir ad altında (örneğin süper indirim, mega indirim vs.) indirim yapabilecekleri anlaşılmaktadır.

Ayrıca, kanun teklifi 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (Kanun) ve Rekabet Politikası kapsamında değerlendirildiğinde ise bazı çelişkiler gözlenmektedir. Şöyle ki; Kanun rekabeti tanımlarken teşebbüslerin özgürce karar alması hususuna vurgu yapmaktadır. Bu çerçevede teşebbüslerin piyasa koşullarını bozacak veya bu koşulları olumsuz yönde etkileyecek eylemleri anılan Kanun kapsamında değerlendirilebilecektir. İndirimli satışa ilişkin olarak getirilmesi önerilen bu düzenleme söz konusu teşebbüslerin dinamik bir şekilde rekabet etmelerinin önünde bir engel olabilecek niteliktedir. Firmaların piyasa ekonomisi koşullarında elde ettiği fırsatlar ile maliyet ve etkinlik avantajlarını, indirimli satış yapmak suretiyle fiyatlarına yansıtılmaları doğal karşılanmalıdır. Bu satış stratejisinin izne bağlanması özel sektörün ayırıcı niteliği olan dinamizmi ortadan kaldırma riskini barındırabilir. Üstelik bu indirimlerden tüketicilerin fayda sağladığı gerçeği gözardı edilmemelidir. Teşebbüslerin özgürce karar almalarını zorlaştıran ve hatta engelleyen bu düzenleme firmalara dolaylı yoldan “rekabet etmeyin, indirim yapmayın” mesajı vermektedir.

Eğer indirimli satış kampanyalarının kısıtlanmasının nedeni bu indirimlerin piyasadaki diğer işletmelere (daha ziyade küçük işletmelere) zarar vereceği ve bu teşebbüslerin piyasa dışına çıkarılacağı endişesi ise, bu endişenin yersiz olduğu belirtilmelidir. Zira bu yönde yapılan bir eylem, koşulların varlığı halinde 4054 sayılı Kanun’un 6 ncı maddesi kapsamında hakim durumun kötüye kullanılması niteliğinde olacak ve yasaklanacaktır.

Dolayısıyla, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 4 üncü maddesine bir fıkra eklenmesi yönündeki düzenleme hem yasa tekniği açısından belirsizlikler taşımakta hem de 4054 sayılı Kanun ve serbest piyasa ekonomisi prensipleri ile çelişmekte olduğundan Kurumumuzun görüşü herhangi bir düzenlemenin yapılmaması yönündedir.

3.2.8. Kredi Kuruluşları Kanunu Tasarısı I Hakkında Görüş

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Düzenlemeler Dairesi Tarafından “Kredi Kuruluşları Kanunu Tasarısı” hakkında Kurumumuz görüşü talep edilmiştir.

Bankalar Kanunu'nun daha sistematik bir yapıya kavuşturulması ve değişen ihtiyaçlara cevap verebilir hale getirilmesi amacıyla hazırlandığı belirtilen söz konusu Kanun tasarısının genel yapısından, gelişmiş ülkeler finans sistemlerine benzer yapıda bir düzenin getirilmek istendiği; finansal holding şirketi ve kapsama dahil finansal kuruluşlar tanımlamaları ile tüm finansal yapının çerçeve kanununun hazırlanmak istendiği anlaşılmaktadır. Ancak "Genel Hükümler" başlığını taşıyan birinci kısımda amaç, kapsam, tanımlar ve faaliyet konularının düzenlendiği ilk beş maddede bu konuda uyumlu düzenlemeler bulunmamakta; kredi kuruluşu olarak sadece bankalar ve özel finans kurumları tanımlanmakta; finansal holding tanımında bu holdingi oluşturan finansal kuruluşların neler olduğu açıkça belirlenmemekte ve faaliyet konularının sayıldığı 4 üncü maddede hangi finansal kuruluşun ne tür faaliyette bulunacağına ilişkin düzenlemeler karışıklığa yol açmaktadır. Faaliyetlerinin niteliği uyarınca kredi kurumu gibi işlev görmektedir olan finansal kiralama (leasing), tüketici finansman şirketleri, faktoring ve forfaiting kurumları kanun kapsamında kredi kuruluşu olarak tanımlanmadığı gibi, ilk kısımdaki bu hükümlerle, taslağın ilerleyen kısımlarındaki düzenlemeler uyum içerisinde bulunmamaktadır.

Oysa, ana faaliyet alanı aynı olan ve rekabet hukuku uygulaması bakımından aynı ilgili pazarda kabul edilebilecek olan kredi kuruluşlarının aynı düzenleme ve denetlemelere tabi tutulması uygun olacaktır.

Taslakta getirilmek istenen finansal holding şirketi yapılanması, ülkemizde zaten fiilen var olan bir yapının yasal esaslara bağlanması anlamına gelmektedir. Ülkemizde bankalar, sigorta şirketlerine, sermaye piyasalarında faaliyet gösteren aracı kurumlara, kalkınma ve yatırım bankalarına, leasing ve faktoring şirketlerine sahip bulunmakta veya aynı sermaye grubunun çatısı altında faaliyette bulunmaktadır. Bu yapının da ötesinde, ekonominin birçok alanında faaliyet gösteren büyük sermaye grupları ülkemizde faaliyet gösteren bankaların da sahipliğini yapmaktadır. Ülkemizde sahiplik ve iştirak kriterleri gözönüne alındığında, sadece finansal faaliyetlerle iştigal eden kredi kuruluşlarının yabancı kredi kuruluşları olduğu görülmektedir.

Bu yapı gözönünde tutularak hazırlandığı anlaşılan taslakta getirilen banka kuruculuğu şartları, banka kurma izni, faaliyete geçme izni, faaliyetlerin denetlenmesi, iştirak ediniminin kontrol altına alınması ve belirli oranlarla sınırlandırılması, kredi gruplarının belirlenmesi ve banka sahiplerine açılacak kredilerin sınırlandırılması, bu sınırların karşılıklı krediler yoluyla aşılmasının önlenmesi, banka sahiplerine kullanılan kredilere uygulanacak şartlar ve faiz oranlarının diğer kredilerle uyumlu olmasının denetlenmesi gibi hususların bankacılık sektöründe ve sektörün finansman sağladığı diğer alanlarda rekabet şartlarının düzgün işleyişini sağlayıcı, olumlu düzenlemeler olduğu belirtilmelidir.

Bunun yanı sıra, taslak üzerinde yapılan genel incelemelerde, kredi kuruluşlarının yapılanmasının, yöneticilerinin, faaliyet esaslarının, kurumsal yönetim ilkelerine dayalı objektif kıstaslara bağlanması; iç ve dış denetimin güçlendirilerek finansal raporlamaların yeknesak hale getirilmesi ve banka finansal raporlarında derecelendirme esasları getirilmek suretiyle şeffaflığın sağlanması yine olumlu düzenlemeler olarak değerlendirilmektedir.

Kredi kuruluşlarının faaliyetlerinde, özkaynakların tespiti ve kullanılması, sermaye yeterliliği, likidite yeterliliği, kredilerin risk gruplarına göre tasnifi ve kredi kullandırmalarının denetlenmesi hususlarında getirilen objektif kıstasların da kredi kurumları sektöründe rekabet şartlarına olumlu etkilerinin olacağı mütalaa edilmektedir.

Kredi kuruluşlarının devrinde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un birleşme veya devralmalarla ilgili hükümlerine getirilen istisnanın, aktif satışlarına yönelik olarak getirilmediği yine olumlu bir husus olarak tespit edilmektedir. Bu çerçevede, banka sahiplerinin mal varlıklarına el konulması sonucu fon yönetimine geçen telefon işletmeciliği, medya kuruluşları ve diğer reel sektör teşebbüslerinin satışı aşamasında 4054 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca denetiminin yapılabileceği anlaşılmaktadır.

Ancak, taslakta getirilen kurumsal yapı içerisinde finansal alanda düzenleyici ve denetleyici kurumlar sayılırken ve görüş alınması için oluşturulan finans komisyonunda, finans piyasalarında da Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un uygulamasını yapmakta olan Rekabet Kurumu'nun zikredilmemiş olması bir eksiklik olarak telakki edilmektedir.

Finansal sektörlerde ve özellikle bankacılık sektöründe rekabeti koruyucu kuralların uygulanması zorluk arz etmektedir. Bu sektörde rekabet kurallarının iyi uygulanması, sektöre yönelik düzenleme ve denetlemelerin objektif, şeffaf kriterlere dayanması ve tavizsiz uygulanmasını gerektirmektedir. Bu meyanda, en önemli düzenleme, sektöre girişte ve daha sonra faaliyette bulunan kurumların üçüncü kişilerden ve küçük tasarruf sahiplerinden topladıkları fonların sigorta kapsamına alınması uygulamasıdır. Finansal kurumlar kamudan fon toplamakla münhasır olarak yetkilendirilmekte; bir nevi özel haklarla, bu kurumlara fon toplama kapsamında tekel hakkı tanınmaktadır. Küçük tasarruflardan toplanan bu fonların sigorta kapsamında devlet garantisi altında tutulması dünya finans düzenlemelerinde en önemli düzenlemelerin başında gelmektedir. Ancak, bu tasarruflara sağlanan sigorta oranı belirli tutarlarda olmakta, kişi ve banka başına sınırlamalara tabi bulunmaktadır. Oysa, ülkemizde 1994 yılında yaşanan ekonomik kriz sonrası uygulanmaya başlanan tam kapsamlı (%100) mevduat sigortası uygulaması, bankacılık sektöründe yaşanan krizlerin temel sebeplerinden biri olmuştur. Tam kapsamlı sigorta uygulaması kriz dönemlerinde istisnai olarak yürütülen bir uygulama iken ülkemizde 10 yıl süreyle kesintisiz olarak sürdürülmektedir. Tasarruf sahiplerinin risk algılamasını ortadan kaldıran, bankaların göstermek zorunda oldukları özeni oluşturduğu haksız rekabet ortamı nedeniyle berteraf eden

ve etik dışı davranışlarla yaşanan büyük yolsuzluklara neden olan bu uygulamanın, finansal sektörde ve doğası gereği etkileşim içerisinde olduğu reel sektördeki rekabet ortamını bozucu etkisinin kaldırılması için belirli ve sınırlı bir oranda tutulması gerekmektedir. Gerçekleştirilecek yasa değişikliği aşamasında hukuki belirliliğin sağlanması ve rekabet şartlarının sağlıklı bir şekilde oluşmasının temin edilmesi amacıyla bu oranın kanunda açıkça belirlenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Sisteme giriş şartları bakımından, kredi kuruluşlarının kuruluşunda 30 trilyon sermaye şartı getirilmekte, banka sahipliğine ilişkin kıstaslarda finansal alanlar dışında faaliyetleri bulunan kişilere (medya ve/veya değişik holding yapıları altındaki gruplar) yönelik herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Kredi kuruluşlarının kuruluş izni, faaliyet izni, kredi kuruluşlarının bağımsız denetim, derecelendirme, değerlendirme ve destek hizmet kuruluşlarının yetkilendirme izinleri, sınır ötesinde faaliyette bulunma, bu kuruluşların iştirak edinmelerine ilişkin izinler BDDK tarafından yapılacak düzenleyici işlemler ve izinlere bağlı tutulmaktadır. Yabancı menşeli kredi kuruluşlarının Türkiye'de faaliyette bulunması da aynı sermaye şartına bağlanmaktadır. Yurtiçinde şube açılması serbest bırakılmakta, ancak açılacak her bir şube için ödenmiş sermaye miktarının en az %5'i oranında özkaynak bulundurulması gereği getirilmektedir. Bu hüküm mevcut kredi kuruluşları ve onların şube sayıları bakımından bir düzenleme içermemekte ve getirilen özkaynak şartının piyasada faaliyet gösteren tüm kuruluşlara teşmil edilmemesi halinde kredi kuruluşları piyasasına girişte yeni bir engel teşkil edeceği anlaşılmaktadır. Geçici 5 inci maddede faaliyet göstermekte olan kredi kuruluşlarına belirlenen özkaynak oranına ulaşmalarına kadar yeniden şube açma izni verilmeyeceği düzenlemesi getirilmektedir. Ancak bu hüküm finans sektörüne yeni giriş yapacak olan teşebbüsler aleyhine olan dengeyi değiştirecek bir nitelik taşımamaktadır. Geçici 6 ncı maddede getirilen kredi sınırlamalarının uyumlaştırılması ve geçici 7 nci maddede iştiraklere getirilen sınırlamaların uyumlaştırılması sürecinin aynı şekilde bu hüküm bakımından da getirilmesi ve belirlenen özkaynak tutarına ulaşamayan bankaların şube kapaması yoluyla sınırlamaya uyması düzenlemesinin getirilmesi eşit düzenlemelere tabi olması gereken kurumlar arasında ayrımcılık yapılmaması bakımından uygun olacaktır.

Aynı şekilde, kredi sınırlamalarına uyulması bakımından, 2.5 yıllık ve oransal bir düzenleme getirilmesi geçiş süreci açısından uygunluk taşırken ve yeni giriş yapacaklara da uygulanabilecek hükümler içerirken, Geçici 7 nci maddede yer alan kredi kuruluşlarının iştirak edinmelerine yönelik ortaklık payı tutarlarının 31/12/2009 tarihine kadar BDDK tarafından belirlenecek dönem ve oranlar dahilinde Kanun hükümlerine uygun hale getirileceği düzenlemesi hukuki kesinlikten uzak bir nitelik taşımaktadır. Bu düzenlemelerin sektöre yeni giriş yapacak olanlara ne şekilde uygulanacağı belirsizlik taşımaktadır. Bu hükümlerden, sektörde faaliyet gösteren kurumlar arasında belirlenen oranlara uymayanlar hakkında ayrımcı uygulama yapıldığı izlenimi doğmaktadır. Sağlıklı rekabet şartlarını teminen sektördeki tüm aktörlere aynı kuralların aynı şekilde uygulanması gerekmektedir.

Kredi kuruluşları arasında eşit uygulama yapılmasına bir diğer ayrıklık, kamu tasarruflarının hangi bankalarda mevduat olarak değerlendirileceğine ilişkin idari kararlarla oluşmaktadır. Rekabet Kurumu'na yönelik Türkiye Bankalar Birliği başvuruları ile gündeme gelen bu husus, çeşitli kanunlarda, başbakanlık genelgelerine dayalı uygulamalarda Kamu İktisadi Kuruluşları dahil kamu kurum ve kuruluşların kendi bütçeleri veya tasarrufları altındaki bütün kaynaklarını T.C. Merkez Bankası veya muhabiri olan T.C. Ziraat Bankası nezdinde kendi adlarına açtırdıkları Türk Lirası cinsinden hesaplara yatırması zorunluluğu şeklinde ortaya çıkmaktadır. Bu konuyla ilgili en çarpıcı örnek ise 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun bünyesinde yer almaktadır. Kanun'un kurumun gelirleri başlıklı 39 uncu maddesinde "...Kuruma ait gelirler T.C. Merkez Bankası veya bir devlet bankası nezdinde açılacak bir hesapta toplanır..." hükmü bulunmaktadır. Benzeri hükümlerin diğer bir çok kamu kuruluşunun kuruluş kanunlarında da yer aldığı göz önüne alındığında bankacılık sektöründeki rekabeti bozucu etkisinin büyüklüğü anlaşılmaktadır.

Çeşitli yasa düzenlemeleri ile genel hale getirilen bu uygulamanın, kamu kaynaklarının bankacılık sistemine girişinde getirdiği sınırlayıcı ve ayrımcı hükümlerin serbest rekabet ilkeleri ile bağdaşmadığı, aynı şartlar içerisinde faaliyet göstermesi gereken

bankalar arasında ayrımcı uygulama anlamına geldiği açıktır. Aynı şekilde, kaynaklarını sistem içerisinde değerlendirmek ve serbest piyasa şartları altında faaliyet yürütmek durumunda olan kamu iktisadi teşebbüsleri, bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmelerinin faaliyetlerinin sınırlandırılıyor olması da, bu işletmelerin faaliyette bulunduğu sektördeki rekabet şartlarını bozucu nitelik arz etmektedir. Bu bağlamda, Türkiye Bankalar Birliği'nin mezkur başvurularında yer alan, kamu haznedarlığının tüm bankalar tarafından yürütülmesi gerektiği iddiası, rekabet politikası bakımından haklılık taşımaktadır. Kamu kurumlarının kaynaklarının ne şekilde sisteme dahil edileceği hususunda politika belirlenmesinin siyasi tercihe konu olacağı kabul edilmekle birlikte, bu tercihin rekabet politikası açısından doğrulanabilmesi için en azından tüm aktörlere eşit bir uygulama içermesi gerekmektedir. Örneğin, bu çerçevede bir düzenleme yapılmak istenmekteyse, tüm bankalara aynı şartlarda vadesiz mevduat olarak bu kaynakların aktarılması, bankacılık sisteminin tamamının aynı şartlarda uygun kaynak bulmasına ve en büyük borçlanıcı olan kamu kesimine önerdiği borç verme faizinin düşmesine de imkan sağlayacak bir uygulama olabilecektir. Böyle bir uygulamada dahi, kamu iktisadi teşebbüslerinin faaliyet gösterdikleri sektörlerde rekabet şartlarında faaliyet gösterebilmeleri için kapsam dışı tutulması gerekecektir.

Bu çerçevede, belirtilen Kanun tasarısında, çeşitli kurumların paralarının devlet bankalarında toplanmasına ilişkin diğer kanunlardaki hükümlerin kaldırılmasına yönelik bir düzenlemeye yer verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Hali hazırda, Bankalar Kanunu'nda yer alan, bankaların birleşme ve devirlerinde, "devir veya birleşmeye konu bankaların toplam aktiflerinin sektör içindeki paylarının yüzde yirmiyi geçmemesi kaydıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 7,10 ve 11 inci maddeleri hükümleri uygulanmaz" şeklindeki istisna hükmünün, taslağın 25 inci maddesinde kredi kuruluşlarına teşmil edilerek aynen muhafaza edildiği görülmektedir. Bankacılık sektöründe reform çalışmaları sürecinde bankaların tasfiyesi, devri işlemlerinin hızlı ve tek elden yürütülmesi amacı ile konulan bu hükmün sürekli muhafazası, sektördeki yoğunlaşmaların Rekabet Hukuku bakımından kontrolünün fiilen işlememesi sonucunu doğuracaktır. Bankacılık reform çalışmaları öncesi 1999 yılı itibariyle 81 adet olan banka sayısı günümüz itibariyle 49 adede inmiştir. Aktif büyüklüğüne göre ilk 5 ve 10 bankanın sektör içerisindeki toplam oranları % 46 ve % 68'den, 2003 yılı sonu itibariyle % 60 ve %82'ye ulaşmış durumdadır. Bankaların tasfiye ve birleşmeleri sonucu coğrafi pazar bakımından bankacılık hizmeti alamayan bölgeler oluşmuş, posta idaresi tarafından bankacılık hizmetlerine aracılık yapılması suretiyle PTT Bank oluşumu gerçekleşmiştir. Bütün bu sürecin dışında kalan Rekabet Kurumu denetiminin eksikliği, bu tür birleşme veya devir işlemlerinde rekabet şartlarının gözetilmesinde eksiklikler oluşturmuştur. Bu tür mahzurların finans sektöründe daha da genişleyerek sürdürülmesinin, kontrol eşiği aşıldığında yapılacak denetimleri de etkisiz hale getirebilmesi ihtimali bulunmaktadır. En azından, sektördeki değişimi Rekabet Kurumu'nun sağlıklı olarak izleyebilmesi bakımından, BDDK tarafından bu tür birleşme veya devir işlemlerine izin verilmeden önce danışma mahiyetinde de olsa Rekabet Kurumu görüşünün alınması faydalı olacaktır. Bu hususu teminen, taslakta yer alan istisna hükmüne "BDDK bu tür işlemlere izin vermeden önce Rekabet Kurumu'ndan danışma mahiyetinde görüş alır" şeklinde bir hüküm eklenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, yukarıda aktarılan Rekabet Hukuku ve Politikası kapsamındaki değerlendirmeler ışığında;

- Taslağın 116 ncı maddesi ile oluşturulmak istenen Finansal Sektör Komisyonu'na Rekabet Kurumu'nun da dahil edilmesinin faydalı olacağı,
- Tasarruf mevduatının sigortalanması başlıklı 81 inci madde düzenlemesinde, hukuki belirliliğin sağlanması ve rekabet şartlarının sağlıklı bir şekilde oluşmasının temin edilmesi amacıyla sigortaya tabi mevduat tutarının kanunda açıkça belirlenmesinin faydalı olacağı,
- Taslağın 25 inci maddesinde yer alan birleşme, bölünme ve hisse değişimine ilişkin hükümler başlıklı maddede muhafaza edilen 4054 sayılı Kanun'un 7, 10 ve 11 inci maddelerinin uygulanmayacağı hükmünün muhafaza edilmek istenmesi

durumunda dahi, BDDK tarafından bu tür birleşme veya devir işlemlerine izin verilmeden önce danışma mahiyetinde de olsa Rekabet Kurumu görüşünün alınmasının faydalı olacağı,

- Kamu İktisadi Kuruluşları dahil kamu kurum ve kuruluşlarının kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bütün kaynaklarını T.C. Merkez Bankası veya muhabiri olan T.C. Ziraat Bankası nezdinde kendi adlarına açtırdıkları Türk Lirası cinsinden hesaplara yatırması zorunluluğu şeklindeki kamu kaynaklarının bankacılık sistemine girişinde getirdiği sınırlayıcı ve ayrımcı hükümler serbest rekabet ilkeleri ile bağdaşmamakta ve aynı şartlar içerisinde faaliyet göstermesi gereken bankalar arasında ayrımcı uygulama anlamına gelmektedir. Bu çerçevede, ilgili mevzuatlardaki hükümlerin kaldırılmasını teminen, kanun tasarisına, mevduata ilişkin getirilmek istenen düzenlemelere ek olarak çeşitli kanunlarda yer alan, kamu kurumlarının paralarının devlet bankalarında toplanmasına ilişkin hükümlerin kaldırılmasına yönelik bir hüküm eklenmesinin yerinde olacağı,
- Aynı şekilde, kredi kuruluşlarının eşit düzenlemelere tabi tutulması ilkesi gereği, kredi kuruluşlarının şube açmaları, kredi risk gruplarında belirtilen oranlara uymaları ve iştirak oranlarının kanunda belirtilen oranlara çekilmesi yönündeki hükümlere geçiş şartlarını düzenleyen geçici 5, 6 ve 7 nci maddelerin ana maddelere fıkra olarak eklenmesi ve geçiş dönem ve oranlarının geçici 6 ncı madde hükmünde yer aldığı şekilde açıkça belirtilmesinin hukuki kesinlik sağlaması ve sektördeki rekabet şartlarının eşitlenmesi bakımından uygun olacağı,

düşünülmektedir.

3.2.9. Alkollü İçkilerde Reklam ve Satış Geliştirmede Uyulacak İlke ve Kriterler I Hakkında Görüş

Türk Tuborg Bira ve Malt San. A.Ş. (Türk Tuborg), Rekabet Kurumu kayıtlarına 11.06.2000 tarih ve 3138 sayı ile intikal eden yazısı ile, Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı'nın uygulamayı öngördüğü "Alkollü İçkilerde Reklam ve Satış Geliştirmede Uyulacak İlke ve Kriterler"e ilişkin hazırlanmış olduğu görüşünü Rekabet Kurumu'nun bilgisine sunmuş bulunmaktadır.

Sektörde faaliyet gösteren firmaların ve ilgililerin görüşlerini almak üzere hazırlanan çalışmada, alkollü içki üreticilerinin reklam ve satış geliştirme faaliyetlerine uygulanacak ilke ve kriterlerin değişik kanun hükümleri aracılığı ile mevzuatta düzenlenmiş olmasına rağmen, bu kriterlerin hayata geçirilmesi aşamasında sektördeki teşebbüslerin kendi özdenetimlerini yaratamadıkları, bunda da sektörün 60 yılı aşkın süredir devlet monopolünün denetiminde olmasının etkisinin büyük olduğu ifade edilmiştir. Çalışmanın devamında, "Alkol ve Alkollü İçkilerin İç ve Dış Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 6 Haziran 2003 tarihinde yürürlüğe girmesi ile birlikte, ithalatın serbest kaldığı, kısa sürede piyasaya çok sayıda değişik kategoride içki markasının girdiği ve bu teşebbüslerin pazardan pay alabilmek için yoğun biçimde rekabete giriştikleri belirtilmiş ve teşebbüslerin reklam ve satış geliştirme uygulamalarına yönelik kendi özdenetim kurallarını makul bir süre içerisinde belirlemelerinin bu aşamada mümkün görülmediği ifade edilmiştir. Bu nedenle, alkollü içki üreticilerinin reklam ve geliştirme faaliyetlerine uygulanmak üzere birtakım kriterler oluşturmuş ve ilgililerin görüşlerine sunulmuştur.

Söz konusu çalışma incelendiğinde, genel olarak, 4733 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (d) bendiyle TAPDK'na tanınan "...tütün ve alkol tüketiminden kaynaklanan kamusal, toplumsal ya da tıbbi nitelikteki her türlü zararlı etkileri önleyecek düzenlemeleri yapma" yetki ve görevine uygun olarak ilke ve kriterlerin olabildiğince açık bir biçimde belirlenmeye çalışıldığı görülmektedir. Ancak, üreticilerin reklam ve geliştirme faaliyetlerine uygulanacak birtakım kriterler aşırı derecede sınırlayıcı olup piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin rekabet etmelerini güçleştirebilecek niteliktedir. Özellikle, kampanya düzenlemek suretiyle satış fiyatlarının indirilemeyeceği, ürün fiyatındaki indirimlerin ürünün

ambalajı üzerinde veya ürünün bulunduğu raftaki etiketler üzerinde eski fiyatın çizilip yeni fiyatın öne çıkarılması şeklinde yapılamayacağı, bir ürün alana ikinci ürünün bedava veya satış fiyatının altında verilmesi gibi hediyesi alkollü içki olan kampanyaların düzenlenemeyeceği, katılımcı olabilmek için alkollü içkinin alınmasını gerekli kılan piyango veya ikramiye türü kampanyaların düzenlenemeyeceğine ilişkin sınırlamalar, teşebbüslerin rekabetin en önemli boyutu olan fiyat rekabetine girişmelerini engelleyecektir. Çalışmanızda belirtilen kriterlerin aynen hayata geçirilmesi durumunda, alkollü içki piyasasında yıllardır faaliyet gösteren teşebbüslerin yanı sıra piyasalara yeni girecek teşebbüsler de fiyatlarını diledikleri gibi belirleyemeyerek pazarlama faaliyetlerini gerçekleştirmekte zorluk çekeceklerdir. Böyle bir durumda, 2001 yılında gerçekleştirilen kanun değişikliği ile başlamış bulunan liberalizasyon sürecini gerçek anlamda hayata geçirmek mümkün olmayacaktır. Bir başka ifadeyle, alkollü içecek piyasasına yeni girecek teşebbüslere ürünlerini tanıtmaya ve satma imkanının verilmediği bir ortamda, bu piyasaların rekabete açılmasından söz edilemeyecektir.

Sonuç olarak, alkollü içki üreticilerinin reklam ve geliştirme faaliyetlerinin denetimi esnasında, uzun yıllardır az sayıda firmanın kontrolünde olan bu piyasanın yeni rekabete açıldığı hususunun gözardı edilmemesi gerektiği düşünülmektedir.

3.2.10. Kredi Kuruluşları Kanunu Tasarısı II Hakkında Görüş

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Düzenlemeler Dairesi Tarafından “Kredi Kuruluşları Kanunu Tasarısı” hakkında Kurumumuz görüşü talep edilmiştir.

Taslak üçüncü gözden geçirme için hazırlanan metin olup, daha önce Kurumumuzca görüş sunulan ikinci gözden geçirme metninin çok az değişiklik geçirmiş halini içermektedir. Taslağın ikinci gözden geçirme metni BDDK tarafından Kurumumuza 27 Mayıs 2004 tarih ve BDDK.DZM.1/2-6649 sayılı yazı ile gönderilmiş, bu metin üzerindeki değerlendirmeler 4. Daire Başkanlığı’na bilgi notu olarak sunulmuş, Hukuk Müşavirliği tarafından özetle hazırlanan Kurumumuz görüşü 04.06.2004 tarih ve 2853 sayılı yazı ile BDDK Başkanlığı’na iletilmiştir. Kurumumuz görüşünde taslakta yer alan düzenlemelerin finans sektöründeki rekabet şartlarına olumlu etkide bulunan hususlarının belirtilmesinin yanı sıra rekabet hukuku ve politikası bakımından mahzur taşıyan yönleri de aktarılmıştır. Bu olumsuz noktalar; finansal sektörün kurumsal düzenleme ve denetlenmesinde Rekabet Kurumu’nun danışma organı olarak dahi sayılmaması, birleşme veya devralmalarda rekabet hukuku kapsamında kontrole yönelik getirilen sınırlamanın devam etmesi ile finans sektöründe faaliyette bulunan aktörler arasında ayrımcı davranış anlamına gelebilecek ve yeni girişlere engel teşkil edebilecek hususlar olarak tespit edilmiş ve madde düzenlemelerinde yapılması gerekli değişiklik ve ekleme önerileri olarak ilgili yazı ile BDDK’ya iletilmiştir. Ancak ilgili kurumlarca gönderilen görüşlerin değerlendirilmesi ile hazırlandığı anlaşılan üçüncü gözden geçirme metninde yer alan düzenlemelerden, Kurumumuz görüşü olarak iletilen hususların hiçbirinin dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır.

Kredi kuruluşları kanunu tasarısında Rekabet Hukuku bakımından incelenen en önemli husus, diğer tüm sektörlerde olduğu gibi finans sektöründe yer alan tüm aktörlere eşit düzenlemeler getirilmesi ve ayrımcılık gösteren düzenlemelerin bulunmamasıdır. Bu meyanda sisteme yeni giriş yapacaklara uygulanacağı açık olan yeni şube açılmasında getirilen özkaynak sınırlamalarının, iştirak edinimlerine getirilen sınırlamaların ve risk gruplarına uygulanacak kredi sınırlandırmalarının mevcut kredi kuruluşlarının hali hazırdaki yapısına uymaması sonucu yapısal sorunlar oluşmaktadır. BDDK ve finans sektörünü takip eden tüm taraflarca bilinen ve bu nedenle geçici maddelerde geçiş hükümleri getirilen bu hususlarda, ilke olarak konulması doğru olan prensiplerde mevcut kredi kuruluşları lehine ayrımcı düzenlemeler bulunmaktadır. Ancak yapısal bir sorun olarak görülen bu hususun düzeltilmesindeki zorluk ve geçiş zamanı ihtiyacı, kabul edilebilecek bir hükümken, bu geçişin hangi sürede ve ne şartlarda gerçekleşeceğinin belirli olmaması ve mevcut kredi kuruluşları arasında var olan oransal dengesizliklerin ne şekilde giderileceğinin belli olmaması, tüm aktörlerin aynı kurallara tabi olması ilkesini zedeleyici niteliği ile rekabet şartlarını bozucu görünüm arz etmektedir.

Bu kapsamda Kurumumuz ilk görüşünde bu olumsuz durum somut olarak ifade edilmiş ve şube açılmasına yönelik getirilen özkaynak sınırlamasına dair geçiş hükmünde yer alan mevcut bankaların özkaynak sınırlamasına uyana kadar yeni şube açamayacağı düzenlenmesinin yetersiz olduğu, belirtilen süre içerisinde özkaynakların istenen orana yükseltilememesi halinde şube kapanması hükmünün de getirilmesi suretiyle ayrımcı sonuçlar doğuracak düzenlemenin düzeltilmesi gerektiği belirtilmiştir. Aynı şekildeki görüşümüzün tekraren bildirilmesi gerekmektedir.

Ayrımcı düzenlemeler kapsamındaki bir diğer husus, kredi kuruluşlarının finansal kuruluş dışındaki kuruluşlara iştirak etme yasaklarının düzenlenmesidir. Bu kapsamda ana ilke olarak haklı bir şekilde yasaklama getirilmiş iken, mevcut kredi kuruluşlarının yapısal sorunları nedeniyle geçiş hükmü getirilmiştir. Ancak bu geçiş hükmünde iştirak sınırlamalarının hangi oranlarda ve hangi sürelerde indirileceği objektif olarak belirtilmek yerine 31/12/2009 tarihine kadar Kurulca belirlenecek esaslar dahilinde indirimin gerçekleştirileceği belirtilmiş iken, üçüncü gözden geçirme metninde bu tarihin 31/12/2016 tarihine atıldığı görülmektedir. Bu tür bir düzenleme sektöre yeni gireceklere getirilen yasak hükmünün ve sektörde var olan uyumsuzlukların 12 yıllık bir süreç içerisinde ve objektif sınırları kanunla belirlenmemiş bir şekilde sürdürülmesi anlamına gelmektedir. Bu denli uzun süreli bir geçiş hükmü, ana prensibin var olan yapısal problemlere uygulanmayacağı anlamına gelmektedir. Bu durum, piyasaya yeni giriş yapacak aktörlere eşit şartlarda rekabet etme imkanını vermeyen bir ayrımcı düzenlemenin varlığının sürmesi anlamına gelmekte ve rekabet hukuku kapsamında bir giriş engeli yaratmaktadır. İştirak edinimine ilişkin yasaklamalara yönelik geçiş hükmünün objektif kıstaslarla düzenlenmesi gereğinin tekraren belirtilmesi gerekmektedir.

Ayrımcı düzenlemeler kapsamında ilk görüşümüzde belirttiğimiz diğer bir husus, kamu mevduatının sadece kamu bankalarında tutulmasına yönelik düzenlemelerin getirdiği ayrımcı uygulamanın düzeltilmesine dair kanunda bir düzenleme yapılması gereğidir. Bu husus da yeni düzenlemede yer almamıştır. Belirttiğimiz bu husus, var olan eşitsizliği daha da derinleştirmek pahasına ikinci gözden geçirme metninde boş olarak gönderilmiş olan beşinci madde düzenlemesinde yasak işler kapsamında dolaylı olarak düzenlenmiştir. Bu madde düzenlemesinde; *“bir kredi kuruluşunun kredi müşterilerinin veya mevduat veya fon sahiplerinin çoğunluğunu, ortakları veya mensupları teşkil edemez.”* hükmü getirilmiş olup, banka sahiplerinin kendi bankalarına mevduat koymaları sınırlanmak istenmektedir. Aynı sınırlamanın geniş yorum yoluyla banka sahibi konumundaki devlet bankaları ve kamu kurumları mevduatları içinde geçerli olduğunu söyleyebilmek mümkün görünse de, getirilen özel idari düzenlemeler sonucu bu hükmün uygulamada tartışma getireceği açıktır. Bu nedenle getirilmek istenen sınırlamanın özüne de uygun düşecek olan kamu kurumlarının kamu bankalarında toplanacağına yönelik düzenlemelerin hükümsüz olduğuna dair hükmün bu madde düzenlemesine eklenebileceğinin tekraren bildirilmesi gerekmektedir.

Bankacılık sektöründe rekabet şartlarını bozucu en önemli düzenleme, tasarruf mevduatı sigortası sisteminin tam kapsamlı sigorta şeklinde uygulanması olmuştur. Sigortaya tabi tutarın kanun düzenlemesi olarak gerçekleştirilmemesi sonucu, getirilmek istenen sigorta sınırlamaları bankalara el konulması sürecinde yine tam kapsamlı hale dönüştürülmüş ve 10 yıl süre ile kesintisiz tam kapsamlı sigorta sistemi işletilmiştir. Bu süreç sonucu oluşan olumsuz yapı, yaşanan finansal krizlerle toplumun tüm kesimlerine zarar vermiştir. Oluşan bu fiili durum sonucu tasarruf mevduatı sahiplerinde risk algılaması ve bankaların rekabetçi güçleri arasında ayırım yapma gereği kalmamış ve bankaların arasındaki rekabet şartları bozulmuştur. Yaşanan bu olumsuzlukların tekrar etmemesi için sigortaya tabi mevduat tutarının kanun maddesinde, asgari sermaye tutarının belirtildiği şekilde belirli bir tutar olarak yer alması hukuki kesinliği artıracığı gibi bankacılık sektöründeki rekabet ortamını da artıracak bir nitelik taşıyacaktır.

Bankacılık sektöründeki birleşme veya devralmalarda rekabet hukuku bakımından yapılacak incelemeye yönelik getirilen istisna hükmünün muhafazasına dair, Kurumumuzun sektörde yaşanan gelişmeleri izlemesini teminen konulmasının uygun olacağını iletmiş ve

danışma mahiyetinde olsa dahi Rekabet Kurumu görüşünün alınması hükmünün kanuna eklenmesi gerektiği şeklindeki görüşümüzün tekraren iletilmesi uygun olacaktır.

Finansal sektörde danışma mahiyetinde kurulması öngörülen “Finansal Sektör Komisyonu”na Rekabet Kurumu’nun eklenmesinin sektördeki rekabet şartlarına ilişkin Kurumumuz tecrübelerinin diğer düzenleyici kurumlarla paylaşılması bakımından faydalı olacağını tekraren iletilmesi gerekmektedir.

Yukarıda aktarılan Rekabet Hukuku ve Politikası kapsamındaki değerlendirmeler sonucu, “Kredi Kuruluşları Kanunu Tasarısı Taslağı” üçüncü gözden geçirme metnine yönelik Rekabet Kurumu görüşünde;

- Tasarruf mevduatı ile tasarruf hesabının sigortalanması başlıklı 68 inci madde düzenlenmesinde, hukuki belirliliğin sağlanması ve rekabet şartlarının sağlıklı bir şekilde oluşmasının temin edilmesi amacıyla sigortaya tabi mevduat tutarının kanunda açıkça belirlenmesinin faydalı olacağı,
- Kredi kuruluşlarının eşit düzenlemelere tabi tutulması ilkesi gereği; kredi kuruluşlarının şube açmalarında 15 inci madde düzenlenmesinde bulunan özkaynak sınırına yönelik geçici 5 inci madde düzenlenmesinde getirilen mevcut bankaların gerekli şartları yerine getirmemesi halinde yeni şube açamayacakları düzenlenmesinin yeterli olmadığı, objektif dönem ve oranlar belirlenmek suretiyle gerektiğinde şube kapama yoluyla getirilen sınırlamaların uygulanmasının tüm bankalar açısından eşit hale getirilmesinin gerektiği,
- Kredi kuruluşlarının eşit düzenlemelere tabi tutulması ilkesi gereği; kredi kuruluşlarının reel sektörden iştirak edinmelerine getirilen yasak hükmünün geçici 8 inci maddede getirilen geçiş hükümleri ile var olan yapısal sorunlar bakımından bir anlamı kalmadığı, sektöre yeni gireceklerle mevcut aktörler arasında ayrımcı düzenleme yarattığı, bu nedenlerle belirli dönem ve oranların belirlenmesi ile objektif bir geçiş süreci belirlenmesine yönelik düzenleme getirilmesi gerektiği, aksi takdirde madde 59 düzenlenmesinin istenen uygulamayı sağlayamayacağının bildirilmesi gerektiği,
- Taslağın 5 inci maddesi hükmü uyarınca getirilen yasak hükmünün kamu bankaları ve kamu mevduatları bakımından da geçerli olmasını sağlamak üzere; Kamu İktisadi Kuruluşları dahil kamu kurum ve kuruluşlarının kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bütün kaynaklarını T.C. Merkez Bankası veya muhabiri olan T.C. Ziraat Bankası nezdinde kendi adlarına açtırdıkları Türk Lirası cinsinden hesaplara yatırması zorunluluğu şeklinde çeşitli yasal düzenlemeler ve idari kararlar ile genel hale getirilen uygulamanın kamu kaynaklarının bankacılık sistemine girişinde getirdiği sınırlayıcı ve ayrımcı hükümlerin kaldırılmasını teminen aynı madde hükmüne bir düzenleme eklenmesinin yerinde olacağı,
- Taslağın 22 nci maddesinde yer alan birleşme, bölünme ve hisse değişimine ilişkin hükümler başlıklı maddede muhafaza edilen 4054 sayılı Kanun’un 7, 10 ve 11 inci maddelerinin uygulanmayacağı hükmünün muhafaza edilmek istenmesi durumunda dahi, BDDK tarafından bu tür birleşme veya devir işlemlerine izin verilmeden önce danışma mahiyetinde de olsa Rekabet Kurumu görüşünün alınmasının faydalı olacağı ve bu hususu teminen taslakta yer alan istisna hükmüne “BDDK bu tür işlemlere izin vermeden önce Rekabet Kurumu’ndan danışma mahiyetinde görüş alır” şeklinde bir ibare konmasının uygun olacağı,
- Taslağın 112 nci maddesi ile oluşturulmak istenen Finansal Sektör Komisyonuna Rekabet Kurumu’nun da dahil edilmesinin faydalı olacağı

düşünülmektedir.

3.2.11. Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanun Tasarısı Hakkında Görüş

T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından “Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanun Tasarısı” (Kanun Tasarısı) hakkında Kurumumuz görüşü talep edilmiştir.

Kanun Tasarısı hakkındaki görüş ve değerlendirmelerimize geçmeden önce, Türkiye'nin 1980'li yıllardan itibaren uygulamaya çalıştığı serbest piyasa ekonomisine kısaca değinmek faydalı olacaktır. Bilindiği üzere, serbest piyasa ekonomisinde, arz ve talep miktarı, fiyat ve kalite gibi unsurların belirlenmesi piyasanın kendi dinamikleri içerisinde, merkezi bir karar birimi olmaksızın, gerçekleşmektedir. Serbest piyasa ekonomilerinde faaliyet gösteren teşebbüsler, aralarındaki rekabetin bir neticesi olarak daha etkin ve verimli bir şekilde çalışmak zorunda kalacak ve bu da fiyatların ucuzlamasına ve tüketici refahının artmasına yol açacaktır. Ancak, piyasaları kendi işleyişine bırakmak her zaman serbest piyasa ekonomisi koşullarının oluşacağı anlamına gelmemektedir. Piyasalarda faaliyet gösteren teşebbüsler çoğunlukla serbest piyasa ekonomisinin işleyişini bozan ya da sınırlayan bir takım eylemler içerisinde girmeyi tercih edebilmektedirler. Bu noktada, etkin bir rekabet politikası izlenerek piyasalarda en verimli teşebbüslerin yaşamasını mümkün kılan sağlıklı bir ekonomik ortamın yaratılması gerekmektedir. Rekabetçi koşulların hüküm sürdüğü bir piyasanın en önemli özelliği, bu piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin üretim miktarı, fiyat, kalite gibi unsurları, rakipleriyle herhangi bir şekilde uyumlu davranış içerisinde girmeden bağımsız olarak tek başlarına belirlemeleridir.

Bu açıklamalar çerçevesinde, Kanun Tasarısı'nın "Fiyat tarifelerinin tespit şekli" başlıklı 61 inci maddesinin üzerinde durmak gerekmektedir. Esnaf ve sanatkarların bağlı oldukları Odalara, bu esnaf ve sanatkarlarca üretilen mal ve hizmetlerin fiyat tarifelerini yayınlama hakkını veren maddede, ayrıca, fiyat tarifelerine ilişkin itirazların ne şekilde işleme alınacağı düzenlenmiştir. Odalara fiyat tarifesi belirleme hakkı tanıyan bu madde, yürürlükten kaldırılması düşünülen 507 sayılı Kanun'un 125 inci maddesine oldukça benzer şekilde kaleme alınmıştır. Her iki maddede de, Odalara ve Odaların bağlı bulunduğu Birliklere esnaf ve sanatkarların fiyat tarifelerini belirleme hakkı açıkça verilmiştir. Kanun Tasarısı'nın 61 inci maddesinde, 507 sayılı Kanun'un 125 inci maddesinde olduğu gibi, söz konusu fiyatların azami, asgari veya sabit fiyat olduğuna ilişkin bir açıklama bulunmamaktadır. Ancak, 507 sayılı Kanun'un 125 inci maddesinin son fıkrasında, fiyat tarifelerinin düzenlenmesine ilişkin olarak Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu'na (Konfederasyon) yönetmelik çıkarma yetkisi verilmiştir.³ Bu yetki çerçevesinde, Konfederasyon, 16.09.1992 tarih ve 21347 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Esnaf ve Sanatkarlarca Üretilen Mal ve Hizmetlere Ait Ücret Tarifelerinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik"i (Tarife Yönetmeliği) çıkarmış bulunmaktadır. Tarife Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde "*Tarifede yer alan fiyatların azami hadleri gösterdiği*", 10 uncu maddede ise "*Tarifede belirlenen fiyatların azami haddi gösterdiğine dair açıklayıcı kayıtların tarifelerin üzerinde bulundurulmasının zorunlu olduğu*" ifade edilmiştir.

Tarife Yönetmeliğinde, belirlenen fiyatların azami fiyatlar olduğu ifade edilmesine rağmen, Esnaf ve Sanatkar odalarının, birliklerinin ve en önemlisi esnaf ve sanatkarların açıklanan bu fiyatların uyulması zorunlu sabit fiyatlar olarak algılandığı gözlenmiştir. Örnek vermek gerekirse, Kurumumuz kayıtlarına 22.03.2002 tarih ve 1334 sayı intikal eden yazıda, Bursa Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, Odalar tarafından yayımlanan fiyatların altında satış yapılıyor olması nedeniyle rahatsızlıklar oluştuğunu ifade etmiş ve fiyat tarifeleri konusunda Kurumumuz görüşünü talep etmiştir. Söz konusu Birliğe gönderilen yazıda, açıklanan fiyat tarifelerinin azami fiyatlar olduğu ve bu şekilde uygulanması gerektiği ifade edilmiştir. Yine, Antalya ili ekmek pazarına ilişkin yapılan bir önaraştırma sonunda, Rekabet Kurulu 12.06.2003 tarih ve 03-42/465-204 sayılı kararında, Antalya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Yönetim Kurulu tarafından onaylanan ekmek fiyat tarifelerinde yer alan ekmek fiyatının sabit bir fiyat, bayi karı oranının da sabit bir oran olarak algılanmaması için anılan tarifelerde ekmek fiyatının azami fiyat, bayi kar oranının ise asgari bir oran olduğunun açıkça belirtilmesi gerektiği konusunda Antalya Fırıncılar Odası ve Antalya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği'nin bilgilendirilmesine karar vermiştir.

Esasen, Konfederasyon tarafından yayımlanan 02.04.2002 tarihli genelge (29 nolu Genelge), yayımlanan fiyat tarifelerinde belirtilen fiyatların sadece azami haddi belirlemekle

³ Kanun Tasarısının 74 üncü maddesinin (g) bendinde de fiyat tarifelerinin düzenlenmesine ilişkin olarak Konfederasyona yönetmelik çıkarma yetkisi verilmiştir.

kalmadığını göstermektedir. Söz konusu genelge ile, büyük şehirlerde kurulan hipermarketlerin ekmeği maliyetinin altında sattığı ve fırıncıların bu durumdan rahatsız olduğu, bu nedenle Fırıncı Odaları tarafından yayınlanan fiyat tarifelerinde azami satış fiyatı ile birlikte taban fiyatının da yer almasına karar verilmiştir. Söz konusu bu düzenlemenin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a (4054 sayılı Kanun) aykırı olduğu Rekabet Uzmanları tarafından Konfederasyon yetkililerine ifade edilmiş ve bunun ardından Konfederasyon 19.02.2003 tarihinde çıkarmış olduğu başka bir genelge ile (23 nolu Genelge), ekmek fiyat tarifelerinde asgari fiyatların da yer almasına olanak sağlayan 29 nolu Genelgeyi yürürlükten kaldırmıştır. Ancak, uygulamada çoğunlukla fiyat tarifelerinde, fiyatların azami olduğuna ilişkin herhangi bir ibarenin yer almadığı, aksine bu fiyatların esnaf ve sanatkarlar tarafından uygulanması zorunlu sabit fiyatlar gibi yansıtıldığı gözlenmiştir.

Özetlemek gerekirse, yürürlükten kaldırılması düşünülen 507 sayılı Kanun'un 125 inci maddesinde, Odalar tarafından açıklanan fiyat tarifelerindeki fiyatların niteliğine ilişkin bir açıklama olmamasına rağmen, Konfederasyon tarafından yayımlanan Tarife Yönetmeliğinde bu fiyatların azami haddi gösterdiği ifade edilmiştir. Ancak, uygulamada bu fiyatların azami haddi gösterdiği hususu yeterince vurgulanmayarak, esnaf ve sanatkarların bu fiyatları aynen uygulamaları gerektiği düşüncesine kapılmalarına neden olunmuştur. Bu nedenle, Yeni Kanun Tasarısı'nın 61 inci maddesine tarifelerdeki fiyatların azami fiyatlar olduğunu belirten bir ibarenin konulmasının zorunlu olduğu, ayrıca Yeni Kanun Tasarısı'nın 74 üncü maddesinin (g) bendi uyarınca çıkarılacak yönetmelikte de fiyat tarifelerindeki fiyatların, sadece azami haddi gösterdiğinin esnaf ve sanatkarlarca yeterince algılanmasını sağlayacak, ilave düzenlemelerin yapılması gerektiği düşünülmektedir.

3.2.12. Alkollü İçkilerde Reklam ve Satış Geliştirmede Uyulacak İlke ve Kriterler II Hakkında Görüş

Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı'na gönderilen 23.06.2004 tarih ve 2369 sayılı yazımızda özetle, "Alkollü İçkilerde Reklam ve Satış Geliştirmede Uyulacak İlke ve Kriterler" başlıklı "Çalışma" da ortaya konulan kriterlerin aşırı derecede sınırlayıcı olduğu ve bu nedenle piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin rekabet etmelerini güçleştirebilecek nitelikte olduğu belirtilerek, Çalışma'da belirtilen kriterlerin aynen hayata geçirilmesi durumunda, alkollü içki piyasasında yıllardır faaliyet gösteren teşebbüslerin yanı sıra piyasaya yeni girecek teşebbüslerin de fiyatlarını diledikleri gibi belirleyemeyerek pazarlama faaliyetlerini gerçekleştirmekte zorluk çekecekleri ifade edilmiştir. Yazıda, ayrıca, alkollü içki piyasasına yeni girecek teşebbüslere ürünlerini tanıtmaya ve satmaya imkanının verilmemesi bir ortamda, bu piyasaların rekabete açılmasından söz edilemeyeceği sonucuna varıldığı belirtilmiştir.

Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı'ndan alınan yazıda ise özetle, alkollü içki piyasasının hem ürünün hem de pazarın kendine has özellikleri nedeniyle farklı şekilde ele alınması gerektiği, pazarın rekabete açılması sürecinde tüketicilerin ve özellikle gençlerin ucuz ve kalitesiz alkollü içkilerden korunabilmesinin hayati önem taşıdığı, bu çerçevede reklam ve tanıtım faaliyetlerinin alkollü içki tüketiminden kaynaklanan herhangi bir kamusal ve toplumsal zarara yol açmayacak nitelikte olması gerektiği ifade edilmiş, bu amaca yönelik olarak ilgili kuruluşların da görüşleri alınarak hazırlanan "Alkollü İçki Reklamlarında Uyulacak İlkeler Hakkında Tebliğ" in yazı ekinde gönderildiği belirtilmiştir. Söz konusu Tebliğ'in incelenmesi neticesinde, reklamlara ilişkin olarak ortaya konulan ilkelerin taslak niteliğindeki Çalışma'da yer alan ilkelerden daha açık, somut ve uygulanabilir olduğu gözlenmiştir. Tebliğ'de yer alan ilkelerin alkollü içki tüketiminin kamusal, toplumsal ve tıbbi zararlarını engellemeye yönelik olduğu görülmektedir. Ayrıca, reklamlara ilişkin olarak ortaya konulan bu ilkelerle alkollü içki üreticilerine gereğinden fazla bir kısıtlama da getirilmediği görülmektedir.

Yukarıda sözü edilen yazının devamında, Çalışma'da kampanya, sponsorluk ve fiyata ilişkin olarak yer alan kriterler üzerindeki çalışmaların halen devam ettiği, bu konulardaki kriterlerin piyasadaki rekabeti olumsuz yönde etkilemeyecek şekilde oluşturulmasında Rekabet Kurulu'nun katkılarına ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir.

Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (TAPDK) tüketicileri alkollü içki tüketiminin yarattığı olumsuz etkilerden koruma görevini yerine getirirken doğal olarak konuya çok yönlü yaklaşması gerektiğinden hareketle, 4054 sayılı Kanun bakımından belirtilmesi gereken temel nokta, “alkollü içkilerin kullanılmasını teşvik edici ve özendirici kampanyalar düzenlenemeyeceği”ne ilişkin ilkeler belirlenirken, teşebbüsleri piyasada rekabet edemez hale getirebilecek uygulamalara gidilmemesine dikkat edilmesidir. Diğer sektörlerde olduğu gibi bu sektördeki teşebbüslerin de amacı, tüketicilerin kendi ürünlerine olan taleplerini arttırmak ve pazar paylarını yükseltmektir. Bu amaca yönelik faaliyetlerin tamamının doğrudan veya dolaylı biçimde alkollü içki tüketimini artırıcı nitelikte olması kaçınılmazdır. Örnek vermek gerekirse, alkollü içki üreticilerinin dağıtım sistemlerini daha etkin hale getirmek suretiyle sağladıkları maliyet avantajlarını fiyatlarına yansıtarak fiyat düşürmelerinin muhtemel sonucu sözkonusu üreticinin ürünlerine olan talebin artmasıdır. Kabul etmek gerekir ki, rekabete yeni yeni açılmaya başlanan bu sektöre yeni giren teşebbüslerin pazar paylarını arttırmalarının yegane yolu ürünlerini tüketicilere tanıtarak bu ürünlerin tüketiciler tarafından alınmasını teşvik etmektir. Görüldüğü üzere, TAPDK'nın, 4733 sayılı Kanun'un kendisine verdiği yetkiye dayanarak nelerin tüketicilere zarar verebilecek uygulamalar olduğunu tespit etmesi kolay bir görev değildir. “Alkollü içkilerin kullanılmasını teşvik edici ve özendirici kampanyalar yapılamayacağı”na ilişkin düzenlemenin gereğinden daha geniş yorumlanması durumunda alkollü içki piyasasının gerçek anlamda rekabete açılması mümkün olamayacaktır. Kaldı ki, zaten 4733 sayılı Kanun'a dayanarak alkollü içkilerin reklamlarına önemli kısıtlamalar getirilmiş bulunmaktadır. Böyle bir ortamda, alkollü içki üreticilerinin kampanya ve fiyat gibi enstrümanlarla satışlarını arttırma çabalarının gereğinden fazla sınırlandırılmaması gerekmektedir. Bu çerçevede, yukarıda da ifade edildiği üzere, Çalışma'da yer alan kampanya ve fiyata ilişkin aşağıdaki düzenlemelerin gereğinden daha sınırlayıcı olduğu düşünülmektedir:

Kampanyalara İlişkin Kriterler

- Gençleri hedef alan alkollü içki kampanyaları düzenlenemez.
- Bir alkollü içki satın alana ikinci içkinin bedava veya satış fiyatının altında verilmesi gibi hediyesi alkollü içki olan kampanyalar düzenlenemez.
- Piyango veya ikramiye çekilişine katılma hakkının belli sayıda alkollü içki etiketi, kapağı veya benzeri unsurların biriktirilmesiyle mümkün olduğu, diğer bir ifade ile katılımcı olmak için içkinin satın alınmasını gerekli kılan kampanyalar düzenlenemez.

Fiyata İlişkin Kriterler

- Fiyatlandırma yetkisi kendisinde olup, belirledikleri piyasa satış fiyatını indirmek isteyen firmalar bu işlemi kampanya düzenlemek şeklinde yapamazlar.
- Ürünün fiyatında uygulanan indirim miktarı, ürünün ambalajı üzerinde veya ürünün bulunduğu satış rafındaki etiketler üzerinde eski fiyatın çizilip yeni fiyatın öne çıkarılması gibi tüketiciye cazip gelecek şekillerde belirtilemez.

Sonuç olarak, zaten 4733 sayılı Kanun gereğince alkollü içkilerin reklamlarına önemli kısıtlamaların getirilmiş olduğu dikkate alındığında, alkollü içki piyasasının rekabete açılabilmesi ve bundan beklenen faydanın elde edilebilmesi için bu sektörde faaliyet gösteren teşebbüslere kampanya ve fiyatlandırma gibi araçlarla tüketiciye ulaşmalarını engelleyecek şekilde yukarıda sayılan türden kısıtlamalar getirilmemesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

3.3. ULUSLARARASI İLİŞKİLER

GİRİŞ

Rekabet Kurumu, Rekabet Hukuku alanında ulusal rekabet otoriteleri ve ilgili uluslararası kuruluşlarla işbirliğinin önemini bilincinde olarak, sorumluluk ve ilgi alanına giren konularda toplantılara, konferanslara ve seminerlere katılmakta, istenilen konularda bilgi notları hazırlamakta ve görüş vermektedir. 2004 yılı Kurumumuz uluslararası ilişkileri bakımından oldukça hareketli geçmiştir. Bir yandan hızla ilerleyen AB tam üyelik uyum süreci ve diğer yandan rekabet hukuku ve politikası alanında faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlar bünyesinde yürütülen çalışmalar bu hareketliliğin arkasında yatan etmenler olmuştur. Bu çerçevede, AB tam üyelik sürecinde özellikle Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS), Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) gibi sürecin yönetiminde söz sahibi kurumlar ile yakın temas içinde olunmuş ve gerek mevzuat uyumu kapsamında yürütülen çalışmalar hakkında bilgiler ve gerekse ilgili kurumlardan gelen talepler doğrultusunda hazırlanan bilgiler bu kurumlara düzenli olarak iletilmiştir. Diğer yandan başta OECD, UNCTAD, DTÖ ve ICN olmak üzere rekabet hukuku ve politikası alanında faaliyet gösteren uluslararası kuruluşların toplantılarına katılım sağlanmış ve bu toplantılarda ülke uygulamalarımızı yansıtan yazılı çalışmalar sunulmuştur. Bu kapsamda, 2004 yılında Rekabet Kurumu'nun yürüttüğü uluslararası faaliyetler aşağıdaki gibidir:

AVRUPA BİRLİĞİ

- Ulusal Program'da Kurumun sorumluluk alanına giren konularda gerçekleştirilen mevzuat uyumu ve kurumsal yapılanma tedbirlerine ilişkin gelişmeler ABGS'ye düzenli olarak bildirilmiştir. Ulusal Program'da taahhüt edilen ancak öngörülen tarihlerde gerçekleştirilemeyen tedbirlerin gerekçelerini açıklayan bilgi notları hazırlanmıştır. Avrupa Birliği (AB) müktesebatına uyum çalışmaları ve mevcut durum hakkında izleme formları doldurulmuş ve Ulusal Program'ın uygulanmasının izlenmesi amacıyla ABGS tarafından geliştirilen 'ulusal veri tabanı'na veri girişi yapılmıştır. Ayrıca Ulusal Program kapsamında yer alan ancak değişikliğe uğramış ilgili AB mevzuatına ilişkin gerekli güncellemelerin yapılması için görüş verilmiştir.
- ABGS'ye TAİEX ile işbirliği halinde yürütülecek olan "kamu teşebbüsleri ile kendilerine özel ve inhisari haklar tanınan teşebbüsler" konulu atölye çalışması hazırlıklarına katkıda bulunmak üzere bir görüş gönderilmiştir. Bu görüş çerçevesinde öncelikle Roma Antlaşması 86'ncı maddesi çerçevesinde rekabet kurallarının uygulanma çerçevesinin çizilmesi ve daha sonra özellikle telekomünikasyon, enerji, posta hizmetleri ve demiryolları konularının tartışma amacıyla gündeme alınması önerilmiştir.
- ABGS'ye AB fonları kapsamında teknik destek almak üzere aşağıdaki konularda proje önerisinde bulunulmuştur:
  - Turizm ve rekabet
  - De Minimis uygulaması,
  - Hava Meydanları işletmeciliği hizmetlerinin serbestleştirilmesi,
  - Kamu tekelleriyle kendilerine özel ve inhisari hak tanınan teşebbüslere rekabet kurallarının uygulanması.
- ABGS'ye 2004 yılı İlerleme Raporu kapsamında Türkiye'nin AB'ye üyeliğinin etkileri konusunda "Preliminary Evaluation of Effects of Turkey's Accession" başlıklı raporda kullanılmak üzere Kurum faaliyetleri hakkında bilgi gönderilmiştir.
- ABGS'ye AB Komisyonu'nun ülkemizin AB'ye katılım yolunda kaydettiği gelişmeleri değerlendireceği "2004 yılı Düzenli İlerleme Raporu"na Türkiye'nin katkısı niteliğindeki belgede kullanılmak üzere Kurumumuzun 2003 yılı İlerleme Raporu sonrasında aldığı kararlar, yasa değişiklikleri ve istatistiki bilgileri içeren bilgi notu gönderilmiştir.
- ABGS koordinatörlüğünde düzenlenen 6 No.lu Ulaştırma, Çevre, Enerji ve Trans- Avrupa Ağları Alt Komitesinin 12-13 Ekim 2004 tarihlerinde Ankara'da yapılan

toplantısına katılım sağlanmıştır. Toplantıya Kurum adına katılan uzmanlar Kurum görev alanıyla ilgili olan konularda sözlü olarak görüş beyan etmişlerdir.

- ABGS'ye 2004 yılı İlerleme Raporunun rekabet politikası bölümüne ilişkin görüşlerimiz gönderilmiştir.
- ABGS'ye, AB'den sağlanan katılım öncesi mali yardımların kullanılacağı öncelik alanlarını belirlemek üzere hazırlanan "Çok Yıllı Programlama Rapor" taslağına görüş verilmiştir. Bu kapsamda teknik yardım almak üzere dört temel hedef alanı önerilmiştir:
  - Devlet yardımları,
  - Mevzuatın etkin bir şekilde uygulanması,
  - Kamu tekelleri ve münhasır/özel hakka sahip teşebbüsler,
  - Rekabet Kurumu ve Düzenleyici Kurumlar arasındaki ilişkiler.
- Dışişleri Bakanlığı'na Türkiye-AB arasında hizmetlerin ve kamu alımlarının serbestleştirilmesine yönelik müzakereler kapsamında, AB Komisyonu tarafından hazırlanan taslak metne yönelik görüş gönderilmiştir.
- DTM'ye Türkiye-Tunus Serbest Ticaret Anlaşması'nın ilk taslağına ilişkin görüş gönderilmiştir.
- DTM'ye Avrupa-Akdeniz Ülkeleri arasında "Hizmet Ticaretinin Serbestleştirilmesine İlişkin Protokol" taslağına görüş verilmiştir.
- DPT'ye "2003 yılı Katılım Öncesi Ekonomik Program"da Rekabet Kurumu görev alanına giren bölümlerin güncellenmesine ilişkin olarak bir görüş gönderilmiştir. Bu görüş kapsamında Kurumumuzun sahip olduğu rekabet savunuculuğu rolü çerçevesinde ilgili kurumlara gönderilen görüşlerin önemi vurgulanmıştır. Bu geçen süre içerisinde gerçekleştirilen mevzuat değişikliklerine yer verilmiştir. Ayrıca Rekabet Kurumu ile sektörel düzenleyici kurumlar arasındaki işbirliği ve koordinasyon ihtiyacına ilişkin ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir.

AVRUPA SERBEST TİCARET ALANI (EFTA)

1993 yılında Türkiye ile Avrupa Serbest Ticaret Alanı (European Free Trade Area-EFTA) arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasında öngörüldüğü üzere kurulan Ortaklık Komitesi, söz konusu anlaşmanın yürütülmesinden sorumlu asıl kurumsal yapıyı oluşturmaktadır. Her iki tarafın heyetlerinden oluşan Ortaklık Komitesi 2 yıllık aralıklarla toplanmaktadır. 1 Temmuz 2004 tarihinde Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü başkanlığında oluşturulan heyet ile birlikte Türkiye-EFTA Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında oluşturulan Ortaklık Komitesi toplantısına katılım sağlanmıştır.

Gündemin 9 uncu maddesi "Teşebbüslere İlişkin Rekabet Kuralları" başlığını taşımakta olup, toplantının rekabet konulu bölümü bu başlık altında gerçekleştirilmiştir. Bu gündem maddesinin temel amacı tarafların kendi yetki alanlarında rekabet kurallarının uygulanıp uygulanmadığı ve uygulanması durumunda etkinliğinin ne olduğu konusunda bilgi değişimi sağlamaktır. Bu kapsamda verilen bilgiler arasında, 1/95 sayılı Gümrük Birliği Kararı ve tam üyelik sürecinde rekabet politikası alanında uyum yükümlülüğü çerçevesinde Türk rekabet hukukunun AB rekabet hukuku ile uyumlu olduğu, 4054 sayılı Kanun'un maddi hükümlerinin ayrıntıları, uygulanan yaptırımların niteliği, usulde takip edilen prensipler, Kanunu uygulamakla yükümlü Rekabet Kurumu'nun temel nitelikleri ve örgütsel yapısı, Rekabet Kurulu'nun bağımsız niteliği, mesleki çalışmaların nasıl yürütüldüğü gibi hususlar yer almaktadır.

Aynı şekilde EFTA heyeti EFTA ülkelerindeki rekabet kurallarına ve bunların uygulanmasına ilişkin olarak açıklamalar yapmışlardır. Öncelikle EFTA heyeti başkanı EFTA ülkelerinde rekabet kurallarının uygulanmasına ilişkin olarak genel bir çerçeve çizmiştir. Daha sonra üye ülkelerden gelen katılımcılar kendi ülkelerindeki durumdan biraz daha ayrıntı ile bahsetmişlerdir. EFTA ülkelerinden en ileri düzeyde rekabet kuralları uygulamasına sahip olan ülke Norveç'tir. Norveç 1993 yılında Rekabet Kanununu kabul etmiştir. Daha sonra özellikle AB rekabet kurallarıyla uyumlu olacak şekilde 2004 yılında yeni bir Kanun kabul etmiş ve bu Kanun 1 Mayıs 2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Norveç dışında, İsviçre

1 Mart 2004 tarihinde yürürlüğe giren yeni yasal değişiklik ile rekabet politikası uygulamalarını güçlendirici araçlara kavuşmuştur. Örneğin daha önce rekabet ihlalleri için cezai yaptırım uygulanmazken yapılan yasal değişiklik ile cezai yaptırımlar getirilmiştir. İzlanda 2000 yılında bir Rekabet Kanunu kabul etmiştir ve toplantı sırasında bir örnek Türk heyetine sunulmuştur. Toplantıda İzlanda Rekabet Kanunu'nun AB rekabet kurallarına uyumlu olduğu ifade edilmiştir. Liechtenstein ise oldukça küçük bir ekonomiye sahiptir ve bir rekabet kanununa sahip değildir.

ULUSLARARASI KURULUŞLAR

Kurumumuz kuruluşundan itibaren rekabet hukuku ve politikasına ilişkin faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlar tarafından düzenlenen toplantılara katılım göstermektedir. Burada öncelikle her bir kuruluş bağlamında değerlendirmelere geçmeden önce bazı genel değerlendirmelere yer vermek yararlı olacaktır.

Bahse konu olan kuruluşlar, OECD, DTÖ, UNCTAD ve ICN'dir. Her ne kadar bu kurumların gerek kuruluş koşulları ve gerekse kuruluş gerekçeleri birbirinden farklı olsa da, mevcut durumunda bakıldığında söz konusu kuruluşların en azından rekabet hukuku ve politikası bağlamında bir bütünün parçaları olarak işlev gördüklerini ileri sürmek mümkün olabilir. Söz konusu kuruluşlar bünyesinde yürütülen çalışmaların nihai hedefi, artan küreselleşme ve serbestleşmeye paralel olarak dünya ekonomisinde yer edinen tüm ülkelerde en azından minimum düzeyde işleyen bir rekabet politikası sisteminin kurulmasıdır. Bu nihai amaca yönelik olarak her bir kurum bazen bağımsız ve bazen içiçe geçen faaliyetler yürütmektedir.

EKONOMİK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA TEŞKİLATI (OECD)

OECD 1961 yılında kurulmuş olup, Türkiye kurucu üyeler arasında yer almaktadır. OECD bünyesinde rekabet hukuku ve politikasına ilişkin yürütülen çalışmalar esas olarak rekabet komitesi çerçevesinde yürütülmektedir. Rekabet komitesi kapsamında bazı çalışma grupları oluşturulmuş olup, her bir grup kendisine atfedilen çerçevede faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu çalışma grupları, 2 Numaralı Rekabet ve Regülasyon Çalışma Grubu, 3 Numaralı İşbirliği ile Yürütme Çalışma Grubu ile Ticaret ve Rekabet Ortak Çalışma Grubudur. Ayrıca yılda bir defa toplanan Global Rekabet Forumu vardır.

OECD Rekabet komitesi yılda üç dönem olarak toplanmaktadır. Bu toplantılar beş gün sürmektedir. Bu toplantılar kapsamında, rekabet komitesinin olağan toplantıları ve yukarıda bahsedilen çalışma grubu toplantıları yapılmaktadır. Ayrıca Şubat dönemi toplantı haftasında iki gün Global Rekabet Forum toplantısı için ayrılmıştır. Global Rekabet Forumu toplantısına OECD üyesi ülkelerin yanı sıra, üye olmayan gelişmekte olan ülkeler ve az gelişmiş ülkeler katılmaktadır. Bu toplantının esas amacı OECD bünyesinde yürütülen çalışmalardan söz konusu ülkelerin de haberdar olmalarını sağlamak ve önceden belirlenmiş konulara yönelik olarak tecrübe değişiminde bulunmaktır.

Genel olarak rekabet komitesi çalışmalarının temel amacı OECD üyesi ülkelerde rekabet kurallarının etkin bir şekilde uygulanması temin etmek üzere üye ülke katılımcılarının biraraya gelerek teorik ve pratik sorunlara yönelik olarak tecrübe değişimine imkan tanımaktır. Toplantı gündemleri çok önceden belirlenmekte ve katılımcıların yazılı katkıda bulunmaları beklenmektedir. Ayrıca söz konusu toplantılara, sadece üye ülke temsilcileri değil konusunda uzman ve uluslararası alanda tanınmış uzmanlar da katkıda bulunmak üzere davet edilmektedir.

OECD Rekabet Komitesi Şubat Toplantı Haftası

10-13 Şubat 2004 tarihlerinde yapılan OECD Rekabet Komitesi, Çalışma Grupları ve Küresel Forum Toplantılarına katılım sağlanmıştır. Bu toplantılardan ilki 2 numaralı çalışma grubu toplantısıdır. Toplantıda ele alınan önemli konulardan biri "Su Sektöründe Rekabet ve Düzenlemeler" konusudur. Bu konuya ilişkin yapılan yuvarlak masa toplantısında su arzı ve atık su hizmetleri alanında sektörün doğal tekel niteliği, hükümetlerin ve/veya yerel

yönetimlerin yaptığı düzenlemelerin etkinlik yaratmaktan uzak oluşu ve bu sektörün rekabetçi bir yapıya kavuşması için yapılması gerekenler toplantısının esas tartışma noktalarını oluşturmuştur.

OECD Rekabet Komitesi'nin 3 numaralı çalışma grubu (Uluslararası İşbirliği)'nin 11 Şubat 2004 tarihindeki toplantısında, Komite Sekreterliği 1998 Kartel Tavsiyesi'nin gözden geçirilmesine bir zemin hazırlanması amacıyla yaptığı çalışmayı üyelere sunmuştur. Komite Sekreterliği Birleşmelere İlişkin Konsey Tavsiyesi konusunda da bir metin sunarak konuyu üyelerin tartışmasına açmıştır.

Rekabet Komitesi toplantısı 10-11 Şubat 2004 tarihlerinde yapılmıştır. 10 Şubat 2004 tarihli toplantıda Dünya Gemi İnşa Sektöründeki Kapasite Fazlasını Dengeleme Müzakereleri çerçevesinde OECD Konseyi Gemi İnşa Çalışma Grubu bir sunuş yaparak Rekabet Çalışma Grubu ile Gemi İnşa Çalışma Grubu'nun çalışmalarının koordine edilmesini önermiştir. Toplantının bir diğer maddesini Meksika İncelemesi oluşturmuştur. Bu çerçevede Meksika'da rekabet hukukuna ilişkin olarak yürütülen çalışmalar konusunda Meksika Rekabet Kurumu Başkanı kısa bir sunuş yaptıktan sonra başta toplantıya sorgucu üye sıfatıyla katılan İtalya ve Japonya olmak üzere söz alan üyeler Meksika Rekabet Kanunu ve uygulamadaki aksaklıklar konusunda görüş ve eleştirilerini dile getirerek konuya ilişkin sorular sormuşlardır. Bu bağlamda, Meksika Rekabet Kanunu'nda kartel yasağına ve birleşme ve devralmaların denetimine ilişkin hükümler olmasına karşın hakim durumun kötüye kullanılmasına ilişkin bir yasaklama bulunmaması ve Meksika Rekabet Kurumu'nun çimento kartellerine karşı açmış olduğu soruşturmada yeterli performansı gösterememesi eleştirilmiştir.

Rekabet Komitesi'nin 11 Şubat 2004 günü yapılan Komite toplantısında Kurum adına katılan heyet söz alarak, OECD Düzenlemelere Reform Çalışması sonrasında hazırlanan raporda Türkiye'de rekabet hukukunun uygulanmasına, serbestleştirme ve özelleştirme çalışmalarına ilişkin çeşitli eleştiriler ve politika önerileri bulunduğu, bunlardan bir kısmının dikkate alınarak gereğinin yapıldığı ifade edildikten sonra 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'unda çeşitli değişiklikler yapıldığı belirtilmiştir. Bunların yanı sıra, özelleştirme çalışmalarının devam ettiği, sivil havacılık piyasasına girişi zorlaştıran ikincil düzenlemelerin ve çeşitli uygulamaların ortadan kaldırılması sonucunda çeşitli özel teşebbüslerin bazı noktalar arasında faaliyet göstermeye başladığı ve bu noktalar arasındaki uçuşların yaklaşık %30 oranında ucuzladığı, bu vesileyle Düzenlemelerde Reform Raporu'nda yer alan eleştirilerden birinin daha giderilmiş olduğu belirtilmiştir. Bu sunuşu müteakip, Türkiye'nin Düzenlemelerde Reform çalışmasından büyük oranda fayda sağladığı, bu nedenle ülkemizin özellikle rekabet hukuku alanında daha ayrıntılı bir gözden geçirme uygulamasını talep ettiği belirtilmiştir.

12-13 Şubat 2004 tarihinde yapılan Küresel Rekabet Forumu'nun ilk gününde açılış konuşmalarını müteakip iki temel oturum yapılmıştır. İlk oturumun konusu "OECD Üyesi Ülkelerdeki Düzenlemelerde Reform Çalışmaları Çerçevesinde Rekabet Hukuku ve Politikasına İlişkin Olarak Elde Edilen Deneyimler ve Bu Deneyimlerin Gelişmekte Olan Ülkeler Açısından Yararları"dır. İkinci oturumun konusu ise, "Rekabet Kurumlarının Karşılaştıkları Güçlükler"dir. Küresel Forum'un ikinci gün ilk oturumunda "Rusya Federasyonu'nda Rekabet Politikasının Gelişimi" başlıklı gözden geçirme (peer review) raporu sunulmuştur. Frederic Jenny'nin başkanlığında gerçekleştirilen oturumda, Rusya Federasyonu'nun inceleyiciliğini AB ve Brezilya temsilcileri yürütmüştür. Rusya Federasyonu Gözden Geçirme Raporu, antitekel politikası ve girişimciliğin desteklenmesinden sorumlu devlet bakanı Ilya Yuzhanov tarafından sunulmuştur. Sunumda özetle rekabet politikasının gelişiminden bahsedilmiş, rekabet mevzuatına yönelik son değişikliklere ilişkin bilgi verilmiştir. Bu çerçevede özellikle devlet yardımlarının düzenlenmesinde rekabet kurallarının dikkate alınacağı bir sistem geliştirildiği ve doğal tekelere rekabet kurallarının uygulanmasına yönelik bir dizi tedbir alındığı vurgulanmıştır. İkinci oturumda, "Rekabeti Bozucu Davranışlara Karşı Uygulanacak Kuralların Ekonomik Kalkınmaya Katkısı" başlıklı konu ele alınmıştır.

OECD Rekabet Komitesi Haziran Toplantı Haftası

07-11.06.2004 tarihlerinde OECD Rekabet Komitesi Toplantılarına katılım sağlanmıştır. 7 Haziran günü yapılan 2 numaralı çalışma grubu kapsamında yapılan yuvarlak masa toplantısının konusu “Tarımda Rekabet ve Düzenleme: Tekelci Alım Gücü ve Ortak Satış” olarak belirlenmiştir. Anılan oturumda üzerinde uzlaşılan ilkesel nokta, rekabet olgusunun tarım politikalarında ihmal edilmiş olduğudur. Bu durumun, esas olarak tarım politikalarının sosyal amaçlara odaklanmış olmasından kaynaklandığı, ancak giderek rekabet ve piyasa kavramlarının tarım politikaları bağlamında daha sık dile getirilmekte olduğu ifade edilmiştir. Özellikle tarım sektöründe özgülünen istisna ve muafiyet düzenlemelerinin ortadan kaldırılmasıyla rekabet politikasının tarım politikasının önemli bir ögesi konumuna geleceği vurgulanmıştır.

Toplantıda, tarım sektöründeki iki grup faaliyete dikkat çekilmiştir. Bunlar satış organizasyonları ve alım gücü konularıdır. Gerek satış organizasyonları, gerekse üreticiler karşısında monopson ya da oligopson konumunda bulunan alıcıların alım gücünün kötüye kullanılması çoğu zaman piyasa sisteminin işleyişini bozmakta ve rekabeti ortadan kaldırmaktadır. Bu nedenle tarımsal muafiyetlerin mümkün olduğu ölçüde ortadan kaldırılması gerektiği vurgulanmıştır. Bununla birlikte satış organizasyonlarının bir çok olumlu etkisinin bulunduğu ifade edilmiştir. Bunlar; küçük ve orta ölçekli tarım işletmelerinin ölçek ve kapsam ekonomileri yaratmalarına imkân sağlanması, marka yaratımına olanak tanınması, ar-ge ve reklam faaliyetlerinin önünün açılması olarak özetlenebilir. Bu noktadan hareketle, tarım politikalarının oluşturulmasında kırsal kesimin sosyal ve ekonomik faydalarının yanı sıra, tüketici faydasının da dikkate alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Dikkat çekilen bir diğer gelişme de tarım ürünlerinin alıcısı konumunda bulunan teşebbüslerin iktisadi güçlerinin gözle görülür ölçekte artmasıdır. Özellikle birleşme ve devralma ve kartel oluşumları alım gücünün artmasında başat rol oynamaktadır. Bu noktada rekabet otoritelerine önemli görevler düşmektedir. Rekabet otoriteleri bu alandaki yoğunlaşmaları sıkı bir biçimde denetime tabi tutmalı, diğer yandan alım kartelleri konusunda gerekli adımları atmalıdır. Konuyla ilgili olarak perakende zincirlerinin konumu da toplantının gündemine taşınmıştır. Üye ülkeler perakende zincirleri hakkındaki politika ve yaklaşımlar konusunda karşılıklı bilgi alışverişinde bulunmuştur.

2 numaralı çalışma grubu toplantısının bir başka önemli gündem maddesi olarak “Yapısal Ayrılma (Structural Separation)” konusu ele alınmıştır. Daha önce 2001 yılında yayımlanan Yapısal Ayrılma konusundaki OECD Konseyi Tavsiyesi çerçevesinde dışarıdan katılan uzmanlar özellikle elektrik, gaz, telekomünikasyon ve demiryolları sektörlerindeki ülke tecrübelerinden bahsetmiş ve bu çerçevede görüş ve eleştirilerini sunmuşlardır.

08.06.2004 ve 09.06.2004 tarihlerinde iki gün boyunca Rekabet Komitesi toplantıları yapılmıştır. 8 Haziran günü yapılan toplantının en önemli gündem maddesi Japonya’ya ilişkin incelemedir. Japon Rekabet Kurumu “gözleme incelemesi”ne ilişkin rapor sunmuş ve Japon heyeti gerek incelemeci uzmanların ve gerekse toplantı katılımcılarının sorularını yanıtlamışlardır. Bu çalışmanın esas amacı 1999 yılında hazırlanan Japonya Düzenleyici Reform raporundaki Rekabet Politikası başlığı altında yer alan tavsiyelerin yerine getirilip getirilmediğinin araştırılmasıdır. Bu incelemeyi yapan ülke Fransa’dır. Yapılan inceleme sonucunda Japonya’nın 1999 yılındaki raporda yer alan tavsiyeleri büyük ölçüde yerine getirdiği sonucuna varılmıştır. Yerine getirilen tavsiyeler arasında mal ve hizmet piyasalarında arz ve talep koşullarını etkileyebilecek olan dışarıdan girişe yönelik idari düzenlemelerin kaldırılması, rekabet kurallarının uygulama alanı dışında kalan sektörlerin daraltılması, özel hukuk yollarına başvuru imkânlarının güçlendirilmesi ve şeffaflığın artırılmasıdır. Diğer yandan, tüketicilerin korunması ve antitröst uygulamasının hala güçlendirilmeye ihtiyaç duyulduğu sonucuna varılmıştır.

Toplantının öğleden sonraki oturumunda ülkelerin 2003 yılı faaliyet raporları sunulmuştur. Türkiye adına katılan heyet Kurumumuz 2003 yılı faaliyet raporunu sunmuştur. Toplantının bu bölümünde Kurumumuz tarafından hazırlanan ve 2002 tarihli düzenleyici reform sonrası gelişmeleri içeren bir çalışma hakkında oturum başkanının talebi üzerine kısa

bir açıklama yapılmıştır. Bu çalışma Komite yetkilileri tarafından önemli bulunmuş ve diğer katılımcılara benzer çalışmalarda bulunmaları yönünde tavsiyede bulunulmuştur.

Yıllık rapor sunuşlarının ardından gündemin 7 nci maddesi olarak Sekreteryaya tarafından hazırlanan ve ülke katkılarını içeren bir rapor sunulmuştur. Raporun esas amacı katılımcı ülkelerin OECD Rekabet Komitesi çalışmalarından yararlanıp yararlanmadıklarını ve eğer yararlanmışlarsa hangi şekilde yararlandıklarını ortaya koymaktır. Bu amaçla toplantı öncesinde ülkelere anketler gönderilmiş ve doldurulması talep edilmiştir. Kurumumuz adına da ilgili anketler doldurularak gönderilmiş ve raporda yer almıştır.

Gündemin 8 inci maddesi olarak “Biyoteknoloji Endüstrisi Perspektifinde Fikri Mülkiyet Hakları ve Rekabet Politikası” konulu yuvarlak masa toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu yuvarlak masa toplantısı için Kurum adına yazılı olarak katkıda bulunulmuştur. Toplantı sırasında, öncelikle, fikri mülkiyet hakları (FMH) ve rekabet politikası ilişkisi ele alınmış ve temel çatışma alanları ve bunlarla nasıl mücadele edilmesi gerektiği konularında fikir alışverişinde bulunulmuştur. Arkasından, bu iki hukuk alanının son yıllarda önem kazanan biyoteknoloji endüstrisinde uygulanması konusu ele alınmıştır. Bu kapsamda, ilgili sektörde FMH’nin sınırlarının ne olması gerektiği, özellikle patent ofisleri tarafından yeni buluşlara patent verirken Rekabet Kurumlarının müdahil olup olmaması gerektiği, rekabet kurallarının uygulanmasının avantaj ve dezavantajları ayrıntılı bir şekilde tartışılmıştır. Tartışmalar sırasında ülkelere yazılı katkıları dikkate alınarak bazı sorular yöneltilmiştir. Türkiye adına yöneltilen iki soru yanıtlanmıştır. Bunlardan ilki patent tarafından yürütülen patent verme sürecine Rekabet Kurumları’nın dahil olup olmamalarına ilişkindir. Bu soruya yönelik olarak verilen cevapta, patent verme sürecinin çok farklı bir disiplin alanını oluşturduğunu, rekabet otoritelerinin zaten sınırlı kaynaklarla faaliyet gösterdiği ve bu sınırlı kaynakların bir kısmını patent verme sürecine ayırmasının mümkün ve uygun olmadığı vurgulanmıştır. Diğer soru ise toplantının esas konusu biyoteknoloji sektörünün rekabet otoriteleri tarafından dikkate alınması gereken kendine has özelliklerinin neler olduğu sorulmuştur. Bu soruya ilişkin verilen cevapta söz konusu sektörün yeni gelişen bir alan olduğu ve bu sektördeki yeniliklerin önemli yatırımlar gerektirdiği hususlarının dikkate alınması gerektiği vurgulanmıştır. Toplantının sonunda biyoteknoloji endüstrisinin kendine has koşulları olması ve yeni gelişen bir alan olması nedeniyle rekabet kurallarının dikkatli bir şekilde uygulanması gerektiği sonucuna varılmıştır.

09.06.2004 tarihindeki toplantıda ele alınan önemli konulardan birisi “Kamu Sektörü Pazar Faaliyetlerinin Regülasyonu” konusudur. Konu bir yuvarlak masa toplantısında ele alınmıştır. Bu konuya ilişkin olarak yazılı bir ülke katkısı Kurumumuz adına sunulmuştur. Bu tartışmalar kapsamında özellikle kamunun iktisadi faaliyetlerine yönelik olarak rekabetçi tarafsızlık (competitive neutrality) kavramına değinilmiştir. Bu kavram ile anlatılmak istenen asıl husus, bir iktisadi faaliyeti yürüten kuruluşun kamuya ait olması nedeniyle, söz konusu kuruluşa, özel teşebbüsleri rekabetçi dezavantaja düşürecek şekilde ek avantajlar sağlanmasının önüne geçilmesi ihtiyacıdır. Bir başka ifade ile özel teşebbüslerle aynı pazarda faaliyet gösteren kamu teşebbüslerinin aynı rekabetçi piyasa baskısına maruz kalması ve mülkiyeti kamuya ait olması nedeniyle iltimas tanınması gerekmektedir. Rekabetçi tarafsızlık kavramı aynı zamanda rekabet savunuculuğu kavramı ile yakından ilgilidir. Tartışmalar sırasında söz alınarak konuya ilişkin Türkiye tecrübesinden bahsedilmiştir. Bu kapsamda, 4054 sayılı Kanun’un kamu-özel ayrımı yapmadığı, Rekabet Kurumu’nun özelleştirmelerdeki rolü, son dönemde serbestleşme ve özelleştirme çalışmalarına paralel olarak bazı sektörlerde hem oyuncu hem de düzenleyici rolü olan teşebbüslerden kaynaklanan problemler gibi konularda ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir.

Toplantı haftasının son günü olan 10.06.2004 tarihinde 3 No.lu Çalışma Grubu toplantısı yapılmıştır. Daha sonra sırasıyla taslak halindeki “Birleşmelere İlişkin Konsey Tavsiyesi” ve “Uluslararası Kartel Soruşturmalarında Bilgi Değişimine İlişkin Konsey Tavsiye” metinleri görüşülmüştür. “Birleşmelere İlişkin Konsey Tavsiyesi” esas olarak birden fazla ülkeyi ilgilendiren sınır ötesi birleşmeler konusunda OECD üyesi ülkeler arasında işbirliği yapılmasına imkân verilmesini amaçlayan bir belgedir. Bu itibarla, toplantı sırasında ülkeler görüşlerini ifade etmişlerdir. Türkiye adına bu taslak tavsiyeye ilişkin söz alınmış ve

genel olarak tavsiyede yer alan hususların zaten mevcut durumda Türk Rekabet Mevzuatı'nda yer aldığı, metinde özellikle işbirliği yapılmasına ilişkin önerilerin çok soyut nitelikte olduğu ve imkanlar ölçüsünde daha somut bir çerçevede işbirliği yollarının aranması gerektiği ifade edilmiştir. Bu kapsamda OECD bünyesinde bir bilgi bankası kurulmasının önünde hiçbir engel bulunmadığı ve bu bilgi bankası aracılığıyla en azından ticari sır niteliğini haiz olmayan ve diğer ülkelerin işini kolaylaştırabilecek bilgilerin paylaşılacağı ifade edilmiştir. Örneğin, aynı anda çok sayıda ülkede bildirim yapılan bir işleme ilişkin olarak, ülkelerin hangi pazarları tanımladığı, hangi yöntemleri kullandıkları, karşılaştıkları rekabetçi risklerin ve bunların giderilmesine yönelik bulunan çözümün ne olduğu gibi bilgilerin paylaşılacağı ifade edilmiştir.

Toplantıda görüşülen diğer taslak, "Uluslararası Kartel Soruşturamalarında Bilgi Değişimine İlişkin Konsey Tavsiye"dir.

Çalışma Grubu'nun öğleden sonraki toplantısında "Birleşmelerin Kontrolünde Ekonomik Delillerin Kullanımı" konusunda bir yuvarlak masa toplantısı yapılmıştır. Toplantı sırasında esas olarak birleşme işlemlerinde ekonomik verilerin kullanımının önemi vurgulanmıştır. Bununla birlikte gerek ekonomik verilerin toplanması ve gerekse bu bilgilerin sağlıklı bir şekilde birleşme analizlerinde kullanılması önündeki problemler tartışılmıştır.

Haziran toplantısına katılan heyet toplantıların ardından OECD Rekabet Komitesi yetkilileriyle Türkiye rekabet hukuku ve politikasının gözden geçirilmesine imkan verecek çalışma için bir hazırlık toplantısı gerçekleştirmiştir. Bu toplantıda Gözden geçirme çalışmasının zamanlaması, gözden geçirme çalışmasının maliyeti ve ilgili diğer hususlar ele alınmıştır.

OECD Rekabet Komitesi Ekim Toplantı Haftası

2004 yılında düzenlenen üçüncü ve son Rekabet haftası 11-15 Ekim 2004 tarihlerini kapsamıştır. Bu toplantılara Kurumumuz adına katılım sağlanmıştır. Toplantılar 11 Ekim Pazartesi günü başlamış ve "Sağlık Mesleklerinde Düzenleme ve Rekabet üzerine Yuvarlak Masa Tartışmaları" gündemin ilk maddesini oluşturmuştur. Sağlık hizmetleri sektörü, ülke bazında değişebilmekle beraber, OECD üyesi ülkelerinin genelinde yüksek oranda düzenlenmektedir. Söz konusu hizmetlerin arzının belirli yasa ve ikincil düzenlemelere bağlı olarak kontrol edilmelerinin nedeni, temelde tüketicilerin yetersiz ve kalitesiz sağlayıcılar tarafından zarara uğramalarını engellemek olarak gösterilebilir. Ayrıca, sağlık hizmetlerinin pozitif dışsallıklar içermesi, toplumun genelinin bu hizmetlerden yararlanmasının zorunlu olması ve hizmet sağlayıcılar (tıp doktorları, diş hekimleri, eczacılar v.b.) ile tüketiciler arasında var olan "asimetrik bilgi" problemi, kamu ve/veya profesyonel meslek birlikleri aracılığı ile sürdürülen yoğun regülasyonun diğer gerekçeleri olarak kabul edilebilir. Konuya ilişkin oturumun temel amacı ise sağlık hizmetleri sektörünün daha rekabetçi bir yapıya ulaştırılabilmesi için yapılabilecek değişiklik ve düzenlemeler hususunda hükümetlere öneride bulunmaktır. Sağlık hizmetleri, hizmet bedellerinin kamu ve/veya özel sağlık sigortası sistemleri ve bizzat tüketiciler tarafından karşılanması temelinde iki gruba ayrılabilir. Bu çerçevede özellikle de hizmet bedelinin çoğunlukla tüketiciler tarafından karşılandığı hizmetlere (örneğin diş sağlığı, optik gibi) ilişkin değerlendirmenin yararlı olacağı düşünülmüştür.

Toplantı haftasında ele alınan bir başka konu "Yapısal Ayrıştırma Deneyimleri"dir. Genel kabul gören sınıflandırmaya göre yapısal ayrıştırma (structural seperation) dikey ve yatay olmak üzere iki başlık altında incelenir. Genel bir anlatımla, Türk Rekabet Kurulu TEKEL işletmesinin her bir veya bir grup sigara markasının ayrı olarak satışa çıkarılmasıyla özelleştirilmesini önerir ise bu "yatay ayrıştırma (horizontal seperation)" olarak adlandırılacak, Türk Telekomun alt yapı hizmetlerinin ayrı, nihai tüketiciye ulaşan hizmetlerinin ayrı özelleştirilmesinin önerilmesi durumunda ise "dikey ayrıştırmadan (vertical seperation)" söz edilebilecektir. Oturum başkanı, Sekreteryaya raporunun okunmasından sonra Türkiye dahil bazı ülke temsilcilerine söz vermiş ve ülke katkılarını özetlemelerini istemiştir.

Özel Hukuk İcrası (Private Enforcement) gündemin bir sonraki maddesini oluşturmuştur. Esasen, itiraf (Leniency) programları, hard-core kartel oluşumlarında gerçek kişilerin hapis ile cezalandırılması ve özel hukuk icrası, bir matematiksel varsayımdan doğan ihtiyaçları gidermek amacıyla üzerinde çalışılan konulardır. Bu varsayım göre, bir kartelin ortaya çıkarılıp suçun sabit görülmesi halinde teşebbüsün bir önceki yıla ait cironun %10'unu aşan bir para cezasına çarptırılmayacağı bir veridir, zira aksi halde ilgili teşebbüs muhtemelen iflasa sürüklenerek korunmak istenen rekabet tam olarak bozulacaktır. Ancak, teşebbüsün ticari karını kimi zaman misliyle artıran bir kartel uygulamasında cironun %10'unu aşmayan para cezası da -kartelin tespitinin yüzdesel orantısı dikkate alınmıca-caydırıcı olmaktan uzak kalmaktadır. Yakalanma (kartelin tespiti) olasılığı ile orantılı para cezası da yukarıda belirtilen nedenle uygulanmadığı için kartel karşıtı yasaların bir ölçüde caydırıcılıktan uzaklaşabildiği kabul edilen bir gerçektir. Karteli oluşturan teşebbüslerin sorumlu yetkililerine hapis cezası uygulanması caydırıcılığı ciddi ölçüde artıran bir etken olarak ele alınmaktadır. Hapis cezası, Amerika Birleşik Devletleri gibi anti-trust geleneği köklü bir geçmişe sahip olan ve diğer yasal müesseseleri de bunu mümkün kılan ülkelerde uygulanmaktadır. Türkiye'de bu kapsamda uygulanana gelen müeyyide halen yalnızca teşebbüsün sorumlu yetkililerine teşebbüse uygulanan para cezasının %10'una kadar para cezası uygulanmasından ibarettir.

Tartışma konusu olan özel hukuk icrası, rekabet karşıtı davranış ile tüketici de dahil olmak üzere ekonomik aktörlere zarar veren teşebbüslerin ekonomiye verdikleri zararı tazmin etmelerini öngören bir mekanizmadır. İtiraf (Leniency) programları kartelin yakalanma olasılığını ciddi ölçüde artırırken özel hukuk icrası (private enforcement) ise kartel kurmuş teşebbüslerin yakalanmaları halinde karşılaşacakları maliyeti (riski) artıracak şekilde caydırıcılığı pekiştirecektir.

Bir diğer önemli konu "piyasa kapama sorunu" olarak belirlenmiştir. Bu oturumda tartışılan konu hakim durumdaki teşebbüslerce rakiplerin faaliyetlerinin güçleştirilmesi ve yeni girişlerin engellenmesi olarak belirlenmiştir. Katılımcı ülkelerin tamamına yakını sayılan eylemin yıkıcı fiyat yoluyla yapılması örneğinde daha ağırlıklı olarak durmuşlardır. Türkiye adına sunulan katkı da bu içerikte olmuştur. Üzerinde en çok tartışılan konu yıkıcı fiyat uyguladığı öne sürülen teşebbüsün ilgili pazarda hakim durumda olmasının gerekli olup olmadığıdır. Bunu en iyi şekilde açıklaması bakımından "Microsoft'un otomotiv sanayiinde faaliyete başlayıp maliyetin altında satış yapması halinde bunun Rekabet Hukukuna aykırı olup olmayacağı" hayali örneği üzerinde tartışılmıştır. Genel kanı, bunun kapsam dahilinde değerlendirilemeyeceği, hakim durumda bulunulan ile yıkıcı fiyat uygulanan piyasaların en azından komşu pazarlar olmaları doğrultusundadır. Gündem konusuna damgasını vuran ikinci bir tartışma ise "yıkıcı kapatma failinin eylem süresince karşılaştığı zararı tazmin etme şansının olup olmamasının hukuki yargıyı etkileyip etkilemeyeceği" konusunda yaşanmıştır.

Ticaret ve Rekabet Ortak Komitesi toplantısında örnek kararlar ele alınmıştır. Bu çerçevede aralarından Türkiye'nin de bulunduğu üç ülkeye ait örnek kararlar incelenmiştir. Türkiye adına denizcilik sektöründe hakim durumun kötüye kullanılmasına ilişkin bir şikayetin reddedilme kararı incelenmiştir.

Gözden Geçirme Hazırlık Çalışmaları

OECD ile ilişkiler çerçevesinde, gündemde olan önemli bir konu Kurumumuzun OECD gözden geçirme (peer review) mekanizmasına gönüllü olarak katılmasıdır. Bu gönüllü katılım çerçevesinde gözden geçirmeye yönelik çalışmalar 20.09.2004 tarihi itibarıyla başlamıştır. Gözden geçirme çalışması, Türkiye rekabet hukuku ve politikasının mevzuat yeterliliği, uygulama etkinliği, rekabet kültürünün varlığı ve kurumsal kapasite açısından kapsamlı bir değerlendirme yapmayı amaçlamaktadır. OECD tarafından çalışmayı yürütmek üzere bir inceleme tayin edilmiştir. Çalışmalar 2004 yılı sonu itibarıyla sona ermiş değildir. Çalışma sonucunda 2005 yılı Şubat ayında yapılacak OECD rekabet komitesi toplantıları kapsamında yapılacak olan Global Rekabet Forumunda sunulacak ve sorgulanacak bir rapor hazırlanması öngörülmektedir.

OECD Güney Doğu Avrupa Rekabet Kurumları Ağı

Güney Doğu Avrupa Rekabet Kurumları Ağı, bu bölgede bulunan ülkelerin iyi işleyen bir rekabet kuralları sistemine sahip olmaları ve buna yönelik olarak ilgili ülkelerin işbirliği yapmalarına imkan tanımayı amaçlayan bir oluşumdur. Güney Doğu Avrupa ülkeleri, rekabet hukuku ve politikası alanındaki son gelişmeleri ve geleceğe yönelik atılacak adımları değerlendirmek üzere ilk olarak Mayıs 2003'te bir araya gelmişler, Türkiye'nin ve Slovenya'nın çağrısı üzerine Güney Doğu Avrupa rekabet kurumları arasında bir ağ kurulmasına karar verilmiştir. Güney Doğu Avrupa Rekabet Kurumları Ağı, bölgede rekabet hukuku ve politikası alanında yıllık toplantılar ve eğitim çalışmaları dahil olmak üzere, rekabet konuları ve uygulamaları konulu çalıştaylar düzenlemeyi ve katılımcı ülkeler arasında Rekabet Hukuku uygulamaları konusunda bilgi ve deneyim değişimi için bir platform olmayı hedeflemektedir. Bu çerçevede, Güneydoğu Avrupa Ülkeleri için İstikrar Paketi Yatırım Grubu, OECD Rekabet Bölümünü bu toplantıların ilkinin düzenlemeye davet etmiş ve gerekli mali desteği sağlamıştır. Toplantıların gerçekleştirilmesine maddi destek veren bir değer kuruluşu da, Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı (TİKA)dır.

1-2 Temmuz 2004 Tarihlerinde İstanbul'da Düzenlenen İlk Yıllık Toplantı

OECD Güney Doğu Avrupa Rekabet Kurumları Ağı'nın ilk Yıllık Toplantısı 1-2 Temmuz 2004 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıya OECD sekreteryası, AB Teknik İşbirliği Ofisi (Europaid) ve Türk Rekabet Kurumu'nun yanısıra, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Macaristan, Makedonya, Moldova, Romanya, Slovenya, Sırbistan ve Karadağ temsilcileri katılmışlardır. Toplantının gündemi üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 2003 toplantısındaki sonuçların ışığında rekabet politikası alanında Güney Doğu Avrupa ülkelerindeki gelişmelerin değerlendirilmesi yapılmıştır. İkinci bölümde OECD uzmanlarının danışmanlığında, Güney Doğu Avrupa ülkelerinde rekabet kurumlarını, bakanlıkları, özelleştirme kurumlarını ve düzenleyici kurumları kapsayacak şekilde bakanlıklararası çalışma gruplarının kurulmasını hedefleyen rekabet savunuculuğu konusu ele alınmıştır. Toplantının üçüncü bölümünde Yatırım Grubu ve diğer bağışçıların desteklediği geleceğe ilişkin faaliyetler ele alınmıştır.

9-12 Eylül 2004 Tarihlerinde Makedonya'da Gerçekleştirilen Bölgesel Toplantı

9-12 Eylül 2004 tarihlerinde Makedonya'nın Struga şehrinde düzenlenen "Rekabet Kısıtlamalarına Karşı Yeni Makedon Kanunu-Ulusal Hukukun AB Müktesebatıyla Uyumlaştırılmasındaki Deneyim ve İnkilemler" konulu Güney Doğu Avrupa (SEE) Rekabet Kurumları Ağı Bölgesel Toplantısı'na kurumumuzdan katılım sağlanmıştır. Toplantıya, Türkiye ile birlikte Makedonya, Arnavutluk, Bulgaristan, Romanya, Bosna-Hersek, Hırvatistan ve Sırbistan-Karadağ'dan temsilciler katılmıştır. Söz konusu toplantıda "Türk Rekabet Hukuku'nun AB Müktesebatıyla Uyumlaştırılmasında Türkiye Deneyimi" başlıklı bir sunum yapılmıştır. Bu sunum kapsamında özetle Türk rekabet mevzuatından ve bu mevzuatın esas olarak AB mevzuatı dikkate alınarak oluşturulduğunun altı çizilmiş ve yaklaşık 7 yıllık uygulama sonucunda ortaya çıkan tecrübeden bahsedilmiştir.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER TİCARET VE KALKINMA KONFERANSI (UNCTAD)

BM Genel Kurulu 1980 yılında "Kısıtlayıcı Ticari Uygulamaların Kontrolü İçin Çoktarafli Adil Prensipler ve Kurallar Seti"ni kabul etmiştir. Bu Set kapsamında yer alan kurallar ve hedefler çerçevesinde belirlenen konularda üye ülkelerin uygulamaları masaya yatırmak ve bilgi ve tecrübe değişimi sağlamak üzere her yıl iki defa hükümetler arası uzmanlar toplantısı yapılmaktadır. Bu Set UNCTAD bünyesinde rekabet politikası konusunda yürütülen çalışmaları yönlendiren temel kuralları kapsamaktadır. Ayrıca 1980 yılından sonra her beş yılda bir kez tüm BM üyesi ülkelerin davet edildiği ilgili Set kapsamında yer alan kuralların uygulanmasının gözden geçirilmesine ilişkin bir BM Konferansı düzenlenmektedir. Bunlardan sonuncusu 2000 yılında Cenevre'de yapılmıştır. 5. Konferans 2005 yılında gerçekleştirilecektir.

Kurumumuz UNCTAD kapsamındaki toplantılara kuruluşundan beri katılmaktadır. UİM UNCTAD kapsamındaki yürütülen toplantıları özellikle Kurumumuz tecrübelerinin diğer ülkelere aktarılması bakımından önemli görmektedir. Diğer yandan UNCTAD çerçevesinde yürütülen çalışmalardan çok kapsamlı olmamakla birlikte doğrudan kazanımlar elde etmek mümkündür. Özellikle bazı gelişmekte olan ülke tecrübeleri Kurumumuz açısından yol gösterici nitelikte olabilir.

UNCTAD 11. BAKANLAR KONFERANSI 13-18 HAZİRAN 2004

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD)'nın en yüksek karar organı niteliğinde olan Bakanlar Konferansı'nın 13-18 Haziran 2004 tarihlerinde Brezilya'nın Sao Paulo şehrinde yapılan 11.'sine Rekabet Kurumu'ndan katılım sağlanmıştır. 2004 yılının UNCTAD'ın 40. kuruluş yıldönümü olması nedeniyle, 11. Bakanlar Konferansı UNCTAD'ın kuruluş etkinlikleri ile birlikte yürütülmüştür. 11. Konferans'ın ana teması "Ekonomik büyüme ve kalkınmaya yönelik ulusal stratejilerin ve küresel ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesi" olarak belirlenmiştir. Konu, kalkınma stratejileri, kalkınma için gerekli kapasitenin yaratılması, ticaret kazanımlarının kalkınmaya yönelik kullanılması ve kalkınma için işbirliği gibi alt başlıklar halinde ele alınmış ve tartışmaya açılmıştır.

Rekabet politikası ve hukukuna ilişkin konular, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere yönelik kalkınma stratejilerinin bir parçası olarak ele alınmıştır. Konferansın açılış günü olan 14 Haziran 2004 tarihinde yapılan ve üye ülke bakan ve delegelerinin katıldığı "rekabet oturumu" öncesinde üç günlük bir hazırlık semineri düzenlenmiştir. 10-13 Haziran 2004 tarihleri arasında yapılan ve yalnızca rekabet politikası ve hukukuna ilişkin konulardan ibaret olan hazırlık semineri "Kalkınmanın ve Rekabet Gücünün Geliştirilmesinde Rekabetin Rolü" ana başlığını taşımakta olup, başta Latin ülkelerinden olmak üzere çok sayıda üye ülke rekabet otoritesi ve bakanlık temsilcisi, akademisyenler, UNCTAD, Dünya Bankası, OECD gibi uluslararası örgütlerin temsilcileri katılmıştır.

Söz konusu hazırlık semineri kapsamında yapılan rekabet ile ilgili çeşitli konuları içeren toplantılardan çıkan sonuçlar bir tavsiye niteliğinde UNCTAD Bakanlar Konferansı'na sunulmuş ve 14 Haziran 2004 tarihinde yapılan oturumda üye ülke bakan ve delegelerinin tartışmasına açılmıştır.

Konferans süresince Kurumumuz yetkilileri, yürütülen soruşturmalar bağlamında özellikle uluslararası kartellere ilişkin karşılaşılan sorunları diğer ülke temsilcileri ile tartışma ve UNCTAD bünyesinde konu ile ilgili bilgi paylaşımına ve yabancı ülke otoriteleri ile işbirliğine yönelik girişimler konusunda görüşme imkanı bulmuşlardır.

UNCTAD Bakanlar Konferansı'na sunulan sonuç ve önerilere aşağıda yer verilmektedir:

1. Yerel ve uluslararası pazarları artan bir şekilde kontrol eden yerel ve uluslararası kartellerin, başta tekeller ya da büyük teşebbüslerce yaratılan giriş engelleri ve dikey sınırlamalar olmak üzere pazar gücünün kötüye kullanılması gibi anti-rekabetçi uygulamaların gelişmiş ülkeler kadar, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeleri de önemli ölçüde etkilediği üzerinde bir uzlaşma söz konusudur.
2. Anti-rekabetçi uygulamaların, gelişmekte olan ülkelerde büyümenin ve teşebbüslerin üretim kapasiteleri ile uluslararası pazarlardaki rekabet güçlerinin artırılmasının önünde önemli bir engel teşkil etmektedir.
3. Seminer, Latin Amerika ve Karayip ülkelerinde rekabetin ve tüketicilerin korunmasına yönelik politikaların ve mevzuatın bu ülkelerin koşullarına ve gelişmişlik düzeylerine uygun biçimde yabancı fonlar yardımıyla geliştirilmesi ve güçlendirilmesinde UNCTAD'ın üstlendiği rolü değerlendirmek bakımından önemli bir fırsat sağlamıştır.
4. Gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkeler, kalkınmanın tüm boyutları ile ele alınması bakımından, dinamik sektörlerde kalkınmaya dönük ticari kazanımların elde edilmesine yönelik politik seçeneklerin ve stratejilerin değerlendirilmesinde öncelikle rekabet kurallarını hesaba katmalıdır.

5. Küreselleşmeden yararlanmak amacıyla üretken bir kapasitenin oluşturulmasında, fiyatların serbest bırakılması, deregülasyon, özelleştirme, yatırım ve ticaretin serbestleştirilmesi gibi piyasa ekonomisine dayalı reformları uygulama ya da izleme sürecinde olan gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkeler, uygun rekabet politikaları ve etkin rekabet yasaları olmaksızın bu tür reformları yürürlüğe koymanın getireceği tehlikelerin farkında olmalıdır.
6. Gerek hükümetler arası uzlaşmanın sağlanmasına ve diyalogun kolaylaştırılmasına yönelik kapsamlı analizlerin yapılmasında, gerekse ticaretin ve kalkınmanın geliştirilmesi çerçevesinde rekabet politikası ve hukuku alanında gerekli kapasitenin ve teknik işbirliğinin sağlanmasında UNCTAD'ın rolünü benimsemekte ve desteklemekteyiz.
7. Gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerin rekabet politikası ve hukuku alanında kapasitelerini artırma ve teknik yardım alma ihtiyaçları hayati önemdedir. Bu nedenle, UNCTAD'ın çabalarının yanısıra, ECLAC, Andean Topluluğu, CARICOM, MERCOSUR gibi bölgesel kuruluşlar ile DTÖ, OECD, Dünya Bankası ve Uluslararası Rekabet Ağı gibi uluslararası kuruluşların bu alandaki faaliyetleri de desteklenmelidir.
8. Rekabet politikalarının uygulanmasının ve yürürlüğe konmasının temelde hükümetlerin sorumluluğunda olduğunu kabul etmekle beraber, ekonomik büyümenin ve kalkınmanın farklı safhalarında rekabet politikasının ve tüketicinin korunmasının getirdiği yararlar konusunda bir kültürün yaratılması sürecinde, akademik kurumlar ve sivil toplumla geniş ölçüde bilgi paylaşımına dayalı bir işbirliğinin önemini vurgulamak ta yerinde olacaktır.

UNCTAD 15-16 Temmuz 2004 Tarihli Uzmanlar Toplantısı

15-16 Temmuz 2004 tarihinde İsviçre'nin Cenevre kentinde yapılan "Gözden Geçirme (Peer Review) Mekanizmaları Üzerine Uzmanlar Ad Hoc Toplantısı"na Rekabet Kurumundan katılım sağlanmıştır. Anılan toplantı kapsamında yapılan sunuşlarda ve görüşmelerde, OECD gözden geçirme mekanizması ile ilgili bilgiler, OECD bünyesinde rekabet politikaları gözden geçirmeye tabi tutulan ülkelerin deneyimleri, gözden geçirme mekanizmalarının maliyeti, bu mekanizmaların asli işlevleri, amaçları ve faydaları, gözden geçirme mekanizması haricinde ülkeler arasında bilgi değişimi, ortak eğitim programları, ikili işbirliği anlaşmaları gibi diğer işbirliği yolları, rekabet kurallarına uyum ile gelişmekte olan ülkelerin kalkınmaları arasındaki ilişki, uluslararası pazarlarda rekabet edilebilirlik gibi konular gündeme gelmiştir. Toplantı için katılım gerçekleştiren heyet yazılı bir katkıda bulunmuş ve OECD bünyesinde başlatılan gözden geçirme sürecine yönelik beklentiler dile getirilmiştir.

UNCTAD 08-10 Kasım 2004 Tarihli Rekabet Hukuku ve Politikası Hükümetlerarası Uzmanlar Grubu Altıncı Toplantısı

08-10 Kasım 2004 tarihlerinde, UNCTAD'ın Cenevre'deki merkezinde düzenlenen UNCTAD Rekabet Hukuku ve Politikası Hükümetlerarası Uzmanlar Grubu Altıncı Toplantısına Rekabet Kurumundan katılım sağlanmıştır. Aynı zamanda UNCTAD yetkilileriyle 5. BM Gözden Geçirme Konferansı'nın 2005 yılında Rekabet Kurumu ile işbirliği halinde Türkiye'de düzenlenmesi konusu görüşülmüştür.

8 Kasım 2004 tarihinde başlayan UNCTAD Rekabet Hukuku ve Politikası Hükümetlerarası Uzmanlar Grubu Altıncı Toplantısı 10 Kasım 2004 tarihinde sona ermiştir. Toplantılar boyunca özetle; rekabet politikası gözden geçirme uygulamasının güçlü ve zayıf yönleri, rekabet hukuku ve politikasına ilişkin bölgesel bütünleşme anlaşmalarındaki işbirliği ve anlaşmazlık arabuluculuk mekanizmaları, kartel soruşturmalarında delil toplama ve işbirliği sorunları, gelişmekte olan ülkelerde rekabet politikası bilincini geliştirmeyi destekleme gibi konular görüşülmüştür.

Toplantının ilk günü sabah bölümünde "Rekabet Politikası Gözden Geçirme Uygulaması" konusunda yuvarlak masa toplantısı gerçekleştirilmiştir. Türkiye adına söz

alınan bölümde, özetle Kurumumuzun OECD bünyesindeki gözden geçirme mekanizmasına tabi olmak için gönüllü olduğu ifade edildikten sonra, neden bu uygulamayı kabul ettiğimiz ve bu uygulamadan neler beklediğimiz ayrıntılı bir şekilde ifade edilmiştir.

Öğleden sonraki bölümde yapılan yuvarlak masa toplantısının konusu “Rekabet hukuku ve politikasına ilişkin bölgesel bütünleşme anlaşmalarındaki işbirliği ve anlaşmazlık arabuluculuk (dispute mediation) mekanizmaları”dır. Genel olarak bakıldığında bu bölümde yapılan tartışmaların özünü rekabet politikasının bölgesel bütünleşme süreçlerindeki rolü, bu rol kapsamında bütünleşmeyi gerçekleştiren ülkeler arasında kurulması zorunlu olan işbirliği mekanizmaları oluşturmuştur. Bu bağlamda, uygun rekabet politikası ve buna yönelik araçların oluşturulmasının bölgesel bütünleşmelerde kritik role sahiptir.

Toplantıların ikinci günü sabahki bölümde yapılan yuvarlak masa toplantısının konu başlığı “Kartel soruşturmasında delil toplama ve işbirliği sorunları”dır. Türkiye adına yapılan konuşmada Kurumumuz tarafından yürütülen bir soruşturma kapsamında soruşturmanın tarafı olan teşebbüslerin Türkiye dışında yerleşik olması nedeniyle, ilgili teşebbüslerin yerleşik olduğu ülke rekabet otoritelerinden işbirliği talep edildiği ancak bu taleplerin geri çevrildiği ifade edilmiştir.

Üçüncü gün sabah bölümünde yapılan yuvarlak masa toplantısında “gelişmekte olan ülkelerde rekabet politikası bilincini geliştirmede rekabet savunuculuğu” konusu ele alınmıştır. Bu bölümde esas olarak rekabet otoritelerinin kamu kurumlarında rekabet kültürü yaratmak amacıyla uygulanması düşünülen savunuculuk programlarının uygulanmasında karşılaşılan güçlüklerin incelenmesi amaçlanmıştır. Aynı zamanda telekom, enerji ve hukuk gibi alanlarda uygulanan savunuculuk programı örneklerinin tartışılması da toplantının amaçları arasındadır. Rekabet savunuculuğu konusunda yazılı olarak sunulan ve “Türk Rekabet politikası ve Savunuculuk Sorunu” başlığını taşıyan katkı kısa şekilde takdim edilmiştir. Bu çerçevede, Türk Telekom A.Ş.’nin özelleştirilmesine ilişkin olarak gönderilen Rekabet Kurulu görüşünden ve bunun gerekçelerinden bahsedilmiştir. Diğer yandan rekabet savunuculuğu bağlamında savunuculuğun ilk ayağını oluşturan rekabet kültürü yaratılmasının önemi vurgulanmıştır. Diğer yandan rekabet savunuculuğunun diğer ayağını oluşturan kamu kurumları nezdinde Kurumumuzun görüş vb. yöntemlerde yaptığı savunuculuğun da çok önemli olduğu vurgulanmıştır. Bu kapsamda, diğer düzenleyici otoritelerle kurumumuz arasında ilişkilerden bahsedilmiştir.

Anılan toplantıların son bölümünde sonuç bildirgesi okunmuş ve sekretaryanın yapacağı çalışmalar belirlenmiştir. Ayrıca, 5 inci BM Konferansı kapsamında ele alınması gereken konular arasında;

- Konferans sırasında bir gözden geçirme incelemesi yapılması,
- Kartel incelemelerinde kullanılan delil toplama teknikleri,
- Rekabet hukuku uygulamasında ekonomik analizin rolü,
- Rekabet hukuku uygulamasında yargının rolü,
- Kayıt dışı sektör ve rekabet politikası,
- Rekabet hukuku ve politikasında özel ve farklı muamelenin nasıl işler hale getirileceği sorunu.

sayılmıştır.

Sonuç bildirgesinin ardından, 2005 yılı Kasım ayında yapılacak olan 5. BM Konferansının taslak gündemi kabul edilmeden önce, söz konusu Konferansın 2005 yılında Türkiye’de düzenlenmesi konusunda Rekabet Kurumunun UNCTAD ile işbirliğine gitmeye hazır olduğu ifade edilmiştir.

DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ (DTÖ)

DTÖ kapsamında 1996 Singapur zirvesinde kabul edilen ve Singapur konuları olarak bilinen paket diğer başlıkların yanı sıra “ticaret ve rekabet etkileşimi” başlığını da taşımaktadır. Bu başlık çerçevesinde bir çalışma grubu oluşturulmuş ve faaliyetlerine başlamıştır.

Bilindiği üzere DTÖ kapsamında ulaşılan kararlar kabul eden ülkeler bakımından bağlayıcı olup bu kararlara uyulmaması halinde DTÖ bünyesindeki usuller çerçevesinde yaptırımlarla karşı karşıya gelebilmektedir.

Rekabet ve Ticaret çalışma grubunun da temel amacı DTÖ kapsamında uluslararası bir anlaşmayı DTÖ üyesi ülkelere kabul ettirmektir. Bu amaca yönelik olarak yıllık periyodik toplantılar yapılırken diğer taraftan dünyada rekabet kültürü oluşturmak üzere tek başına veya diğer uluslararası kuruluşlar ile birlikte bölgesel seminer, atölye çalışması gibi faaliyetler sürdürülmektedir.

Uluslararası bir rekabet anlaşması ile DTÖ üyesi ülkelerde minimum düzeyde uygulanabilir bir rekabet kurallarını kabul ettirmek ve bunu uygulayacak kurumsal kapasitesinin kurulmasını sağlamak temel amaçtır. Bu itibarla TRIPS anlaşmasına benzemektedir. Diğer Singapur konularıyla birlikte rekabet konusu Doha Kalkınma Gündeminin bir parçası olarak müzakere edilmiş, ancak özellikle gelişmekte olan ve/veya az gelişmiş ülkelerin artan kaygıları nedeniyle Cancun zirvesinde Gündem görüşmeleri tıkanmış ve son olarak DTÖ Konseyi 31.07.2004 tarihli kararıyla singapur konularını kalkınma gündeminden çıkarmıştır.

Ticaret ve Rekabet Konusunun Gündemden Düşürülmesi

Dünya Ticaret Örgütü Genel Konseyi'nin 1 Ağustos 2004 tarihli kararı ile Doha müzakerelerinin önündeki engeller kaldırılarak, müzakerelere ivme kazandıracak bir çalışma programı oluşturulmuştur.

Bahse konu karar ile Doha Kalkınma Gündemi'nin en önemli konuları olan tarım ve tarım dışı ürünlerde pazara giriş ile hizmetler ticareti alanında yürütülmekte olan müzakerelerin genel çerçevesi tespit edilirken, bazı konular da gündemden düşürülmüştür. Gündemden düşürülen konular arasında ticaret ve yatırımlar, ticaret ve rekabet ile kamu alımlarında şeffaflık yer almaktadır. Bu konu ile ilgili olarak, 1 Ağustos 2004 tarihli kararda, Doha Bakanlar Konferansı Deklarasyonunun 20-22, 23-25 ve 26. paragraflarında geçen söz konusu konuların bu deklarasyonda belirtilen çalışma programının bir parçasını oluşturmayacağı ve bu konulardan herhangi biri ile ilgili olarak DTÖ bünyesinde Doha Roundu süresince müzakerelere yönelik herhangi bir çalışma yapılmayacağı ifade edilmektedir.

Bunun rekabet politikası açısından en temel sonucu uluslararası bir rekabet anlaşmasının kabul edilmesinin ikinci bir girişime kadar rafa kaldırılmış olmasıdır. Bu son gelişmeye kadar ilgili çalışma grubu faaliyetlerini sürdürmüştür ve halen de sürdürme niyetindedir. Çalışmaların devam ettirilmesiyle, bugüne kadar geçen süre içinde elde edilen birikimlerin korunması ve gelecekte bir rekabet konusunda bir uluslararası anlaşma girişiminde bulunmak için gerekli altyapıyı hazır tutma amaçları güdülmektedir.

Ticaret ve rekabet konusu gündemden düşürülmekle birlikte, Doha Kalkınma Gündeminde yer alan müzakere konularına yönelik ulusal hazırlıklarda etkin ve verimli bir eşgüdümün sağlanabilmesi ve ülkemiz görüşlerinin kapsamlı olarak belirlenebilmesi amacıyla Başbakanlık makamının 13 Eylül 2002 tarihli bir genelgesiyle oluşturulan "Dünya Ticaret Örgütü ile Koordinasyon Kurulu"nun 29 Aralık 2004 tarihinde yapılan toplantısına Rekabet Kurumu tarafından bilgi edinme mahiyetinde katılım sağlamıştır.

Haydarabad Semineri

Dünya Ticaret Örgütü, Birleşmiş Milletler Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific) ve Hindistan İdari Personel Koleji (Administrative State College of India) tarafından ortaklaşa olarak Hindistan'ın Haydarabad kentinde 6-8 Ekim 2004 tarihleri arasında düzenlenen "Asya ve Pasifik Ekonomileri için Rekabet Politikası, Kalkınma ve Çoktarafli Ticaret Sistemine dair Bölgesel Semineri"ne Rekabet Kurumundan katılım sağlanmıştır.

Anılan seminerde yer verilen konular arasında; rekabet politikasının rolü ve ticaret ve kalkınma ilişkisi; Asya ve Pasifik ülkelerine yönelik kalkınma modellerinin rekabetçi açıdan analizi; gelişmekte olan ülkelerdeki kartellerin etkileri; rekabet ve sanayi politikaları arasındaki etkileşim, birleşme ve devralmaların değerlendirilmesi; gelişmekte olan ülke bağlamında birleşme ve devralma analizinin temel kavramları; rekabet politikası, kalkınma ve muafiyet rejimi; özelleştirme ve yapısal reformlara dair rekabet politikasının rolü, hakim durumun kötüye kullanılması ve rekabet savunuculuğu; gelişmekte olan ülkelerdeki rekabet politikası ve yeniden yapılanma; kamu hizmetine yönelik sektörlerde rekabet politikası ve pazar gücünün kötüye kullanılması; rekabet politikası ve fikri mülkiyet hakları ilişkisi bağlamında mevcut rekabet anlayışı; etkin bir rekabet otoritesinin unsurları, bu konudaki uluslararası deneyimler; rekabet politikası ve çok taraflı ticaret sistemi; dünya ekonomisinde rekabet politikası; Dünya Ticaret Örgütü bünyesinde rekabet politikası bulunmaktadır.

Anılan seminerde Rekabet Kurumu temsilcileri tarafından yapılan “Türkiye’de Rekabet Politikasının Uygulanması: Tecrübeler ve Muhtemel Gelişmeler” başlıklı sunumda; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un usul ve esasa dair önemli hükümleri, Kanun’un uygulaması, uygulama sürecinde karşılaşılan sorunlar ve bu sorunların aşılmasına yönelik Kanun’da yapılan ve yapılması düşünülen değişiklikler anlatılmış ve son olarak Kanun’un uygulanmasına dair istatistiki veriler ile ilgili bilgiler verilmiştir.

ULUSLARARASI REKABET AĞI (ICN)

Uluslararası Rekabet Ağı (International Competition Network-ICN) 2001 yılında rekabet otoritelerinin gönüllülük esasına dayalı olarak kurduğu kurumsal yapıdır. Merkezi Meksika’dadır. Temel amacı tüm rekabet otoritelerinin karşı karşıya olduğu teorik ve pratik sorunlara yönelik çalışmalar yapmak ve önerilerde bulunmaktır. Bu amaca yönelik olarak alt çalışma grupları oluşturulmuştur. Çalışma grupları belirli konuları ele almakta ve periyodik olarak bu konularda raporlar hazırlamaktadır. Bu çalışma grupları çalışmalarını dışında, yılın belli dönemlerinde atölye çalışmaları düzenlenmekte ve ayrıca yılda bir kez büyük çaplı bir konferans düzenlenmektedir. Kurumumuz 2002 yılında bu ağa üye olmuştur.

ICN Kartel ve Pişmanlık Konulu Atölye Çalışması

Avustralya’nın Sidney şehrinde 19-23.11.2004 tarihleri arasında gerçekleştirilen ICN Kartel ve Pişmanlık Programları çalıştaylarına Kurumumuz adına katılım sağlanmıştır. ICN Kartel ve Pişmanlık Programları çalıştaylarında ulaşılan sonuçlardan önem arz edenlere aşağıda yer verilmiştir:

- 1- Karteller rekabet hukukunun temel konusudur. Bu nedenle rekabet otoritelerinin kaynakları da esas olarak kartellerle mücadele alanına yönlendirilmelidir.
- 2- Bu çerçevede öncelikle kartellerin ortaya çıkarılabilmesi için geliştirilen çeşitli araçlar hakkında bilgi verilmelidir:
  - a) Rekabet otoriteleri içinde kartel anlaşmalarının denetimi konusunda uzmanlaşan kadrolardan oluşan kartel birimlerinin oluşturulması.
  - b) Bilgi isteme ve yerinde inceleme yetkilerinin güçlendirilmesi; bu çerçevede eksik, yanlış, yanıltıcı bilgi veren, hiç bilgi vermeyen, yerinde incelemeyi engelleyen, bilgi ve belgeleri ortadan kaldıranlara başta hapis cezası olmak üzere ağır yaptırımlar uygulanması.
  - c) Kartellerle mücadeledeki en etkin araç olarak pişmanlık programlarının kabul edilmesi.
  - d) Rekabet hukukunun ceza hukuku kapsamında değerlendirildiği ülkelerden birkaçında (örneğin Kanada) telefon dinleme, gizli kamera yerleştirme gibi araçlardan da faydalanılmaktadır. Bunların kartellerle mücadelede en etkin araçlar olduğu konusunda da genel bir uzlaşma bulunmaktadır.
- 3- Tecrübeler günümüzde teşebbüslerin sıkça uluslararası kartel anlaşmaları yaptığını başka bir deyişle uluslararası bir işbirliği içinde olduğunu göstermektedir. Bununla mücadele edebilmek için rekabet otoritelerinin de uluslararası işbirliği içinde olması gerekmektedir.

3.4. SEMPOZYUM, PANEL ve KONFERANSLAR

3.4.1. Perşembe Konferansları

OCAK 2004

AB Rekabet Hukuku Uygulamasında Komisyon ve Teşebbüsler Arasında Uzlaşma ve Sulh (22 Ocak 2004)

*Av. Gönenç GÜRKAYNAK
White & Case LLP Brüksel*

MART 2004

Elektrik Sektöründe Rekabet Karşıtı Davranışlar (25 Mart 2004)

*Dr. Esat Serhat GÜNEY
Massachusetts (ABD)
Regülasyon Otoritesi Kıdemli Uzmanı*

MAYIS 2004

Rekabet Hukukunda Deliller ve İspat (27 Mayıs 2004)

*Doç. Dr. Ali Cem BUDAK
Yeditepe Üniversitesi Öğretim Üyesi*

HAZİRAN 2004

Rekabet Hukukunda Sözleşme Yapma Zorunluluğu (24 Haziran 2004)
(Rekabet Kurulu Kararları Işığında Zorunlu Unsur Doktrini)

*Yrd. Doç. Dr. Pelin GÜVEN
Kocaeli Üniversitesi Hukuku Fakültesi Dekan Yardımcısı*

EKİM 2004

Birleşme ve Devralmalarda Yan Sınırlamalar (21 Ekim 2004)

*Prof. Dr. Ercüment ERDEM
Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi*

KASIM 2004

Bürokratik Organizasyonlar ve Etkin Yönetim İlkeleri (25 Kasım 2004)

*Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Rekabet Kurulu Üyesi*

ARALIK 2004

İstinaf (23 Aralık 2004)

*Prof. Dr. Ejder YILMAZ
Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi*

3.4.2. Avrupa Birliğine Tam Üyelik Sürecinde Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabet Politikası Sempozyumu

4-5 Mart 2004 tarihinde İstanbul'da Rekabet Kurumu tarafından "Avrupa Birliğine Tam Üyelik Sürecinde Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabet Politikası" konulu sempozyum düzenlenmiştir. Açılış konuşmalarını Rekabet Kurumu Başkanı Mustafa Parlak, Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilcisi Hansjörg Kretschmer yapmışlardır. Açılış tebliğini IFC ve Dünya Bankası Özel Sektör Kalkınma Başkan Yardımcısı Shyam Khemani sunmuştur.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Adem Şahin'in başkanlığını yaptığı ilk oturumda "Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabet Gücü için Nasıl Bir Rekabet Politikası?" konusunda bölgesel program koordinatörü, yabancı yatırım danışmanlığı servisi, IFC ve Dünya Bankası özel sektör geliştirme başkan yardımcılığından Dr. Gökhan Akıncı tebliğini sunmuştur. Oturuma tartışmacı olarak katılan gazeteci-yazar Prof. Dr. Deniz Gökçe, İSO Meclis Başkanı Hüsamettin Kavi, YASED Başkanı Şaban Erdikler, Hazine Müsteşar Yardımcısı Cavit Dağdaş ve Rekabet Kurumu Daire Başkanı Mehmet Akif Ersin konuyla ilgili fikirlerini dile getirerek tartışmışlardır.

"Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Açısından Rekabet Politikasının Önemi Sektörel İnceleme (Serbestleşme Sonrası Elektronik Haberleşme Piyasaları/Ulaştırma Piyasaları/Enerji Piyasası)" konulu ikinci oturum DPT Müsteşarı Dr. Ahmet Tıktık başkanlığında olmuştur. Oturuma konuk konuşmacı olarak Fransız Rekabet Konseyi Başkan Yardımcısı katılmış, OECD Ekonomik Bölümü Türkiye- Slovakya Masası Başkanı Dr. Rauf Gönenç konuyla ilgili tebliğini sunmuştur. Bilgi Üniversitesi İİBF Dekanı Prof. Dr. Taner Berksoy, gazeteci-yazar Osman Arolat, Telekom Yönetim Kurulu Başkanı Erkan Akdemir, Enerji Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Selahattin Çimen ve Rekabet Kurumu Daire Başkanı Halil Baha Karabudak tebliğ konusunu tartışmışlardır.

Oturum sonuçlarının değerlendirilmesi ve panel bölümünde panelistler oturum sonuçlarını tartışarak konuyu değerlendirmişlerdir.

3.4.3. Türkiye- AB İlişkileri Işığında Rekabet Hukukunun Güncel Sorunları Kolokiyumu (14-15 Ekim 2004 İstanbul)

14-15 Ekim 2004 tarihinde İstanbul Ticaret Odası, Hukuk İlmi Uluslararası Birliği, Türk Ulusal Komitesi ve İstanbul Üniversitesi "Türkiye-AB İlişkileri Işığında Rekabet Hukukunun Güncel Sorunları" konulu kolokiyumu düzenlemişlerdir. Rekabet Kurumu ve İstanbul Barosunun desteklemiş olduğu kolokiyumda açılış konuşmalarını İstanbul Üniversitesi Vekil Rektörü Prof. Dr. Tankut Centel, Rekabet Kurumu Başkanı Mustafa Parlak, A.I.S.J. Uluslararası Komite Başkanı Prof. Dr. Rodolfo Sacco ve Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Ergun Özsunay yapmışlardır.

Oturum başkanlığını İstanbul Kültür Üniversitesinden Prof. Dr. Turan Esener'in yaptığı ilk oturumda Prof. Dr. Roberto Pardolesi (LUISS Üniversitesi, Roma) "Avrupa ve Ulusal Anti-Tröst Mevzuatı ve Politikası", Prof. Dr. Ergun Özsunay (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi) "Türk Rekabet Hukuku ve Yönelimleri" konularında tebliğlerini sunmuşlardır.

İkinci Oturum Prof. Dr. Roger Van Den Begh (Erasmus Üniversitesi, Rotter Dam) başkanlığında yapılmıştır. Oturumda Dr. Robert O'donogue (Brüksel) "Fikri Haklar ve Anti-tröst" ve Yrd. Doç. Dr. Hamdi Pınar (Başkent Üniversitesi) "Fikri haklar ve Türk Rekabet Hukuku" konularında sunum yapmışlardır.

Üçüncü oturumda "Hakim Teşebbüs Davranışı" konusunu Dr.Chris Cook (Brüksel), "Türk Rekabet Hukukunda Hakim Durum" konusunu da Prof. Dr. Yılmaz Aslan (Uludağ Üniversitesi) ele almıştır.

15 Ekim'de gerçekleşen dördüncü oturumda Prof. Dr. Robert Kovar (Strasbourg) "Devlet Tekelleri ve AB Rekabet Hukukunda İnhisari Haklar", rekabet uzmanı İlmutluhan Selçuk (Rekabet Kurumu) "Devlet Tekelleri ve Türk Rekabet Hukukunda İnhisari Haklar" konularında tebliğlerini sunmuşlardır.

Son oturumda Prof. Dr. Roger Van Den Bergh "Genişletilmiş bir Avrupa'da AB Antlaşması'nın 81 ve 82 nci maddelerinin Uygulanması" ve Yrd. Doç. Dr. Gamze Öz "Türk Rekabet Hukukunun Modernizasyonu" konularında tebliğ sunmuşlardır. Son oturumun ardından bütün konuşmacılar "AB'de ve Türkiye'de Tröstlerle Savaşım Politikası'nın Modernizasyonu" konusunu ele alarak tartışmışlardır.

3.5. BASIM ve YAYIN FAALİYETLERİ

Rekabet Dergisi

“Rekabet Dergisi”, öncüllerine uygun bir işlevi Rekabet Kurumu adına Türkiye’de gerçekleştirmek amacıyla yayın hayatına başlamış ve 2004 yılında 2 sayısı yayınlanmıştır. Dergi; Rekabet Kurulu kararlarının düzenli olarak yayınlandığı “Kararlar” bölümü, Kurul kararlarına ilişkin değerlendirmeler başta olmak üzere, konuyla ilgili alanları içeren inceleme yazıları bölümü ve uluslararası gelişmelere ilişkin bölüm olmak üzere üç temel bölümden oluşmaktadır. Rekabet Kurulu Kararları ile piyasalarda rekabetin korunması ve genel olarak rekabet politikasını ilgilendiren sorunları hukuk ve/veya iktisat açısından ele alan inceleme yazıları, yapılan ön eleme sonrasında Yayın Komisyonu tarafından belirlenmiş bir ya da daha fazla sayıda hakemin de görüşü alınarak yayınlanmaktadır. Hakemler, hukuk ve iktisat alanlarında Türkiye’nin önde gelen akademisyenleri arasından, yazının konusuyla ilgili uzmanlık alanı dikkate alınarak seçilmiştir. 2004 yılında yayınlanan sayılar aşağıda belirtilmiştir:

Rekabet Dergisi’nin 15 inci sayısında; doğal tekellerden biri olan telekomünikasyon sektörünün teknolojik gelişmeler sayesinde zaman içinde rekabete açılabilir hale geldiğini vurgulayan bir konuşma, elektrik ve seyahat acentelerine ilişkin seçilmiş iki adet Rekabet Kurulu Kararı, Nihai Karar Özetleri, uluslararası gelişmeler, bir ilk olarak Rekabet Kurulu Kararlarına itiraz sonucunda kesinleşen Danıştay Kararlarının listesi ve bunların arasından seçilen iki karar yer almıştır. Ayrıca, Yeni Düzenleyici Çerçeve’nin telekomünikasyon piyasalarının düzenlenmesi konusunda getirdiği yeniliklerin ele alındığı ve sektörel düzenlemelerde rekabet hukuku prensiplerinin esas alındığının özellikle vurgulandığı “Avrupa Birliği’nin Yeni Düzenleyici Çerçevesi Işığında Telekomünikasyon Sektörünün Düzenlenmesinde Rekabet Hukukunun Rolü” başlıklı bir makale ve AB Komisyonu’nun telekomünikasyon sektöründe fiyat yoluyla rekabet ihlallerine ilişkin olarak vermiş olduğu Deutsche Telekom ve Wanadoo kararlarının incelendiği “Telekomünikasyon Sektöründe Fiyat Yoluyla Rekabet İhlalleri Hakkında İki Komisyon Kararı” başlıklı ikinci makale yer almıştır.

Rekabet Dergisi’nin 16 ncı sayısında; uluslararası gelişmeler, Rekabet Kurulu Nihai Karar Özetleri, üç makale, “Seçilmiş Kararlar” bölümünde iki Kurul Kararı, “Seçilmiş Danıştay Kararları” bölümünde ise bir Danıştay Kararı yer almıştır. “Avrupa Topluluğu Rekabet Usul Hukuku Reformu (Avrupa Topluluğunu Kuran Anlaşmanın 81 inci ve 82 nci maddelerinin Uygulanmasına İlişkin 1/2003 sayılı Tüzük)” başlıklı birinci makalede söz konusu Tüzük detaylı bir biçimde analiz edilirken, “Seyahat Acentalığı Hizmetleri Pazarına Bir Bakış” başlıklı ikinci makalede sektörel bir analiz içerilmiş, son olarak “Özelleştirme İhalelerinde Yöntem Seçimi: Alternatif Bir Model Olarak PAKET (BİRLEŞİK) İHALE Yöntemi” adlı üçüncü makalede optimal ihale tasarımının ihaleden beklenen sonuçların elde edilmesindeki rolü vurgulanmış ve paket ihale yöntemi hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Kitaplar

Uzmanlık Tezleri Serisi

Rekabet Kurumu Uzmanlarının Uzmanlıklarını alabilmek üzere hazırlamış oldukları “Rekabet Kurumu Uzmanlık Tezleri” serisi:

3. DÖNEM (17 adet)

48	Şahin	ARDIYOK	Yerel Telekomünikasyon Hizmetlerinde Rekabet
49	Arif Ogün	SARI	Rekabet Kuralları Işığında Erişim Arabağlantı Anlaşmaları ve Sanal Mobil Ağ Operatörlüğü
50	Hakan	BİLİR	İhale Piyasalarında Rekabet Politikaları Rekabetin Sağlanması ve Korunması
51	Bülent	GÖKDEMİR	Tarımda Piyasa Reformu (Türk Tarımı Özelinde Tarım ve Rekabet Politikası İlişkisi)
52	M. Nazlı	AKSOY	Rekabetin Korunması Hakkında Kanuna Aykırılığın Özel Hukuk Alanındaki Sonuçları
53	İbrahim	AYDEMİR	Elektronik Ticaret Alanındaki Rekabet Sorunları
54	Harun	ULU	Birleşme ve Devralmalarda Ortaya Çıkan Rekabet Sorunları ve Koşullu İzin
55	Kerem	TOMUR	Kobi'ler ve Rekabet Politikası De Minimis Kuralının Rekabet Hukukundaki Yeri, İşlevi ve Uygulama Prensipleri
56	Burak	BÜYÜKKUŞOĞLU	Rekabet İktisadi Çerçevesinde Monopson (Tek Alıcı)
57	İsmail Yücel	ARDIÇ	Yatay Yoğunlaşmalarda Potansiyel Rekabet
58	Metin	HASSU	Rekabet Hukuku ve Hava Taşımacılığı Sektörü
59	Hilmi	BOLATOĞLU	Rekabet Kurulu Kararlarının Yargısal Denetimi
60	Mehmet	ÖZDEN	Profesyonel Meslek Birlikleri
61	Onur Yelda	YÜKSEL	Rekabet Hukukunda Uyumlu Eylem
62	Özgür	BAL	Ürün Farklılaştırması Stratejisi ve Rekabet İktisadi
63	Mustafa Okan	ALPAY	Birleşme ve Devralmalarda Batan Teşebbüs Savunması
64	Ekrem	KALKAN	Yatay Birleşmelerin İncelenmesinde İktisadi Tekniklerin Kullanılması

5. Yıllık Faaliyet Raporu

Rekabet Kurumuna her yıl yaptığı çalışmalar ile aynı yıl içinde görev alanındaki durum ve gelişmeleri yayınlayacağı bir raporla kamuoyuna duyurma görevini veren 4054 sayılı Kanun'un 27(k) maddesinin bir gereği olarak hazırlanan 2003 yılı Faaliyet Raporu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Rekabet Hukuku'nun tarihsel gelişimi, 4054 sayılı Kanun'un kısa bir açıklaması ve genel değerlendirme, ikinci bölümde rekabet kurallarının uygulanmasına ilişkin çalışmalar ve örnek kararlar, üçüncü bölümde ise, 2003 yılında yürütülen diğer çalışmalar yer almaktadır. Bu bölümleri takiben raporun ekleri olarak mevzuat listesi, organizasyon şeması, personel sayısı ve dağılımı, 2003 yılı kesin hesap rakamları ve bugüne kadar yapılan yayınlarımız ile Kurul kararlarına karşı açılan davalar listesine yer verilmiştir.

Sempozyum Kitapları

- Kamu İhaleleri ve Rekabet Sempozyumu

05 Kasım 2002 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilen “Kamu İhaleleri ve Rekabet” başlıklı sempozyumun kitaba dönüştürülmüş şeklidir. Bu konu üzerine gerçekleştirilen panel ve tartışmalar yer almaktadır.

- Rekabet Politikası ve Yoğunlaşmaların (Birleşme/Devralmaların) Kontrolü Sempozyumu

04 Mart 2003 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilen “Rekabet Politikası ve Yoğunlaşmaların (Birleşme/Devralmaların) Kontrolü” başlıklı sempozyumun kitaba dönüştürülmüş şeklidir. “Niçin Yoğunlaşmaların Kontrolü?”, “AB ve ABD’de Yoğunlaşmaların Kontrolü Mekanizmalarının Karşılaştırılması”, “Türkiye İçin Nasıl Bir Yoğunlaşma Kontrolü Politikası” başlıklı konular ve bu konular üzerine gerçekleştirilen tartışmalar yer almaktadır.

- REKABET Düzenlemeler ve Politikalar Kongresi

25-26 Eylül 2003 tarihinde Muğla Üniversitesi Kongre Merkezinde gerçekleştirilen “REKABET Düzenlemeler ve Politikalar Kongresi” başlıklı sempozyumun kitaba dönüştürülmüş şeklidir. “Piyasa Yapısı ve Rekabet”, “Türkiye Ekonomisinin Rekabet Yapısı” ve “Yeni Rekabet Stratejileri ve AB” başlıklı konular yer almaktadır.

Kurul Kararları Kitapları

- 2003 Yılında Resmi Gazete’de Yayınlanan Rekabet Kurulu Kararları (Cilt I)

2003 yılının ilk üç ayında Resmi Gazete’de yayınlanan Rekabet Kurulu Kararlarını içermektedir.

- 2003 Yılında Resmi Gazete’de Yayınlanan Rekabet Kurulu Kararları (Cilt II)

2003 yılının 4-5-6 ncı aylarında Resmi Gazete’de yayınlanan Rekabet Kurulu Kararlarını içermektedir.

3.6. EĞİTİM FAALİYETLERİ

Rekabet Kurumu 2004 yılı içinde de gerçekleştirdiği eğitim faaliyetleri ile bir yandan personeline yatırım yapmaya devam etmiş, diğer yandan ülkemizde rekabet kültürünün yayılması için çeşitli etkinliklerde bulunmuştur. Bu çerçevede yapılan faaliyetleri iki ana başlık altında toplamak mümkündür:

3.6.1. Rekabet Kurumu Personeline Yönelik Eğitimler

2004 yılı içinde Rekabet Kurumu personeli çalışma konuları ile ilgili alanlarda çeşitli yurt içi toplantılarına ve davet eden ülke makamları tarafından finanse edilmek kaydıyla çeşitli yurtdışı eğitim toplantılarına katılmışlardır.

İdari kapasitenin geliştirilmesi çerçevesinde, Kalite Derneği (KalDer) tarafından 9-10 Haziran 2004 tarihlerinde düzenlenen "Kamu Kaynaklarının Etkili Yönetimi; Stratejik Planlama ve İzleme" konulu 5. Kamu Kalite Sempozyumu'na; 14 Ekim 2004 tarihinde düzenlenen "7. Kalite Çemberleri Paylaşım Konferansı"na ve Personel Yönetimi Derneği (PERYÖN) tarafından 7 Ekim 2004 tarihinde düzenlenen "Avrupa Birliği'ne Giriş Sürecinde İnsan Kaynaklarına Bakış Kongresi"ne katılım sağlanmıştır. Yine aynı bağlamda Kurum personelinin yabancı dil seviyesinin yükseltilmesini teminen belirli dillerdeki kurslara katılım kısmen desteklenmeye devam edilmektedir.

Bunların yanısıra, AB Komisyonu Avrupa-Akdeniz Katılım Anlaşması (MEDA) çerçevesindeki "Euromed Market" projesi kapsamında, 3-7 Mayıs 2004 tarihleri arasında Viyana'da düzenlenen ve AB tarafından finanse edilen "Rekabet" konulu "Eğiticinin Eğitimi" seminerine ve "İdari ve Adli Kapasitenin Sürekli Mesleki Eğitim Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi" çerçevesinde 24-27 Mayıs 2004 tarihlerinde Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nde gerçekleştirilen "Hukukçulara ve Hukukçu Olmayanlara Yönelik AB Hukuku" programlarına katılım sağlanmıştır.

AB uyum süreci çerçevesinde Kurum'un bilgi birikimine yapılan bir diğer yatırım da Ankara Üniversitesi Avrupa Topluluğu Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin "AB ve Uluslararası Temel Eğitim", "Uluslararası İlişkiler Uzmanlık Eğitimi" ve "Sektörel İngilizce-Avrupa Birliği-I" programlarına katılım sağlanmasıdır.

Rekabet Hukuku alanındaki eğitim ve işbirliği çalışmaları çerçevesinde insane kaynaklarına yapılan yatırımlarına gelince, özellikle AB tarafından finanse edilen TAIEX (AB Teknik Yardım ve Bilgi Değişimi Ofisi) toplantılarının ön plana çıktığı görülmektedir:

Bu çerçevede, TAIEX ofisinin mali ve teknik desteğiyle rekabet uzmanlarına ve ilgili meslek kuruluşlarının temsilcilerine yönelik olarak Rekabet Kurumu'nda;

- 28-29 Haziran 2004 tarihlerinde, İngiltere Rekabet Otoritesi'nden (OFT) Grahame HORGAN ve Almanya'dan Brandenburg Eyaleti Mahkeme Başkanı Harald PILTZ'in katılımlarıyla "*Serbest Mesleklerde Rekabet Kurallarının Uygulanması*" konulu;
- 7-8 Eylül 2004 tarihlerinde, Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü'nden Danielle PICOT'un katılımıyla "*Avrupa Grup Muafiyet Rejimi*" konulu;
- 17-19 Kasım 2004 tarihleri arasında, Avrupa Komisyonu'ndan uzman Jean Louis ARIBAUD katılımıyla "*Deniz Taşımacılığına İlişkin Rekabet Hukuku Düzenlemeleri*" konulu

çalışma toplantıları düzenlenmiştir.

Kayseri Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde 16 Nisan 2004 tarihinde düzenlenen "Rekabet Hukuku Güncel Gelişmeler Sempozyumu-II"na katılım sağlanmıştır.

Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü tarafından düzenlenen 2004-2005 öğretim yılı eğitim programlarından 4 Ekim 2004 tarihinde başlayan "Enerji Hukuku" lisansüstü sertifika programına katılmıştır.

Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve ABD’de yerleşik International Law Institute tarafından TOBB’un katkılarıyla 11-15 Ekim tarihinde düzenlenen “Dünya Ticaret Örgütü ve Ticaret Anlaşmaları” konulu seminere katılım sağlanmıştır.

Prof. Dr. Osman SEVAİOĞLU tarafından ODTÜ Sürekli Eğitim Merkezi'nde 29 Kasım-1 Aralık 2004 tarihleri arasında düzenlenen "Elektrik Piyasaları Eğitimi"ne katılım sağlanmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri Federal Ticaret Komisyonu (FTC) ve Adalet Bakanlığı (DOJ) ile Rekabet Kurumu arasında yapılan işbirliği çerçevesinde, ABD’de rekabet (antitröst) kurallarının uygulanmasına ilişkin esas ve usuller hakkında bilgi edinilmesi amacıyla Kurum meslek personelinden bir grup 5-15 Aralık 2004 tarihleri arasında ABD’de çalışma ziyaretinde bulunmuş, söz konusu ziyaretin önemli bir kısmının finansmanı ABD tarafından karşılanmıştır.

Rekabet hukukunun ülkemizde oldukça yeni bir hukuk dalı olması, günümüzde ancak birkaç üniversitedeki lisans veya lisansüstü programında seçimlik ders olarak yer alması, AB ve ABD’de rekabet hukuku, iktisat ve regülasyon alanındaki bilgi birikiminin Rekabet Kurum’a aktarılması amacıyla Rekabet Kurulu her yıl belirli koşulları karşılayan rekabet uzmanlarını yurtdışındaki seçkin üniversitelerde yüksek lisans eğitimi almak üzere görevlendirmektedir. Bu çerçevede 2004 yılında toplam sekiz rekabet uzmanı ABD’de Illinois Üniversitesi ve Vanderbilt Üniversitesi’nde, Birleşik Krallık’ta Essex Üniversitesi ve East Anglia Üniversitesi’nde, Hollanda’da Erasmus Üniversitesi’nde iktisat, iktisat politikası veya hukuk alanında yüksek lisans eğitimi için görevlendirilmiştir.

Diğer yandan rekabet hukukunun tüm dünyada evrimleşme sürecinde olduğu, özellikle Avrupa Birliği’nde bu konuda büyük çaplı değişiklikler yaşandığı dikkate alındığında, rekabet uzmanlarının yalnızca yüksek lisans amacıyla yurtdışına gönderilmesi yeterli görülmemektedir. Bu nedenle, rekabet uzmanlarının çeşitli kısa süreli yurtdışı eğitim ve konferanslarına katılımının sağlanması ve güncel gelişmeler konusunda AB’deki uygulamacılar ve akademisyenlerle görüş ve bilgi alışverişi olanağı bulmasına önem verilmektedir.

Belçika (Bruge)’da Avrupa Koleji bu çerçevede rekabet uzman yardımcılarını yönelik olarak, içeriği ile konuşmacıları tümüyle Kurum tarafından belirlenen ve hizmet içi eğitim programının önemli bir yönünü oluşturan 5 haftalık “AB Rekabet Hukuku ve Politikası ile AB Kurumları Konusunda Yoğun Eğitim” 2000 yılına kadar başarı ile uygulanmış ve Rekabet Kurumu’nun mesleki bilgi birikimine olumlu katkılar sağlamış iken 2000 yılı sonrasında tasarruf tedbirleri nedeniyle rekabet uzman yardımcılarını bu gelişim imkanı sağlanamamıştır. Yine tasarruf tedbirleri nedeniyle rekabet uzmanlarının güncel gelişmeleri takip etmelerini sağlayacak uluslararası toplantılara gitmeleri konusunda da sıkıntılar mevcuttur.

Kurum’un mesleki bilgi birikimi ve Avrupa Birliği’ne uyum sürecindeki etkinliği açısından söz konusu sıkıntıların en kısa sürede giderilerek anılan eğitimlerin yolunun açılmasının çok önemli olduğu düşünülmektedir.

3.6.2. Rekabet Hukukunun ve Rekabet Kurumunun İşlevlerinin Tanıtılmasına Yönelik Etkinlikler

Rekabet Kurumu diğer yıllarda olduğu gibi bu yıl da rekabet uzmanlarının çeşitli akademik etkinliklere konuşmacı olarak katılmasını teşvik etmekte, bu sayede ülkemizde rekabet hukuku alanındaki bilgi birikimine de katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede;

- İstanbul Barosu Tüketici Hakları ve Rekabet Hukuku Merkezi ile Kocaeli Hukuk Fakültesi Dekanlığı'nca 12 Nisan 2004 tarihinde düzenlenen "Hakim Durum; Kötüye

Kullanılması Halleri ve İlgili Kararlar Işığında Soruşturma ve İnceleme Prosedürleri" konulu panele,

- Kayseri Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde 16 Nisan 2004 tarihinde düzenlenen "Rekabet Hukuku Güncel Gelişmeler Sempozyumu-II" na komuşmacılar ile katılarak katkı sağlanmıştır.

Rekabet hukuku alanında yapılan bir başka etkinlik ise, çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunulmasıdır. Bu bağlamda;

- T.C. Dışişleri Bakanlığı Dışişleri Eğitim Merkezi Başkanlığı tarafından 21 Ekim 2004 tarihinde aday meslek memurları için düzenlenen 40. Dönem Hizmetiçi Eğitim Programına Rekabet Kurumu'nu tanıtıcı, görev ve işlevleri konusunda bilgilendirmek üzere katılım sağlanmıştır.
- 29-30 Aralık 2004 tarihleri arasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu aday meslek memurları eğitim programına "Rekabet Hukuku", "Rekabet Politikası", "Rekabet ve Ekonomik Analiz" konularında katkı sağlanmıştır.

Rekabet hukuku ve rekabet kültürünün gelişimi için önemle üzerinde durulan bir diğer faaliyet alanı ise gelecekte özel teşebbüslerde ve kamu kurumlarında görev yapacak üniversite öğrencilerinin bu konudaki bilgi birikimine katkı sağlamaktır.

4-5 Mayıs 2004 tarihlerinde Sabancı Üniversitesi'nde ve 6-7 Mayıs 2004 tarihlerinde İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde düzenlenen "Kariyer Günleri"ne Kurum'dan katılım sağlanmış, öğrenciler rekabet hukukunun genel ilkeleri, Rekabet Kurumu'nun yapısı ve faaliyetleri ile rekabet uzman yardımcılığı giriş sınavı konusunda bilgilendirilmiştir.

Üniversite öğrencileri için 2004 yılında beş dönem halinde staj programı düzenlenerek toplam 87 öğrenciye rekabet hukuku alanında eğitim verilmiştir.

Ayrıca, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi son sınıf öğrencilerinden oluşan yaklaşık 50 kişilik bir gruba 10 Aralık 2004 tarihinde "Rekabet Kurumu'nun işleyişi, 4054 sayılı Kanun ve Uygulamaları" konusunda bir günlük eğitim semineri düzenlenmiştir.

EKLER

- **Mevzuat**
- **Organizasyon Şeması**
- **Kurum Personeli Sayısı ve Dağılımı**
- **Yayınlarmız**
- **2004 Yılı Kesin Hesabı**
- **Kurul Kararlarına Karşı Açılan Davalar Tablosu**
- **İlgili İnternet Adresleri**

REKABET MEVZUATI				
KANUNLAR				
SIRA NO	SAYISI	KONUSU	RG TARİHİ	RG SAYISI
1	4054	Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (K.T. : 7.12.1994)	13.12.1994	22140
2	4971	4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda değişiklik yapan, 01/08/2003 tarih ve 4971 sayılı "Bazı Kanunlarda ve Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun.	15.08.2003	25200
3	5234	4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ilgili maddelerinde değişiklik yapan, 17/09/2004 tarih ve 5234 sayılı "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 29. Maddesi.	21.09.2004	25590
4	5234	5234 sayılı Kanun'un 29 maddesi gereğince, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun "Kurum Gelirleri" başlıklı 39 uncu maddesine mülga (b) bendinden sonra gelmek üzere (c) bendi olarak eklenen ve "4054 Sayılı Kanun Uyarınca Anonim ve Limited Şirketlerin Yapacakları Ödemelere İlişkin Esaslar"ın uygulanmasına ilişkin düzenleme.	01.10.2004	25600

YÜRÜRLÜKTE OLAN TEBLİĞLER				
GENEL NİTELİKTEKİ TEBLİĞLER				
1	97/1	Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ	12.08.1997	23078
2	97/2	Anlaşmaların, Uyumlu Eylemler ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Kanunun 10 uncu Maddesine Göre Bildiriminin Usul ve Esasları Hakkında Rekabet Kurulu Tebliği	12.08.1997	23078
3	97/5	Rekabet Kurumu Teşkilatının Oluşturulduğuna İlişkin Tebliğ	04.11.1997	23160
4	97/6	Rekabet Kurumu Teşkilatının Oluşturulmasından Sonra Teşebbüslerin ve Teşebbüs Birliklerinin 4054 Sayılı Kanun'dan Doğan Hak ve Yükümlülüklerine İlişkin Tebliğ	11.11.1997	23167
5	98/3	Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	01.04.1998	23304
6	98/4	Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ	12.09.1998	23461
7	02/2	Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	14.07.2002	24815
8	03/2	Araştırma ve Geliştirme Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	27.08.2003	25212

İDARİ PARA CEZALARINA İLİŞKİN TEBLİĞLER				
1	04/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 16 ve 17 nci Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2004 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	14.02.2004	25373

TEBLİĞLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN TEBLİĞLER				
1	98/2	Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkındaki 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 4 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ	26.03.1998	23298
2	98/5	Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde Ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	18.11.1998	23527
3	98/6	Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	18.11.1998	23527
4	00/2	1997/1 Sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ"de ve 1997/2 Sayılı "Anlaşmaların, Uyumlu Eylemler ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Kanununun 10 uncu Maddesine Göre Bidiriminin Usul ve Esasları Hakkında Rekabet Kurulu Tebliği"nde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ	21.08.2000	24147
5	00/3	1998/3 Sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ	04.10.2000	24190
6	03/3	2002/2 Sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ	18.09.2003	25233

YÜRÜRLÜKTEN KALKAN TEBLİĞLER				
1	97/3	Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	04.09.1997	23100
2	97/4	Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	09.09.1997	23105
3	97/7	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16 ncı ve 17 nci Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının, 1997 Bütçe Yılı Sonuna Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırımına İlişkin Tebliğ	15.11.1997	23171
4	98/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16 ncı ve 17nci Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının, 1998 Bütçe Yılı Sonuna Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırılmasına İlişkin Tebliğ	19.01.1998	23235
5	98/7	Franchise Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği	16.12.1998	23555
6	99/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 16 ve 17 nci Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/1999 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırılmasının Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	28.08.1999	23800

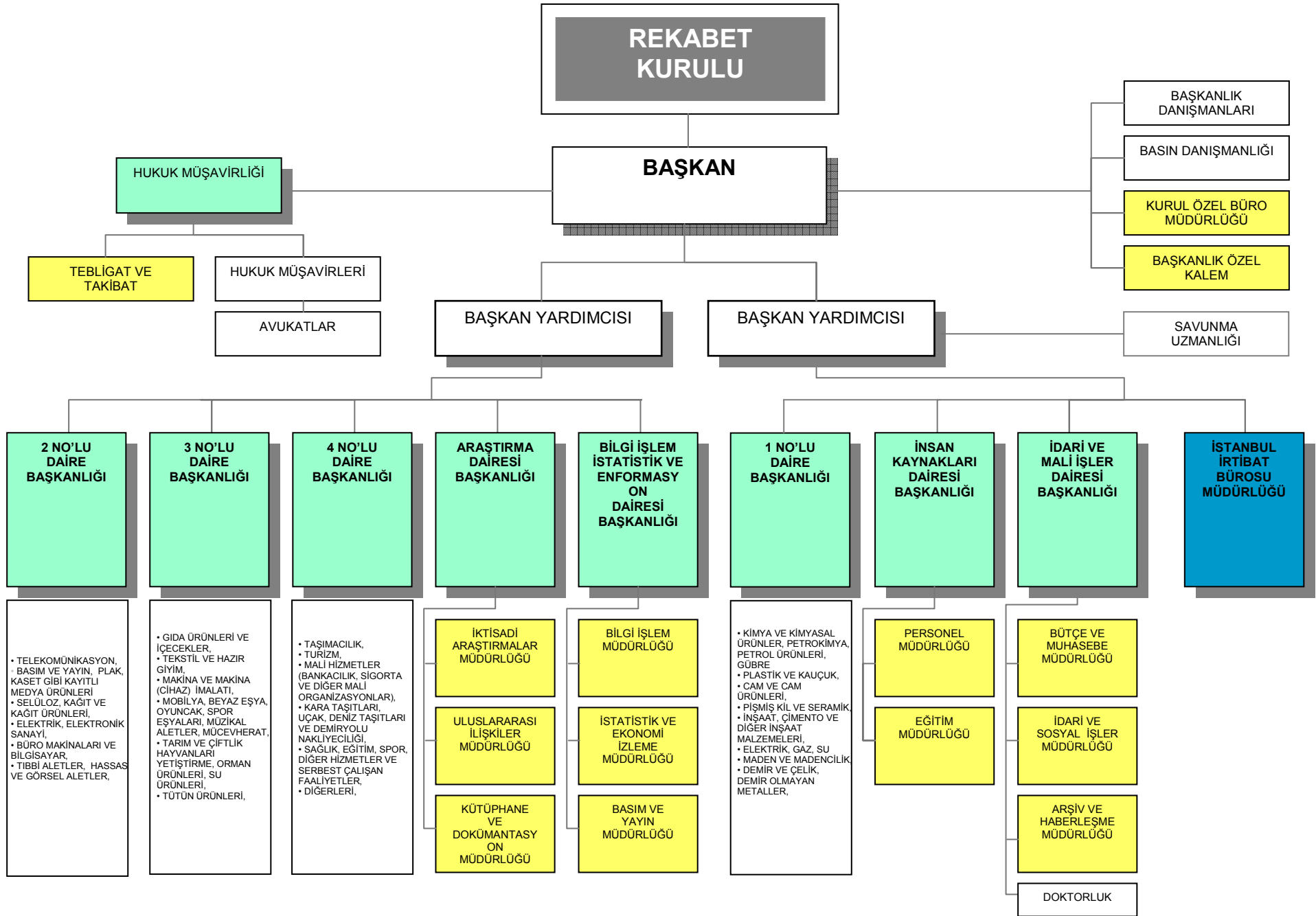
7	99/2	Franchise Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ	21.10.1999	23853
8	00/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 16 ve 17 nci Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2000 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığıın Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	04.04.2000	24010
9	01/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 16 ve 17 nci Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2001 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığıın Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	09.02.2001	24313
10	02/1	"4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 16 ve 17 nci Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2002 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığıın Duyurulmasına İlişkin Tebliğ "	07.02.2002	24664
11	03/1	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 16 ve 17 nci Maddelerinde Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının 31/12/2003 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırıldığıın Duyurulmasına İlişkin Tebliğ	25.02.2003	25031

KILAVUZ

1	03-46/ 540-M	2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin Açıklanmasına Dair Rekabet Kurulu Kararı	09.08.2003	25194
2	03-83/ 109-M	2002/2 Sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin Açıklanmasına Dair Rekabet Kurulu Kararının Değiştirilmesine Dair Karar.	07.01.2004	25339

YÖNETMELİKLER

1	Personel Yönetmeliği	13.06.1997	23018
2	Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	21.06.1997	23026
3	İhale Yönetmeliği	30.07.1997	23065
4	Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği	07.08.1997	23073
5	Meslek Personeli Seçme, Yetiştirme ve Yükseltme Yönetmeliği	20.07.2001	24468
6	Rekabet Kurumu Meslek Personeli Seçme, Yetiştirme ve Yükseltme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	17.02.2004	25376

**KURUL ÜYELERİ ve KURUM PERSONELİ
SAYISI ve DAĞILIMI**

Kurul Başkan ve Üyeleri	10
Yönetici Personel	19
Meslek Personeli	81
<i>Rekabet Uzmanı</i>	69
<i>Rekabet Uzman Yardımcısı</i>	12
Avukat, İnceleme Uzmanı ve Araştırma Uzman Yardımcısı	14
Bilişim Personeli	8
Memur	131
Teknisyen	4
Yardımcı Personel	34
Genel Toplam	301

YAYINLARIMIZ

SIRA NO	YAYIN NO	YAYIN ADI	ISBN NO
1	0001	Rekabetin Korunması Hakkında Kanun	ISBN 975-8301-01-2
2	0002	Turkish Competition Law	ISBN 975-8301-00-4
3	0003	Türk Rekabet Hukuku ve Rekabet Kurumunun AB ve AB'ye Üye Ülkelerle Mukayesesi	ISBN 975-8301-02-0
4	0016	Avrupa Topluluğu Rekabet Hukuku Mevzuatı - 1998	ISBN 975-8301-03-9
5	0018	5-6 Ekim (Sempozyum)	ISBN 975-8301-04-7
6	0019	October 5-6 Ekim (Symposium)	ISBN 975-8301-05-5
7	0030	Rekabet Hukuku ve Yargı	ISBN 975-8301-07-1
8	0033	Rekabet Politikası ve Özelleştirme Sempozyumu - 5 KASIM 1999	ISBN 975-8301-09-8
9		Rekabet Dergisi - Sayı 1	ISSN 1302-552X
10	0039	Perşembe Konferansları - Ekim 99	ISBN 975-8301-10-1
11	0040	Perşembe Konferansları - Kasım 99	ISBN 975-8301-11-Y
12	0041	Perşembe Konferansları - Aralık 99	ISBN 975-8301-12-8
13		Rekabet Dergisi - Sayı 2	ISSN 1302-552X
14	0047	1. Faaliyet Raporu	ISBN 975-8301-17-9
15	0048	Kemal EROL Rekabet Kurallarının Ülke Dışı Uygulanması	ISBN 975-8301-15-2
16	0049	Kerem Cem SANLI Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Öngörülen Yasaklayıcı Hükümler ve Bu Hükümlere Aykırı Sözleşme ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Geçersizliği	ISBN 975-8301-13-6
17	0050	İbrahim GÜL Teşebbüsün Alıcılarına Ayrımcılık Yaparak Hakim Durumunu Kötüye Kullanması	ISBN 975-8301-14-4
18	0051	Gamze ÖZ Avrupa Topluluğu ve Türk Rekabet Hukukunda Hakim Durumun Kötüye Kullanılması	ISBN 975-8301-16-0
19	0055	Perşembe Konferansları - Ocak 2000	ISBN 975-8301-19-5
20	0056	Perşembe Konferansları - Şubat 2000	ISBN 975-8301-19-5
21	0057	Perşembe Konferansları - Mart 2000	ISBN 975-8301-19-5
22	0058	Perşembe Konferansları - Nisan 2000	ISBN 975-8301-19-5
23	0059	Perşembe Konferansları - Mayıs 2000	ISBN 975-8301-19-5
24	0060	Perşembe Konferansları - Haziran 2000	ISBN 975-8301-19-5
25		Rekabet Dergisi - Sayı 3	ISSN 1302-552X
26		Rekabet Dergisi - Sayı 4	ISSN 1302-552X
27	0061	Uluslararası Rekabet Sempozyumu	ISBN 975-8301-22-5

28	0062	Dr. Ateş AKINCI Rekabetin Yatay Kısıtlanması	ISBN 975-8301-20-9
29	0063	Emel BADUR Türk Rekabet Hukukunda Rekabeti Sınırlayıcı Antlaşmalar (Uyumlu Eylem ve Kararlar)	ISBN 975-8301-21-7
30	0064	Yrd. Doç. Dr. Metin TOPÇUOĞLU Rekabeti Kısıtlayan Teşebbüsler Arası İşbirliği Davranışları ve Hukuki Sonuçları	ISBN 975-8301-24-1
31	0065	Perşembe Konferansları - Ekim 2000	ISBN 975-8301-19-5
32	0066	Perşembe Konferansları - Kasım-Aralık 2000	ISBN 975-8301-19-5
33	0067	Perşembe Konferansları - Ocak 2001	ISBN 975-8301-19-5
34	0068	Perşembe Konferansları - Şubat-Mart 2001	ISBN 975-8301-19-5
35		Rekabet Dergisi - Sayı 5	ISSN 1302-552X
36	0069	2. Faaliyet Raporu	ISBN 975-8301-25-X
37		Rekabet Dergisi - Sayı 6	ISSN 1302-552X
38		Rekabet Dergisi - Sayı 7	ISSN 1302-552X
39	0071	Perşembe Konferansları - Nisan 2001	ISBN 975-8301-19-5
40	0072	Perşembe Konferansları - Mayıs 2001	ISBN 975-8301-19-5
41	0073	Perşembe Konferansları – Haziran 2001	ISBN 975-8301-19-5
42	0074	Resmi Gazetede Yayınlanan Kurul Kararları 1997-1998-1999	ISSN 1303-362X
43	0075	Resmi Gazetede Yayınlanan Kurul Kararları 2000	ISSN 1303-362X
44	0076	Tunay KÖKSAL Avrupa Topluluğu ve Türk Rekabet Hukuku Çerçevesinde Kamu Teşebbüsleri ve İnhisari Haklar	ISBN 975-8301-27-6
45	0077	Şahin ARDIYOK Doğal Tekeller ve Düzenleyici Kurumlar, Türkiye için Düzenleyici Kurum Modeli	ISBN 975-8301-26-8
46		Rekabet Dergisi - Sayı 8	ISSN 1302-552X
47		Rekabet Dergisi - Sayı 9	ISSN 1302-552X
48	0078	AB Rekabet Hukukunda Son Gelişmeler ve Türk Rekabet Hukukuna Muhtemel Yansımaları (6 Kasım 2000)	ISBN 975-8301-29-2
49	0079	3. Faaliyet Raporu	ISBN 975-8301-31-4
50	0080	Bağımsız İdari Otoriteler (5 Kasım 2001)	ISBN 975-8301-28-4
51	0081	Regülasyon ve Rekabet (15-16 Mart 2001)	ISBN 975-8301-30-6
52		Rekabet Dergisi - Sayı 10	ISSN 1302-552X
53		Niçin Rekabet?	ISBN 975-8301-32-2
54	0082	Kamu Teşebbüsleri, Yasal Tekeller ve Rekabet (5 Mart 2002)	ISBN 975-8301-33-0
55	0083	E. Cenk GÜLERGÜN Topluluk Rekabet Hukuku Işığında Birleşme-Devralmalarda Yan Sınırlamalar	ISBN 975-8301-52-7

56	0084	Yaşar TEKDEMİR AT Rekabet Hukukunda Anlaşma Yapmayı Reddetme Sorunu ve Zorunlu Unsur Doktrini	ISBN 975-8301-51-9
57	0085	Tarkan ERDOĞAN Rekabet Hukuku Açısından Perakende Sektöründe Alım Gücü	ISBN 975-8301-50-0
58	0086	Murat ÇETİNKAYA İlgili Pazar Kavramı ve İlgili Pazar Tanımında Kullanılan Nicel Teknikler	ISBN 975-8301-49-7
59	0087	Lerzan KAYIHAN Rekabet Hukuku Uygulamalarında Ortak Girişimler	ISBN 975-8301-48-9
60	0088	İlmutluhan SELÇUK AT Anlaşması'nın 86. Maddesi Çerçevesinde Münhasır Haklar ve Özel Haklar Türk Rekabet Hukukuna Etkileri	ISBN 975-8301-47-0
61	0089	Barış EKDİ Gümrük Birliği Çerçevesinde Damping ve Yıkıcı Fiyat Uygulamaları	ISBN 975-8301-46-2
62	0090	Ali ILICAK Sherman Antitröst Yasasının Ortaya Çıkışı Yanılsamalar ve Gerçekler	ISBN 975-8301-45-4
63	0091	Aydın ÖZTUNALI Yatay Yoğunlaşmalarda Tek Teşebbüs Hakimiyeti, 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve AB Mevzuatı Uygulamaları	ISBN 975-8301-44-6
64	0092	Aydın ÇELEN Oligopolistik Pazarlarda Gözlenen Paralel Davranışların Rekabet Hukuku Açısından Değerlendirilmesi: Uyumlu Eylem ve Birlikte Hakim Durum	ISBN 975-8301-43-8
65	0093	İsmail Atalay YOLCU 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Yer Verilen Soruşturma Prosedürünün Ve Uygulamada Karşılaşılan Usul Sorunlarının AB Hukuku Bağlamında Değerlendirilmesi	ISBN 975-8301-42-X
66	0094	Kemal Tahir SU Rekabet Hukukunda Teşebbüslerin Hakim Durumunun Belirlenmesinde Pazar Gücünün Ölçülmesi	ISBN 975-8301-41-1
67	0095	Şahin YAVUZ Amerikan Antitröst Hukukunda Yeniden Satış Fiyatının Belirlenmesi Sorunu: "Per Se" veya "Rule Of Reason"	ISBN 975-8301-40-3
68	0096	M. Ömür PAŞAOĞLU Doğal Tekellerde Regülasyon ve Rekabet	ISBN 975-8301-39-X
69	0097	Yüksel KAYA Hakim Durumun Kötüye Kullanılması ve Fikri Mülkiyet Hakları	ISBN 975-8301-38-1
70	0098	Özge İÇÖZ Telekomünikasyon Sektöründe Regülasyon ve Rekabet	ISBN 975-8301-37-3

71	0099	Süleyman CENGİZ Pazarda Görelü Güçlü Teşebbüs Kavramı ve Teşebbüsler Arasında Bağımlılık İlişkisi	ISBN 975-8301-36-5
72	0100	Alper Fevzi KARA Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Araç Olarak Yıkıcı Fiyat Uygulaması (ABD ve AT Uygulamalarından Dersler)	ISBN 975-8301-35-7
73	0101	Mehmet YANIK Rekabet Hukukunun Hakim Durum ve Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Uygulamalarında Piyasa Giriş Engelleri	ISBN 975-8301-34-9
74		Rekabet Nereye Kadar? Nasıl? (Gazi Üniversitesi+Rekabet Kurumu)	ISSN 1-300-1868
75		Rekabet Dergisi - Sayı 11	ISSN 1302-552X
76	0102	Resmi Gazetede Yayınlanan Kurul Kararları 2001 (Cilt 1-2)	ISSN 1303-362X
77	0103	Resmi Gazetede Yayınlanan Kurul Kararları 2002 (Cilt 1-2)	ISSN 1303-362X
78	0104	Perşembe Konferansları Kasım 2001-Kasım 2002	ISBN 975-8301-19-5
79	0105	Akın Çakmakçı Teknolojik Gelişme ve Rekabet	ISBN 975-8301-71-3
80	0106	Ali DEMİRÖZ Yeni Ekonomide Rekabet Kuralları	ISBN 975-8301-70-5
81	0107	H. Gökşin KEKEVİ Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Birlikte Hakim Durumun Kötüye Kullanılmasında Kolaylaştırıcı Eylemler	ISBN 975-8301-63-2
82	0108	Ferhat TOPKAYA Telekomünikasyon Sektöründe Erişim Sorunları	ISBN 975-8301-74-8
83	0109	Orçun SENYÜCEL Rekabet İktisadında Ampirik Uygulamalar	ISBN 975-8301-62-4
84	0110	Meltem Bağış AKKAYA Gizli Anlaşma: Oyun Teorisi Yaklaşımı	ISBN 975-8301-76-4
85	0111	Serpil ÇINAROĞLU Rekabet Hukukunda Dikey Birleşmeler: Etkinlik ve Rekabet	ISBN 975-8301-61-6
86	0112	Ali İhsan ÇAĞLAYAN Pazar Gücünün Ölçülmesi	ISBN 975-8301-60-8
87	0113	Hasan Hüseyin ÜNLÜ AT ve Türk Rekabet Hukuku Soruşturmalarında Tarafların Hakları	ISBN 975-8301-58-6
88	0114	Cihan AKTAŞ Gelişmekte Olan Ülkelerde Rekabet Politikası: Bir Çerçeve Çalışması	ISBN 975-8301-59-4
89	0115	M. Haluk ARI AB Rekabet Hukukunda Patent Lisansı Anlaşmalarında Münhasırlık ve Bölgesel Sınırlamalar	ISBN 975-8301-57-8

90	0116	Oğuzkan GÜZEL Rekabet Hukukunda Teşebbüs ve Teşebbüs Birlikleri	ISBN 975-8301-56-X
91	0117	F. Yeşim AKCOLLU Enerji Sektöründe Rekabet ve Regülasyon	ISBN 975-8301-77-2
92	0118	Ümit GÖRGÜLÜ Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Kapsamında Fiyat Ayrımcılığı Uygulamaları	ISBN 975-8301-67-5
93	0119	Hakan Suat ÖLMEZ Rekabet Hukukunda Zorunlu Unsur Doktrini ve Uygulaması	ISBN 975-8301-66-7
94	0120	Pelin UYANIK Rekabet Hukuku Açısından Delil	ISBN 975-8301-65-9
95	0121	Derya YENİŞEN Şebeke Dışsallıkları ve Rekabet	ISBN 975-8301-78-0
96	0122	Şebnem KULAKSIZOĞLU Yatay Birleşmelerin Antirekabetçi Etkileri İle Öne Sürülen Savunma ve Yararların Bir Bütün Olarak Değerlendirilmesi	ISBN 975-8301-69-1
97	0123	Ilgaz SARIOĞLU Dijital Yayıncılık ve Rekabet Hukuku	ISBN 975-8301-79-9
98	0124	Ebru ÖZTÜRK Türk İdare Sisteminde Rekabet Kurumu'nun Yeri ve Diğer Bağımsız İdari Otoritelerle Karşılaştırılması	ISBN 975-8301-68-3
99	0125	Kürşat ÜNLÜSOY ABD Antitröst Hukukunda Bağlayıcı Anlaşmalar	ISBN 975-8301-64-0
100	0126	Hakan SABUNCU Birlikte Hakimiyet Kavramının Birleşme ve Devralmalar Altında Değerlendirilmesi	ISBN 975-8301-80-2
101	0127	K. Oğuz KARAKOÇ Rekabet Kurallarının Uluslararasılaşma Süreci ve Uluslararası Örgütlerin Politikaları	ISBN 975-8301-55-1
102	0128	Murat AYBER Marka İçi ve Markalar Arası Rekabetin Dengelenmesi Gereken Hallerde Rekabet Otoritelerinin Yaklaşımları	ISBN 975-8301-72-1
103	0129	Cengiz SOYSAL Rekabet Perspektifinden Türkiye Akaryakıt Sektörü	ISBN 975-8301-54-3
104	0130	Hilal YILMAZ Yenilik (İnovasyon) Kavramı ve Rekabet İlişkisi	ISBN 975-8301-73-X
105	0131	Abdülğani GÜNGÖRDÜ AT ve Türk Rekabet Hukukunda Yoğunlaşmalarda Kontrol Unsuru	ISBN 975-8301-75-6
106	0132	Mehmet Akif KAYAR Rekabet Hukuku Uygulamalarında Yatay İşbirliği Anlaşmaları Ortak Girişimler Açısından Bir Değerlendirme	ISBN 975-8301-82-9
107	0133	4. Faaliyet Raporu	ISBN 975-8301-82-9

108	0134	Av. Gönenç GÜRKAYNAK Türk Rekabet Hukuku Uygulaması için "Hukuk ve İktisat" Perspektifinden Amaç Tartışması	ISBN 975-8301-81-0
109		Rekabet Dergisi - Sayı 12	ISSN 1302-552X
110	0135	Mustafa Mehmet ÖZKARABÜBER Avrupa Birliği ve Türkiye'de Devlet Yardımlarının Kontrolü	ISBN 975-8301-53-5
111	0136	Oğuzkan GÜZEL AT Rekabet Hukuku Kurallarının Bankacılık Sektöründe Uygulanması	ISBN 975-8301-84-5
112	0137	Rekabet Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu-I Kayseri	ISBN 975-8301-85-3
113		Rekabet Dergisi - Sayı 13	ISSN 1302-552X
114		Rekabet Dergisi - Sayı 14	ISSN 1302-552X
115	0138	Kamu İhaleleri ve Rekabet (5 Kasım 2002)	ISBN 975-8301-87-X
116	0139	Rekabet Politikası ve Yoğunlaşmaların Kontrolü (4 Mart 2003)	ISBN 975-8301-86-1
117	0140	Şahin ARDIYOK Yerel Telekomünikasyon Hizmetlerinde Rekabet	ISBN 975-8936-00-X
118	0141	Arif Ogün SARI Rekabet Kuralları Işığında Erişim Arabağlantı Anlaşmaları ve Sanal Mobil Ağ Operatörlüğü	ISBN 975-8301-98-5
119	0142	Hakan BİLİR İhale Piyasalarında Rekabet Politikaları Rekabetin Sağlanması ve Korunması	ISBN 975-8301-92-6
120	0143	Bülent GÖKDEMİR Tarımda Piyasa Reformu (Türk Tarımı Özelinde Tarım ve Rekabet Politikası İlişkisi)	ISBN 975-8301-91-8
121	0144	M. Nazlı AKSOY Rekabetin Korunması Hakkında Kanuna Aykırlığın Özel Hukuk Alanındaki Sonuçları	ISBN 975-8301-93-4
122	0145	İbrahim AYDEMİR Elektronik Ticaret Alanındaki Rekabet Sorunları	ISBN 975-8301-89-6
123	0146	Harun ULU Birleşme ve Devralmalarda Ortaya Çıkan Rekabet Sorunları ve Koşullu İzin	ISBN 975-8936-03-4
124	0147	Kerem TOMUR Kobi'ler ve Rekabet Politikası De Minimis Kuralının Rekabet Hukukundaki Yeri, İşlevi ve Uygulama Prensipleri	ISBN 975-8301-99-3
125	0148	Burak BÜYÜKKUŞOĞLU Rekabet İktisadı Çerçevesinde Monopson (Tek Alıcı)	ISBN 975-8301-90-X
126	0149	İsmail Yücel ARDIÇ Yatay Yoğunlaşmalarda Potansiyel Rekabet	ISBN 975-8936-01-8

127	0150	Metin HASSU Rekabet Hukuku ve Hava Taşımacılığı Sektörü	ISBN 975-8301-97-7
128	0151	Mehmet ÖZDEN Profesyonel Meslek Birlikleri	ISBN 975-8936-02-6
129	0152	Onur Yelda TOY Rekabet Hukukunda Uyumlu Eylem	ISBN 975-8301-95-0
130	0153	Ekrem KALKAN Yatay Birleşmelerin İncelenmesinde İktisadi Tekniklerin Kullanılması	ISBN 975-8301-96-9
131	0154	Mustafa Okan ALPAY Birleşme ve Devralmalarda Batın Teşebbüs Savunması	ISBN 975-8301-94-2
132	0155	Resmi Gazetede Yayınlanan Rekabet Kurulu Kararları 2003 (Cilt 1)	ISSN 1303-362X
133	0156	Resmi Gazetede Yayınlanan Rekabet Kurulu Kararları 2003 (Cilt 2)	ISSN 1303-362X
134	0157	5. Faaliyet Raporu	ISBN 975-8936-04-2
135	0158	Özgür BAL Ürün Farklılaştırması ve Rekabet İktisadı	ISBN 975-8936-05-0
136		Rekabet Dergisi Sayı 15	ISSN 1302-552X
137		Rekabet Dergisi Sayı 16	ISSN 1302-552X
138	0162	Rekabet: Düzenlemeler ve Politikalar Kongresi (25-26 Eylül 2003)	ISBN 975-8936-06-9
139	0163	Hilmi BOLATOĞLU Rekabet Kurulu Kararlarının Yargısal Denetimi	ISBN 975-8936-07-7
140	0164	AB'ye Tam Üyelik Sürecinde Rekabet Politikasının Rolü ve Önemi Sempozyumu (5 Kasım 2003)	ISBN 975-8936-08-5

2004 YILI KESİN HESABI

GİDER		GELİR	
Yapılmakta Olan Yatırımlar	61.326.942.356	4077 Say.Kan.29.Mad.göre Alınan Pay	17.664.628.150.000
Malzeme Giderleri	120.273.051.011	4054 Say.Kan.Olağan Gelirler	5.191.974.499.801
Memur ve Ücret Giderleri	10.248.195.502.804	Kesilen Cezalar	100.313.450.000
Dış.Sağ.Fayda ve Hizmetler	1.450.559.738.802	Faiz Gelirleri	3.710.126.289.064
Çeşitli Giderler	2.605.643.949.961	Faal.İlg.Diğ.Gelirler	431.257.024.317
Vergi,Resim ve harçlar	62.360.750.600	Konusu Kalmayan Karşılıklar	59.656.498.000
Amortisman ve Tükenme Payları		Diğ.Olağandışı Gelirler	3.328.339.541.265
Karşılık Giderleri	750.488.778	Önceki Dönem Gelirleri	28.694.097.540
Önceki Dönem Giderleri	14.932.860.500	Dönet Net Gider Fazlası	9.286.703.656.257
Kurum Giderleri Toplamı	14.564.043.284.812		
Maliye Bakanlığına Aktarılan	24.500.000.000.000		
Emekli San.%4 Ek Karş.	455.008.000.000		
Sivil Sav.Fon Payı Gidl.	281.418.000.000		
Diğer Zararlar	1.223.921.432		
TOPLAM	39.801.693.206.244	TOPLAM	39.801.693.206.244

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (15.08.2003 tarih ve 4964 sayılı Kanun ile değişik) 39 uncu maddesinde, Kurum gelirlerinin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesine konulacak ödenek, yayın ve sair gelirler olduğu belirtilmiştir. Kurul'ca verilen para cezalarının % 25 inin Kurum geliri olacağına ilişkin hükmün yukarıda anılan yasa ile değiştirilmesi sebebiyle Rekabet Kurulu'nun verdiği cezalardan dolayı Kurum'a bundan sonra herhangi bir gelir aktarımı olmayacaktır. Diğer taraftan Kurum'un oluşturulmasından bu yana Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesine Kurumumuzla ilgili olarak ödenek konulmamış ve genel bütçenin transfer tertibinden ödenek alınmamıştır. Yine bilindiği üzere, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un (6.3.2003 tarih ve 4822 sayılı Kanunla değişik) 29 uncu maddesinde ise, yeni kurulacak olan anonim ve limited şirket statüsündeki tüm ortaklıkların sermayelerinin ve sermaye artırımını halinde artan kısmın binde biri nispetinde yapılacak ödemelerin T.C. Merkez Bankası veya muhabiri olan T.C. Ziraat Bankası nezdinde açılacak hesapta toplanacağı, bu hesapta toplanan paraların % 40 ının Rekabet Kurumu hesabına her ay sonunda aktarılacağı belirtilmiştir. Yukarıdaki tablonun tetkikinden de görüleceği üzere Kurumumuz gelirlerinin hemen hemen tamamına yakın kısmı bu kaynaktan sağlanmaktadır. Ancak, 21.9.2004 tarihli ve 25590 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5234 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi ile 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 'Kurum Gelirleri' başlıklı 39 uncu maddesine mülga (b) bendinden sonra gelmek üzere (c) bendi olarak, yeni kurulacak olan anonim ve limited şirket statüsündeki tüm ortaklıkların sermayelerinin ve sermaye artırımını halinde artan kısmın onbinde dördü nispetinde yapılacak ödemeler hükmü eklenmiş ve önceki hüküm ise 23.7.2004 tarih ve 25531 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5217 sayılı Kanun ile 1.1.2005 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

2004 YILINDA KURUL KARARLARINA KARŞI AÇILAN DAVALAR TABLOSU

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
1	27-06-2000	00-24/255-138	04/61	Danıştay 13. Daire	05/1693	04/4165		AkmayaSan.Tic.A.Ş., A.KadirEKŞİ, HasanYAŞAR
2	05-06-2001	01-26/256-72	04/29	Danıştay 13. Daire	05/135	04/550		İzmir Otobüs ve Terminal İşletmeleri A.Ş
3	06-07-2001	01-31/313-91	04/22	Danıştay 13. Daire	05/1676	03/4308		Büyük İstanbul Otobüs İşl.A.Ş.
4	05.10.2001	01-47/483-120	04/195	Danıştay 13. Daire	05/1742	04/11794		Doğuş Otomotiv Servis A.Ş.(Doğuş otomotiv Holding A.Ş- Genpaş otomotiv A.Ş)
5	04.12.2001	01-58/599-155	04/181	Danıştay 13. Daire	05/1764	04/10791		Golden Meyve Suyu Gıda San. A.Ş
	"	"	04/182	Danıştay 13. Daire	05/1760	04/10794		Ersu Meyva Suyu Gıda San.A.Ş
6	01.02.2002	02-06/51-24	04/78	Danıştay 13. Daire	05/5689	04/8577		Lafarge Aslan Çimento San. Tic.A.Ş.
	"	"	04/79	Danıştay 13. Daire	05/1726	04/8579		Batiçim (Batı Anadolu Çimento San. A.Ş)
	"	"	04/81	Danıştay 13. Daire	05/1731	04/9352		Ado Çimento San.A.Ş.
	"	"	04/86	Danıştay 13. Daire	05/5660	04/8575		Anadolu Çimento T.A.Ş
	"	"	04/87	Danıştay 13. Daire	05/4995	04/8576		Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento A.Ş.
	"	"	04/89	Danıştay 13. Daire	05/5093	04/9051		Eşref Baltacı
	"	"	04/90	Danıştay 13. Daire	05/5071	04/9055		Seyit Şanlı

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
	"	"	04/91	Danıştay 13. Daire	05/1728	04/9052		Mehmet Mustafa Bükey
	"	"	04/93	Danıştay 13. Daire	05/5072	04/9053		Şinasi Ertan
	"	"	04/94	Danıştay 13. Daire	05/5070	04/9050		Şevinç İzmiroğlu
	"	"	04/96	Danıştay 13. Daire	05/5058	04/9056		Tufan Ünal
	"	"	04/106	Danıştay 13. Daire	05/6205	04/9960		Ayhan Atar
	"	"	04/110	Danıştay 13. Daire	05/5681	04/8432		Bursa Çimento Fab. A.Ş ve 7 Yönetim Kurulu Üyesi
	"	"	04/117	Danıştay 13. Daire	05/5933	04/9951		Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş
	"	"	04/121	Danıştay 13. Daire	05/6204	04/9959		Tevfik Güngör Uras
	"	"	04/122	Danıştay 13. Daire	05/5674	04/9699		Paul Marie Vanfrachem
	"	"	04/123	Danıştay 13. Daire	05/5680	04/8578		Afyon Çimento San. T.A.Ş
	"	"	04/124	Danıştay 13. Daire	05/5633	04/9503		Akçansa Çimento San. A.Ş.
	"	"	04/125	Danıştay 13. Daire	05/5132	04/8580		Set Çimento San.ve Tic.A.Ş
	"	"	04/126	Danıştay 13. Daire	05/5044	04/9504		Bernard Ghins
	"	"	04/127	Danıştay 13. Daire	05/5130	04/9058		Baştaş Başkent Çimento San. Tic. A.Ş (7 Yönetim Kurulu Üyesi)
	"	"	04/128	Danıştay 13. Daire	05/5727	04/9057		Konya Çimento San. A.Ş (5 Yönetim Kurulu Üyesi)

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
	"	"	04/129	Danıştay 13. Daire	05/5045	04/9507		Albert Marchand
	"	"	04/130	Danıştay 13. Daire	05/5059	04/9049		Muzaffer Nurullah İzmirlioğlu
	"	"	04/131	Danıştay 13. Daire	05/5073	04/9054		Türkan Baltalı
	"	"	04/133	Danıştay 13. Daire	05/5048	04/9048		Feyyaz Nurullah İzmirlioğlu
	"	"	04/134	Danıştay 13. Daire	05/5661	04/9505		Hasan Güleşçi
	"	"	04/136	Danıştay 13. Daire	05/5131	04/9059		Av.Dr.Erden Kuntalp
	"	"	04/137	Danıştay 13. Daire	05/5046	04/9506		Mevlüt Tufan Darbaz
	"	"	04/138	Danıştay 13. Daire	05/5064	04/9622		Helmut Erhard
	"	"	04/165	Danıştay 13. Daire	05/1748	04/10204		Seyhan C. Turhan
	"	"	04/168	Danıştay 13. Daire	05/1749	04/10206		Bertand Deau
	"	"	04/169	Danıştay 13. Daire	05/1751	04/10209		Pierre De Saint Rapt
	"	"	04/170	Danıştay 13. Daire	05/1753	04/10240		Erdoğan M.Akdağ
	"	"	04/171	Danıştay 13. Daire	05/1750	04/10207		A.Nuri Özkaya
	"	"	04/173	Danıştay 13. Daire	05/1752	04/10239		Benoit Madre
	"	"	04/184	Danıştay 13. Daire	05/1761	04/10831		1. Adnan Adil İğnebekçili 2. Nuri Yeşilyurt

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
	"	"	04/185	Danıştay 13. Daire	05/1762	04/10832		1. Adnan Adil İğnebekçili 2. Salih Karahasanoğlu 3. Mehmet Can Taze
	"	"	04/188	Danıştay 13. Daire	05/5702	04/8430		Nuh Çimento San. A.Ş
	"	"	04/202	Danıştay 13. Daire	05/1820	04/10920		Bolu Çimento San. A.Ş
	"	"	04/210	Danıştay 13. Daire	05/5138	04/10919		Adana Çimento San. T.A.Ş
	"	"	04/215	Danıştay 13. Daire	05/1802	04/10918		Oysa Çimento San. Tic. A.Ş
	"	"	04/228	Danıştay 13. Daire	05/5056	04/13564		1. Adnan Adil İğnebekçili 2. Ümit Güngördü
7	08-02-2002	02-07/57-26	04/35	Danıştay 13. Daire	05/1046	04/6968		R.Metin Selçuk
	"	"	04/39	Danıştay 13. Daire	05/1706	04/7538		Vedat Koç
	"	"	04/40	Danıştay 13. Daire	05/1707	04/7541		Mümtaz Büyüknalça
	"	"	04/41	Danıştay 13. Daire	05/1047	04/7071		Mustafa Torok Tanrıyar
	"	"	04/42	Danıştay 13. Daire	05/1043	04/6458		Cengiz Cücü
	"	"	04/43	Danıştay 13. Daire	05/1045	04/6800		A. Hamdi Tombak
	"	"	04/44	Danıştay 13. Daire	05/5309	04/7070		Cem Ali Atılgan
	"	"	04/45	Danıştay 13. Daire	05/1044	04/6493		S. Feridun Güray
	"	"	04/46	Danıştay 13. Daire	05/1048	04/7102		Ali Parıl Sümer

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
	"	"	04/48	Danıştay 13. Daire	05/1709	04/7632		Yavuz Sultan Kansız
	"	"	04/49	Danıştay 13. Daire	05/1708	04/7631		Ramazan Alkan
	"	"	04/51	Danıştay 13. Daire	05/1717	04/8175		İbrahim Kırıcı
	"	"	04/52	Danıştay 13. Daire	05/1710	04/7769		Hikmet Bülent Uzel
	"	"	04/53	Danıştay 13. Daire	05/4649	04/7839		Turgut Özkan
	"	"	04/58	Danıştay 13. Daire	05/5669	04/7073		Türkiye Gübre San. A.Ş Genel Müd.
	"	"	04/59	Danıştay 13. Daire	05/5701	04/6936		Toros Gübre ve Kçimya End. A.Ş (11 Yönetim Kurulu Üyesi)
	"	"	04/60	Danıştay 13. Daire	05/5505	04/7394		Oktay Vural
	"	"	04/64	Danıştay 13. Daire	05/5653	04/7837		Ege Gübre Sanayi A.Ş
	"	"	04/69	Danıştay 13. Daire	05/5721	04/7925		Gübre Fabrikaları T.A.Ş
	"	"	04/74	Danıştay 13. Daire	05/5700	04/8172		S. Yaşar, F.Kalpaklıoğlu, S. Gökçen, A. Onaner, Ş. Ertan
	"	"	04/82	Danıştay 13. Daire	05/5916	04/8173		Mustafa Selim Yaşar
	"	"	04/111	Danıştay 13. Daire	05/5719	04/7671		Sami Kırgöz
	"	"	04/112	Danıştay 13. Daire	05/5518	04/8582		Hayati Çetin
	"	"	04/120	Danıştay 13. Daire	05/5638	04/7387		Bandırma Gübre Fab. A.Ş ve (6 Yönetim Kurulu Üyesi)

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
	"	"	04/183	Danıştay 13. Daire	05/1732	04/9353		Ercüment Güler
	"	"	04/198	Danıştay 13. Daire	05/4003	04/6946		Hasan Şahin Cengiz
	"	"	04/217	Danıştay 13. Daire	05/5163	04/7105		İGSAŞ İstanbul Gübre San. A.Ş.
8	26-02-2002	02-16/176-70	04/47	Danıştay 13. Daire	05/1049	04/7164		1. Turgulu Saraflar ve Kuy. Der. 2. Z Yaşar 3. T.B. Ata 4. M. Türksoy 5. Ö. Gündüz 6. M. Uzun
9	07-05-2002	02-27/291-119	04/17	Danıştay 13. Daire	05/946	03/3692		Telsim Mobil Telekomünikasyon Hiz. A.Ş
10	27.06.2002	02-41/468/196	04/180	Danıştay 13. Daire	05/1759	04/10793		UND Uluslararası Nakliyeciler Derneği
11	25.07.2002	02-45/530-219	04/167	Danıştay 13. Daire	05/1758	04/10656		Reklamcılar Derneği
12	23-08-2002	02-49/634-257	04/56	Danıştay 13. Daire	05/1699	04/6581		Karbogaz, Karbondioksit İsmail Temiz, Hüseyin Aytemiz, Ali Aytemiz
13	28.08.2002	02-50/636-258	04/187	Danıştay 13. Daire	05/5535	04/10635		Atlas Yayıncılık ve Tic. A.Ş
	"	"	04/192	Danıştay 13. Daire	05/5534	04/10636		Digital Platform İletişim Hiz. A.Ş
14	06.09.2002	02-53/685-278	04/115	Danıştay 13. Daire	05/5086	04/8898		Orma Orman Mahsülleri İntegre San. Ve Tic A.Ş

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
	"	"	04/118	Danıştay 13. Daire	05/5060	04/9047		Kastamonu Etegree Ağaç San. ve Tic. A.Ş
	"	"	04/135	Danıştay 13. Daire	05/5057	04/9349		Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri San. Tes.İth.İhr. Ve Tic A.Ş
	"	"	04/156	Danıştay 13. Daire	05/5063	04/10379		Divapan Entegre Ağaç Panel San. ve Tic. A.Ş
	"	"	04/164	Danıştay 13. Daire	05/5074	04/10217		SFC Entegre Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş
15	27-09-2002	02-57/719-288	04/01	Danıştay 13. Daire	05/1016	03/5734		Sentim Bilişim A.Ş. MustafaKuralkan HasanKuralkan HüseyinKuralkan
16	02-10-2002	02-60/755-305	04/36	Danıştay 13. Daire	05/1703	04/6937		Tüm İnternet Derneği
	"	"	04/50	Danıştay 13. Daire	05/1700	04/6785		Türk Telekom A.Ş
17	21.10.2002	02-64/803-325	04/98	Danıştay 13. Daire	05/5082	04/9697		1. M.Ali Yalçındağ 2. Soner Gedik 3. Yaşar Eroğlu
	"	"	04/100	Danıştay 13. Daire	05/5065	04/9912		Mustafa DİNÇER
	"	"	04/101	Danıştay 13. Daire	05/5066	04/9911		1. Yalçın Erceber 2. Ö.Faruk Bayhan
	"	"	04/103	Danıştay 13. Daire	05/5067	04/9908		Kenan Sönmez
	"	"	04/104	Danıştay 13. Daire	05/5042	04/9910		Aks Televizyon Reklamcılık ve Filmcilik San. ve Tic. A.Ş
	"	"	04/107	Danıştay 13. Daire	05/5081	04/9695		Bimaş Birleşik Medya Paz. A.Ş

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
	"	"	04/119	Danıştay 13. Daire	05/5055	04/9698		DTV Haber ve Görsel Yayıncılık A.Ş
	"	"	04/153	Danıştay 13. Daire	05/5061	04/10406		Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş
	"	"	04/160	Danıştay 13. Daire	05/5169	04/10141		Abdullah Zühtü Sezer
	"	"	04/161	Danıştay 13. Daire	05/5679	04/10407		Ülke Televizyon Programcılık Reklam Film Yapım Yayın Pazarlama A.Ş
	"	"	04/190	Danıştay 13. Daire	05/5688	04/9892		Faik Muhittin Bulut
	"	"	04/200	Danıştay 13. Daire	05/5000	04/10789		Ahmet Fatih Edipoğlu
	"	"	04/201	Danıştay 13. Daire	05/4999	04/10788		Önay Şevket Bilgin
	"	"	04/208	Danıştay 13. Daire	05/5008	04/9909		Zafer Mutlu
	"	"	04/229	Danıştay 13. Daire	05/5168	04/10309		Star Televizyon Hizmetleri A.Ş
18	25.02.2003	03-12/135-63	04/132	Danıştay 13. Daire	05/5051	04/8434		Yonsan Ege Yonga Levha San. ve Tic. A.Ş
	"	"	04/139	Danıştay 13. Daire	05/5068	04/9891		Sumaş Suni Tahta ve Mobilya San.A.Ş
	"	"	04/219	Danıştay 13. Daire	05/5216	04/11148		Foça Sunta San.Tic.A.Ş
	"	"	04/220	Danıştay 13. Daire	05/5218	04/11138		Teverpan Ağaç San.A.Ş
	"	"	04/221	Danıştay 13. Daire	05/5238	04/11176		Setaş Simav Orman Mahs. End. ve Tic.A.Ş

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
	"	"	04/223	Danıştay 13. Daire	05/5219	04/11139		Samedoğlu Orman Ürünleri Dağ.San.ve Tic.A.Ş
	"	"	04/224	Danıştay 13. Daire	05/5221	04/11141		Tever Ağaç San.ve Tic. İşlt.A.Ş
	"	"	04/225	Danıştay 13. Daire	05/5217	04/11137		Vezirköprü Orman Ürünleri ve Gıda Tic.A.Ş
	"	"	04/226	Danıştay 13. Daire	05/5220	04/11140		Köseoğlu Orman ÜrünleriElek.İnş.Taah.san.ve Tic.A.Ş
19	27-02-2003	03-13/140-67	04/23	Danıştay 13. Daire	05/1040	04/1990		Ere Elektrik Üretim ve Dağıtım Tic. A.Ş
20	03-04-2003	03-22/251-M	04/75	Danıştay 13. Daire	05/1704	04/7007		Çukurova Elektrik A.Ş
21	01-05-2003	03-28/351-150	04/02	Danıştay 13. Daire	05/134	03/5636		Çimbeton A.Ş.
	"	"	04/04	Danıştay 13. Daire	05/1023	03/5388		Şerife YILMAZ
	"	"	04/05	Danıştay 13. Daire	05/1020	03/5380		Yılmaz Beton San. Ve Tic. A.Ş.
	"	"	04/06	Danıştay 13. Daire	05/1021	03/5385		Sadullah YILMAZ
	"	"	04/07	Danıştay 13. Daire	05/1022	03/5384		Mustafa ÖZCAN
22	01-05-2003	03-28/352-151	04/08	Danıştay 13. Daire	05/1014	03/5635		Çimentaş (İzmir ÇimentoFabrikası A.Ş)
23	06.06.2003	03-40/432-186	04/116	Danıştay 13. Daire	05/5052	04/8433		Telsim Mobil Telekomünikasyon Hiz.A.Ş
	"	"	04/191	Danıştay 13. Daire	05/5699	04/10382		Türkcell İletişim Hizm. A.Ş.

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
24	10-06-2003	03-41/461 M	04/76	Danıştay 13. Daire	05/1715	04/8085		Lafarge Beton A.Ş
25	06.12.2003	03-42/483-M	04/84	Danıştay 13. Daire	05/1734	04/9583		Lafarge Beton A.Ş
26	17-06-2003	03-43/485-207	04/62	Danıştay 13. Daire	05/1711	04/7790		Ahmet Ratip Kumbasar
	"	"	04/63	Danıştay 13. Daire	05/1721	04/8262		Mustafa Acaroğulları
	"	"	04/99	Danıştay 13. Daire	05/1720	04/8261		Jean Pierre Le Boulicaut
	"	"	04/102	Danıştay 13. Daire	05/1718	04/8259		Ziya Kayacan
	"	"	04/189	Danıştay 13. Daire	05/1719	04/8260		Pierre Yves Damnon
27	26.06.2003	03-45/523-231	04/179	Danıştay 13. Daire	05/1737	04/9696		KazımUzun Züccaciye Tic. San paz. A.Ş
28	09-07-2003	03-49/550-241	04/03	Danıştay 13. Daire	05/133	03/5631		Akmaya A.Ş. AliAlpdoğan AbdullahAkbulut
29	13-08-2003	03-55/645-296	04/09	Danıştay 13. Daire	05/131	03/5377		Selçuk DOKER
	"	"	04/10	Danıştay 13. Daire	05/927	03/4446		Megamar Sağlık Hiz. Ltd. Şti
	"	"	04/19	Danıştay 13. Daire	05/1009	03/4934		Genç Gama Sağlık Hiz. Ltd. Şti
	"	"	04/25	Danıştay 13. Daire	05/937	03/4610		1. OrtadoğuSağlıkA.Ş. 2. EyüpÖzeren 3)Sadi Kaya 4. SüleymanGökdoğan
30	15-08-2003	03-57/671-304	04/24	Danıştay 13. Daire	05/5985	04/1750		HSBC Bank Ticaret A.Ş.
31	19.09.2003	03-63/764-354	04/203	Danıştay 13. Daire	05/5021	04/10760		TTMOB Konya 51 adet mühendis

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
32	09-10-2003	03-66/795 M	04/11	Danıştay 13. Daire	05/132	03/5592		Göлтаş Gölller Bölgesi Çimento San. A.Ş.
33	23-10-2003	03-69/831-361	04/30	Danıştay 13. Daire	05/1689	04/1772		1. KoçSis.Bil.İlet.Hiz.A.Ş. 2. AliYıldırım 3.BülentGönç 4. FerdaErginoğlu 5. TayfunUğur 6. SenayKızılkaya
34	30.10.2003	03-70/844-366	04/105	Danıştay 13. Daire	05/5257	04/9907		Anadolu Anonim T.Sigorta Şirketi
	"	"	04/142	Danıştay 13. Daire	05/5259	04/10143		TEB Sigorta A.Ş
	"	"	04/143	Danıştay 13. Daire	05/5256	04/9913		Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliği
	"	"	04/146	Danıştay 13. Daire	05/5254	04/9895		Milli Reasürans T.A.Ş
	"	"	04/147	Danıştay 13. Daire	05/5255	04/10405		1-Aclan Acar 2.Süleyman Sözen 3. Hüsnü Akhan 4.Y.Akın Öngör 5. K.Erhan Tunçay
	"	"	04/150	Danıştay 13. Daire	05/5249	04/10142		Türkiye Genel Sigorta A.Ş
	"	"	04/151	Danıştay 13. Daire	05/5253	04/10215		Başak Sigorta A.Ş
	"	"	04/152	Danıştay 13. Daire	05/5252	04/10211		Ak Sigorta A.Ş
	"	"	04/154	Danıştay 13. Daire	05/5250	04/10212		Axa Oyak Sigorta A.Ş
	"	"	04/157	Danıştay 13. Daire	05/5258	04/10416		Ray Sigorta A.Ş
	"	"	04/158	Danıştay 13. Daire	05/5260	04/10216		İsviçre Sigorta A.Ş

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
	"	"	04/172	Danıştay 13. Daire	05/1757	04/10637		1. Axa Oyak Sigorta A.Ş 2. H.Cemal Ezerdi
	"	"	04/176	Danıştay 13. Daire	05/5261	04/10214		Yapı Kredi Sigorta A.Ş
	"	"	04/177	Danıştay 13. Daire	05/5251	04/10213		Güneş Sigorta A.Ş
	"	"	04/213	Danıştay 13. Daire	05/5223	04/10829		Garanti Sigorta A.Ş
35	10.11.2003	03-72/874-373	04/113	Danıştay 13. Daire	05/5050	04/8896		Çukurova Elektrik A.Ş
36	20-11-2003	03-75/923 M	04/14	Danıştay 13. Daire	05/51	03/6073		Konya Metro Tur. Sey. Ltd.Şti
37	15-12-2003	03-79/965-396	04/77	Danıştay 13. Daire	05/1768	04/6738		Tek Gıda-İş Sendikası
38	17-12-2003	03-80/967-397	04/54	Danıştay 13. Daire	05/6172	04/6449		Türkiye Seyhat Acentaları Birliği
39	18.12.2003	03-81/969-398	04/218	Danıştay 13. Daire	05/5166	04/4090		Özel Sakarya Polikliniği
40	15.01.2004	04-03/49-14	04/80	Danıştay 13. Daire	05/6601	04/6450		Türkiye Seyhat Acentaları Birliği
41	19.01.2004	04-05/54-15	04/194	Danıştay 13. Daire	05/1741	04/11452		1. Mamsan Gıda San. Tic.A.Ş 2. Y.Gürsoy 3. R.Gürsoy 4. N.Gürsoy
42	29-01-2004	04-09/77-19	04/31	Danıştay 13. Daire	05/5913	04/2195		Petrol-İş Sendikası
43	29-01-2004	04-09/79-21	04/55	Danıştay 13. Daire	05/1724	04/8342		Seskır Otomotiv A.Ş.
	“	“	04/68	Danıştay 13. Daire	05/1722	04/8343		M.Y.S Otomotiv Taşımacılık Petrol Ürünleri Tur. Tekstil ve Tic. Ltd.Şti

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
44	24-02-2004	04-16/123-26	04/72	Danıştay 10. Daire		04/7088	04/7617	Eczacıbaşı Karo Seramik San. ve Tic.A.Ş.
	"	"	04/85	Danıştay 10. Daire		04/7075	04/7616	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. Ve Tic.A.Ş.
	"	"	04/88	Danıştay 13. Daire	05/5047	04/9894		Hitit Sseramik San A.Ş
	"	"	04/92	Danıştay 13. Daire	05/5299	04/9518		1-Ege SeramikSan. ve Tic A.Ş 2-Ege Vitrifiye Sağlık Gereçleri San. ve Tic A.Ş
	"	"	04/95	Danıştay 13. Daire	05/5677	04/9863		Toprak Saniteri Turizm İşlt. Tic. San A.Ş
	"	"	04/108	Danıştay 13. Daire	05/5077	04/9952		Serel Seramik San. ve Tic. A.Ş
	"	"	04/140	Danıştay 13. Daire	05/5910	04/10380		Seramiksan Turgutlu Seramik San. ve Tic. A.Ş
	"	"	04/144	Danıştay 13. Daire	05/5675	04/9958		Kalevit Roca Saniteri A.Ş
	"	"	04/145	Danıştay 13. Daire	05/5724	04/10404		Yurtbay Seramik San. ve Tic. A.Ş
	"	"	04/148	Danıştay 13. Daire	05/5041	04/9994		Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik San. A.Ş
	"	"	04/149	Danıştay 13. Daire	05/5062	04/10381		Altın Çini ve Seramik San. A.Ş
	"	"	04/155	Danıştay 13. Daire	05/5075	04/10210		Termal Seramik San.Tic.A.Ş
	"	"	04/159	Danıştay 13. Daire	05/5091	04/9516		Eczacıbaşı Karo Seramik San. ve Tic.A.Ş.
	"	"	04/162	Danıştay 13. Daire	05/5670	04/10208		Kütahya Poselen San. A.Ş

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
	"	"	04/163	Danıştay 13. Daire	05/5076	04/10205		Heriş Seramik ve Turizm San. A.Ş
	"	"	04/166	Danıştay 13. Daire	05/1756	04/10475		Söğütsen Seramik San. İnş.Mad.İth.İhrc.A.Ş
	"	"	04/174	Danıştay 13. Daire	05/5080	04/9517		Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic.A.Ş.
	"	"	04/175	Danıştay 13. Daire	05/5043	04/10144		Tamsa Fayans Seramik Üretim Dağ.San. ve Tic.A.Ş
	"	"	04/186	Danıştay 13. Daire	05/5717	04/10189		Umpaş Seramik San. Tic.A.Ş
	"	"	04/196	Danıştay 13. Daire	05/5144	04/10792		Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş
	"	"	04/197	Danıştay 13. Daire	05/5145	04/10790		Pera Seramik San. Tic.A.Ş
	"	"	04/199	Danıştay 13. Daire	05/5170	04/9906		1. Yüksel Seramik San. Tic 2. Emin Sazak 3. Yurdal.Sert 4. M.Emin .Sazak 5. Hanifi.Mutlu 6-Tuna.Aksel 7. Cihan.Candemir 8. A.Oğuz.Berkol
	"	"	04/205	Danıştay 13. Daire	05/5248	04/10641		Bozüyük Seramik San. ve Tic. A.Ş
	"	"	04/206	Danıştay 13. Daire	05/5154	04/10640		Ercan Seramik San ve Tic AŞ
	"	"	04/207	Danıştay 13. Daire	05/5247	04/10639		Ercan Seramik San ve Tur. Tic Ltd.Şti.
	"	"	04/209	Danıştay 13. Daire	05/5224	04/10947		Uşak Seramik San. A.Ş
	"	"	04/212	Danıştay 13. Daire	05/5146	04/10787		Anatolia Seramik San. ve Tic. A.Ş

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
45	15.01.2004	04-18/156-M	04/216	Danıştay 13. Daire	05/1714	04/7927		Gür Plastik San. A.Ş
46	18.03.2004	04-20/206-42	04/83	Danıştay 13. Daire	05/1730	04/9335		Pfizer İlaçları Ltd.Şti.
47	18.03.2004 25.03.2004	04-20/225 M 04- 22/249 M	04/65	Danıştay 13. Daire	05/1701	04/6865		Erdem Bakkaliye Gıda Tem. Mad. Kozmetik ve Züc. Ürn.İmalat San. ve Tic. Ltd.Şti
48	25.03.2004	04-22/237-M	04/214	Danıştay 13. Daire	05/1747	04/12531		Günhan Otomotiv A.Ş
49	25.03.2004	04-22/239-M	04/114	Danıştay 13. Daire	05/5069	04/8086		Pegasus Hava Taşımacılık A.Ş
50	08-04-2004	04-25/272-59	04/73	Danıştay 13. Daire	05/1723	04/8379		Türkcell İletişim Hizm. A.Ş.
51	08.04.2004	04-25/279-61	04/109	Danıştay 13. Daire	05/5953	04/9893		ABS Alçı ve Blok San. A.Ş
52	15.04.2004	04-26/284-62	04/97	Danıştay 13. Daire	05/5112	04/8650		Türkiye Seyhat Acentaları Birliği
53	15-04-2004	04-26/308-71	04/67	Danıştay 13. Daire	05/1729	04/9287		Penajans D' Arey Masius Beton ve Bowles Tic. A.Ş
54	22-04-2004	04-27/316-67	04/66	Danıştay 13. Daire	05/1727	04/8897		Özdörtler Gıda Temizlik Mad. ve Medikal Tic. ve San. Ltd.Şti
55	03.05.2004	04-31/363-89	04/204	Danıştay 13. Daire	05/1745	04/12289		Hülagü Han KOTAN
	"	"	04/227	Danıştay 13. Daire	05/5211	04/12047		Selçuk Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş
56	04-05-2004	04-32/37-93	04/71	Danıştay 13. Daire	05/5922	04/8581		Sönmez Enerji Elektrik Toptan Tic. A.Ş
57	03.06.2004	04-40/455-M	04/178	Danıştay 10. Daire		04/10638	04/7376	Radon Tıbbi Malzemeler İht. İhr. Pazarlama Ltd. Şti.

Sıra	Kurul Karar Tarihi	Aleyhine Dava Açılan Kurul Kararı	M. No	Mahkeme	13. Daire Esas No	Esas No	Karar No	Davacı
58	24.06.2004	04-43/522-146	04/222	Danıştay 13. Daire	05/5222	04/11093		Türkiye Seyhat Acentaları Birliği
59	02.09.2004	04-57/781 M	04/211	Danıştay 13. Daire	05/1746	04/12443		AKABE Madencilik San. ve Tic. A.Ş
60	13-01-2004	107 sayılı işlemin iptali	04/18	Danıştay 13. Daire	05/1033	04/1709		Atilla Kart
61	10-11-2003	3056 sayılı yazının iptali	04/15	Danıştay 13. Daire	05/1026	03/6146		1. Cabbaroğlu AkaryakıtLtd.Şti. 2. Cabbaroğlu Koll. Şti.
62	26.09.2000	736 sayılı yazı	04/193	Ank. 6. İdare Mah.		04/1039	04/2211	Telsim Mobil Telekomünikasyon Hiz.A.Ş
63	13-07-1999	99-35/334-205	04/20	Danıştay 13. Daire	05/1011	03/5556		Işıklar Holding
64		Önaraştırma işleminin iptali	04/37	Danıştay 10. Daire		03/6039	04/203	Kalevit Roca Seramik San A.Ş
		"	04/38	Danıştay 10. Daire		03/6050	04/205	Kaleseramik Çanakkalle Kalebodur Seramik San A.Ş
65	12-01-1999	V-14 sayılı İşlemin İptali	04/230	Danıştay 13. Daire	05/1565	04/9553		Armatör Liman A.Ş

İLGİLİ İNTERNET ADRESLERİ

REKABET KURUMU: <http://www.rekabet.gov.tr>

Rekabet ile İlgili Siteler

- [American Antitrust Institute](http://www.antitrustinstitute.org/) <http://www.antitrustinstitute.org/>
- [Antitrust Policy](http://www.antitrust.org/) <http://www.antitrust.org/>
- [Economics Departments, Institutes and Research Centers in the World :Industrial Economics, Regulation](http://netec.mcc.ac.uk/EDIRC/indecon.html) <http://netec.mcc.ac.uk/EDIRC/indecon.html>
- [The Economics of Competition](http://www.kevinhinde.com/competition/) <http://www.kevinhinde.com/competition/>
- [EU DG Competition](http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html) http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html
- [EU Published in the Official Journal on Antitrust](http://europa.eu.int/comm/competition/antitrust/oj/) <http://europa.eu.int/comm/competition/antitrust/oj/>
- [EU Recent case-law of the Court of Justice and the Court of First Instance- Search Engine](http://www.europa.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=en) <http://www.europa.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=en>
- [Guide to Antitrust Resources on the Web](http://www.antitrustinstitute.org/links.cfm) <http://www.antitrustinstitute.org/links.cfm>
- [International Competition Network](http://www.internationalcompetitionnetwork.org/) <http://www.internationalcompetitionnetwork.org/>
- [NBER Papers in Antitrust Policy](http://papers.nber.org/jel/L4.html) <http://papers.nber.org/jel/L4.html>
- [OECD Competiton Policy](http://www.oecd.org/topic/0,2686,en_2649_37463_1_1_1_1_37463,00.html) http://www.oecd.org/topic/0,2686,en_2649_37463_1_1_1_1_37463,00.html
- [OECD Regulation and Sector Links](http://www.oecd.org/document/48/0,2340,en_2649_34753_29165232_1_1_1_1,00.html) http://www.oecd.org/document/48/0,2340,en_2649_34753_29165232_1_1_1_1,00.html
- [US Antitrust Case Browser](http://www.stolaf.edu/people/becker/antitrust/) <http://www.stolaf.edu/people/becker/antitrust/>
- [US Department of Justice-Antitrust Division](http://www.usdoj.gov/atr/) <http://www.usdoj.gov/atr/>
- [US Federal Trade Commission](http://www.ftc.gov/) <http://www.ftc.gov/>
- [World's Biggest Competition, Anti-trust and Regulatory Sites List](http://www.clubi.ie/competition/compframesite/index.htm) <http://www.clubi.ie/competition/compframesite/index.htm>
- [WTO - Competition Policy](http://www.wto.org/english/tratop_e/comp_e/comp_e.htm) http://www.wto.org/english/tratop_e/comp_e/comp_e.htm

Ekonomi ile İlgili Siteler

- [Aykut Kibritçioğlu's Homepage](http://politics.ankara.edu.tr/%7Ekibritci/) <http://politics.ankara.edu.tr/%7Ekibritci/>
- [Belgenet Ekonomi](http://www.belgenet.com/eko.html) <http://www.belgenet.com/eko.html>
- [Ceterisparibus](http://www.ceterisparibus.net/) <http://www.ceterisparibus.net/>
- [Econ Course-related Links](http://www.louisville.edu/~bmhwo01/econpage/links2.html) <http://www.louisville.edu/~bmhwo01/econpage/links2.html>
- [Econ Papers](http://econpapers.hhs.se/) <http://econpapers.hhs.se/>

- [Economics Resources on the Web](http://economics.about.com/mbody.htm) http://economics.about.com/mbody.htm
- [Economics Working Papers Archive](http://econwpa.wustl.edu/wpawelcome.html) http://econwpa.wustl.edu/wpawelcome.html
- [Economicsearch](http://www.economicsearch.com/) http://www.economicsearch.com/
- [Econturk](http://www.econturk.org/) http://www.econturk.org/
- [Ekonomistler Platformu](http://www.ekonomistler.com/) http://www.ekonomistler.com/
- [Industrial Organization Links](http://luiscabral.org/iio/links/) http://luiscabral.org/iio/links/
- [Internet Based Economics Lesson Materials](http://www.econedlink.org/) http://www.econedlink.org/
- [The Internet Site for Economists](http://www.inomics.com/cgi/show) http://www.inomics.com/cgi/show
- [The Journal of Economic Education](http://www.indiana.edu/%7Eeconed/index.html) http://www.indiana.edu/%7Eeconed/index.html
- [NBER-The National Bureau of Economic Research](http://www.nber.org/) http://www.nber.org/
- [NetEc Search](http://econpapers.repec.org/scripts/search.asp?pg=-1) http://econpapers.repec.org/scripts/search.asp?pg=-1
- [Online Economics Textbooks](http://www.oswego.edu/%7Eeconomic/newbooks.htm) http://www.oswego.edu/%7Eeconomic/newbooks.htm
- [Ranking of Economics Departments](http://student.vub.ac.be/%7Etcoupe/ranking.html) http://student.vub.ac.be/%7Etcoupe/ranking.html
- [RePEc](http://www.repec.org/) http://www.repec.org/
- [Resources for Economists on the Internet](http://www.rfe.org/) http://www.rfe.org/
- [Scandinavian Working Papers in Economics](http://swopec.hhs.se/) http://swopec.hhs.se/
- [Search for New Economics Papers: Industrial Organization](http://www.jiscmail.ac.uk/cgi-bin/wa.exe?S1=nep-ind) http://www.jiscmail.ac.uk/cgi-bin/wa.exe?S1=nep-ind
- [U. S. Economics Departments on the Internet](http://www.amosweb.com/econdept/) http://www.amosweb.com/econdept/
- [Webec -The List of Economics Journals](http://www.helsinki.fi/WebEc/journals.html) http://www.helsinki.fi/WebEc/journals.html

Diğer Siteler

- [World Courts](http://www.worldcourts.com/) http://www.worldcourts.com/
- [World Lecture Hall](http://wnt.cc.utexas.edu/%7Ewlh/browse/index.cfm) http://wnt.cc.utexas.edu/%7Ewlh/browse/index.cfm
- [Computing Skills for Economists](http://www.wiley.co.uk/wileychi/judge/links.html) http://www.wiley.co.uk/wileychi/judge/links.html
- [Türk Hukuk Sitesi](http://www.turkhukuksitesi.com/) http://www.turkhukuksitesi.com/
- [Türk Vergi Rehberi](http://www.ymm.net/) http://www.ymm.net/

AB ile İlgili Siteler

- [European Integration online Papers](http://olymp.wu-wien.ac.at/eiop/) http://olymp.wu-wien.ac.at/eiop/
- [Official Journal of the European Communities](http://europa.eu.int/eur-lex/en/oj/index.html) http://europa.eu.int/eur-lex/en/oj/index.html
- [Brussels Brief -News](http://www.stanbrook.com/news/) http://www.stanbrook.com/news/
- [Eurostat](http://europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-catalogue/EN?catalogue=Eurostat) http://europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-catalogue/EN?catalogue=Eurostat

Türkiye'deki Siteler

- [T. C. Cumhurbaşkanlığı](http://www.cankaya.gov.tr/) http://www.cankaya.gov.tr/
- [Türkiye Büyük Millet Meclisi](http://www.tbmm.gov.tr/) http://www.tbmm.gov.tr/
- [T. C. Başbakanlık](http://www.basbakanlik.gov.tr/) http://www.basbakanlik.gov.tr/
- [Başbakanlık - Özelleştirme İdaresi Başkanlığı](http://www.oib.gov.tr/) http://www.oib.gov.tr/
- [Başbakanlık - Devlet Personel Başkanlığı](http://www.basbakanlik-dpb.gov.tr/ana.htm) http://www.basbakanlik-dpb.gov.tr/ana.htm
- [Başbakanlık - Hazine Müsteşarlığı](http://www.treasury.gov.tr/giris.htm) http://www.treasury.gov.tr/giris.htm
- [Başbakanlık - Basın Yayın Genel Müdürlüğü](http://www.byegm.gov.tr/) http://www.byegm.gov.tr/
- [Başbakanlık - Dış Ticaret Müsteşarlığı](http://www.foreigntrade.gov.tr/) http://www.foreigntrade.gov.tr/
- [Die Haber Bültenleri](http://www.die.gov.tr/hbultenleri.htm) http://www.die.gov.tr/hbultenleri.htm
- [Die Haber Bültenleri Kamuoyuna Açıklama-Yayımlama Takvimi](http://www.die.gov.tr/yayin/HBtakvim.html) http://www.die.gov.tr/yayin/HBtakvim.html
- [Devlet Planlama Teşkilatı](http://www.dpt.gov.tr/) http://www.dpt.gov.tr/
- [T. C. Gümrük Müsteşarlığı](http://www.gumruk.gov.tr/) http://www.gumruk.gov.tr/
- [T. C. Merkez Bankası](http://www.tcmb.gov.tr/) http://www.tcmb.gov.tr/
- [T. C. Milli Eğitim Bakanlığı](http://www.meb.gov.tr/index800.htm) http://www.meb.gov.tr/index800.htm
- [T. C. Dışişleri Bakanlığı](http://www.mfa.gov.tr/MFA_tr/) http://www.mfa.gov.tr/MFA_tr/
- [T. C. İçişleri Bakanlığı](http://www.icisleri.gov.tr/) http://www.icisleri.gov.tr/
- [İçişleri Bakanlığı - Nüfus ve Vatandaşlık İşleri](http://www.nvi.gov.tr/11.html) http://www.nvi.gov.tr/11.html
- [İçişleri Bakanlığı - Sivil Savunma Genel Müdürlüğü](http://www.ssgm.gov.tr/) http://www.ssgm.gov.tr/
- [İçişleri Bakanlığı - Emniyet Genel Müdürlüğü](http://www.egm.gov.tr/) http://www.egm.gov.tr/
- [İçişleri Bakanlığı - Mahalli İdareler](http://www.mahalli-idareler.gov.tr/) http://www.mahalli-idareler.gov.tr/
- [T. C. Maliye Bakanlığı](http://www.maliye.gov.tr/) http://www.maliye.gov.tr/
- [Maliye Bakanlığı- Gelirler Genel Müdürlüğü](http://www.gelirler.gov.tr/gelir2.nsf) http://www.gelirler.gov.tr/gelir2.nsf
- [Maliye Bakanlığı- Muhasebat Genel Müdürlüğü](http://www.muhasibat.gov.tr/) http://www.muhasibat.gov.tr/
- [Maliye Bakanlığı- Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü](http://www.bumko.gov.tr/) http://www.bumko.gov.tr/
- [Sermaye Piyasası Kurulu](http://www.spk.gov.tr/) http://www.spk.gov.tr/
- [Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu](http://www.bddk.org.tr/turkce/anasayfa/) http://www.bddk.org.tr/turkce/anasayfa/
- [Kamu İhale Kurumu](http://www.kik.gov.tr/) http://www.kik.gov.tr/
- [Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu](http://www.epdk.org.tr/) http://www.epdk.org.tr/

- [Telekomünikasyon Kurumu](http://www.tk.gov.tr/) http://www.tk.gov.tr/
- [Türk Eximbank](http://www.eximbank.gov.tr/) http://www.eximbank.gov.tr/
- [T. C. Adalet Bakanlığı](http://www.adalet.gov.tr/) http://www.adalet.gov.tr/
- [Adalet Bakanlığı - Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü](http://www.adli-sicil.gov.tr/) http://www.adli-sicil.gov.tr/
- [Yargıtay](http://www.yargitay.gov.tr/) http://www.yargitay.gov.tr/
- [Danıştay](http://www.danistay.gov.tr/) http://www.danistay.gov.tr/
- [Sayıştay](http://www.sayistay.gov.tr/) http://www.sayistay.gov.tr/
- [Anayasa Mahkemesi](http://www.anayasa.gov.tr/a2.htm) http://www.anayasa.gov.tr/a2.htm
- [T. C. Kültür Bakanlığı](http://www.kultur.gov.tr/) http://www.kultur.gov.tr/
- [T. C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı](http://www.sanayi.gov.tr/) http://www.sanayi.gov.tr/
- [T. C. Orman Bakanlığı](http://www.orman.gov.tr/) http://www.orman.gov.tr/
- [Orman Genel Müdürlüğü](http://www.ogm.gov.tr/) http://www.ogm.gov.tr/
- [T. C. Milli Savunma Bakanlığı](http://www.msb.gov.tr/) http://www.msb.gov.tr/
- [Milli Savunma Bakanlığı - Savunma Sanayi Müsteşarlığı](http://www.ssm.gov.tr/) http://www.ssm.gov.tr/
- [T. C. Sağlık Bakanlığı](http://www.saglik.gov.tr/) http://www.saglik.gov.tr/
- [Milli İstihbarat Teşkilatı](http://www.mit.gov.tr/) http://www.mit.gov.tr/
- [T. C. Ulaştırma Bakanlığı](http://www.ubak.gov.tr/) http://www.ubak.gov.tr/
- [T. C. Turizm Bakanlığı](http://www.turizm.gov.tr/) http://www.turizm.gov.tr/
- [T. C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı](http://www.tarim.gov.tr/arayuz/9/menu.asp) http://www.tarim.gov.tr/arayuz/9/menu.asp
- [T. C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı](http://www.enerji.gov.tr/) http://www.enerji.gov.tr/
- [T. C. Çevre Bakanlığı](http://www.cevre.gov.tr/) http://www.cevre.gov.tr/
- [T. C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı](http://www.calisma.gov.tr/) http://www.calisma.gov.tr/
- [T. C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı](http://www.yigm.gov.tr/) http://www.yigm.gov.tr/